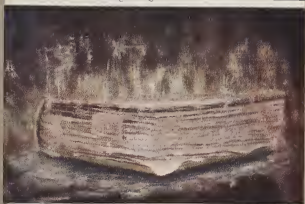

7

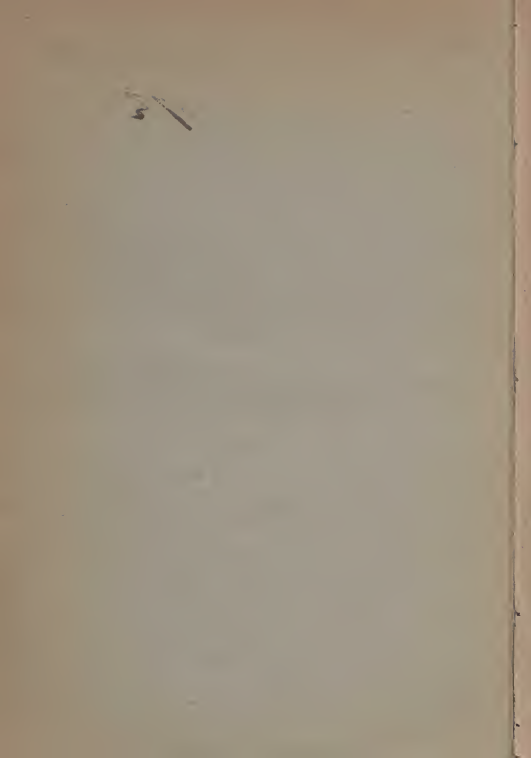
41
✓

Ex Libris

Von Steffensen

CKM Book
1892

7217 3
Finn

FINNBOGA
SAGA
HINS RAMMA

HERAUSGEGEBEN

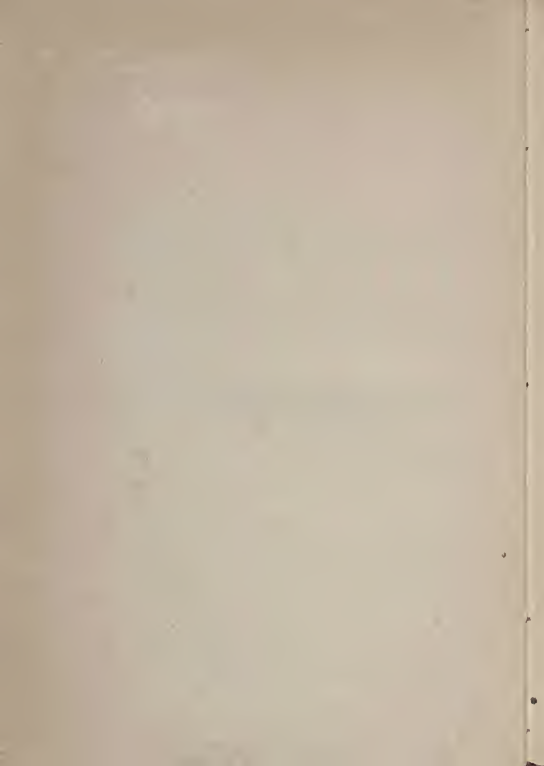
VON

HUGO GERING

HALLE A/S

VERLAG DER BUCHHANDLUNG DES WAISENHAUSES

1879

HERRN

PROFESSOR DR THEODOR MÖBIUS

ZUM DANKE

FÜR VIELFACHE ANREGUNG
BELEHRUNG UND UNTERSTÜTZUNG

GEWIDMET

VORREDE

Die vorliegende ausgabe der FINNBOGA SAGA bietet einen buchstabengetreuen, jedoch kritisch berichtigten abdruck des textes nach dem bekannten codex membr. 132 fol. der arnamagnäischen handschriftensammlung auf der universitätsbibliothek zu Kopenhagen. Ich bezeichne diese handschrift im folgenden mit A.

A ist im anfang des vierzehnten jahrhunderts, vielleicht sogar noch in den letzten jahren des dreizehnten,¹ geschrieben worden, und zwar fast ganz von einer hand. Der codex enthielt ursprünglich mindestens 26 lagen; letztere bestanden sämtlich aus je 8 blättern = 16 seiten = 32 columnen, von denen fast ausnahmslos jede 41 zeilen zählt (sehr selten 40 oder 42); doch hat er im laufe der zeit mehrfache einbrüsse erlitten. Der ganze erste quaternio, welcher den anfang der NJÁLA enthielt, ist verloren und durch ein stück aus einer pergamenthandschrift des siebzehnten jahrhunderts ersetzt. Dies stück besteht aus zwei lagen: die erstere enthält 4 vollständige folioblätter (8 seiten, 16 columnen); die zweite besteht aus 5 blättern, von welchen jedoch nur drei (5. 8. 9) vollständiges folioformat besitzen; 6 und 7 sind zwar ebenso hoch wie die übrigen, aber viel schmaler, und enthalten nur eine spalte auf jeder seite. Das erste erhaltene blatt der alten membrane war also ursprünglich das erste blatt der zweiten lage. Diese ist vollständig. Die blätter sind auf der vorderen seite von junger hand numeriert, sie tragen die zahlen 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20 (20 folgt auf 17, obwol im texte keine lücke vorhanden ist). Ausserdem sind auch die columnen numeriert mit den fortlaufenden zahlen 1—32. Die alte

1) Dass die handschrift noch dem 13. jahrhundert angehören kan, ist die meinung Guðbrand Vigfússon's. Es wird nämlich in A im 113. cap. der NJÁLA (NJÁLA edd. K. Gíslason et E. Jónsson, s. 583, note 36—37) des Þorvaldr Þórarinsson († 1297) erwähnung getan: das lässt darauf schliessen, dass die hs. zu einer zeit geschrieben wurde, wo Þ. Þ. entweder noch lebte oder sein andenten noch in frischer erinnerung stand. (Von den übrigen hss. der NJÁLA nennt nur noch cod. AM. 466. 4 den Þorvaldr.) Der neue handschriftenkatalog der universitätsbibliothek zu Kopenhagen wil dagegen den codex bis in die mitte des 14. jahrhunderts hinabrücken.

hand beginnt mit den worten: valgarðs hins grá (Njála edd. K. Gíslason et E. Jónsson cap. 25^b). Col. 31 und 32 sind vollkommen unleserlich; über den verwischten (ausradierten?) text ist von später hand geschrieben: „Magnús Bjarnarson með eigin bendi. Anno 1628 á krossmessu sjálfa um vart hvor ed var sá 3. Maíj mánadar í stóru badstofunni á Möðruvöllum.“ Diese zeilen beweisen, dass sich die handschrift noch im siebzehnten jahrhundert im isländischen nordviertel befunden hat. Um den text zu ergänzen, ist wiederum ein pergamentblatt aus der handschrift des siebzehnten jahrhunderts eingefügt, welches übrigens mehr enthält, als auf der unleserlichen seite der alten membrane gestanden hat.¹

Die folgenden lagen haben nur blattnumerierung (21 ff.) fol. 21—28 ist eine vollständige lage von 8 blättern. Die folgende lage (fol. 29—37) enthält ebenfalls 8 blätter, doch fehlt von fol. 29 die ganze rechte hälfte (fol. 29 a, 2 und 29 b, 1). Die lacune wird ergänzt durch einige zeilen von später hand auf fol. 29 selbst, sowie durch ein eingelegtes pergamentblatt der handschrift des siebzehnten jahrhunderts. Dies blatt ist mit numeriert und trägt die zahl 30.² Auf dem unteren rande steht von Jón Sigurðssons hand: þessu bladi er ofaukið að nokkru.

Es folgen dann 3 vollständige lagen (fol. 38—61). Auf fol. 61 a, 2 schließt die Njála mit zeile 8: ok lyk ek þar brennu niall fögu. Von da ab ist die seite leer.³ fol. 61 b enthält eine rohe, die ganze seite füllende zeichnung, ebenso die erste seite des ersten blattes der folgenden lage.

Diese, sowie die nächstfolgende (fol. 62—77) sind vollständig erhalten. Mit fol. 62 b, 1 beginnt die EGILSSAGA SKALLA-GRÍMSSONAR mit den worten: Ulfr het madr fon bialia usw.

Die nächste lage (fol. 78—83) besteht nur aus 6 blättern; das äusserste doppelblatt ist verloren, es ist also eine lücke zwischen fol. 77 und 78 und zwischen fol. 83 und 84.⁴

1) Es sind also, wie der neue handschriftenkatalog bemerkt, diese blätter nicht erst geschrieben worden, um die lücken der alten membrane zu ergänzen, sondern sie sind Reste eines vollständigen codex, welcher gepuffert wurde, um die alte, defecte hs. zu completieren. — col. 30 schließt mit den worten: nu mun ek lá — (Njála edd. K. Gíslason et E. Jónsson 50¹³) und fol. 21 beginnt mit den worten: kost, en gort hefi ek (a. a. o. 51⁰¹).

2) Die paginierung der hs. ist also erst vorgenommen, als dieselbe sich bereits in dem gegenwärtigen zustande befand.

3) A ist gebührend verbessert in der alten arnamagn. ausgabe der Njála (Havniae 1809. 4), sowie in der neuen ausgabe von Konráðr Gíslason u. Þórkr Jónsson (a. u. d. t. Íslendinga sögur III) Kjöbenhavn 1875. 8.

4) Die letzten worte auf fol. 77 sind: þá tok at líða at elui (ed. AM. Havn. 1809. 4. s. 213) und die ersten auf fol. 78: a ok matti eigi fram komaz (a. a. o. s. 231). Auf fol. 77 b steht von der hand Jón Sigurðssons:

Die folgenden zwei lagen (fol. 84—99) sind intact. Auf fol. 99 a, 2 schliesst die Egilssaga mit dem worte orroftur. fol. 99 b enthält von etwas jüngerer hand die Arinbjarnardrápa, doch ist die seite zum grösten theile unlesorlich.¹

Die Egilssaga ist nicht durekweg von einer hand geschrieben; vielmehr hat der erste schreiber, während er einzelne visur selbst eintrug, für andere einen platz leer gelassen. Diese lücken sind zum theil durch einen zweiten schreiber (den die bläuliche farbe der benutzten dinte leicht kentlich macht) ausgefüllt; einige mal sind die lücken unausgefüllt geblieben.

Es folgen dann noch 13 lagen (fol. 100—201), welche sämtlich vollständig erhalten sind bis auf die letzte, die einen verlust von 2 blättern erfahren hat. Der inhalt ist folgender:

FINNBOGA SAGA HINS RAMMA, fol. 100 a, 1, zeile 1 — fol. 114 a, 1, zeile 41. Unmittelbar hinter den letzten worten (ok lyk ek þar finnboaga fo[gu]) steht in roter schrift: laga ofeigs banda kall, als überschrift der in der nächsten columnne beginnenden

BANDAMANNA SAGA, fol. 114 a, 2, zeile 1 — fol. 120 b, 2, zeile 21. Die anfangsworte lauten: Ofeigr het madr er bio vestr usw., die schlussworte: ok lykr þar þessi fogu.²

KORMAKS SAGA, fol. 120 b, 2, zeile 22 — fol. 129 a, 2, zeile 7. Die anfangsworte lauten: HARALdr konungr hinn harfagri red firir noregi þa er laga fia gerðiz usw., die schlussworte: ok lykr þar fogu þessi.³

VI'GAGLU'MS SAGA, fol. 129 a, 2, zeile 8 — fol. 141 b, 1, zeile 32. Die anfangsworte lauten: INGIALdr het madr son helga hinf magra usw., die schlussworte: ok lykr her fogu Giumf.⁴

DROPLAUGARSONA SAGA, fol. 141 b, 1, zeile 33 — fol. 147 b, 2, zeile 4. Sio trägt die roto überschrift: af katli þrym capitulum und begint mit den worten: ketill het madr er kall-

hær vantar í 1 blað, und auf fol. 83 b: hær vantar 1 blað. Die letzten worte auf fol. 83 sind: fygna filki. XII. (a. a. o. s. 341) und die ersten auf fol. 84: -pu í skutuna (a. a. o. s. 360).

1) Vgl. darüber Gullbrandr Vigfússon in: Ný fêlagsrit XXI (Kpm. 1861) s. 126—127.

2) Herausgegeben ist die Bund. s. nach einer von A abstammenden papierhandschrift durch Björn Markússon in: Nœkrer murg-frooder sögu-þættir Íslendinga, Hólum 1756. 4. s. 1—55; und nach A von H. Fríðriksson, Kbhvn 1850. 8 (nord. oldskrifter X.)

3) Herausgegeben ist die Korm. s. nach A durch die arnamagnútske commission mit lateinischer übersetzung Havniae 1832. 8.

4) Herausgegeben ist die Víga-Glámss. nach A mit lateinischer übersetzung von G. Petersen, Havniae 1786. 4. und in den Íslend. sögur II. (Kbhvn 1830. 8) s. 321—98.

adr var þrymr usw., die schlussworte lauten: iflandz fell helgi droplangar fon.¹

OLKOFRA ÞA'TTR, fol. 147 b, 2, zeile 5 — fol. 149 b, 1, zeile 31. Er trägt die rote überschrift: aulkofra saga und begint mit den worten: ÞORhallr het maðr hann bio i blaðkogum usw., die schlussworte lauten: ok lykr þar fogu olkofra².

HALLFREDAR SAGA VANDRÆÐASKA'LDS, fol. 149 b, 1, zeile 32 — fol. 156 a, 2, zeile 10. Die anfangsworte lauten: Þorvaldr het maðr ok var kalladr (kiliandi usw., die schlussworte: lykr þar at segia fra hallfredi.³

LAXDELA SAGA, fol. 156 a, 2, zeile 11 — fol. 198 a, 2, zeile 8. Die anfangsworte lauten: Ketill flatnefr het maðr fon biarnar usw., die schlussworte: ok hofum ver eigi heyrtr þessa sogu lengri.⁴

FÖSTBRÆÐRA SAGA, fol. 198 a, 2, zeile 9 — fol. 201 b, 2 am ende. Sie trägt die rote überschrift: saga þormodfr ok þorgeirfr und begint mit den worten: A dogum hins helga olaff konungfr voru marger hofdingiar vnder hanfr konungdæmi usw. Die beiden mittelsten blätter der letzten lage fehlen, fol. 198 schliesst mit den worten: stormr standi af þormodi (Gislason s. 6) und fol. 199 begint: klæðum þui at þeir (a. a. o. s. 15). Auch der schluss der saga fehlt; die letzten worte des codex sind: færdir godar lagdi ok (a. a. o. s. 30).⁵

Die handschrift ist sehr sorgfältig liniert gewesen; auch die columnen waren rechts und links durch senkrechte linien begrenzt; es lässt sich jedoch die liniierung nur noch auf wenigen seiten (z. b. 140 b, 142 a) deutlich erkennen. Die schöne und gleichmässige schrift ist mit ausnahme weniger stellen, die durch das alter verblichen oder gebräunt sind, mit bequemenheit lesbar. Die verschiedenen sagas beginnen mit grossen, bunt ausgemalten initialen; kleinere bunte anfangsbuchstaben stehen auch an den capitelanfängen.

1) Herausgegeben ist die Dropl. s. nach A mit grammatischer analyse des ersten capitels und einem glossar von K. Gislason, Kbhvn 1847. 8 (nord. oldskrifter II). Die visur sind in literalem abdruck widergegeben s. 37 und 38. — Die sechsen erschienene ausgabe von Þorleifr Jónsson (Reykjavik 1878. 8) legt ebenfalls A zu grunde.

2) Ein literaler abdruck des O. p. nach A. wird von mir vorbereitet.

3) Herausgegeben ist die Hallfr. s. nach A von Guðbr. Vigfússon und Th. Möbius in: Fornisögur, Lpz. 1860. 8., s. 83 — 115, sowie von K. Gislason in: 44 próver af oldnord. sprög og liter. (Kbhvn 1860. 8.) s. 6 — 41.

4) Herausgegeben ist die Laxdeila nach A mit lat. übersetzung durch die arnamagnútske commission, Hafniae 1826. 4. und von Jón Þorkelsson, Akureyri 1867. 8.

5) Herausgegeben ist die Föstbr. s. nach A in K. Gislasons Föstbr. saga, Kbhvn. 1852. 8. (nord. oldskrifter XV) s. 3 — 63.

Diese tragen auch fast immer rote überschriften, welche von anderer hand in die von dem schreiber des codex leer gelassenen plätze eingetragen sind, und zwar in derselben weise, wie die überschriften in dem (ziemlich gleichaltrigen) eodex regius der lieder-edda (Sophus Bugge, norroen fornkvæði, s. II), z. b. fol. 102 b, 1, zeile 34—38 (in vorliegender ausgabe s. 20^{6—11}):

at fama capitulum¹ ē vel halldinn
þuðn kō skip af hafi. þⁱ skipi styrdi
sa in eⁱ bardr hⁱ. vikvefkr at kȳni.

Ungewöhnliche abbreviaturen kommen nicht vor. Als einziges interpunctiionszeichen dient der punkt.

Die lagen der handschrift liegen lose in zwei alten holzdeckeln, die durch einen lederrücken verbunden sind. Jeder deckel hat zwei löcher, die wol ehemals zum anbringen eines verschlusses (durch sehnüre oder schlösser) gedient haben.

Nach den angaben von Árni Magnússon, in dessen besitz die handschrift nach dem tode von Thomas Bartholin (1690) übergieng, erhielt der letztgenante gelehrte dieselbe als geschenk von dem sjölu-madr Björn Magnússon zu Munkaþverá² im isländischen nordviertel, dem sohne des oben erwähnten Magnús Bjarnarson lögmaðr.³ Die annahme, dass der eodex von dem hofe Kálfalækur (im isländischen westlande) herstaname (weshalb man ihm den namen Kálfalækjarbók beilegte) ist irrtümlich, vgl. Fornsögur, s. IX, ann. 2.

A gehört der periode an, welche Guðbr. Vigfússon (corr. zur Eyrbyggjasaga s. XXXV) mit recht das goldene zeitalter der isländischen orthographie genant hat. Auf den handschriften dieser zeit (von welchen gerade A eine der vorzüglichsten ist) beruht daher auch die in den neueren grammatiken und wörterbüchern durchgeführte normalisierte schreibung. A hat zwar ebensowenig wie irgend eine andere isländische handschrift eine durchaus consequente orthographio, indessen sind der schwankungen doch verhältnismässig wenige; die meisten finden sich, wie dies ja natürlich ist, innerhalb des vocalismus.

Vocale.⁴

Der i-umlaut des á wird in verschiedener weise bezeichnet, am häufigsten durch æ, ziemlich oft auch durch e, selten durch ę

1) capitulum mit roter schrift.

2) Þorleifr Jónsson, der letzte herausgeber der Droplugarsona saga, nennt die handschrift daher Munkaþverár-bók.

3) Die genealogie der familie s. bei Jón Sigurðsson in: Safn til sögu Íslands II (Kpmh. 1860) s. 134 fg. und bei Þort. Jónsson Dropl. s. s. III.

4) Die nachstehenden bemerkungen beziehen sich nur auf den text der Finnboga saga.

(kuéntr 3⁴; bædi 4²² 49²²; frændum 13³; sætrs 24¹; nærr 25¹⁶.) Dieselben drei zeichen dienen auch wechselseitig zur bezeichnung des i-umlautes von ó; auch hier ist æ das häufigste, e das seltenste (letzteres steht nur in bæ 3³, bæ 76² 27, bærr 22¹⁶, bæiar 24¹, Grænmó 22¹⁶ 23¹⁹ 42¹⁶, bræðr 48¹⁹, kænliga 88¹⁷. — Umungelautetes a hat sich erhalten in missari 4⁷ 13¹⁵ 14¹⁸ 17²².

Der u-umlaut des a wird entweder durch einfaches o oder durch au¹ bezeichnet.

Das durch v + j ungelautete a wird ebenso wie ursprüngliches e, das durch einfluss benachbarter u-farbiger laute getrübt ist, durch verschiedene zeichen ausgedrückt, am häufigsten durch einfaches e: reru 8¹⁴ u. ö., kemr 19¹⁸ u. ö., exi 22⁸ u. ö., efsta 85¹⁴; doch auch durch au: slauugdi 29¹⁶, þraungdi 53¹, þraungir 70¹¹, aungver 71², auxn 53¹⁷, aur-uggr 73²⁶, aurorder 46²⁰, hauggr 74¹⁸ u. ö., haullzti 38¹¹; und einmal durch o in ongu (26³). Genauere erwägung verdienen die formen des verbums gora und die damit zusammenhängenden bildungen. Belegt sind die folgenden formen:

inf.	gera	5 ¹¹ u. ö.	
praes. ind.	1. sg. geri	40 ¹⁵ 91 ¹⁸	
	2. sg. gerir	4 ¹⁷ u. ö.	
	3. sg. gerir	30 ⁶ u. ö.	
	3. pl. geraz	46 ²⁰	
opt.	1. sg. gera	39 ²⁵	
praet. ind.	1. sg. gerða	25 ¹⁸	
	2. sg. gerðir	12 ¹⁷	
	3. sg. gerði	7 ¹¹ u. ö.	giordiz 21 ¹ 76 ²³
		gerðiz	14 ²¹
	3. pl. gerðu	14 ¹¹ u. ö.	
		gerðuz	26 ⁸
	opt. 3. sg.		giordi 4 ¹³
imperat.	2. sg. ger	31 ¹⁶	gior 11 ¹⁹
	2. pl. gerit	32 ¹⁴	
adj. (part.)	gert	25 ²³ u. ö.	giort 75 ¹⁹ gort 35 ¹² u. ö. giorst 38 ⁶ 46 ²³ gortt 77 ²²
adv.	gerla	79 ²⁰	giorla 77 ¹² 80 ⁸ giorst 15 ¹²

Es ist sofort einleuchtend, dass durch e einerseits, durch io resp. o andererseits, verschiedene laute haben wiedergegeben worden

1) Für au steht in der handschrift gewöhnlich das verschlungene zeichen W.

sollen (der laut o wird in der handschrift sonst niemals durch io bezeichnet) und es unterliegt wol keinem zweifel, dass hier dieselbe differenzierung vorliegt, die sich in den neunordischen sprachen bis auf den heutigen tag erhalten hat (dän. gjøre, gjorde, gjort; schwed. göra, gjorde, gjort; norweg. gjera, gjöra, gjorde, gjort.) Im praes. und inf. liegt doppelter umlaut vor (durch v + j); in den übrigen formen einfacher v-umlaut. Das i (ä. i. j) vor dem o ist aus den praesensformen eingedrungen, welche natürlich gjera, gjerir gesprochen worden sind: einfaches g hat sich nur im adj. behauptet, das sich der wirkung der analogie am längsten entzog. Im imperativ hätte man allerdings nur ger (nicht auch gior) erwarten sollen, indessen wird man auf diese vereinzelte form ebensovienig gewicht zu legen brauchen, wie auf die formen gordi, gert, gerla, welche das resultat weiterer formübertragung sind. Bedenklicher ist der umstand, dass einige der ältesten isländischen handschriften die differenzierung nicht kennen; so hat der *Elucidarius*¹ (saec. XIII in.) neben gera, gora durchweg gerþe, gerþe² (im adj. steht dagegen mit einer einzigen ausnahme³ [görv⁴ 18¹¹] durchaus o); die homilienbruchstücke in cod. AM. 237 fol.⁴ (saec. XII. ex.) schreiben unterschiedlos geora, georer, georþo, georningom (aber gort) usw. Indessen scheint doch auch der Stockholmer homilienzodex⁵ (saec. XII. ex.) einen unterschied zu machen: im praes. und inf. überwiegen die formen mit e (gera, gerasc, gere — doch auch georer —), im praet. die mit eo, durch welches zeichen allerdings sonst die laute æ und o widergegeben werden (georþe, georþesc — doch auch gerþe, gerþesc —), das adj. wird nur gor, gqr, geor geschrieben. Ich möchte daher annehmen, dass nur ungenaue schreibung die schuld trägt, wenn wir in den alten handschriften die praesensformen von den praeteritalen nicht

1) Det arnamagnæanske haandskrift nr. 674 A, 4to, indeholdende det ældste brudstykke af *Elucidarius* paa Islandsk, udgivet i fotolito-grafisk aftryk af kommissionen for det arnamagn. legat. Kbhvn 1869. 8.

2) Diese formen sind gewöhnlich mit abbreviatur geschrieben, dass aber g^{þe} = gerþe, gorþe ist, nicht = gorþe [das zeichen¹ vertritt zuweilen auch die silbe or, z. B. v'o = voro 11¹¹] beweisen die ausgeschriebenen formen miferþe 28¹⁰, miferþ 31¹.

3) Diese vereinzelte form findet, wenn meine ausführungen richtig sind, ihre erklärung durch die annahme einer formübertragung. Sophus Bugge will dagegen in einer seiner neuesten publicationen (*Tolkning af rimeindskriften paa Rökstenen i Östergötland*, Stockh. 1878, s. 34) die adjectiven gorr (görr) und gorr auf verschiedene urformen zurückführen, ersteres auf *garvis, letzteres auf *garvas.

4) Abgedruckt bei Müblius, *Anal. norramna*², 235—41.

5) *Homiliu-Bök. Isländska homilier efter en handskrift från tolfte århundradet utgifna af Dr. Theodor Wisén, Lund 1872. gr. 8.*

unterschieden finden; dass der vocalwechsel erst später sich entwickelt hat, wie Ivar Aasen (ordb.² 220^b) annimmt, ist mir in keiner weise wahrscheinlich; eher noch könnte man glauben, dass im altn. in vorhistorischer zeit praeteritalformen mit und ohne thematischen vocal neben einander her gelaufen sind, wie im ahd. garwita neben garuta (aus *garwta), garta.

In den flexions- und ableitungssilben ist i ziemlich durchgedrungen; e erhält sich jedoch ausnahmslos im nom. sg. der r-stämme: fader, moder, broder (syster ist nicht belegt und dotter 54³ mit abkürzung geschrieben.) Vocinal steht e im dat. sg. neutraler a-stämme: valde 67¹, bode 58¹ (im dat. sg. masc. ist e nur belegt in alldre-gi 39²⁰), öfter kommt es vor im nom. acc. plur. weiblicher i-stämme: nader 30⁶, illader 32⁷, aster 53²¹, ferder 59⁹, saker 71⁶, stunder 79¹⁰ 83⁸, fæder 84⁹; dagegen steht i nur in iþrottir 13¹⁴, skuldir 18⁵ und sættir 75¹⁴, sowie in dem nach derselben analogie gebildeten plur. gíafir 53¹⁹ 67¹⁷ 71¹⁹. Sehr häufig findet sich e im nom. pl. masc. der starken adjectiva, besonders wenn in der vorhergehenden silbe ein dunkler vocal steht¹; es heisst immer adrer, bader, glader und neben 38 aller stehn nur 2 allir² (65¹⁴ 76¹⁰). Ferner steht e zuweilen in der 2 sg. opt. praes. starker verba: siaer 57⁶, verder 82¹⁴, later 87³ (dagegen i in komir 19⁹, verdir 19¹⁶, vinnir 36³, takir 40¹⁷); einmal auch in der 2. sg. opt. praes. der schwachen verba mit thematischem a: kaller 71¹²; einmal in der 3. sg. praes. ind. der schwachen verba mit thematischem ai: kauper 50²⁰, und einmal in der 2. sg. ind. des schwachen praeteritums: hafder 19¹¹ (neben deyddir 33⁵, vissir 33¹³). Häufig ist e in der 3. sg. ind. des schwachen praeteritums belegt, obwohl die fülle mit i weit zahlreicher sind: frette 16²³ (dagegen fretti 11³ u. ö.), ætlade 29¹⁷ 81²²

1) Ueberhaupt scheint dunkler vocal der vorletzten silbe e in der endung zu erhalten bez. hervorzurufen, vgl. Jón Þorkelsson, nokkur blöð úr Hauksbók (Reykjavík 1865. 8) s. XXI. — Ausser den oben genannten sind noch folgende formen mit e belegt: staddr 15¹¹, kater 18⁹, aurdr 46²⁹, viger 53²⁵, smoder 58²⁹, storor 62²⁹, faer 71², aungver 71², ífrkonnor 74²¹, sigdrar 74²¹, goðr 76²⁴, viliadr 76²⁵, husar 77¹⁰, margr 79¹⁸, þralynder 86⁵, vapnadr 88²³, allfaer 89², teknor 92¹⁷. i steht in: þessir 3¹⁶, efnilligr 3¹⁶, gamlir 7¹⁰, beztir 17², kunnir 33³, hallðnir 40⁴, fair 40¹⁰, hinir 43¹⁰, reidir 46¹² 75⁰, miklir 51⁹ 76²⁴, komnir 57²², skildir 57²⁰, frændmargir 75¹⁷, gilldir 80¹⁰, allfair 88²². — Die belege sind wenig zahlreich, da die endung -er, -ir gewöhnlich durch die abbreviatur¹ widergegeben ist, während für die verzeichnisse natürlich nur die ausgeschriebenen formen verwertet werden konnten. (s. u.)

2) Es scheint nötig, auf den merkwürdigen umstand aufmerksam zu machen, dass die endung in den formen moder, broder, aller, adrer, bader, glader niemals, in fader nur einmal (76⁴) mit abkürzung geschrieben ist.

(ætladi 14⁷ u. ö.), hafde 35⁵ 53⁷ 68⁶ 20 (hafdi 3¹⁹ u. ö.), kallade 46²³ 52⁷, potte 50² (potti 52³ u. ö.), bannade 52⁴, bodade 53⁵, vndradez 59²⁰ (vndradi 60²¹), snarade 78²⁴, sagde 89²¹, (sagdi 10²² u. ö.), fagnade 90¹⁸ (fagnadi 86²¹). Im part. praet. steht (neben zahlreichen i) e nur in radet 28⁴, sowie durchweg in soet¹ (séet 11⁵ 13⁸ u. ö., séct 34⁶, seed 85¹⁸). — Ohne ausnahme steht e in der praepos. under; i dagegen in eptir 13¹⁷, sidir 50¹⁷ 52¹⁶ und ifir (ifirleti 43²⁴). — In den stämmen auf -audja- ist das ursprüngliche a gewöhnlich nur zu e umgelautet: olikendi 7³ 9¹¹, likendi 7⁷, hardendi 12¹⁰, tidenda 19¹ u. ö., kykvendi 5¹¹, kvikendiss 25¹, erendi 39¹⁵ u. ö.; ebenso steht e in dem adj. leidendr 51²⁰. i ist dagegen nur vertreten in þarfinda 51⁶, snemmindis 53²⁴, sannindi 55² (dafür y in hardyndi 33²³).

Aber es ist nicht nur ursprüngliches e erhalten, sondern es ist auch ursprüngliches i zuweilen zu e verdunkelt, so steht neben Þorir (ja-stamm, nom. sg.) 3¹⁴ 64¹⁵ 66²⁴ mitunter auch Þorer (58⁷ 62⁶) — bekanntlich hat das wort nie umlaut, s. Wimmer, formn. forml. s. 46 —; es steht Þorgerde 5¹³ (dat. sg.) neben Þorgerdi, Eyri, Ragnhildi, Hallfridi; Þorgerde 5⁸ (acc. sg.) neben Þorgerdi, Eyri, exi, Ragnhildi, heidi, Vidimyri; im nom. acc. sg. neutraler ja-stämme ist neben überwiegendem i auch zweimal e belegt (ynde 67⁸, erende 87¹⁷), 76¹⁹ steht die form bæde; ja sogar im acc. plur. masc. der i-declination steht ein vereinzelt stude (83¹⁸). — Verbalformen mit unursprünglichem e sind dræper 74²⁰ (2. sg. opt. praet.) — dagegen værir 54¹⁵ 77¹³ — mæler 59¹, (2. sg. ind. praes.) — dagegen segir 80⁴, truir 39¹² — hygder 15⁵ (2. sg. opt. praet.) — dagegen ledir 15¹⁵ — vardade 35¹², bannade 59⁷ (3. sg. opt. praet.); häufiger steht e in der 3. sg. praes. ind. langsilbiger verba auf -ja-: fæder 4²⁰, skipter 30¹⁹, bledr, mædr 36²⁰, reisdr 76²; doch sind die formen mit i bei weitem zahlreicher.

Das pronomen demonstrativum (got. jaîns) hat noch häufig das ursprüngliche e bewahrt: M. sg. nom. eun (selten inn, sehr häufig hinn), gen. ens (neben hins), acc. eun (häufiger hinn); pl. nom. enir (neben hinir), gen. enna, acc. ena (neben hina). F. sg. nom. en (neben in, hin), acc. ena (neben hina). Im neutrum sind nur formen mit i belegt: sg. nom. it, id, hit; pl. nom. acc. hin. — Als suffigierter artikel hat das pronomen nur i, mit einziger ausnahme von fœt 40¹², sonst findet sich i für ursprüng-

1) Vgl. K. Gislason, um fremparta íslenzkrav tingu í fornöld (Kaupt. 1846. 8) s. 39.

liches c in stamm- und wurzelsilben selten, doch heisst es fast durchgängig *gingu*: 9⁹ 57²² 60⁶ 66²² 67²² 73⁶ (doch *genguz* 73³) und neben *gengit* 21¹⁹ steht *gingit* 15³.

Häufig steht i für y¹; weitaus überwiegend ist jener buchstabe in den wörtern *ifir* (yfir nur 63⁵ 75¹²; yfirkominn 49²²) und *firir*, ferner in den formen des verbums *þykja*: *pikir*, *piki*, *pikumz*, *pikiaz*, *pikia*, *pikiz* (dagegen *þyckiudraitt* 47¹⁷, *samþykt* 55¹¹, *uþyckiu* 57¹¹, *sundrþycki* 86³). Nur ausnahmsweise steht i für y in formen des verbums *skulu*: *skili* 36², *skilldu* 64⁹ 84²¹, *skillið* 88¹⁸ 91⁴. — Umgekehrt steht y für i in *kykvendi* (d. i. *kvikvendi*) 5¹¹ und *hardyndi* 33²³, im ersteren falle wol durch den nachwirkenden einfluss des ausgestossenen v, im zweiten durch wirkung der volksetymologie, welche in den endsilben das st. neutrum *yndi* zu finden meinte.

Für e vor nachfolgendem ng steht zuweilen ei: *geingr* 45¹³, *dreing* 68²⁴, *dreingiliga* 49¹¹. 14. 16 65²² 87⁶ (dagegen *drengr* 86⁴, *vdrengiliga* 87¹¹, *drengiliga* 88²⁰). Dass umgekehrt für ei einmal e gesetzt ist (*lekr* 36²²), ist wol nur der flüchtigkeit des schreibers anzurechnen. Die verkürzung des ei zu e in *enndemi* (d. i. *ein-dami*), *engi*, *engan* usw. ist älter als alle unsere handschriften.

Statt des suffixes -igr steht -ugr in *odmalugr* und *illmalugr* 41²¹.

o steht häufig, wo die heutige normalisierte schreibung u anwendet: *skolvt* 52⁸, *oro* 66²⁵ 26 86⁵ u. ö., *frændko* (?) 80¹, *toko* 90¹⁹, *voro* 92²⁴ (dagegen *eru* 11³ 16¹⁶ 17⁷, *voru* 7² 36¹⁷). o mit u wechselt auch in *Halogaland* neben *Halugaland*.

13⁹ steht alln für ollu, was wol nur schreibfehler ist. Ich habe jedoch die änderung unterlassen, da sich auch sonst noch *normagismen* in der orthographie der handschrift finden.²

y steht für u in *dyra* 22¹ 5, *dyrum* 22³. Es ist das y in diese formen natürlich aus dem nom. acc. eingedrungen.

au steht einmal für u in *laukunnar* 28¹⁹, d. i. *lukunnar*. *lukka* ist ein lehnwort, daher die unrichtige schreibung des vocals erklärlich.

Consonanten.

b steht vor labialen bisweilen für f in den praefixen *ab-* und *ob-*: *abragd* 20¹ (dagegen *afbragd* 32¹¹ 39⁷³ 53¹⁴ 67²⁵, *afburdar* 67⁶); *obmetnadar* 59¹⁶, *obbelldiss* 91³, vgl. *G. Vigfússon*, *diel.* s. 49^a.

1) S. K. Gislason a. a. o. s. 42 fg.

2) Vgl. *G. Vigfússon*, *vorr. zur Fyrbygja* (Lpz. 1864) s. XXXVII.

ek wird sehr häufig verwendet, wo die normalisierte orthographie kk gebraucht; kk (oder k mit darüber gesetztem punct) findet sich nur vereinzelt, so in dem worte ekki (33¹³. 24 34¹⁶ u. ö.), in þakk 11¹¹, ykk 12¹ usw. Sonst steht c für k nur selten, z. b. in olíclígt 36³, secínusamari 88²⁰.

d steht im auslaute mehrsilbiger wörter, wenn die vorletzte silbe mit t schliesst; ist dies nicht der fall, so wird im auslaute t geschrieben. Es heisst also litid 5¹². 14 u. ö., getid 13¹⁷ 15¹³ u. ö., brotid 22¹³, vitad 28⁵, letid 38¹⁷, frettid 38²⁰, kristid 39⁵, haustid 44² u. ö., sefid 48⁴, spíotskaptid 48²³ 65²⁰, spíotid 60¹⁷ 74¹², latid 74²³ u. ö., leitad 75¹⁴, heitid 82¹⁰ (dagegen stockit, tekít, sumarit, mikít, ærit, farít, bodít, rídít, sverdí. hofadí. brunnít, slegít, halsbeínít, oláfíat, íramat, íostrat, usw. usw.). Nach dunklen vocalen steht jedoch zuweilen d auch dann im auslaute, wenn die vorletzte silbe mit einem anderen consonanten als t schliesst: haufud 16¹⁰, hofud 60¹⁹ u. ö. (neben hofut 19⁵ 38⁸ 49⁷), bílad 17¹, hernad 68⁸, talad 72¹⁹, víðbeínad 74¹², nockuð 85¹ (vgl. dagegen bunat 6¹⁸, víafíat 28⁸, trunat 32¹², fullnat 46¹⁹, skolvít 52⁸, varnat 64¹⁹, bodut 69², onduť 76⁴). Nach hellen vocalen begegnet d ohne vorausgang von t nur in alíd 66⁹ und seod 85¹⁸. Dass nach vorausgegangenem t auch im auslaute t steht, ist sehr selten: haustít 47¹¹, spíot-skaptít 60¹³ und hlotít 67¹¹. — Im auslaute einsilbiger wörter steht d öfter, wo die heutige normalisierte orthographie t setzt¹: píð (píw) 12¹⁴ 58⁹, víð (vú) 48⁴ 91²⁴, íð (íó) 45¹⁸, híð (hó) 66¹⁶, að 84² (daneben jedoch auch þít 33⁹ 52⁸, íť 41¹³). Vgl. hierzu G. Vigfússon, *vorr. zur Eyrbyggja*, s. XLII.

In- und auslautend steht d nie nach l (daher auch veldu = vel þú 38²), m und n; ausnahmen sind nur magsemd 9²² (wo jedoch das d nur undeutlich zu erkennen ist), vndan 49²¹. 23, undarlig 50². — Vor suffixalem t hat sich d der wurzel der assimilation entzogen in fædt 6¹³ 12²⁹ (dagegen fiæť 7³) und frídt 7⁸ 47⁷ (rædt 73⁵ ist wol nur verschrieben für rædt). Auch vor dem d der endung des schwachen praeteritums hat sich wurzelhaftes d zuweilen erhalten: feddi 69⁸, kvaddi 79¹⁰. Einmal ist dies d dem vorausgehenden d assimiliert in greddi 50¹. Vor s ist d einmal ausgelassen in boskapr 40¹⁹ (vgl. dagegen hofuds, bodsmenn, bodsins, gods, neđsta usw.), vor l fehlt d zuweilen in dem worte harla (16⁶ u. ö., dagegen hardla 18¹⁶ u. o.) — kua für kuad ist zweimal belegt (63²¹ 84²¹) also kein schreibfehler; d hat im auslaute (wie das dänische d) jedesfalls einen sehr

1) Bugge, *runeindskr. på Rökstenen*, s. 28.

schwachen laut gehabt, überdies folgt im anlaut des nächsten wortes beide male die verwante spirans *þ*.

d steht zuweilen für *ð*, indessen sind beide zeichen in der handschrift einander so ähnlich, oder vielmehr der strich durch das *d* ist so schwach, dass man mitunter nicht genau erkennen kan, welches zeichen gemeint ist. Ich habe daher überall, wo nach den regeln der grammatik *ð* stehen sollte, dieses zeichen im text hergestellt und nur in den noten angemerkt, wo ich in der handschrift ein deutliches *d* zu erkennen glaubte. Nach *g* scheint besonders häufig *d* für *g* gesetzt zu sein: bragd 4¹³, slaungdi 29¹⁶, fylgdar 33¹⁸ 60²² 66¹⁴ 74¹⁹ 88¹, malafylgd 91²³ (daneben jedoch häufiger bragd, fylgd, fylgdi usw.).

f wird inlautend zuweilen an stelle von *v* gebraucht, da es hier mit letzterem consonanten gleichlautend war: siofar 23⁷ 36⁷, sniofarins 64⁷. Für *p* steht *f* in lilíof 60⁹, hlaufa 48⁸. Da diese schreibung ganz vereinzelt ist, habe ich im texte an beiden stellen *p* hergestellt. — Umgekehrt steht *p* einmal für *f* in þurpti 70¹¹ (pt wurde im isländischen bekanntlich wie ft gesprochen). — Für *fn* ist *f* geschrieben in jafskiott 89¹⁷, ebenfalls der aussprache entsprechend.

Für *gg* (welches zuweilen durch *G* bezeichnet wird) ist mitunter auch einfaches *g* gesetzt: legz 25⁹ 36⁸ 68⁷, snaugt (d. i. snoggt) 45²⁰, slegfall 79¹⁹. Ausgefallen ist *g* durchweg in mart (s. Wimmer, altn. gramm. § 77, 4 anm.)

j wird ohne ausnahme durch das zeichen *i* mit vertreten.

Anlautendes *k* wird in einigen wörtern zu *g* erweicht, so durchweg in miog (miok steht nur 55⁹) und þig, während sig mit sik wechselt und für allgemeines mik nur einmal (66⁹) mig erscheint. Die gleiche erweichung findet sich in der altertümlichen form seg (d. i. sé ek) 23² in der (aus str. 35 der Fafnismál bekannten) sprichwörtlichen redensart: þaðan er mer vlfs van er ek eyrun seg, sowie in dem worte jartegna 31⁶, fals wir in dem zweiten teile des compositums wirklich das wort teiln zu suchen haben, was zweifelhaft ist, da die form jarteikn jünger ist als jartegn, jartein.

k steht sehr häufig für *kk*, so immer in den formen des verbums þykkja: þikir, þiki, þikiumz (þickiumz nur 16¹⁷), þikiaz, þikia, þikiz (vgl. dagegen þyckudratt 47¹⁷, upyekiu 57¹¹, sundrþycki 86³ — doch samþykt 55¹¹); ferner in okr 6⁷ 82¹⁶, okra 13² 90⁵ 91²³, ykru 58⁹, ykrum 74²³, ykr 87²², fekt 4¹⁵. — ek für *k* steht nur einmal in eck 34⁸. — Für *gg* steht *k* in snokt (d. i. snoggt) 74¹⁶.

Vor dentalen steht, wenn kurzer vocal vorausgeht, durchweg ll für l: Ingializ (d. i. Ingjalds) 3², vallzmonnum (d. i. valds-monnum) 3⁸, gilldr 3⁹, haullzi (d. i. holdsti) 38¹¹ usw. usw. Einfaches l komt in diesem falle nur ganz vereinzelt vor: poldi 3⁸, poldu 51¹¹, kueld 24⁴, fiolda 42¹⁴ 44³, fioldi 70¹³. — Für hl steht l einige male in dem worte lutr: lutum 14¹⁶, luti 18¹⁶, lut 47⁵ (dagegen hlutum 80⁷ u. ö.), sonst nur in liop 18⁶.

m steht für fn, wenn ein labial (b, f, m) unmittelbar darauf folgt: iamfridan 13⁹, iambunir 24²¹, iammikill 27¹³, iambioda 33²⁰, iammikit 37⁶, iamfast 78²³, iammarga 87²⁵, iamfram 88¹⁷, iammargir 88¹⁸. Dagegen heisst es iafndiarfan 34⁶, iafnan 54⁹ 72¹², safnaz 53¹¹. — Statt m wird zuweilen mm geschrieben, so in framm 11¹⁵ u. ö. (seltener fram, z. b. 15²¹), framman 25⁴, aframm 41¹⁵, framgang 50¹², glamm 85¹⁶. Umgekehrt steht ramr für rammr 66¹⁷.

Im auslaute und vor dentalen steht mitunter n für nn (nur in letzterem falle habe ich die schreibung der handschrift im texte beibehalten) buin 40²², stolin 41², formeutr 51¹², fanz 61¹⁶, vetrin 64¹⁴, en (ö) 67⁵, manuirki 78⁷, manz 78¹⁴ u. ö., kant 87⁵. Umgekehrt komt aber auch nn für n vor: enndemi 3⁹, munu 11³, lenngr 86⁹, en wechselt mit enn; den von Wimmer (oldn. lesch.² XXI.) aufgestellten unterschied kent die handschrift nicht. — Im auslaute wird nn zuweilen durch N bezeichnet. — Vor g ist n elidirt in pagat 30¹⁵ 44².

p steht für pp in kapsmadr 84²⁰ 86⁵; sonst wird für pp regelmässig das bekante verschlungene zeichen gebraucht.

q komt nur im anlaut vor und wechselt hier mit k: quad neben kuad usw.

Im auslaute steht häufig rr (welches in bekannter weise meist durch R bezeichnet wird) für einfaches r: nærr 5¹² 14¹⁵ u. ö., nærr 25¹⁵ (dagegen nær 50¹⁶ 63²⁰), frárr 18⁸ 76²⁰, varr (þuörr) 19⁴ 58⁵ (dagegen var 19⁵), þærr 22¹⁶. Im inlaute begegnet rr für r nur in dyrit 36⁸ und erri 10²³; nach langen vocalen wird immer einfaches r gesetzt: fleiri, fleira, færi, meira, meiri usw., ich habe daher das wort þeira, welches stets abgekürzt wird, überall mit einfachem r geschrieben. — r steht für rr in hver 27⁴.

r komt nicht selten für hr vor in den wörtern Rafn (neben Hrafn) und ross (neben hross.) Es ist hierin widerum ein einfluss der norwegischen orthographie zu erkennen, da hr sich auf Island bis auf den heutigen tag in sprache und schrift erhalten

hat, vgl. *G. Vigfússon*, *vorr. zur Eyrbyggja s. XXXV fg.*, *Flateyjarbók III*, XXI; *Möbius*, *altn. sprache s. 18*, anal.² 307.

Vor sk und st ist r, der isländischen aussprache gemäss, häufig ausgelassen: vesti 13¹⁸ 28⁶, fyst 16²⁴, fystr 25¹⁹ 87¹⁹, fystu 87³ 7 (dagegen fyrsta 15¹², fyrst 46¹), bysti 25¹, vikveskr 16¹⁹ 20¹¹. Vgl. darüber *K. Gislason in tidskr. f. phil. VI*, 256; *oldn. forml. (Köhen 1858) s. 49*; über den umgekehrten fall (eindringen von unmorganischem r vor s mit nachfolgendem consonanten) s. *S. Bugge, tidskr. f. phil. VI*, 103.

ss steht durchweg für s der normalisierten orthographie im gen. sg. neutraler ja-stämme: kvikendiss 25¹, erendiss 31⁸ 79⁷ 87¹⁵, herbergiss 34¹⁰ 40³, rikiss 42¹⁶, heimleidiss 45⁶ 13, sidferdiss 54¹¹, hugleysiss 64¹, vmdæmiss 90²⁴, obbelldiss 91³, agettiss 92⁹, und so auch engiss 46²⁵ 68¹⁵. Einzige ausnahmen sind herbergis 32⁸ und snemmindis 53²⁴. Dass wir in diesem ss einen rest der alten endung -asja vor uns haben, in welcher das j dem s assimiliert wurde, während u abfiel, darüber s. *Chr. Lyngby in tidskr. f. phil. VI*, 27; *K. Gislason ebenda VI*, 236; *Heinzel, über die endsilben der altn. sprache (Wien 1877) s. 37*. — s für ss steht nur in mismidi 4¹⁸, was ich im texte gebessert habe.

tt steht zuweilen für t: huatt 14⁸ (dagegen huatt 15¹ 21), vertt 44¹⁹, gortt 77²², ættlat 66²⁷, agetttr 74²⁵, neitta 87⁸. — t für tt begegnet nur in huattuaggja 6²⁰ 73²⁴ und veit 82²⁵. Ich habe hier im texte tt geschrieben.

v und u werden sowol zur bezeichnung des vocals als des consonanten gebraucht, und zwar steht das zeichen v gewöhnlich nur im anlaut und nach grossen anfangsbuchstaben, das zeichen u nur im in- und auslaut eines wortes. Wenn aber durch abbrechen eines wortes inlautendes u an den anfang einer zeile komt, so wird das zeichen v angewendet: so steht fol. 109 a, 1 (63³) lodkap/vna. Dagegen wird u auch für anlautendes v gebraucht, wenn zwei worte zusammen geschrieben sind, z. b. nockurnue, d. i. nõkkurn veg 86⁴.

v steht zuweilen, dem isländischen sprach- und schriftgebrauche entgegen, im anlaut vor o und ó: vordinn 67⁵ 69¹² 77⁹ 79²¹, vordin 66²⁵ 26, vordit 13⁵ 17¹³ 49¹⁷ 64¹⁰ 69⁸ 83²³, vox 71¹. Daneben kommen jedoch auch die formen ohne v häufig vor, z. b. ordinn 52¹⁷, ordit 12¹² 20²⁰ u. ö. Es ist das v nicht etwa, wie man nach analogen füllen vermuten könnte,¹ aus den übrigen verbalformen, die regelrecht v im anlaut haben, ein-

1) Bugge, *runeskr. på Rökstenen*, s. 34.

gedrungen, sondern es ist die schreibung vordinn, vox widerum auf den einfluss der norwegischen orthographie zurückzuführen, vgl. G. Vigfússon, *vorr. zur Eyrbyggja s. XXXVI, Möbius, altn. sprache s. 18.*

Für x ist einmal gx geschrieben in vagxit 92⁸.

z ist ein ausserordentlich oft gebrauchtes zeichen; am häufigsten steht es 1) für st in den reflexiven verbalformen, nach vocalen wie nach consonanten: syniz 5²², þottiz 6⁴, frettiz 6²⁰, vndruduz 9¹⁶ usw.; fannz 9¹⁷, venz 13¹⁴, þikiumz 16¹⁷, þottumz 15¹², vinnumz 19⁷, kemz 21¹⁶, legz 25⁹, finnumz 41⁷, ottumz 82¹³ usw. (st nur in giorst 38⁶ 46²³, dueltst 45¹¹, verst 49¹⁴⁻¹⁵, forst 51²⁰, also nur nach l und r); ferner in den superlativadverbien: herfiligaz 6¹⁹, skiotaz 31¹⁷, fastaz 45⁹, hellz 53⁷ 56¹⁶, likaz 71¹² 82¹⁶, dolgigaz 72¹⁵, hægligaz 78²², samligaz 90⁴, (st nur in mest 58¹⁸). — 2) z = ts oder tts: a) in superlativen, wo das st der endung direct an ein t des stammes tritt: agæzti 18¹⁰ u. ö., beztu 4¹ u. ö. (daneben einmal beszt 38¹⁵); b) in reflexiven verbalformen: sezt (d. i. setst) 19², sezt (d. i. settst) 68⁶, hellzt 64⁶; c) in der 2. sg. ind. praet. von starken verbis, deren wurzel mit t schliesst: hezt 58²³, vezit 48⁵⁻⁹ u. ö.; d) sonstige fälle: skarlazkyrtli 26¹⁶, vezila 41²² u. ö., skarzmadr 76¹⁸. — z = ds: Ingiallz 3², vallzmonnum 3⁸, hellzt (*superl. von heldr*) 70²⁰ 80¹², ellz 21¹⁹, islenzkr 22¹⁰⁻²², haullzti 38¹¹, ellztr 76⁹. — 4) z (oder zz) = ds: goz 4¹⁴ 68²³, gozz 12² (dagegen gods 68²³), gozi 38¹, rézt 14⁶, Garzhorn 52¹⁻⁵ (dagegen Gardzhorni 51¹⁷), godorzmadr 59¹³, austhizkr 83¹⁶, quezt 38²⁰ 40¹⁶. Daneben wird jedoch geschrieben hofuds 23²¹, bodsmenn 58²⁰ u. ö., bodsius 62¹⁰, afbragdz 67²⁶, nedsta 85²⁶. — 5) z = tst: liz 27²⁰ 39¹⁴, tekiz (*part. praet.*) 46³ 83⁶, bez 47¹³, gaz 63²¹, sez 66¹⁰, bariz 66²⁰ 88²¹, leiz 67¹⁷ 84⁴, fysiz (*2. pl. opt.*) 87¹³, stadiz 88⁵, sigraz 91¹⁵. 6) z = dst: kuaz 70⁹ (das wort wird sonst immer abgekürzt geschrieben: \bar{q}). — 7) z = tns findet sich nur im gen. sg. des starken neutrums vatn, hier jedoch ohne ausnahme: Lösavaz 18⁷ u. ö., Vazdal 51⁷ u. ö., Vazdælum 57¹⁹ u. ö., Vazhlid 59²³, Vazdalsa 62¹², Vazdælaz 73¹ u. ö., Vazdæla 74²⁶ u. ö., vazdælskr 77⁹. — 8) sehr häufig endlich steht z für einfaches s, gewöhnlich jedoch nur vor t (hraustazta 6¹⁶, skiotaztir 17⁴, dueliast 18¹⁸ usw.) und im auslaute (illz 7²¹, Fellz 19¹⁸, landz 36²⁴, manz 24³ u. ö., motz 46⁸ u. ö., spiozt 48³ u. ö., glenz 48⁷, Gardzhorni 51¹⁷, sundz 62¹⁶, afbragdzmadr 67²⁶, fiallz 85¹², Brandz 86³ u. ö.), seltener vor k (finnzkr 18¹⁵, stormenzku 80²). Vgl. dagegen haleyskr 25²³, vdelsti 62²³, vigligstu 65¹⁴, drengiligsta

66¹⁶, knasta 68¹, efnilligstu 72³, nedsta 85²⁵; s. auch oben unter 1.

Zur formenlehre ist folgendes zu bemerken:

1) Für nockut begegnen 12³ 44¹⁴ die altertümlichen formen nockurt und nackuat. Ueber den ursprung derselben vgl. Bugge in tidskr. f. phil. IX. (1871) s. 122—129; norrœn fornkvæði s. 435* (tillæg zu Atlamál 32⁵); Wimmer, formn. forml. s. 93.

2) Für ein ist einmal (86⁹) er gebraucht, eine formübertragung, die in den neunordischen sprachen (auch im neuisländischen) allgemein durehgedrungen ist, s. Wimmer, altn. gr. s. 100. Ebenso zu erklären ist þikur für þiki 24¹⁷ 38¹⁰ und hefir für hefi 65⁶.

3) engi 11⁴ habe ich in engan geändert, weil sonst nur diese form begegnet (z. b. 10²⁵), vielleicht mit unrecht, da sich von den alten formen der aec. engi am längsten erhält, s. Wimmer, formn. forml. s. 97.

4) Für eigi begegnet zweimal (88¹ 89³) die contrahierte form ei.

5) Ueberraschend ist bei dem hohen alter der handschrift der gebrauch der form syni (72² 76⁸ 80¹) für sonu. Auffallend ist auch die form Vazdælur (st. Vatnsdælir), welche zweimal belegt ist (73¹ 90⁶), wodurch der verdacht eines schreibfehlers ausgeschlossen wird.

6) Die beiden früheren ausgaben schreiben 50⁹ und sonst Mödruvellingr; die handschrift dagegen hat überall Maudruellingr (d. i. Mödr-vellingr), und dies ist auch das richtige. In den von ortsnamen abgeleiteten beziehungen der ortsbewohner wird, wenn das erste glied des den ortsnamen bildenden compositums zweisilbig ist, dieses zu einer silbe verkürzt, wie die nachfolgenden belege, die ich fast ohne ausnahme dem trefflichen register zum ersten bande der Íslendinga sögur (Köbenhavn 1843) entlehne, beweisen: Ljósavatn, Ljósvetningr; Borgarfjörðr, Borgfirzkr; Breidifjörðr, Breidfirzkr; Breidfirdingr; Eyjafjörðr, Eyfirdingr; Hornafjörðr, Hornfirdingr; Ísafjörðr, Ísfirdingr; Seyðisfjörðr, Seyðfirdingr; Stöðvarfjörðr, Stöðfirdingr; Vopnafjörðr, Vopnfirdingr; Þorskalafjörðr, Þorskfirdingr; Þagradalur, Þagrdælir; Djúpidalur, Djúpdælir; Haukadalur, Haukdæliskr; Hjaltadalur, Hjaltadælir; Langidalur, Langdælir; Mjófidalur, Mjóðaelingr; Naumadalur, Naumdælir; Víðidalur, Víðdælir; Esjuberg, Esbergir; Húsavík, Húsvíkingr; Krossavík, Krossvíkingr; Máfahlíð, Máfhlíðingr; Raudalækur, Raudalækir; Reykjanes, Reyknesingr; Silfrastadir, Silfrstedingr; Stafaholt, Stafhyllingr. Ja sogar drei silben werden zu einer verkürzt: Svafadardalur, Svafadælir. — In den bisher aufgezählten fällen

wurden nur ableitungssilben von der elision betroffen, es fallen aber auch ganz wesentliche glieder von compositis aus: von Laxárdalr „Lachsflusstal“ wird gebildet Laxdoelir „Lachstaler“, ebenso Hítárdalr, Hítdoelir; Þjórsárdalr, Þjórsdoelir. Ausnahmen sind nur Hellisfjörðr, Helligsfirðingr und Hvalseyjarfjörðr, Hvalseyjarfirðingr; die kürzung wurde im ersten falle wol deshalb unterlassen, damit nicht ein bewohner des „Höllenfjörðs“ zu einem ansassen des „Höllenfjörðs“ gemacht würde, im zweiten, weil ausser einem Hvalseyjarfjörðr auch ein Hvalfjörðr existierte (dieser in Island, jener in Grönland) und die anwohner beider unterschieden werden mussten.

Offenbare schreibfehler habe ich immer gebessert, die lesart der handschrift jedoch überall in den noten angegeben. Es sind die folgenden: kátr st. kátt 23⁵, vñiniñ st. vñiniñ 23²², sikan st. sikan 47¹⁷, Ingmundar st. Ingimundar 54⁴ 55⁴, aleitni st. aleitni 55⁴, Þorariñ st. Þorir 57²², añaarstar st. annarsstaðar 58²⁶, komu st. kom 63⁶, vndru st. vndruduz 63⁶, lokinn st. lokinni 63¹⁰, kua st. kuaf 63²³ 84²¹ (s. jedoch oben s. XIV), æluðu st. ætluðu 64¹⁸, semði st. slæmði 66⁴, Hofa st. Huamms 72¹⁶, ta st. taka 74⁷, vazdaelkr st. vazdaelskr 77⁹, hrat st. hraut 78¹⁸, miku st. miklu 79¹⁰, verða st. varða 80¹⁷, gerðit st. gerðit 81¹, va st. var 81¹⁰, ue st. ueg 86⁴, þiggi st. þiggja 86⁸, mefinina st. mennina 86¹⁸, su st. sua 86²⁰, apt st. apr 88⁶, brað st. Brandr bað 88¹⁶, fyraz st. fysaz 89²⁷, Vidar st. Vididar 92⁵, Finnbogaso st. Finnbogasogu 92²⁶. — pillnum 67²² hätte ich wol nicht in pilltinum ändern sollen, da sich die erstere form verteidigen lässt, vgl. Winner, forn. form. s. 89. Dagegen ist frændko 80¹ wahrscheinlich nur schreibfehler für frændkonu (welches 82¹⁰ belegt ist), da die contrahierte form frænka, welche Guðbrandr Vigfússon im dict. s. 177a aufführt, ziemlich jungen ursprungs sein dürfte.

Was die abkürzungen der handschrift anbetrifft, so habe ich, falls sich daneben die ausgeschriebenen formen vorfanden, nach diesen bei der auflösung mich gerichtet; so schreibe ich stets við (auch im nom. dual.), weil 48⁴ diese form unabgekürzt vorkommt; ebenso voru, welches 7² 36¹⁷ ausgeschrieben steht; kuaz nach 70⁹, eða nach 5¹⁴ 31¹⁷, obwohl auch eðr belegt ist; eigi nach 15⁹ 28⁴, obgleich ei daneben vorkommt (s. o.); með nach 4⁹ u. ö., da die form meðr nur zweimal (37²¹ 65⁴) begegnet. Bei der auflösung des zeichens ¹, welches die silben er, ær, ir und eir¹ widergibt,

1) Für ir steht das zeichen z. b. in þik¹ gíaf¹, ept¹, if¹, da die ausgeschriebenen formen niemals e zeigen, ohne zweifel auch in síð¹, fir¹ u. a.

bin ich dem gedachten grundsatz leider nicht immer treu geblieben; so hätte ich nach der oben s. VIII aufgestellten regel 54³ 76⁴ dotter, fader schreiben sollen; ebenso 10²⁵ u. ö. saker, 51²¹ u. ö. stunder, 25⁴ 52¹⁵ vnder, da die ausgeschriebenen formen stets c aufweisen; ferner later 27¹¹ nach 87³, skipter 26² 27⁷ nach 30¹⁹, huarer 46²⁶ u. ö. nach 77¹⁹, kater 20³ u. o. nach 18⁹. Indessen ist auch die handschrift hierin nicht immer consequent, es steht fair neben faer, komnir neben komner, margir neben marger, porir neben porer, verdír neben verder, kippir neben skipter, leysir neben reiser usw. — Manche wörter kommen nur abgekürzt vor, z. b. mælti, mæltu, mælt: ich habe hier stets einfaches l gesetzt, weil ll nur nach kurzen vocalen belegt ist (s. o.); ebenso schrieb ich þeira stets mit einfachem r, weil rr nach langem vocal im inlaute nicht vorkommt. Zuweilen war es zweifelhaft, wie eine abkürzung aufgelöst werden sollte, so hätte ich 22¹⁸. 20. 23 23¹ das b. ebensogut durch Bardr auflösen können als durch bondi, wie ich 23⁵. 7 und ferner Bardr geschrieben habe, während 22¹². 14. 17 nur bondi gesetzt werden konnte, da der name noch nicht genannt war.¹ 24¹⁶. 19 25¹ habe ich b. nicht, wie die früheren herausgeber durch bessi, sondern durch biorninn aufgelöst. s. habe ich gewöhnlich durch segir aufgelöst (ausgeschrieben ist dieses wort nur 15⁸ 39¹⁸ 45⁵. 22), zweimal (26²⁰ 27¹⁰) musste es durch spurdi gegeben werden, welches sonst ausgeschrieben oder durch sp^v bezeichnet ist; zweimal auch durch sagdi (4¹¹ 37²⁰), einmal durch sarte (11¹⁸) und einmal durch svarar (53¹³). Die letztgenannten worte sind sonst immer ausgeschrieben.

Composita, besonders unechte, sind in der handschrift häufig getrent (vallz mm; malar kambinn; viafnadar madr usw.); dagegen sind praepositionen oft mit dem regierten nomen zusammen geschrieben (inoregi, ilandinu, aflateyjarðals heidi usw.) Ich habe in beiden fällen dem modernen gebrauche entsprechend geändert, ohne in den noten darauf aufmerksam zu machen.

Grosse anfangsbuchstaben hat die handschrift gewöhnlich nur an den capitelanfängen, sowie am anfang von sätzen, hier jedoch nicht durchweg. Mein text folgt hierin dem originale genau, nur 42²² habe ich Geck, welches nur den nachsatz einleitet, in geck

In wurzelsilben wird ir niemals durch ^s bezeichnet. Für eir steht ^s nur in dem namen Þorgeirr, für ier nur in þær, veri, varir, anari.

1) Eigennamen pflegen in der handschrift immer abgekürzt zu werden, sobald sie einmal genannt sind: es wird entweder nur ein anfangsbuchstabe gesetzt, z. b. f. = Finnbogi, h. i. = Hakon iarl, oder mehrere z. b. asb. = Asbjörn. Zuweilen wird auch der eine teil eines componierten namens abgekürzt, der andere ausgeschrieben: vrðar. k. (daneden auch v. k.) = Vrðarkottr, usw.

geändert. Ferner stehen grosse buchstaben zuweilen zur bezeichnung abgekürzter namen: R = Ragnhildr, Rafn, Asb. = Asbjörn usw., auch iarl wird gewöhnlich durch I. abgekürzt. R und I kommen auch sonst an wortanfängen vor: Rossum, Rafn, Ingibiörgu, Iol. Ich habe die eigennamen durchweg durch initialen kentlich gemacht, alle übrigen wörter dagegen klein geschrieben (auch die benamen; 3¹ 23¹ 27¹⁰ 30²⁰ 32²² bitte ich Dettiass in dettiass zu ändern.)

Die accente der handschrift habe ich sämtlich beibehalten: man wird denselben in zukunft mehr aufmerksamkeit schenken müssen, seit uns Wimmer (oldn. laseb.² XI fg.) belehrt hat, dass manche accentuierungen, die bisher als sinnlos betrachtet wurden, dennoch ihre berechtigung haben, indem sie den beginnenden durchbruch des neuen quantitativgesetzes anzeigen, welches vor einfachen consonanten länge des vocals fordert. Manche accente sind ja freilich nur graphischer natur, ja die striche über anlautendem v, die ich ebenfalls beibehalten habe (z. b. in van 67², vordinn 67⁵, amath/vart 72¹⁴) werden vielleicht, wie mein gelehrter freund G. Cederschiöld behauptet, überhaupt gar nicht als accente aufzufassen sein, sondern einfach als kalligraphische schnörkel. — Von der interpunction der handschrift habe ich nicht dagegen durchaus unabhängig gemacht, um dem verständnisse des lesers zu hilfe zu kommen; es ist jedoch, wie in dem codex, ausschliesslich der punct verwendet.

Ausser A haben sich von Finnboga saga noch folgende handschriften und handschriftfragmente erhalten:

B = cod. AM. 510. 4. perg., von zwei händen des 15/16. jahrhunderts abwechselnd geschrieben. Die handschrift enthält 95 blätter, welche in lederüberzogene holzdeckel gebunden sind. Die blätter sind oft am rande verstümmelt; doch ist diese verstümmelung in der mehrzahl der fülle schon vor der beschreibung vorhanden gewesen: es scheint fast so, als wenn zur herstellung des codex pergamentabfälle verwandt worden wären. Die Finnboga saga beginnt auf der vordersseite von bl. 66 mit zeile 25 und endet auf der rückseite von bl. 87 mit zeile 27. Jede seite enthält durchschnittlich 34 durchgehende zeilen. Abschnitte sind durch grössere, zuweilen ausgerichtete buchstaben, mitunter auch durch künstlicher ausgeführte (aber stets schwarze) initialen bezeichnet; der rubricator hat jedoch öfter die ausfüllung der leer gelassenen stellen nicht bewerkstelligt. Den inhalt der handschrift verzeichnet Guðbr. Vigfússon im 28. bande der nordiske oldskrifter (Ráðarsaga snæfellsáss, Víglundarsaga, Þórdarsaga, Draumavitránir, Völsþáttir), Kbhvn 1860 s. XIII. Eine genauere beschreibung der-

selben kan ich mir ersparen, da eine solche in der von C. v. Peterséns vorbereiteten ausgabe der Jónsvíkinga saga gegeben werden sol.¹

Der text in B weicht im einzelnen vielfach von A ab; jedoch betreffen diese abweichungen fast nur das formale; es ist keinem zweifel unterworfen, dass A und B auf eine gemeinsame quelle zurückgehn müssen. Nicht formaler natur sind nur die differenzen in den personennamen: in A heisst die schwester des Finnbogi Þórny, in B Þórunn, deren gatte in A Skíði, in B Híði; der vater des A'sbjörn wird in A Gunnbjörn Ingjaldsson genant, in B Gunnbjörn qngull Ögmundarson.

Der schreiber von B ist ziemlich flüchtig und liederlich zu werke gegangen, wie zahlreiche auslassungen und schreibfehler beweisen. So steht z. b. 5¹⁰ Gestí für A'sbirni, 17¹ skipit für stýrit, 24¹ bjarnarins für bæjarins, 25²³ einn für engi, 35¹⁵ illt für vel usw.; 51¹⁵ ist gar nicht erwähnt, dass Þorvaldr den beinamen modskegg führt und doch wird dieser beiname kurz darauf ohne weiteres gebraucht; 61 ff. steht mehrmals Bárðr für Bergr u. a. m. Schreibfehler liegen auch wol an folgenden stellen vor: 44¹¹ kofíarn (A kofarn), 45¹³ stoð man (A skerr maun), 82²³ beyingar (A byxingar.) Öfter hat der schreiber, indem sein auge von einem worte zu einem andern gleichlautenden abirte, ganze sätze ausgelassen, z. b. 9¹⁶: undrudast allir, at þau skyldu eiga jafnagetan sou sem qllum fannst mikít um er haun sá, wo nach sem die worte qllum sýndist sá madr ok übersprungen sind; 53⁹: vil ek at þú bíðir dóttur Eyjólf's til handa Finnboga, wo durch verglichung von A sich ergibt, dass nach til handa nicht weniger als 31 worte ausgelassen wurden; 57², wo zwei sätze dicht hintereinander mit Finnbogi beginnen, deren erster in B fehlt; 59⁶, wo der schreiber von kvadst zu kvadst übersprang, 67²¹, wo

1) Ich wil jedoch nicht unterlassen, schon hier mitzuteilen, dass hr. Guðmundr Þorláksson die person des einen schreibers von cod. 510. 4. festgestellt zu haben glaubt. GÞ schreibt mir unter dem 17. jan. d. j. folgendes: „510 4° er eptir minni skoðun skrifuð með sömu hendi — að minsta kosti seinni partrinn — sem. nr. 431, 16mo í AM. safninu. Ritari þeirrar bókar kallar sig Jón Arason. A' 431, 16mo er Margretarsaga og nokkrar latínaskar bænir, og ýmislegt sem sýnir að madrinn hafi verið latínahæfður. Enginn klerkr með því nafni er uppi um það leyti, sem buknar eru ritaðar (þ. e. fyrir eða eptir 1500), nema einn; það er hinn nafnkendi byskup Jón Arason á Hólum (f. 1484 og hægðinn 1550). Eg toí því hérumbil víst, að þetta sé hans hönd, og það því heldr, sem bréf hans, sem enn eru til á skinni í safni AM., eru möð mjög líkri eða sömu hendi. Eg álit því Finnbogasögu þessa ritada skömmu eptir 1500, eunda samsvarar þar að auk ritsháttir og stafagörð þeim tíma að öllu leyti.“

das zweimalige vorkommen der worte hætta vilja eine grössere lücke veranlasst hat; 91^b, wo zweifaches i millum dieselbe confusion hervorrief usw. Aus dem allen geht hervor, dass B einen vielfach verderbten text darbietet; dennoch aber habe ich geglaubt, die abweichenden lesarten dieser handschrift vollständig angeben zu müssen, da A und B von*einander unabhängige repräsentanten der verlorenen wform der saga sind. Nicht aufgenommen sind nur solche varianten, die mir von gar keiner bedeutung zu sein schienen, also abweichungen in der wortfolge, anwendung verschiedener tempora, wechsel zwischen den gebräuchlichsten synonymen (wie mælti und kvad, frétti und spurdi) u. dgl. In den aus B mitgeteilten varianten ist normalisierte orthographie zur anwendung gebracht.

C = cod. AM. 162 B fol., 7 losc pergamentblätter, über welche sich Guibr. Vigfússon auf einem beigelegten zettel folgendermassen ausspricht: „Innlögd 7 blöð í folio eru, sem hönd, brot og kjölför sýna, öll úr einni sögnubók, sem hefir verið sundrud á 17 öld; eru hér 1) 3 blöð úr Ljósvetningasögu; 2) 1 blad úr Vopnfirdingasögu og 3) áfast eitt blad úr Droplaugarsonasögu; 4) 1 blad úr Finnbogasögu ramma og 5) 1 blad úr þætti Þorsteins sögu stangarhöggs. Þessi bók mun á 17. öld hafa verið heil að mestu, og pappírshandrit vor af flestum þessum sögum munu hëðan kynjud. Bókin mun vera að vestan (frá Helgafelli frá síra Vigfúsi Guðbrandssyni?) 17. Jan. 1860.“ Die blätter gehören der ersten hälfte des 15. jahrhunderts an; das bruchstück aus Finnboga saga gewährt einen kürzeren text als A und B; ob derselbe aber altertümlicher ist, wie in dem neuen handschriftenkataloge behauptet wird, oder nicht vielmehr einer verkürzten recension der saga angehört, wage ich nicht zu entscheiden. Das blatt, welches das bruchstück aus Finnboga saga enthält, ist sehr gebräunt und an einzelnen stellen fast unleserlich. Die schwester des Finnbogi heisst hier Þórny, wie in A, deren genahl aber Hídi, wie in B. Ich lasse den text des fragmentes in buchstabengetreuem abdruck hier folgen:

Vorderseite (vgl. 56⁶ — 59¹⁹.)

... þessu uar okoypt. eptir þat ridr Iokull i brutt ok helldr i illu skapi. eitt huert [sinn rida þeir] Finnbogi ok Þorkell upp til Nupdals þrir saman. enn Hrafn enn litli rann firir. þoir koma nu til Nups. [var þeim par vel fagnat ok var þat
5 snemma morgins. smalamadr hafði set ferd þeira fra Hofi ok

2 4 die eingeklammerten worte sind durch ein loch im pergament zerstört. 3 nupdals ha. sehr undeutlich. 5 set] sez hs.

sagði þeim bræðrum at Finnþogi hinn rannmi let ekki ovollu-
 liga er hann reid hía gardi ok Þorkell brudgumi draglökriinn.
 Þorer kvad Finnþoga þat heilt mega af þeim monnum er þa
 voru þar. eptir vñ morguninn hvarf Iokull i brutt vit annann
 mann. Nu er þar til at taka at þeir Finnþogi buazt i brutt um 10
 daginn. hófdu þeir þadan þa hluti er þeir^u þottvzt þurfa.
 Hrafn rak firir hestana. ok er þeir rida ofan at Hofi stack
 Hrafn fotum uit. Finnþogi spurði hui hann færi eigi. Hrafn
 svaradi. ek se hvar spíotzoddar koma vpp eigi færi em tolf.
 en þat er mín ætlan at menn fylgi. Finnþogi suarar. vel 15
 þickir mer hvar sem sueinar leika ser. Oc er þeir rida fram
 hleypr Iokull fram firir þa með tífunda manm. Finnþogi heilsadi
 þeim ok spurdi tíðenda. kalla ma. kuat Iokull. at ek eigi
 ekki erindi vit þig sem þo mun at því uerða. þickir mer Þorkell
 hafa dregizt i óþeckíu uit mig. er honum þat óbbeldi at ganga 20
 mot oss frendum. Finnþogi suaradi. þo at Þorkell magr minn
 se ekki skíotligr. þa mun hann þo uerða uit sem madr ef
 hann er aleitadr. Iokull leggþ þa spíoti til Þorkels. enn i þui
 bregðr Finnþogi suordi ok hoggr i sundr spíotskaptid i nalli
 handa honum. Finnþogi hleypr þa af baki ok mæliþ vit lokul. 25
 mer skalltu fyst mæta. mun yðr Vatzdælingum forvitni a kuat
 ek ma. Iokull þrífþ þa eitt spíot ok leggþ i skíolld Finnþoga
 ok geck i sundr spíotskaptid. i þessi suipan hlaupa þeir bræðr
 fram Þorsteinn ok Þorer ok skildu þa. eptir þat ríðr Finnþogi
 heim ok buazt vit bodi. einnþuern dag ríðr Finnþogi til Hofis 30
 ok byðr þeim Þorsteini ok Þori til bodsíns. þeir þeckudu
 honum firir bodit. enn sogdu lokul stírdan i lyndi. munu ver
 fara annat huert allir eðr oingi. ríðr Finnþogi heim. einn-
 þuern dag ríða þeir Þorsteinn ok Þorir til Borgar ok sogdu
 Finnþoga at þeir munda heima sitia um bodit. hann svaradi. 35
 uol fari þit með yckru mali. hann gaf Þorsteini suerd ok
 hinn bezta grip. enn Þori fingrgull. þeir þacka honum vel
 ok ríða heim. Iokull hafði allt i spotti uit þa bræðr. þat er
 sagt at ekki varð til tíðenda at bodinu. ok at lokinni
 veizlunni segir Finnþogi at þau skulu þar sitia vñ vetrinn. 40
 þorgrímþr kuezþ ætla at þora mundi uillia heim fara. enn hon
 kys at vera með Finnþoga. enn ek skal finna þig fadir þa er
 stundir líða. eptir þat ríða menn a brutt með godum gíofvñ.
 þat var eitt sinn at Þorkell mælti vit þorv. nær ætlar þu at
 finna fodr þinn. hon kuat þat hvgbod sitt at sia eigi síðr 45

17 Iokull] fiokull *hs.* 19 m¹ mer *hs.* 28 suipan] suiman *hs.*
 30 einnþuerna] einn huer | þuern *hs.* 45 sit *hs.*

firir hans kosti. Þott hun sæti heima. Þorkell svaradi, veit
ek at þu talar þat firir sakir Iokuls ufiar þins, enn ok
ottumzt hann alliit, ok einn morgin snema uar þorkell a fotum.
Finnbogi spurdi huert hann ætlaði, hann kuezat ætla at ríða
50 med þoru i Bolstadarhlid. Finnbogi kuat raad at ríða huergi.
ok ueit ok at þora uinkona min lætr mig raada. hon kuat þat
satt. Þorkell kuat ríða mundu ef Finnbogi bannadi oigi, hann
kuezat eigi banna uilia. Ok eptir þat ríða þav vestau ok oinn
hlaupandi sueinn med þeim. þau koma i Bolstadarhlid. uar
55 þar hardla vel vit þeim tekit.

Madr er nefndr þorarenn, hann bio a Vidimyri i Skaga-
firdi, hann var ilmmenni ok godordzmadr, hann atti son er
Vilmundr het. þorarenn uar skyldr þeim Hofssueium ok uar
hin mesta uinatta med þeim Iokli. Iokull uar þa kominn a
60 Vidimyri. hann spurdi bratt at þorkell ok þora uorn komin a
Bol[sta]darhlid

Rückseite (vgl. 59²⁶—63³)

... ein ko[na va]r [uti] ok heilsadi þeim. huat uilltu godr mann
segir hon. ek uil uita huert þorkell er her. hon kuat sua
vera. þa skalltu bidia hann. quat Iokull. at ganga vt. ok
seg at ek uil finna hann. hon gerir sua. satu þeir magar i
5 stofu. Svartr het nautamadr þorgrims micill ok sterkr. þor-
grimr bad þorkel fara uarlíga. þeir toku uopn sín ok gengu
ut. uar þorgrimr þa gamall miog. þorkell heilsadi Iokli.
hann svaradi. þess skalltu uis uerða huersu heilann at ek uil
þig. ok lagdi spíotí til hans ok stefndi a hann midiam. ok i
10 þui hliop upp Svartr nautamadr ok hafði stalhufu a haufdi enn
eckí hafði hann hoggvoþn nema mykireku sinna reidda um oxl
ok slær þegar i sundr spíotskaptid i milli handa Iokli. hann
bad hann fara þrela armastan. Svartr mælti. ef þu ridr eigi
skíott a brvtt. þa mun ek sla annat uit eyra þer. þorkell
15 lagdi spíotí til Iokuls i skialldar spordinn suo at hann klofnadi
ok hliop spíotid i rist honum ok varð þat mikít saar. fylgd-
armenn Iokuls sottu at þorgrimi. Iokull hliop af baki ok hío
med sverði i hofud þorgrimi. hann hafði bialm aa haufdi ok
boit oeki aa. Iokull vndradi þetta miog. þorkell lagdi til

48 snæa *hs.* 55 nach *tekit* hat eine rote Überschrift gestanden, die jedoch vollständig unlesbar ist. 61 [sta] durch ein Loch im perg. zerstört.
1 Die eingeklammerten Buchstaben sind durch ein Loch im pergament zerstört. 2 uita] uitea (?) *hs.* 2 hon kuat sua außerordentlich undeutlich. 8 uis] so *hs.* heilann so *hs.* 9 midiam] so *hs.* 11 sífa] *hs.*

fylgdarmannz Iokuls ok þegar í gegnum hann. Þorgrímr mælti. 20
 þat er raad. Iokull. at uenda heim ok er þer þetta eingi
 sæmdarferd. Iokull s[er] at þetta mun suo vera. stigr hann
 a bak ok rídr a brvtt ok vñir allilla vít ok þíckir monnum
 hans f[er]d hin haduligazta. Skip kom af hafi uestr i Hruta-
 firdi a Bordeyri ok het Bergr styrimadr ok uar kalladr hinn 25
 racki. hanu var giorfiligr madr ok kuóngadr ok het Dalla
 kona hans ok uar hon væn. Þessi Bergr uar systerson Finnþoga
 hins namma ok het Þorny modir hans su er Hydi flutti a brvtt.
 ok þegar Finnþogi spyr þetta. rídr hann til skips ok fagnar
 uel frændum sinvm. bauð hann þeim til sín ok þat þiggja 30
 þau ok fara heim til Borgar. Hallfrídi fanzt fakk vm þau. em
 Finnþogi veitti þeim storliga uel. lídr af uettrinn ok einn dag
 talazt þeir frendr vit. Finnþogi mælti. þat uíllda ek at þu
 værir her hía mer. em fengir mann firir skipit. uar þat
 sudreyskr madr frendi Daullv sem þau voru bædi. 35

Grimr het madr. hann bio a Torfustaudum. hann var
 upgr madr ok okvongadr. fadir hans var latinn. þau voru
 miog skyld ok Vefrídr kona Sigurðar at Guapi. Grímr bad
 systurdotr þeira brædra at Hofi. þau raad skyldu takazt um
 vetrinn. Grímr bauð Finnþoga. þeir Þorsteinn ok Þorir budu 40
 ok Finnþoga. hann kuat maaga sina hafa bodit ser aadr. en
 kuezst kunna þeim þo þock firir. lida nu stundir ok vetrar
 ok leggr aa hridir. ok þann sama dag er til bodsins skyldi
 fara. buazt þeir Bergr ok Finnþogi. Geck Finnþogi firir þar
 til er þeir voru komnir at Vatzdalsaa. ok var a krapafaur ok 45
 laugd fra laundum. þeir binda saman vopn sín. hofdu þeir
 ok lodkapur fotsidar. eptir þat legiazt þeir til sundz. bad
 Finnþogi Berg at hallda undir bolli ser. legzt hann nu þar til
 at þeir komaz yfir ana. ganga þeir til Hofi ok voru bodsmenn
 komnir. gengu þeir inn. elldar voru storir i elldaskalanum 50
 ok voru þar menn nockurir. ok voru þeir þar allir brædr.
 Kolr het madr. hann hafdi raad at Hofi. hann var micill ok
 sterkr. þeir frendr gengu innar hía elldinum. ok geck Finn-
 þogi firir. ok er þeir koma þar gegnt sem Iokull var. stingr
 hann honunum uit Bergi ok stakar honum at elldinum. ok ber 55
 hann at Kol. [hann hr]índr Bergi ok bad hann eigi hlaupa a
 sig. Finnþogi ser þotta. þrífr i lodkapuna

*Die übrigen handschriften schliessen sich entweder an A oder
 an B an, oder sie sind mischhandschriften, indem sie am anfang*

22, 24 die eingeklammerten buchstaben durch ein loch im pergament
 zerstört. 56 die eingeklammerten buchstaben im pergament zerstört.

den text von B, später den von A bieten. — Die zur klasse A gehörigen codices stammen sämtlich direct oder indirect von cod. A selbst ab, sind also für die textkritik ohne wert. Es sind die folgenden:

d = cod. AM. 159 fol. papier, aus dem ende des siebzehnten oder dem anfange des achtzehnten jahrhunderts. Die handschrift enthält nur die Finnboga saga auf 34 blättern in pappband; der text ist, wie in A, in 43 capitel eingeteilt, die jedoch keine überschriften haben. Auf einem eingelegten octavblatte findet sich von Árni Magnússons hand folgende notiz: „Ur bok, er eg fekk af Sr Gudmunde [d. i. Gudmundr Jónsson] á Helgafelle, er með hendi Þordar Þordarsonar, þá hann var ungur.“ Þórðr Þórðarson war nach den angaben des neuen handschriftenkatalogs prediger zu Helgafell in der Snæfellsnesýsla (im isländischen westlande.) Seine jugendjahre fallen in die letzte zeit des 17. jahrhunderts.

e = cod. AM. 455. 4. papier, eine sammelhandschrift des siebzehnten jahrhunderts, die auf 72 blättern folgende sagas enthält: 1) Egils saga, 2) Kjalnesinga saga, 3) Jökuls þátrr Búasonar, 4) Víga-Glúms saga, 5) Finnboga saga, 6) Hallfredar saga, 7) Bandamanna saga, 8) Olkofra þátrr. Am ende steht die datierung: 3. iduum Apr. MDCLX. Alle diese sagas (mit ausnahme der zweiten und dritten) finden sich auch in A, woher der text durch vermittlung mehrerer zwischenglieder geflossen ist. Auf dem deckel und dem ersten blatte finden sich folgende notizen von Árni Magnússons hand: „Þessa bók hefr fyrrum átt Guðrídur Stefánsdóttir á Sníafuglstodum.¹ Eg fekk hana þáðan til eignar.“ „Allar ritadar með hendi Sr Helga Grímssonar á Husafelle.“ (Helgi Grímsson war prediger zu Husafell in der Borgarfjardarsýsla, Westland, in der zweiten hälfte des 17. jahrhunderts.²)

f = cod. AM. 494. 4. papier, 17. jahrhundert, enthält nur Finnboga saga auf 42 blättern. Eingeteilt ist der text in 44 capitel, von denen die ersten 40 den abschnitten in A vollständig entsprechen. Geschrieben ist die handschrift von dem isländischen priester Ketill Jörundarson zu Hvamur in der Mýrasýsla, Westland († 1670). Ketill war der grossvater Árni Magnússons von mütterlicher seite.³

1) Snjáfuglsstaðir liegt in der Arnessýsla (Südland.)

2) s. Ísland, sögur II. (1847) s. II.

3) G. Vigfússon u. Th. Möbius, Fornsögur (Lpz. 1860) s. XXII.

g = cod. 984 fol. der Thottschen samlung auf der königlichen bibliothek zu Kopenhagen. 3 convolute von späten papierhandschriften nordischer sagas; ungebunden, nur jede saga zusammengeheftet. Die Finnboga saga befindet sich in vol. II. — d e f g sind so nahe mit einander verwandt, dass sie auf eine gemeinsame vorlage zurückgehen müssen; d steht derselben jedoch am fernsten.

h = cod. 1740. 4. papier, neue handschriftensammlung der königlichen bibliothek zu Kopenhagen. Es ist diese handschrift eine unmittelbare abschrift von A, angefertigt von dem bekannten norwegischen gelehrten Hans Paus († 1770). Der titel lautet: *Saga af Finnboga hinn (sic!) Rama, eller historien om Finnboge den stærke, af det gamle norske og islandske sprog udi det nuværende danske samt latinske sprog oversat af H. P.* (Die lateinische übersetzung reicht jedoch nur bis cap. 5 incl., die dänische bis cap. 12 incl.)

i = cod. 979 fol. papier, der Thottschen samlung auf der königlichen bibliothek zu Kopenhagen. Abschrift von h. Der titel lautet: *Saga af Finnboga hinn (!) Rama eller Historien om Finnboge den stærke, af det gamle norske eller islandske sprog udi det nu brugelige danske oversat af Hans Paus.* (Isländischer text mit vollständiger dänischer übersetzung.)

k = cod. AM. 165 A fol. papier, 24 blätter, 17. jahrhundert; enthält nur Finnboga saga. Die capitel sind nicht gezählt, doch stimmen die abschnitte genau mit A. Das letzte blatt ist abgetrennt und befindet sich in cod. 165 D, dafür ist eine abschrift des schlusses von jüngerer hand eingefügt. Ein beigelegter zettel von Arni Magnússons hand berichtet: „Finnboga Ramma saga með hendi Jóns Gissurarsonar. Ur bok (eldri enn 1646) er eg fekk af Sr Högni Amundasyne.“ (Jón Gissurarson zu Gniþr in der *Ísafjardarsýsla*, Westland, war ein halbbruder des bischofs Brynjólfur Sveinsson und lebte um die mitte des 17. jahrhunderts.¹ Von seiner hand stammen viele handschriften der arnamagnússchen samlung).

l = cod. AM. 558^a, 4. papier, 46 blätter, 17/18. jahrhundert, enthält nur Finnboga saga. Der text ist in 44 capitel geteilt, dieselben entsprechen jedoch den abschnitten in A nur bis cap. 22 incl. — k und l gehen auf eine und dieselbe abschrift von A zurück, wie das die gleichartige ergänzung der lücken in beiden handschriften unzweifelhaft macht.

1) Íslend. sögur I (1843) s. XXX.

Zur klasse B gehören folgende handschriften:

m = cod. 1175 fol. papier, 18. jahrhundert; neue handschriftensammlung der königlichen bibliothek zu Kopenhagen. Sie enthält auf 148 seiten nur Finnboga saga und ist, wie gemeinsame fehler und lücken beweisen, unmittelbare abschrift von B.

n = cod. 1103 fol. perg. der alten handschriftensammlung auf der königlichen bibliothek zu Kopenhagen. Die handschrift stammt aus der zeit des bischofs Þorlákr Skúlason zu Hólar († 1656)¹ und wurde im jahre 1692 von dem propste Björn Þorleifsson zu Oddi in der Rangárvallasýsla (Südland) dem könige Christian V. von Dänemark zum geschenke gemacht. Das pergament ist von ausnehmender weisse, eingebunden ist die handschrift in roten sammet.² Sie enthält auf 145 blättern folgende sagas: 1) Hrólfs saga Gautrekssonar, 2) Gøngu-Hrólfs saga, 3) Þorsteins saga Víkingssonar, 4) Njála, 5) Finnboga saga, 6) Þórdar saga hreðu, 7) Búa saga Andridarsonar (Kjalnesinga saga), 8) Jökuls þáttur Búasonar, 9) Orms þáttur Stórolfssonar. Nr. 4—9 sind von anderer hand geschrieben als 1—3. Finnboga saga steht auf f. 111^b—125^a. Der text scheint nicht von B hergeleitet werden zu können, stimmt aber ziemlich genau mit dieser handschrift überein; einzelne zusätze erweisen sich sofort als späte interpolationen.

o = cod. 15. 4. papier der königlichen bibliothek zu Stockholm. Ich konnte diese handschrift während meines aufenthaltes in Stockholm nicht einsehen, da dieselbe nach Lund verlichen war; die nachfolgenden notizen verdanke ich der güte meines freundes G. Cederschiöld. Die handschrift stammt aus dem 17. jahrhundert und enthält folgende stücke: 1) Raudúlfs þáttur, 2) Nornagests þáttur, 3) A'lf's saga ok A'lf'srekka, 4) Heidreks saga, 5) Finnboga saga, 6) Drauma-Jóns saga, 7) Hrafnkels saga Freysgoda, 8) Skikkjurímur 9) Høensa-Þóris saga, 10) Jóns saga hins helga Hólabiskups. In der Finnboga saga ist ungefähr eine seite unbeschrieben; die dadurch entstandene lücke reicht von svá at brast í björgunum (21^u) bis mun sá einn úti vera (22⁷). Der text weicht von B nur sehr wenig ab.

Mischhandschriften sind die folgenden drei:

p = cod. 32. 4. papier der königlichen bibliothek zu Stockholm. Die handschrift ist von 6 händen des 17. jahrhunderts geschrieben, die ich mit α—ζ bezeichne. α (der schreiber nennt sich selbst Jón Eggertsson und fügt die jahreszahl 1686 bei) schrieb

1) Mündliche mittheilung von Guðbr. Vigfússon.

2) Von ganz gleicher ausstattung ist auch cod. reg. 1102, der auf dem ersten blatte die widmung des Björn Þorleifsson an Christian V. enthält.

das der handschrift vorgeheftete widmungsgedicht¹; β schrieb Ketils saga hængs, Gríms saga Lóðinanna und Orvar-Odds saga. γ schrieb den anfang von Finnboga saga und zwar die ersten 10 blätter; 10 a schliesst mit den worten: gerir annat illt (31¹⁶), 10b ist leer. Auf bl. 11a fährt γ zunächst noch fort (einige worte von 10b wiederholend:) at þú gerir meyjunni ekki til meins, þótt þú gerir annat illt; hierauf beginnt δ , der eine andere vorlage benutzte als γ : dieser hatte eine handschrift vor sich, welche zur klasse B gehörte, jener benutzte einen codex der A-klasse; es führen daher zwei personen der saga im zweiten teile andere namen als im ersten. Im 8. capitel hat γ eine kleine lücke (ek ser at þer munut hafa afkomast þó ekki 16¹⁷ — hann svarar: ek heiti Finnbogi 16¹⁸). Die von γ benutzte handschrift hatte capiteileinteilung, die von δ benutzte nicht. — ϵ schrieb Sigurðar saga hins þogla; ζ Þjalar-Jóns saga. Die verschiedenen bestandteile der handschrift sind erst später zu einem ganzen vereinigt. Die letzte saga wurde nach einem schreibervermerk am 8. april 1676 vollendet; die Finnboga saga ist unzweifelhaft früher geschrieben.

q = cod. 19. 4. papier der königlichen bibliothek zu Stockholm, geschrieben von zwei händen des 17. jahrhunderts. Der erste schreiber nennt sich auf dem titel: „Islenzk sögubók af fornkonungum og fyrimönnum, sem á öðrum löndum ríkt hafa, og á ýmsum tímum stjórnat sínum undirgefnum lýðum . . . skrifud af Sigurði Jónssyni at Svalbardi² og upp byrjud þann 9. januari anno 1667.“ Sigurðr hat folgende 3 sagas geschrieben: 1) Ólafs saga Tryggvasonar, 2) Adonius saga, 3) Partalopa saga. Angeheftet und von anderer hand geschrieben ist die Finnboga saga, 18 blätter, von denen die rückseite des letzten leer ist. Die ganze handschrift ist eingeheftet in ein altes pergamentblatt mit lateinischen gedichten. Dass die Finnboga saga in q unmittelbare abschrift von p ist, beweist der umstand, dass an derselben stelle der text A den text B ablöst; ebenso findet sich in q dieselbe lücke wie in p .

r = cod. 71 fol. papier der königlichen bibliothek zu Stockholm. Die handschrift onthält, von einer hand geschrieben, 4 sagas, von welchen jede besonders paginiert ist, nämlich 1) Þórdar saga hreðu, 2) Ísfríðinga saga, 3) Finnboga saga, 4) Grænlands annáll. Der schreiber hat sich am ende jeder saga genant, auch ort und datum hinzugefügt; am schlusse der Finnboga saga lautet dieses vermerk folgendermassen: „Scriptum Holmiae die 18. juni

1) Näheres s. bei Arwidsson, förteckning öfver kongl. bibliotekets i Stockholm isländska handskrifter (Stockholm 1848) s. 134.

2) Svalbard liegt im isländischen nordviertel (am Eyjafjörðr.)

anno 1688, Gudmundus Gudmundi Islandus.“ Der text unserer saga ist entweder direct aus *p* oder aus *q* abgeschrieben, wie die vollständige übereinstimmung der drei handschriften beweist.

Ueber das gegenseitige verhältnis der genannten handschriften sei es gestattet noch folgendes nachzutragen:

Auf fol. 100 a, 2 hat *A* zwei vollkommen erloschene stellen. Die erste (*A*^{16—18}) muss noch leidlich leserlich gewesen sein, als die abschrift, auf welche die handschriften *d e f g* als ihre gemeinsame quelle zurückgehen (ich bezeichne dieselbe mit γ) genommen wurde; ich konnte daher die lücke aus diesen papierhandschriften ergänzen. Die gemeinsame vorlage von *k l* (δ) hat nicht mehr soviel lesen können und hat überdies ohne rücksicht auf die noch jetzt deutlich erkennbaren worte die lücke ausgefüllt. Die handschriften der klasse *B* konten wegen mehrfacher abweichungen nicht zur ergänzung benutzt werden. — Die zweite stelle (*G*^{1—6}) hat weder γ noch δ vollständig entziffern können, und zwar δ noch weniger als γ . Hier haben offenbar die handschriften der klasse *B* (besonders *Bm*) das ursprüngliche bewahrt, daher ich die stelle aus *B* ergänzt habe. Bei beiden ergänzungen habe ich auf den in *A* vorhandenen raum die grösstmögliche rücksicht genommen: der eingefügten worte sind gerade so viele als in der handschrift haben stehen können.

Die behauptung, dass *d e f g* und *k l* auf zwei verschiedene, aus *A* entsprungene quellen zurückgehen, während *Bm n* und der erste teil von *p q r* einer zweiten handschriftenklasse angehören, findet auch durch weitergehende untersuchungen ihre bestätigung.

Eine genaue vergleichung der drei ersten capitäl hat das resultat geliefert, dass in 289 fällen mit *A* übereinstimt

<i>d</i>	191 mal	<i>B</i>	120 mal
<i>e</i>	248 -	<i>m</i>	122 -
<i>f</i>	242 -	<i>n</i>	86 -
<i>g</i>	252 -	<i>p</i>	88 -
<i>k</i>	235 -	<i>q</i>	85 -
<i>l</i>	230 -	<i>r</i>	82 -

Dass *d* keine unmittelbare abschrift von *A* sein kan, ist schon in dem neuen handschriftenkatalog der Kopenhagener universitätsbibliothek richtig bemerkt. Es wird hier darauf aufmerksam gemacht, dass *d* den goden der Ljosvetningar Porgrinnr nennt, obwohl *A* den richtigen namen Þorgeirr vollständig ausschreibt: die vorlage von *d* muss also den namen mit einer abkürzung geschrieben haben. Dem kan noch hinzugefügt werden, dass *d*, wie die häufigeren abweichungen von *A* beweisen, durch mehr zwischenglieder von

dieser handschrift getrent sein muss als die übrigen papircodices. Mit *g* scheint *d* in engerer verwantschaft zu stehen, worauf zwei allen andern handschriften fremde, *d* und *g* gemeinsame lesarten hindeuten: 3¹³ lesen *d g* Ingjaldr für Ingí und 4¹³ úhæfiligasta für úhcyrriligasta. *e* und *f* scheinen ihrerseits wiederum eine gemeinsame quelle zu haben, da sie in den 289 fällen nicht weniger als 271 mal vollständig übereinstimmen und an 3 (freich nicht sehr wesentlichen) stellen allen andern handschriften gegenüber die gleiche lesart aufweisen. Vollständige übereinstimmung zwischen *A d e f g* findet sich in den 289 fällen 122 mal. — *k* und *l* haben in den ersten drei capiteln nicht weniger als 34 mal gemeinsam eine von allen andern handschriften abweichende lesart, nur die wichtigsten fälle seien genant: 3⁵ fridust, st. vænst, 3⁷ hinn ágætasti st. enna ágæztu manna, 4⁷ er Asljørn reid st. reid Asbjørn, 4¹⁰ pá skal út bera, en eigi upp ala þetta barn, 5⁴ taka sér st. raku ifir, 5¹² Leppa (?) st. Asbirui, 5¹⁸ litunargros st. brungras. Vollständige übereinstimmung zwischen *k* und *l* herrscht in den 289 fällen 260 mal. — *p*^a (d. h. derjenige teil von *p*, der mit *A* übereinstimt) scheint höchstens durch ein zwischenglied von der membrano getrent zu sein.

n ist eine unmittelbare abschrift von *B*, es weicht in 289 fällen nur 19 mal von seiner vorlage ab. *n* scheint mit *p*^β (dem mit *B* übereinstimmenden teile von *p*) nahe verwant, obwohl es noch mehr kürzt und ändert als dieses. *n p q r* gehen in den ersten drei capiteln nicht weniger als 25 mal allen andern handschriften gegenüber zusammen; nur zwei besonders schlagende stellen seien erwähnt: 5⁷ Tottum st. Toptum, 6⁴ vita liversu háttat var. Gewöhnlich besteht die übereinstimmung in gemeinsamen auslassungen. *B* kan die gemeinsame quelle dieser handschriften nicht gewesen sein, wol aber muss der codex, aus dem sie stammen, mit *B* nahe verwantschaft gehabt haben. — Von *o* habe ich nur das erste capitel mit den übrigen handschriften genau vergleichen können; dieser papircodex steht *Bm* ziemlich nahe, verrät jedoch auch einige verwantschaft mit *p*^β *n*. — *C* wird ebenfalls auf dieselbe quelle zurückzuführen sein wie *Bm n o p*^β, nimt jedoch diesen handschriften gegenüber eine isolierte stellung ein.

Die verwantschaftsverhältnisse sämtlicher codices möge der nachstehende stammbaum versinnlichen, in welchem die nicht erhaltenen zwischenglieder durch griechische buchstaben bezeichnet sind. Von absoluter richtigkeit bis in das einzelne hinein kan bei dergleichen schematischen aufstellungen natürlich nicht die rede sein.

dänischer übersetzung und kritischen und exegetischen noten. In den varianten sind bemerkt die handschriften *B* *e* *f*, die letzten beiden jedoch nur ausnahmsweise; auch sind die abweichenden lesarten von *B* bei weitem nicht vollständig angegeben. S. 362—99 enthalten rettelsor og tilleg, dann folgt (s. 370—84) ein namen- und sachregister zu beiden sagas. — Die ausgabe von Werlauff ist für ihre zeit vortrefflich zu nennen: der isländische text ist fast überall richtig gelesen (ich verstehe nur nicht, dass Werlauff s. XX die roten überchriften an den capitelfanfängen für „fast unleserlich“ erklärt) und, wie die übersetzung beweist, richtig verstanden; an einzelnen versehen und missverständnissen fehlt es freilich nicht. Die orthographie des isländischen textes entspricht natürlich dem heutigen stande der wissenschaft in keiner weise; ich erwähne nur, dass zwischen *d* und *ð* nicht unterschieden wird, dass *z*, *zt* und *st* bunt mit einander wechseln, dass nicht selten neuisländische oder geradezu falsche formen gebraucht sind¹, u. a. m. Auch die accentuierung ist weder consequent durchgeführt, noch überall im einzelnen richtig. Die erste lücke in *A* ist nach *e* ergänzt, ohne dass dies in den noten angegeben wäre.

Seitdem ist nur noch eine ausgabe erschienen: „Saga Finnboga hins Ramma. Utgefandi Sveinn Skúlason. Akureyri 1860. Prentud í prentsmíðju Nordur- og Austurmdæmisins, hjá H. Helgasyni.“ 92 ss. kl. 8. Es ist dieses buch ein einfacher abdruck von Werlauffs text, ohne einleitung und register; nur sehr selten sind einzelne varianten aus *B* und *f* mitgeteilt. Die orthographie ist normalisiert, an druckfehlern und neuisländischen formen mangelt es nicht. Hier und da ist auch der handschriftliche text geändert, ohne dass der herausgeber es für nötig befunden hätte, dies anzugeben. Die auf s. 20 versuchte conjectur ist falsch.

Eine vollständige übersetzung der Finnboga saga ist nach der von Werlauff nicht mehr publiciert. Dagegen findet sich eine kurze inhaltsangabe der saga im ersten bande von P. E. Müllers sagabibliothek (Kbhvn 1817. 8.) In der Lachmannsehen übersetzung (Berl. 1816) steht dieselbe s. 207—15. Etwas ausführlicher ist der auszug, den N. M. Petersen gibt in: *Historiske fortællinger om Islandernes færd hjemme og ude*. In der ersten ausgabe

1) *z*. *ð*. *hún* *st*. *hón* 208⁵ u. *ð*.; *tvo* *st*. *tvá* 210⁶; *feckst* *st*. *fecktt* 212⁰; *fagurt* *st*. *fagrt* 212¹²; *þækti* *st*. *þætti* 212¹⁴; *þöktu* *st*. *þöttu* 216¹⁷; *mettu* *st*. *mett* 216¹⁸; *godann* 278¹¹; *sysr*, *modr* (*acc. sg.*) 208⁵ 210¹² usw. usw.

(Kbhvn 1839—44. 8.) steht derselbe *bd. IV, s. 107—132*; in der zweiten (Kbhvn 1868. 8.) *bd. IV, s. 203—225*.

Die *lexikalische ausbeute*, welche *Finnboga saga* gewährt, ist am besten verwertet in *Guðbr. Vigfússon's icel.-english dictionary* (Oxford 1859—74. 4.) Das von mir angehängte *vocabular* wil nichts weiter sein, als eine *ergänzung* zu dem in Deutschland am meisten verbreiteten *altnordischen wörterbuche*, dem *glossar* von Th. Möbius (Lpz. 1866). Es sind daher von mir nur diejenigen wörter und bedeutungen aufgenommen, welche in jenem fehlen.

Auf *historische glaubwürdigkeit* kan die *Finnboga saga* keinen anspruch machen. *Guðbr. Vigfússon* hat in seinem bekannten aufsatze: um *tímatál í Íslendinga sögum í fornöld* (Safn til sögu Íslands I Kpmhn 1855, s. 185—502) nachgewiesen, dass die angaben in unserer *saga* mit der beglaubigten *chronologie* in unlöslichem widerspruche stehen, und N. M. Petersen (*hist. fortællinger om Islændernes færd, IV², 259*) hatte so unrecht nicht, wenn er dieselbe geradezu einen *roman nante*. Den *romanhaften charakter* kenzeichnen ja schon die massenhaften *aufschneidereien* und *übertreibungen* der *saga*, der es vor allem daran gelegen ist, die *körperstärke* ihres helden als eine geradezu *übermenschliche* zu schildern¹: lässt sie doch (cap. 7) den zwölfjährigen knaben eine *kraftprobe* ablegen, die das alle götterlied bewundernd von dem gewaltigen donnerer erzählt! Immerhin aber ist die *saga* ein *historischer roman*: die in ihr auftretenden personen haben zum grossen theile wirklich unter den lebenden gewandelt, und es dürfte für den leser nicht uninteressant sein zu erfahren, was besser beglaubigte *sagas* von *Finnbogi* und seinen freunden und gegnern berichten.

Die *schriften*, aus welchen wir die angaben der *Finnboga saga* corrigieren können, sind vor allem die *Landnámabók* und die von dieser zum theil abhängige² *Vatnsdœla*. Nach dem berichte der *Landnámabók* [*Íslend. sögur I (1843) s. 224 fg.*] stammt das geschlecht des *Finnbogi*, wie das auch unsere *saga* richtig angibt, aus dem norwegischen *Halogaland*. *Loðinn Öngull*, der stammvater des geschlechts, verlässt Norwegen, um sich der gewaltherrschaft des jarls *Hákon Grjótgarðsson*³ zu entziehen, stirbt aber während der überfahrt nach Island. Sein sohn *Eyvinndr* nimt den *Flatleyjardalr*

1) Vgl. jedoch hierzu G. Vigfússon a. a. o. s. 378; Th. Möbius, *Íslendinga drápa* (Kiel 1874. 4.) s. 39.

2) s. *Forn sögur* s. XIX fg.

3) *Hákon Grjótgarðsson*, aus angesehenem halogaländischem geschlechte, dem auch der spätere beherrscher Norwegens, *Hákon jarl*, entstamte, unterwarf sich freiwillig der oberherlichkeit von *Havaldr hárfagri* und vernahmte ihm seine tochter *Asa* (Munch, *det norske folks historie, I^a, 327 fg.*)

bis zu den Gunnsteinar¹ hinauf in besitz uod opfert dort. Asbjörn detsiäss ist der sohn des Eyvindr, der vater von Finnþogi hinn rammi. Die sogenannte Melabók (die jüngste fortsetzung der Landnáma) kent noch einen sohn des Finnþogi, namens Narfi, und führt das geschlecht hinab bis zu Helga, der gemahlin von Snorri Markússon zu Melar. Somit ist sowol die angabe von cod. A unrichtig, welcher den vater des Asbjörn Gunnþjörn Ingjaldsson nent, als auch die von cod. B, nach welchem er Gunnþjörn qngull Ögmundarson geheissen hätte.

Von den frühesten schicksalen des Urdarkottr-Finnþogi, seiner aussetzung, widerannahme und namensänderung, seinen reisen nach Norwegen und Griechenland weiss keine andere saga etwas zu berichten, es muss also dahingestellt bleiben, ob und wie weit die erzählung auf wahrheit beruht. Die angabe, dass Þorgeirr Ljósvetningagoði ein bruder von Finnþogis mütter gewesen sei, ist unbedingt falsch; Þorgeirr war eine so bedeutende persönlichkeith² und wird so häufig genant, dass es geradezu unbegreiflich wäre, wenn seiner verwandtschaft mit Finnþogi, falls eine solche wirklich bestanden hätte, nirgends gedacht wäre. Dass letzterer in seiner jugend nicht am hofe Hákon jarls sich aufgehalten haben kan, liegt ebenfalls auf der hand, da dieser regent erst im j. 965 durch den sturz von Haraldr gráfeldr zur herschaft gelangte, d. h. zu einer zeit, wo Finnþogi bereits im reifen mannesalter gewesen sein muss.

Guðbr. Vigfússon setz nämlich die händel zwischen Finnþogi und den Ingimundarssöhnen (auf die ich weiter unten wider zurückkomme) noch vor 960, es spielen aber diese händel nach Finnþoga

1) Diese örtlichkeit ist auf der grossen karte von Björn Gunnlaugsson nicht verzeichnet.

2) Þorgeirr Þorkelsson, enkel des landnámannafr þórir Grímsson, wurde wahrscheinlich in den dreissiger jahren des 10. jahrhunderts geboren. Er war mehrmals verheirathet und hatte zahlreiche söhne, darunter auch zwei uneheliche, Þorgrímur und Finni hinn dramsþaki (die mütter des letzteren, Leikný, wird auch in der Landnáma genant und als eine ausländerin bezeichnet.) Im jähre 985 übernahm er das amt des lögsögumadr und verwaltete dasselbe 17 jähre lang (bis 1001.) Später wird er nicht mehr erwähnt, es ist also wahrscheinlich, dass der tod seiner wirksamkeit ein ziel setzte. Am bekanntesten ist sein von wahrhaft statsmännischer weisheit geleitetes verfahren während des althings im jähre 1000: ihm allein war es zu verdanken, dass die wild orregten gemüther beschwichtigt wurden und die gesetzliche annahme des christentums in ruhe und ordnung durchgesetzt werden konnte. Vgl. besonders F'slend. bók cap. 7, Njála cap. 105. In der Ljósvetninga saga (cap. 1. 2.) erscheint þ. in weniger günstigem lichte. Er lässt sich durch die geschenke Hákon jarls dazu bestimmen, dem Sölmundur unterstützung zu gewähren, obwol das gegen sein gewissen ist und er sich dadurch sogar mit seinen eigenen söhnen verfeindet. Den Drámmanninn kent die Ljósvetninga saga ebenfalls; Guðmundr ríki und Þórhalti lassen sich träume von ihm deuten.

saga lange nach der rückkehr unseres helden, nachdem derselbe sich bereits zum zweiten male verheiratet hat, und Bergr, der schwester-
sohn Finnbogis, der allerdings älter gewesen sein wird, als sein
ohcim, ist mit in dieselben verwickelt. — Ob der verfasser der
saga sich unter dem griechischen könige Jón einen bestimmten kaiser
dieses namens gedacht hat, etwa Håkon jarls zeitgenossen Johannes
Tzimiskes (969—76), wie zuerst Suhrmann annahm¹, oder nicht, ist
nicht nachzuweisen und kan uns füglich gleichgültig sein.

Ebensowenig weiss irgend eine andere saga von der verschwö-
gerung des Finnbogi mit Håkon jarl, von seiner ausweisung aus
dem Flateyjarðalr und seiner zweiten verheiratung mit Hallfríðr
zu erzählen, die nach unserer saga eine tochter von Eyjólfur Val-
gerðarson² gewesen wäre. Von den in Finnboga saga erwähnten
söhnen des Finnbogi komt nur einer noch anderwärts vor, nämlich
Þórir, der im 23. capitel der Ljósvetninga saga als heimamadr
des Eyjólfur halli auftritt. (Der in cap. 24 erwähnte kampf bei
Kakalshóll dürfte vielleicht mit dem Melrakahóls-bardagi, in
welchem nach Finnboga saga cap. 38 Þórir auf seiten Eyjólfes
fieht, identisch sein.) Dagegen ist der in Landnáma genannte Narfi
in Finnboga saga unbekant.

Die bereits erwähnten händel Finnbogis mit den söhnen Ingi-
munds³ sind jedoch auch anderweitig belegt. Die älteren recensionen
der Landnáma wissen freilich nichts davon zu erzählen, und was die

1) S. Petersen a. a. o. s. 259, Verlauff in seiner ausgabe s. 269 ann.

2) Eyjólfur Valgerðarson, wrenkel des landnámamadr Helgi hinn magri,
wird sowohl in der Fælingabók als in der Landnáma erwähnt. Er wohnte
zuerst zu Jörunnarstaðir am Eyjafjörðr, dann zu Mjóðrwellir, welches er
von Hafiði hinn qvri kaufte. Nach Landn. gehörte er nebst Þorsteini Ingi-
mundarson zu den angesehensten hauptlingen im nordviertel. Sein sohn war
Guðmundr hinn ríki, der vater von Eyjólfur hinn halli. Ueber den letzteren
erfahren wir genaueres aus der Ljósvetninga saga und der Víga-Styrs saga.

3) Ingimundr hinn gamli Þorsteinsson ist eine der hauptpersonen der
Vatnsdæla. Er kämpft im Hafrafjörðr auf seiten des königs Haraldr
hårfagri und wird von diesem in hohen ehren gehalten, verandert aber doch
später (wie die saga erzählt, in folge der prophezeiungen eines Lappenweibes)
nach Island aus, wo er sich im Vatnadalr niederlässt. Von seiner chefrau
Vigdís hat er 4 söhne: Þorsteinn, Jökull, Þórir und Hogni, sowie 2 tochter:
Jörunn und Þordís; ausserdem wird noch ein natürlicher sohn namens Smíðr
erwähnt. Ingimundr edler, fast christlicher sinn (sterbend noch lässt er
seinen mörder Hrolleifr vor der rache der söhne warnen) war auf seinen
ältesten sohn Þorsteinn übergegangen, während in dem wilden, kampfthustigen
Jökull des alten Þorsteinn schwager, nach dem er den namen empfangen,
widergeboren schien. Die übrigen söhne sind unbedeutender: Þórir war von
seiner seltsamen krankheit heilgesucht, welche die alten Normannen den
boreerksgangr nannten; erst ein auf Þorsteins rat dem „schöpfer der sonne“
dargebrachtes gelübde (das ausgesetzte kind eines freundes aufzuziehen) bringt
ihm genesung.

Melabók mittheilt, ist ohne zweifel aus der Vatsndœla entlehnt, sodass nur diese allein in betracht komt.

Der bericht der Vatsndœla (cap. 31—35 = Fornsógur s. 51—58) lautet nun wesentlich anders als der in Finnboga saga. Schon der beginn der hündel wird dort ganz anders erzählt, als hier: Vatsndœla weiss kein wort von dem verhältnis des Jökull zu Þóra Þorgránsdóttir, deren werbung durch Finnbogi für Þorkell Sigurðarson nach Finnboga saga die langwierige fehde veranlasst. Auch ist es nach Vatsndœla nicht Jökull, der bei der hochzeit des Þorgráns (in Finnboga saga Gráns) den streit veranlasst, sondern Bergr, der den Þorsteinn, welchen er schon früher einmal beleidigt, beinahe umrent und dafür von Jökull mit dem griffe seines schwertes *Altartanga* zu boden geschlagen wird.

Þorsteinn, der in der Vatsndœla überhaupt als ein muster von sanftmut erscheint, erbietet sich nun, an stelle seines bruders Jökull, der jede busse ablehnt, auf verlangen Bergs unter die drei rasenstreifen zu gehn¹, was Bergr annimmt. Als aber Þorsteinn sich anschickt, die verlangte genugthuung zu leisten, ist es wiederum Bergr, der durch eine höhnische äusserung die versöhnung unmöglich macht. Die herausforderung zum holgang und die vereitelung desselben durch Bergs frau (in Vatsndœla Helda genant) wird nun in beiden sagas wesentlich gleich erzählt (nur dass in Vatsndœla Finnbogi den Þorsteinn, Bergr den Jökull fordert und letzterer sich erbietet, allein gegen Bergr und Finnbogi zu kämpfen.) Die aufrichtung der neidstange wird in Vatsndœla ausführlicher geschildert als in Finnboga saga. Nach Vatsndœla unternehmen dann Finnbogi und Bergr einen rachezug gegen die Ingimundssöhne, der aber durch Þorsteins wachsamkeit vereitelt wird. Þorsteinn verweist (ohne formellen process!) Finnbogi und Bergr aus der landschaft, und ersterer zieht wirklich im nächsten frühjahre nach Strandir in der Trékyllisvík² (nach Finnboga saga erfolgt diese ausweisung durch beschluss der höfðingjar und zwar weil später.) Hiermit schliessen nach Vatsndœla die händel zwischen den beiden parteien; von den blutigen kämpfen, in denen Bergr und Vilmundr

1) Vgl. dazu R. Keyser, Nordmændenes religionsforfatning i hedendommen (Christiania 1847) s. 131 fg. Der aufsatz ist wider abgedruckt in Keyzers samlede afhandlinger, Christ. 1868, s. das. s. 360.

2) Ein gehöft an der Trékyllisvík führt noch heute den namen Finnbogastadir; ja die beschreibung der örtlichkeit (wie sie in cap. 41 gegeben wird) sol noch heute zutreffend sein. Sleggjufall (so nent die saga den ort, wo Finnbogi nach cap. 40 den zweiten meuchelmörder abgetan haben sol) heisst heute eine nicht unbedeutende bergspitze, die von moorgrund umgeben ist und ein wenig südöstlich von Finnbogastadir liegt. [Kälund, historisk-topogr. beskrivelse af Island, 1 (Köben 1878) s. 624.]

fallen, und die nach der ankunft von Gunnbjörn, Finnbogis sohn, (lange nach einföhrung des christentums!) noch einmal wild auf-lodern, sowie von dem zweimaligen mordanschlag Jökuls auf Finn-bogi und der endlichen aussöhnung beider durch Brandr hinn qrvi weiss Vatnsdæla nichts zu berichten.

Die chronologischen unmöglichkeiten, die in dem berichte der Finnboga saga stecken, sind so sehr in die augen fallend, dass es unnötig ist, länger dabei zu verweilen. Aber auch die angaben der Vatnsdæla sind nicht unverdächtig. Auffallend ist es vor allem, dass Finnbogi der aufforderung des Þorsteinn, den Väst-dalr zu verlassen, sofort nachkommt; hier ist die erzählung der Finnboga saga, nach welcher die versamlung der hauptlinge (auf dem Hinnavatnsþing) die ausweisung verhängt, glaublicher. Im ganzen scheint freilich die Finnboga saga in bevestem und ten-denziösem gegensatze zur Vatnsdæla abgefasst zu sein; man könnte vermuten, dass sie einen nachkommen des Finnbogi zum verfasser gehabt hat, welcher seinen ahnherrn, der in Vatnsdæla eine ziemlich klägliche rolle spielt, wider zu ehren bringen wolte, wenn nicht die unmoissenheit in genealogischen dingen, die bei einem Isländer auffallen-der wäre als bei sonst irgendwem, diese annahme unmöglich machte.

Die einföhrung des christentums kan Finnbogi vielleicht erlebt haben; die saga macht ihn zu einem eifrigen förderer der neuen lehre und lässt eine kirche von ihm erbauen, wovon keine andere quelle etwas berichtet¹. Nehmen wir an, dass Loðinn qngull um 890 nach Island auswanderte und dass sein enkel Ásbjörn damals 10 jahre alt war, so könnte (die jugendgeschichte Finnbogis als richtig vorausgesetzt) Þórný, die tochter Ásbjörns, um 905 geboren sein. Als Finnbogi geboren wurde, war Þórný bereits verheiratet, wir können also seine geburt nicht gut vor 925—30 ansetzen. Später kan er kaum geboren sein, da nach den unterenchungen von Guðbr. Vigfússon seine erste ausweisung (aus dem Flateyjarðalr) bereits um 950 erfolgt sein muss.

Ob die streitigkeiten Finnbogis mit Brandr hinn qrvi historisch sind, ist nicht zu entscheiden. Wir kennen Brandr Vermundarson aus der Landnåma, der Laxdæla saga, der Ólafssaga Tryggva-sonar und der Ólafssaga helga, und wissen, dass er zur zeit von Ólafr Tryggvason mit mehreren anderen Isländern in Noruegen die taufe annahm und sich später auch eine zeit lang am hofe Ólafs des heiligen aufhielt. — Was der verfasser endlich von den

1) Nach der isländ. volksüberlieferung hat Finnbogi diese kirche nicht zu Finnbogastadlr, sondern zu Þor errichtet. Dieser ort liegt in unmittel-barer nähe von Finnbogastadlr, man zeigt dort noch heute einen kirchhof mit deutlich erkennbaren gräbern. Die kirche selbst ist in katholischer zeit eines aberglaubens wegen nach Arnes verlegt. Kålund a. a. o. s. 625.

viele anderen sagas erzählt, die von den thaten Finnbogis und seiner söhne berichten sollen (er mikil saga frá honum 76⁷, kemr hann ok víð margar sögur 92¹⁰, ero margar sögur frá hverjum þeira 92¹⁶) ist unbedingt in das reich der fabel zu verweisen; es wäre doch zu auffallend, wenn von allen diesen sagas sich keine einzige erhalten hätte. Erwähnt wird Finnbogi, ausser in den genannten prosaischen schriften, nur noch von zwei isländischen dichtern. Die Íslendingadrápa des Haukr Valdísarson (herausgegeben von Th. Möbius, Kiel 1874. 4.), welche der zweiten hälfte des 13. jahrhunderts angehört, widmet unserem helden die 14. strophe (a. a. o. s. 7^a und 38):

Raud Finnbogi frída
Fjöluis glóð í blóði
hinn er hjálms víð runna
hart gekk fram hinn rammi;
ok háradðar hræddir
hrings ófáir gingu
fyr þrymsvelli þollar
þeim sárjökuls geima.

Eine andere, ebenfalls im dróttkvætt gedichtete strophe die sich am schlusse einiger papierhandschriften der saga (k p q) findet, ist von Þórðr Magnússon á Strjúgi (um 1570) verfasst. Dieselbe lautet:

Fimr var Finnbogi rammi,
fumadi þeigi þrumur;
blómabörr í stími
blámann feldi ramman.
frómr fyrirkom raumi,
framr ok birni hænna;
gram hvern réði¹ gumi
glíma víð um tíma,

d. h. behend war Finnbogi der starke, nicht schwankte er wie ein schwächling; der blumenbaum fälte im kampf den starken mähren, der brave besiegte den riesen, der dreiste den bären der klippen; der mann unternahm es eine zeit lang mit jedem helden zu ringen.

Die Finnboga saga erscheint nach dem gesagten als das werk eines mannes, der den aus Vatnsdæla bekanten, daneben aber auch wol in der volkstradition fortlebenden stoff mit einem romantischen gewebe umspann, dessen einzelheiten er zum teil aus anderen sagas entlehnte², zum teil selber erfand. Seine eigene phantasie war

1) réði k p q.

2) So erinnert z. b. die erzählung von Finnbogi und Álftr áþrökumba ganz bedenklich an die episode von Ónnundr im 6. capitel der (ebenfalls nord-

freilich ärmlich genug, was vor allem in den vielfachen widerholungen sich kund gibt. Der bär in Hålogaland, *Alfr aptrkemba* und der blámaðr werden alle drei durch zerbrechen des rükgats getölet; auf dieselbe frage erteilt Finnbogi viermal (26³ 27⁶ 30¹⁸ 33⁵) dieselbe antwort; ja der verfasser scheut sich nicht, an seinem eigenen werke ein plagiat zu begehen, indem er in cap. 40 den inhalt von cap. 39 fast mit denselben worten noch einmal erzählt.¹ Auch in der charakterschilderung ist er nicht glücklich: die auftretenden personen sind meist farblose durchschnittsmenschen ohne individuelles gepräge (an Finnbogi selbst ist eigentlich nichts hervorragend als seine körperkraft) oder caricaturen, wie Jökull, der uns fortdauernd in den schwärzesten farben geschildert wird, oder Håkon jarl. Mitunter lässt uns der verfasser über die motive, denen die geschöpfe seiner phantasie folgen, völlig im dunkeln: *Alfr aptrkemba* versucht ohne jede veranlassung den arglosen Finnbogi meuchlerisch aus dem wege zu räumen. Dagegen zeigen sich zuweilen schwache spuren einer gewissen epischen kunst und eines gesunden, trockenen humors: erstere, wenn uns der verfasser kurz vor den grossen thattaten seines helden die leibliche ercheinung desselben noch einmal in lebhafter schilderung vor augen führt (so besonders in cap. 36), letztere z. b. in cap. 32, wo das auftreten des hirtens Svartt geschildert wird (s. jedoch oben), oder in cap. 41. 42, wo Finnbogis „hausknechte“ so wackere dienste leisten. Im ganzen aber trägt Finnboga saga durchaus das gepräge der nachklassischen zeit: sie ist ohne zweifel erst in der zweiten hälfte des 13. jahrhunderts entstanden.

Können wir demnach der Finnboga saga weder einen historischen, noch auch einen besonderen ästhetischen wert beilegen, so ist sie doch in culturgeschichtlicher hinsicht nicht uninteressant, da sie uns über gebräuche, sitten und abergläubische vorstellungen im alten Island manche wertvollen nachrichten bietet. Ich erinnere besonders an die mehrfache erwähnung der eigi einhamir menn und an den glauben an übernatürliche eigenschaften der tiere: einem bären² wird verständnis der menschlichen sprache beigelegt, einem

lindischen) Hallfredar saga (s. Fornsögur, s. 100 fg.), die scene zwischen Svartt und Jökull, (wie schon Werlauff bemerkt hat) an die geschichte von Bursti in der Olaf saga Tryggvasonar (FMS X, 222.)

1) Oder ist diese widerholung ebenso, zu erklären wie die widerholung in dem wunderkataloge der legendarischen Olafssaga heilga, nämlich aus der bemitzung zweier verschiedener recensionen durch einen compiler? Vgl. K. Maurer, über die ausdrücke altnord., altnorw. und isländ. sprache (München 1867. 4.) s. 78.

2) Von den bären erzählt noch die heutige isländische volkssage wunderbare dinge, vgl. Jón Arnason, íslenskar þjóðsögur og æfintýri I. (Lpz. 1862) s. 608 fg.

andern förmlich der process gemacht, in welchem man ihn für friedlos erklärt und einen preis auf seinen kopf setzt (vgl. dazu V. Carus, gesch. der zoologie, München 1872, s. 20.) Bekannt ist, dass man dem volke der Lappen allgemein zauberische kräfte zuschrieb und von sterbenden glaubte, dass sie die zukunft durchschauen könnten; für beides finden sich auch in Finnboga saga belege. — Auf ein altes sprichwort in alliterierender form ist schon oben (s. XII) aufmerksam gemacht; reste einer alten einladungsformel in stabreimen scheinen 53¹⁷.¹⁸ erhalten zu sein:

miqdr blandinn
ok mǫnnum bodit.

Indem ich hiermit die neue ausgabe den freunden der altnordischen literatur übergebe, bleibt mir nur noch die angenehme pflicht zu erfüllen übrig, derjenigen dankerfüllten sinnes zu gedenken, die mich bei meiner arbeit mit rat und tat unterstützt haben. Zunächst und vor allem bin ich herrn professor dr. Theodor Möbius in Kiel zu innigstem danke verpflichtet, auf dessen anregung hin das werk unternommen ward, der ihm fortdauernd die grösste teilnahme zugewendet, die revision des druckes übernommen und anfragen aller art stets auf das bereitwilligste beantwortet hat. Namentlich zeugt das glossar von seiner gütigen mit-hilfe. In zweiter linie gebührt der zoll des dankes zwei nordischen freunden: dr. Guðbrandr Vigfússon in Oxford und dr. Gustaf Cederschiöld in Lund, die ein glücklicher zufall zu gleicher zeit wie mich an Seelands gastliche küste geführt hatte. Dem mündlichen und schriftlichen verkehre mit beiden verdanke ich manche unschätzbare belehrung. Herr Gudmundr Þorláksson, stipendiat der arnamagnäisehen stiftung in Kopenhagen, hatte die güte, die correcturbogen noch einmal sorgfältig mit dem codex zu vergleichen und eine abschrift des textes B für mich zu liefern. Seine briefe, in denen er mir zahlreiche wertvolle winke und bemerkungen mitteilte, bezeugen eine o gründliche kenntnis seiner heimatlichen sprache und literatur, dass ich der hoffnung raum geben darf, es werde uns in der zukunft manche schöne gabe von ihm beschieden werden. Auch ihm, sowie den vorstehern und beamten der bibliotheken zu Kopenhagen und Stockholm, die mir stets das grösste entgegenkommen bewiesen haben, werde ich allezeit ein dankbares angedenken bewahren.

Halle, 28. sept. 1878.

Hugo Gering.

FINNBOGA

SAGA

HINS RAMMA.

Die zahlen am äusseren rande bezeichnen blatt, blattseite und columnne in cod. AM. 132 fol., und [in eckige klammern geschlossen] die seiten der ausgabe von Werlauff (Kopenhagen 1812. 4.).

In den noten enthält der obere teil die notwendigen mittheilungen über das verhältnis meines textes zu der handschriftlichen überlieferung in cod. AM. 132 fol. (A), der untere die von A abweichenden lesarten in cod. AM. 510. 4. (B).

- Asbiorn het madr. hann var kalladr Det[ti]ass. hann var Gunu- 100 a, 1.
 biarnar son Ingiallz sonar. mikill madr var hann ok sterkr ok [208]
 venn at aliti. hann bio i Flateyjardal a bę þeinf er heftir a
 Eyri. Ásbiorn var kuęntr madr ok atti Þorgerdi systur Þorgeirs
 5 Liosvetninga goda. hon var kuenna vęnst ok skorungr mikill.
 var þa riki Þorgeirs bróður hennar sem mest ok sona hans.
 Asbiorn var norręnn at sett ok enna agęztu manna. hann hafði
 stockit vt hingat firir valkmonnum ok þoldi eigi þeira oiafnat ok
 eundemi sem margr annarr gilldr madr. Ásbiorn hafði godord
 10 vm Flateyjardal ok upp til motz vid Þorgeir mag sinn. Brett-
 ingr het madr. hann bio a Brettingsstofum i Flateyjardal. hann [210]
 atti þa konu er Þora het. þeira son het Þorsteinn. annarr Grimr.
 þriddi Sigurdr. Madr het Ingi. hann bio at Iokulsa i dalnum.
 Sigridr het kona hans. þau attu tva sono. het annarr Þorir. en
 15 annarr Grinur. þessir voru allefniligir ok gerviligir menn ok
 hraustra manna. var Ásbiorn landnamsmadr ok sua þeir er fyrr
 voru nefndir. Asbiorn átti dottur er Þorny het. hennar bad
 austmadr sa er Skidi het. Asbiorn villdi eigi gipta hana. Þa er
 Asbiorn var ridinn til þings vm sumarit. hafði Skidi tekit i brótt
 20 meyna með radi Þorgerðar móður hennar. hann flutti hana til
 Noregs ok gerdi þar brullaup til hennar. Var hann mikilhæfr

*Cap. 1 hat in der hs. keine überschrift. 1 Asbiornin hs. (ein strich zu
 viet) [ti] ganz erlösehen. 3 i über der zeile. 11 der obere teil des b in
 Brettingsstofum erlösehen. 13 i über der zeile. 16 landnammadr hs.*

2 Ingiallz sonar] Qnguls B. 3 venn — aliti] himn vęnsti B. 7 norręnn
 at sett] norręnn madr at öllu kyni B. 8 vt hingat f. B. valkmonnum]
 riki valdsmanna B. oiafnat] ágang B. 9 sem — mędr] ok margir adrir
 mikilhæfir menn B. 11 nach hann (2); var kvęngadr madr ok B. 15 efni-
 ligir ok f. B. 16 svá þeir] allir þessir B. 17 Þorny] Þórunn B.
 18 aust- f. B. Skidi] Hídi B. villdi — gipta] hafði fyrir engan mun
 viljat gipta honum B. þa — ridinn] ok er ridit var B. 19 Skidi]
 austmadrinn B. 21 mikilhæfr] mikils háttar B.

madr ok atti frændr ageta ok hina beztu kosti. En þa er Asbiorn kom heim af þingi. varð hann reidr miog. at mærin var brott tekin bæði Þorgerði ok austmanninum. Var hann falyndr ok fastlyndr ok enn mesti olundarmadr. ef hann yrði reidr.

5

(2.) Capitulum.

Nu lida nokkur missari fra því ok eitthvert sinn reid Asbiorn [212] til þings með menn sina. þa mælti hann til Þorgerðar. Nu ætla ek til þings ríða optir vanda. en ek veit at þu ert með barni ok miog framat. Nu huart sem þat er. þa skal eigi upp 10 ala. heldr skal bera vt þotta barn. hon sagði. at hann mundi þat [eigi] gera sva vitr ok ríkr sem þu ert. þvíat þetta væri it vheyrligsta bragið þo at fataðr madr gjörði. en nu alhra hellzt er ydr skortir ecki goz. Asbiorn segir. þat var mer þa i hug 100 a. 2. er þu fekt i hendr Skíða aust[manni] Þorýiu dottur ockra 15 vtan [mina vitand. at ek skyldi] eigi fleiri born upp ala til þess at þu [gæfir i brott fyrir utan] mínu villa. ok ef þu gerir eigi optir því [sem ek segi. mun]tu mismíði a sía ok aller þeir er af mínu bodi bregða eða eigi sem ek vil vera lata. síðan reid hann til þings. Litlu síðarr fæder Þorgerðr sueinbarn. 20 þat var mikit ok þríflegt ok fargrt miog. aller lofudu þat þeir er sa. bæði konur ok karlar. Nu þott Þorgerði þætti barnit fagrt ok ynni mikit. þa villdi hon þo lata vtþora þvíat hon vissi

2 miog in der hs. corr. aus migg. 12 eigi f. hs. 13 bragið hs. 15 æst' hs. 16, 17, 18 die eingeklammerten stellen in A unleserlich; ergänzt habe ich die lücken aus den papierhs. 18 mismíði hs.

2 reidr miog] stórliga r. B. 3 bæði—austrn. f. B. 4 fastlyndr] fámelttr B. 4. 5 yrði reidr] kunni reidr at verða B. 6 Kein afschnitt B. 7 sinn] sumar B. 8. 9 Nu ætla ek] svá er mál með vexti, at ek ætla B. 10 framat] fram komit B. hvart sem þat er] hvárt heldr þat er sveian eða mætr B. 11 ala] fœða B. heldr] ok B. 12. 13 it vheyr.] úvitrligt B. 15 Skíða] Híða B. Þorýiu] Þórunni B. 16—19: utan mitt ráð, at þú mundir eigi fleiri born upp fœða til þess at ek sei eigi ráð fyrir optir mínu villa. ok ef þú gerir þetta eigi optir mínu villa ok bodi, þá skaltú fullkomliga mismuni (sic) á sjá ok aldri af bregða af því sem ek vil vera láta. B. 21 þat—miog] harðla fritt ok mikit B. 23 villdi—þviat f. B. hon vissi] vissi hon B.

lyndi Asbiarnar bonda síns. at eigi mundi vel duga vtan hann redi. Síðan feck hon menn til at bera vt barnit ok bua vm sem vandi var á. þessir monn baru barnit or gardi vt ok logðu nidr milli steina tveggja ok raku ifir hellu mikla ok 5 letu flesk í munninn barninu ok gengu síðan brott.

(3.) Capitulum.

Madr het Gestr. hann bio þar sem heitir at Toptum. Syrpa het kona hans. hon hafði fostrat Þorgerde fyrr meirr þa er hon var barn ok vmi henni mikið ok let hana fara með ser 10 þa er hon var gipt þangat a Eyri. var hon vel kunnandi allt þat or hon skyldi gera. hueriu kykvendi var hon leiddiligri at [214] síá. ok lítið var Asbirni vm hana. ok þotti hon ærit mæry ganga Þorgerde. firir því let hon Syrpu brott fara ok gipti hana Gestí. atti hon lítið fo eða ecki adr annat en þat er Þorgörðr lagði 15 til hennar. en hann atti þo eigi mikit. Gestr hafði it mosta kvanríki þvíat hon var mannæli mikit ok veslingr. Sua er sagt. at þann sama dag er Þorgerðr varð lettari. sendi Syrpa bonda sinn at vita ser vm brungras þvíat hon gerði mart fœstru sínni þat er hon þurfti at hafa. Sua bar til þann dag. at haun hliop 20 vm griot ok haga. þa heyrði hann barns grát. ferr nu ok snodrar einart vm huern stein ok þar til er hann finnr barnit. þrífir vpp síðan ok syniz allfagrt. hann kastar í stackblad sitt ok hleypr heim til Syrpu slikt sem hann gotr farit. ok hirdir

14 áðr *sehr undeutlich*. 15 atti *sehr undeutlich*. 18 t in mart über der zelle. 21 einart] *die hs. sehr undeutlich eint*.

1. 2 vtan—redi] reidi hans B. 3 sem—á] eptir því sem þá var vani til B. or gardi f. B. 5 flesk] flesksneid B. barninu f. B. síðan brott] svá frá B. 6 kein abschnitt B. 8. 9 fyrr meirr—barn] heima í bernsku B. 10 þangat a Eyri] Gestí (!) B. 11. 12 at síá f. B. 12 ærit] helst til B. 13 faru] frá sér B. 14 hon] Gestr. B. fo f. B. 14. 15 eða—mikit] en hon alls ekki utan þat sem þ. lagði til með henni B. 15. 16 Gestr—þviat f. B. 16 nach ok: hinn mesti B. 18 at vita—brungras] at seekja sér grös til lítar B. mart] mikit B. 19 þann dag] um daginn B. 20 haga] hraun B. ferr—ok f. B. 21 snodrar einart] leitar nú B. 22 stackblad sitt] skinnstakk sinn B.

ecki vm þat er hann var eptir sendr. [Syrpa spurdi hann] hvi hann færi sua geyst. hann ku [az fundit hafa barn] nýfött. ok hefi ek ecki [sét ianfagrt. Syrpa bad hann] syna sor. ok er hon sa þottiz hon [vita huer hans ætt var.] síðan bad hon. at [hann tæki skinnfollð þeira] ok beri innar a [stofu. ok skal 5
100 b. 1. ek leggiáz niðr] ok lata sem við eigim barn þetta. hann það engan þvi mundu trúa. ok er þat miklu þriflagra at sia en ok se likt. hon bad hann þegia ok eigi þora annat at segia en þat er hon vill. Síðan bad hon hann fara a Eyri ok bidia Þorgerði fa ser þat er hon þurfti at hafa. ok hann for þegar. 10

[216]

(4.) Gestr kom a Eyri.

Gestr kom a Eyri ok sagði Þorgerði. at Syrpa fostra hennar hefði barn fædt ok það huarki vera mat ne huiltukledi. Þorgerðr vndradi þetta miog ok hugði. at fostra hennar mundi sua gomul. at hon mundi eigi barn mega eiga. hefir vm þetta fätt 15 orða. en lætr fara slíkt er hon þurfti. Syrpa var hin hraustazta ok villði ecki. at aðrar konur þionadi henni. tekr hon af allan bunat af barninu þann sem a var. ok var sa miklu ágætari en hon þyrði at hafa. Tok hon tautra ok bio vm sem herfiligaz. þat frettiz nu huartuoggia. at barn þeira Asbiarnar ok Þor- 20

1—6 die eingeklammerten stellen sind in der hs. vollständig erloschen und von mir nach B ergänzt. 8 ð in bad über der zeile. 15 eigi barn] barn eigi hs., doch ist die umstellung durch lesezeichen angedeutet. 20 huartuoggia hs.

1—6 Syrpa spurði þvi hann færi svá geyst. en hann kvezt fundit hafa barn nýfött, „ok hefi ok ekki sét ianfagrt barn.“ Syrpa bad hann syna sér, ok er hon sa, þóttist hon vita hver hans ætt var. bad Gest taka skinnfeld þeira ok bera i stofu. „ok skal ek leggjast niðr ok láta sem vit eigim barn þetta.“ B. 6. 7 það—mundu] kvezt ætla at þvi mundi engi B. 7 þriflagra] ágætara B. 8 se likt] þó líkast B. at segia] til at leggja B. 9 vill] vildi at væri B. 10 fa] at senda B. þat] mikit þat B. 10—12 ok hann—sagði] ferr hann ok segir B. 12 fostra hennar f. B. 13 nach ok: bad hana senda henni nokkut þat sem hon þyrði at hafa B. það] kvezt B. vera—huiltukl.] hafa sængina né neitt annat B. 14 miog f. B. hugði at] þótti sem B. 16 orða f. B. fara] þangat færa B. slíkt—hon] allt þat er hafa B. 17 at f. B. þionadi henni] láta þjóna sér B. 18 af barninu f. B. 19 hon þyrði] þurfti B. vm] barnit B. 20 frettiz] spurðist B. nú víða B.

gerðar var út berit. ok þótti þat vheyrligt bragð sua ríkra manna ok gaufugra sem þav voru. Sva þat at Syrpa hafði barn fétt. ok þótti þeim monnum þat olikendi er vissu allðr heunnar. Asbiorn kem heim af þingi. ok voru honum sangð þessi tíðendi.

5 lét hann vel ífir. ok var nu gott samþyeki með þeim hionum.

Sva er sagt. at þau Gestr ok Syrpa ala vpp barnit. vex hann sva skíott. at varla þótti líkendi a. Sva var þat barn fagrt ok fríðt. at aller hugðu þat. at allðri setti þar Gestr þat barn. þa spurði Gestr Syrpu. huat sueinn þeira skyldi heita.

10 hön quað þat makligt. at hann hetí Urdarkauttr. þar sem hann var í vrðu fundinn. hann vox daguoxtum. Syrpa gerði honum seluvarðarbrækr ek hettu. hana gyrði hann í brækr níðr. krækil hafði hann í hendi ok hliop sua vti vm daga. hann var þeim þarfr í ollu því er hann mátti. þav hefðu mikla ast a honum.

15 þa er hann var þrevetr. var hann eigi minni en þeir at -VI. [218] vetra veru gamlir. Vrðarkauttr rann opt til fieru. ok voru fiskimenn vel til hans ok hendu mikit gaman at honum. hafði hann íafnan góðar hialpir heim til fostru sinnar Syrpu. Opt kom hann a Eyri ok var þar vunsæll firir gríðkonum Þorgerðar.

20 barði hann a þeim eða kræcti fætr vndan þeim með staf sinum. en þær báðu henum illz ok veru harðerðar. mæg opt segðu þær Þorgerði. hön lagði fatt til ek báð. at hann skyldi niota 100 b, 2.

14 þav höfðu in kleinever schrift am rande.

1. 2 sua — voru] jafngofugra manna B. 3 fétt] alit B. þat olik.] eigi mjök líkligt B. nokkut vissu B. 5 gott f. B. með — hion.] þeira hit beztá B. 6 kein abschnitt B. ala] föða B. 7 sva — varla] skjótara en monnum B. 8 vera B. Sva f. B. barn] ok B. 8 fríðt] geysifrítt B. 8. 9 at aller — barn] ok þótti öllum or sá ólíkligt, at þau mundi eiga B. 9 sueinn þeira] barnit B. 10. 11 hön quað — fundinn] Syrpa svarar: „þar sem þú fannst hann í urðu, þá heiti hann Urdarkottr“; ok þat festist við hann B. 12 hettu hana f. B. sik í brækr B. níðr f. B. 13 sua f. B. vm daga] hvern dag B. 13. 14 hann var — mátti] hann var auðveldr ok þarfr í því sem hann mátti B. 14 þeir — honum] þau lögðu hina beztá ást við hann B. 15. 16 eigi — gamlir] svá mikill sem -VII- vetra gamlir menn B. 16 rann opt] fór íafnan B. 16. 17 ok — fiskim.] þar sem fiskimenn váru, ok váru þeir B. 18 íafnan — Syrpu] farit til fjöru ok gerði góðar hjálpar at föra þeim karli ok kerlingu B. 19 firir] af B. 20 a þeim] þær B. 21 honum illz] hann aldrí þrífast B. ok — harðorð. f. B. mæg f. B. 22 nach Þorgerði: frá honum B. báð — skyldi] kvad hann skyldu B.

fostru sinnar Syrpu ok vera vel við hann. Alldri berr hann
sua fyrir augu Asbiarnar. at hann lati sem hann siai hann ok
æmtir honum hvarki vel ne illa. en aller adrer undrudu hann.
ef hann væri sonr þeira Gests ok Syrpu. sua amatlig sem þau
voru bedi. en hann var bedi mikill ok fridr ok vel knárr. Opt 5
bad Syrpa. at hann skyldi eigi koma a Eyri. þviat mer segir
þat hugr. at þar muna ek nockut illt af hliota. en mer tioar
þat eigi at banna þer. Vrdarkauttr kuad eigi sua vera mundu.
lidr nu þar til at hann var ·VI· vetra. þa var hann eigi minni
en þeir at ·XII· vetra voru. ok at engu oþroskuligri. 10

(5.) Vrdarkauttr feck fisk.

Sva var sagt. at Vrdarkauttr rann til fiöru einn dag. sem hann
var vanr. at finna fiskimenn. voru þá flestir atkomnir. en sumir
reru at vtan. þeir höfðu vel fiskt ok kostuðu af skipum. þeir
[220] höfðu tekit einn ferehning bedi mikinn ok godan ok kostuðu 15
honum i flæðarmal ok mæltu. Vrdarkauttr felagi. taktu ok drag
vpp fiskinn. hann mælti. vili þer gefa mer fiskinn. ef ek fæ
vpp dregit. þeir quæðu hann verðan vera at hafa. ef hann leki
þat. ok iadu þvi aller. Vrdarkauttr var i skinnstacki ok saulu-
uadarbrokum. ok allt af nedan. Geck hann berfætt huern 20
dag. hann hafði snæri vm sik huern dag ok hettu sina ifir vtan.

3 æmtir *hs.* 15 ferehning *hs.*, ferehning *edd. und Vigf. in dict.* (*der das wort nur aus Finnab. s. belegt.*) Vgl. aber priöln u. a. 16 flæðarmal *hs.* Vrdarkauttr *hs.* 19 iadu *hs.*

1 vora] verit *B.* berr] fór *B.* 3 æmtir] veitir *B.* hann] þat *B.* 4 ef
—veri] er hann skal vera. amatlig] ondemilig *B.* 5 bedi *f. B.*
hann—knárr] en svá ágætligr sem hann var á mikilloik til afs ok
ásjónu *B.* 6 koma] fara *B.* 7 nockut sinn *B.* hliota] fá *B.* 8 eigi—
þer] aldri við þik at mæla *B.* mundu] skyldu. skaltú ráða *B.* 9 ·VII·
vetra gamall *B.* 10 þeir—oþrosk.] en ·XII· vetra gamlir menn ok þó
mjök þroskuligri *B.* 11 *kein abecknutt in B.* 12 var sagt] bar til einn
hvern dag *B.* rann opt *B.* einn dag *f. B.* 13 vor voru: ok er hann
kemr ofan *B.* þá] þeir *B.* flestir allir *B.* 14 skipum] skipinu i flæð-
armáli *B.* 15 einn ferehning] ferehningefisk *B.* bedi—godan] ágætan *B.*
15. 16 ok kostuðu—flæð. *f. B.* 16 taktu] leita við *B.* 17 fiskinn *f. B.*
fiei] get *B.* 18. 19 verðan—þat] vel verðagan at hann hafði fiskinn *hs.*
19 iadu] játuðu honum *B.* 20 nedan af brókunum *B.* 20. 21 huern
dag—vtan *f. B.*

hann hleypr vt i larnar ok bregðr i fiskinn auðrum enda a
 snærinu. en annan hefir hann vm herðar ser. streitiz nu miog
 ok gengr stundum a en stundum ecki. aller horfðu a ok hlæja
 at honum. hann ferr ecki at því sva lengi sem hann hefir at
 5 verit. gengr honum betr ok betr þar til er hann fær vpp dregit.
 var þar bratt er hann for vpp. Sidan hliopu þeir at ok toku
 af honum fiskinn ok vilia eigi hallda vid hann. en hann vndi
 illa vid. for hann ok sagði Brettings sonum ok bað þa duga
 ser. þeir gingu þegar til fiskimanna ok baðu þa lausan lata
 10 fiskinn ok hallda sammæli vid Vrdarkautt. þotti ollum hann vel
 hafa til vnnit ok þo með vlikendum. varð sua með atgangi
 þeira. at hann uair fiskinum ok verdr feginn miog. streitiz nu
 af nyiu vid fiskinn ok dregr heim i tun til Syrpu fostru sinnar.
 hann færir þeim fiskinn. urdu þau storliga fegin. þetta for vida
 15 vm sueitir. ok var mikit orð a syni þeira Syrpu ok Gests.
 vndruduz aller. hui þau skyldu eiga sua agetan sun. sem ollum
 syndiz sia madr. ok fannz monnum mikit vm er hann sa ok ^{101 a, 1.}
 heyrdi sagt fra. leitadu þau alla vega vid at torkenna hann
 sem þau matu. ok lidr nu sua fram nockura vetr.

20

(6.) Heimboð vit þorgeir.

Sva er sagt. at vinskapr mikill var með þeim Asbirni ok [222]
 Þorgeiri goda ok mágsemd. gerði huarr auðrum veizlur. ok

1 1 in hleypr über der zeile. 2 strotiz in der hs. aus streidiz oerr.
 3 horfðu hs. 10 Vrdarkautt hs. 12 seginn hs. 16 eiga eiga hs. 17 hinter
 sa steht in der hs. noch einmal die worte: ok funz mikit vm er hann sa.
 22 d in mágsemd undeutlich.

1. 2 ok bregðr — herðar] þar nú annan endan um bak B. 2. 3 miog
 ok] við B. 3 a] nokkut B. alls oeki B. 4. 5 hann — verit] er hann fær
 ekki at gert. ok sem hann hefir lengi at verit, þá B. 5 fær] getr B.
 6 var — Sidan] ok var þar þó stórliga brátt. ok er hann var upp ko-
 minn, þá B. 7 ok vilia — hann (1) f. B. 7. 8 en — vid] hann verdr
 við illa ok grætr B. 9 vor gingu: vörða við vel ok B. þegar f. B.
 10 sammæli] samning B. 11 þo með] með miklum B. 12 miog f. B.
 13. 14 af nyiu — færir] við fast ok dregr upp fiskinn ok léttir hann eigi
 fyrri en er hann kemr heim til G. ok S. ok fær B. 14. 15 þetta — sue-
 tir] vörðr þetta nú víðfrægt þar um sveitina B. 15 var — a] gerist nú
 mikit orð af B. 16 hui] at B. sua] jafn B. 17 syndiz — ok f. B.
 monnum f. B. 18 leitadust B. 19 máttu mest B. 21. 22 at með þeim
 Þorgeiri ok Asbirni váru hinir mestu kærleikar og mágsemdir B.

skiptuz þeir godum gíofum við. ok sva berr at eitthuort haust.
 at Asbiorn bauð Þorgeiri magi sinum til sín. ok hann kemr
 með marga menn. ok tok Asbiorn við honum vel með mikilli
 blíðu. var þar veizla hin bezta. Vrdarkauttr hafnar ecki vanda
 sinum vinnu kúamur a Eyri. hleypr hann þangat huern dag. ok
 sua gerdi hann en þenna dag er þeir satu at veizluinni. hann
 er nu vnfangs-mikill ok glímir við gridkonur. þær taka nu
 fast a móti honum. ok ganga at honum fíorar. ok varð nu
 mikit hark. hann dregr þær innar i stofuna. ok gangaz þar at
 fast. þetta þotti monnum mikit gaman at sia atgang þeira. Sua
 lauk hann við. at hann felldi þær allar ok lek þær illa. Ok
 þa er þau höfðu lekit leik sinum. stóð hann a gólfinu i bünadi
 sinum. var þat skinnstackr ok krækill er hann hafði huern dag
 i hendi. Þorgeirr horfði a hann langa stund ok mælti sidan
 við Asbiorn. huerr er sueinn sia er her er kominn. Asbiorn
 segir. þat ætla ek son þeira Gestis ok Syrpu fra Toptum. Þor-
 geirr mælti. þat er ólíkligt. ok ma þat ecki vera. þa kallar
 hann a Vrdarkautt. hann geck þegar til hans ok settiz niðr a
 einn stock er stóð fyrir honum. Þorgeirr mælti. huerr ertu
 skinnstaks-sueinn. hann segir. ek heiti Vrdarkauttr. ok em ek
 son þeira Gestis ok Syrpu er bua her vt at Toptum. Þorgeirr
 segir. huersu gamall maðr ertu Vrdarkauttr. hann sagði. hann
 kuez uera XII. vetra gamall. Þorgeirr mælti. þu ertt mikill
 maðr ok geruilligr ok sua vel skapadr at íofnum alldri. at ek
 hefi engan höfðingja son set iafnau þer fyrir allra hluta sakir.

7 mikil *h.* 23 errt] *so h.*

1 góðum *f. B.* svá bar at móti *B.* 3 vel *f. B.* 4 hafnar] tapar *B.*
 5. 6 ok — þenna] sidan býst hann heiman þenna sama *B.* 6. 7 hann er
 nu] ok er Vrdarkauttr kemr, er hann *B.* 7 gridkonur þorgeirar bú-
 freyja *B.* 9 innar i stofuna] um stofuna innan *B.* 10 fast] ákalliga *B.*
 mikit] hit mesta *B.* at — þeira] at þeira atgangi *B.* 10. 11 svá lýkr með
 þeim *B.* 11 lék við þær *B.* 12. 13 i — þat] fyrir Þorgeiri. var hann
 i bünungi sinum *B.* 13 skinnstackr — dag] i skinnstakki ok krækil *B.*
 14 stund] hrid *B.* 14. 15 sidan við] við hann *B.* 16 *nach* ek; at þessi
 sé *B.* 17 þat er ólíkligt] ok er þeim ólíkr *B.* 19 stock] stól *B.* er
 stóð á gólfinu fyrir Þorgeiri *B.* hverr er skinnstakksmaðrinn *B.* 21 er
 bua — at] frá *B.* 22. 23 hann kuez vera] ek er *B.* 24 ok svá — alldri]
 ok bráðþroskadr á þínum alldri. *B.* 24. 25 at — þer] sá ek engan þínn
 líka ok engan höfðingja son hefi ek slíkan sét *B.*

þa mælti Asbiörn bondi. þat muntu þa mæla magr. er þu ser
 Syrpu ok Gest fedgin hans. at þau se allohofðinglig þuiat engi
 munn séét hafa slik sufu sem þau eru bæði. ok er þat undr er [224]
 þu talar við engan mann nema Vrdarkautt. Skil ek þat at þer
 5 þikir mikils vm vert þat er hann er fagrt skapadr. Þorgeirr
 rodnadi miog. ok mælti. þat hygg ek mer mikla þaurf at tala
 her vm nockut. en þo er þat mitt hugbod. at þer liggi eigi
 minna við her vm at tala. Þorgeirr fretti eun Vrdarkautt. villtu
 fara eptir þeim Gesti ok Syrpu. seg at ek vil finna þau. hann
 10 kuez eigi fara mundu. veit ek at þu lætr sem þu munir fa 101 a, 2.
 mer adra modur eða fodur. Munu þau þer enga þaukk firir
 kunna. enda veit ek eigi. at mer se annur moder betri eða
 fader en þessi. þott þat væri meirr til metnadar. Sidan var
 madr sendr eptir þeim. ok villdu þau eigi fara. mun nu þat
 15 framm koma. segir Syrpa. sem mer hefir lengi hugr sagt. at
 hann Vrdarkauttr mundi illt af því hliota. er hann hliop þangat
 a Eyri huern dag. ok let sem þat eítt væri at gera at harkaz
 þar. Nu er Þorgeiri sagt. at þau villdu eigi fara. þa mælti
 Þorgeirr. Gior nu firir minna bæen. at þu lat þau hingat koma.
 20 en ek skal veita þer þat er þu biðr mik. Vrdarkauttr mælti.
 eigi mun ek þat gera. nema þu heitir þui. at þau fari eigi
 hryggri af þinum fundi en þau koma. Þorgeirr iadi þui at
 kaupa vel við þau. Eptir þat for hann heim ok bað þau fara

2 fedgin] f. *hs.* 4 munn] *so hs.* engi *hs.* 5 t in fagrt *über der zeile.* skapadr *hs.*

1 þa (2)] eigi (!) *B.* 2 fedgin] fœður hans ok móður *B.* sé] þér
 sýnist *B.* alloh.] úhofðinglig vera *B.* 3 bafa *f. B.* er þat undr] un-
 dardligt er *B.* 4 er—Vrdarkautt] at þér gáid eigi annarra manna en
 at tala við *U. B.* 4 vor Skil: ok sannliga *B.* 5 þat—skapadr *f. B.*
 6 miog] við *B.* þat—þaurf] þat ætla ek, at þetta sé hin mesta naud-
 sýn *B.* 7. 8 at—við] at svá skylt sem mér er, at þér Asbjörn mágr væri
 þó miklu meiri naudsýn *B.* 8 þorgeirr—villtu] þa mælti þorgeirr: nú
 skaltú *B.* 10 veit—munir] því at ef þu vilt *B.* 11 Munu—þer] muntú *B.*
 11. 12 firir kunna] þar fyrir af þeim fá *B.* 12 enda *f. B.* at—se]
 hvárt mér mun *B.* 13 en þessi *f. B.* 13. 14 Sidan—fara] þorgeirr
 sendi eptir þeim Gesti ok Syrpu. er þeim sagt at þorgeirr vildi fiana
 þau. „þat ferr svá fjarri, at vér viljum eigi finna hann“ *B.* 14. 15 mun
 —koma] þat er nú fram komit *B.* 15 lengi] opt *B.* 16 hann—mundi]
 ek munda *B.* 17. 18 ok let—þar *f. B.* 19 svá vel fyrir *B.* 20 þér
 nokkut sinn *B.* biðr] beidir *B.* 21 mun] má *B.* nema þú látir þau eigi
 hryggvari fara *B.* 22. 23 at—við þau] at hann skal við þá gera *B.*

með ser. skal ek þú heita. meðan ek er a dogum. at ykkir skal
 eigi fe skorta. ef ek verð uockurt siun meira gozz radandi en
 nu em ek. Syrpa segir. Ecki mun gera við at sporna. þat
 mun framm koma sem betr er. þoat ockr þiki moti skapi. ok
 skal fara vist. ok er þau komu a Eyri. settuz þau niðr a einn 5
 stol firir Þorgeiri. ok Vrdarkauttr milli þeira. þa mælti Þorgeirr.
 þat er hugarboð mitt. Syrpa. at Vrdarkauttr se ecki yekarr son.
 er her ecki seinna vm at gera. en annathuart seg sem hattat
 [226] er. ok hafit þar firir þauk ok vinattu mína ella verðr þu at
 þola hardendi. ok verðr þo satt at segia. Syrpa mælti. Sua 10
 fremi er vpp komit. at sa mun nu grænstr at segia satt ok
 eptir þú sem farit hefir. Sidan sogðu þau sem ordit var. en
 aller hlyddu vel til þeir hia voru. Þorgeirr mælti. þat ætla ek.
 at þið munit nu satt segia. þa fretti Þorgeirr Þorgerði. huersu
 langt fra þú væri er hon fæddi barn. hon quað lidit hafa .XII. 15
 vetr. hann spyrr. huart hon leti vt bera. hon quað sua verit
 hafa. hui gerðir þu þat. segir Þorgeirr. hon sagði. at hon þyrði
 eigi firir reiði ok grimmleik bonda mins Asbiarnar. voru þetta
 hans ráð. ok unna ek sua mikit sueinnum. at ek villða giarna
 hafa vpp fædt. Þorgeirr mælti til Asbiarnar. villtu magr við 20
 ganga þessum unga manni. at hann se þinn son. ok taka hann
 101 b, 1. heim til þín ok hallda hann sem sialfan þig. Asbiorn segir. þat
 veit ek eigi. huerr hann a. en þat ma ek at gefa honum mat
 sem odrum monnum. ef þer syniz þat ráð. ertu eigi foderliga

10 hardendi *As.*

1 þú heita] heita ykkir móður minni því *B.* meðan—dogum *f. B.*
 2. 3 en nu—ek *f. B.* 3. 4 þat—moti] þetta mun nu verðu fram at
 ganga er betr er, þótt okkr sé *f. B.* 4 ok] ek *B.* 5 fyrir víst *B.* 8 seint
 um at tala *B.* en] þið skulut gera *B.* seg] at segja mér *B.* 9 hafit]
 hafa *B.* verðr—at] munu þið *B.* 10 hardendi] hardara *B.* verðr þe]
 verða *B.* 10—13 Sua—voru] „svá er nú komit, at vér sjáim, at svá
 framarliga er þetta komit, at sá mun vera hinn greidasti at segja svá
 sem er. hefir þetta eigi fyrr fram komit en líkindi váru til“. Ok eptir
 þetta segja þau alla sögu svá sem fallit var ok þar til er þá var
 komit. *B.* 14 fretti] spurði *B.* 16 verit] gert *B.* 17 ek þorði eigi annat,
 segir hen, fyrir grimmleik *B.* 19 sua mikit *f. B.* 20. 21 við ganga at
 sá hinn ungi sveinn sé þinn son *B.* 23. 24 en ef þér þykkir þat ráð,
 þá vil ek gefa honum mat sem sjálfum mér *B.* 24 *nach* eigi: vel við
 hann eða *B.*

vid hann eða lætr hann hafa þat er hann vill. þa skilir þat
 okra vinattu. þuiat eigi kamm ek at sia. ef hann berr eigi
 snaugt af þínum freðum ok minum. En þeim Syrpu skal fa
 ·XII· C. frid firir fulgu Vrdarkattar. skal ek giallda halft en
 5 þu halft. skal þeim at þessu hafa vordit on mesta sæmd ok
 gæfa. fara þau Gestr heim. ok likar alluel. Vrdarkauttr er nu
 eptir a Eyri ok vpp dubbadr ok rifit af honum þat er hann
 hafði adr. ok fæugin beztu klædi. ok þottiz engi hafa séét
 iamfridan mann ok [at] allu vol skapadan. þotti nu ollum Þorgeirr
 10 hafa aflat þeim ennar mostu sæmdar ok gæfu. ok eptir þotta
 ferr Þorgeirr heim með foruneyti sitt. skiliáz þeir magar vel.
 er Vrdarkauttr nu heima a Eyri. er Asbiorn farr vid hann ok
 þo vel. en moder hans veitir honum allt þat er hann vill með
 hinni mestu blidu. venz hann nu vid iprottir allar þær er karl- [226]
 15 mann ma pryða. Sua ferr framm vm hrid. lida af þau missari.

(7.) Capitulum.

Þess er getid. vm varit ridr Asbiorn til þings eptir vanda.
 er þat sagt. at með nautum væri gradungr þreuestr ok enn vesti
 vidreignar. Mattu konur varla miolka firir honum. hann var
 20 með ollu mannygr. Eíum morgin komu gridkonur inn æpandi
 ok sogðv. at gradungrinu hefði slegit nidr miolkinní. ertu þar.
 enn ragi Vrdarkauttr. ok er sem engi madr se þar sem þu ert.
 þoat nockurs þurfi við. amæla þær honum i hueriu ordi ok
 hrekia. Vrdarkauttr mælti. þui betr. at hann ferr verr með

9 [at] *f. hs.* allu, *so hs.* 21 v in sogðv über der zeile.

2 at sjá eða skilja *B.* 3 snaugt *f. B.* 5 sæmd ok *f. B.* 6 alluel]
 þeim hit bezta *B.* 7 ok rifit—er] ok rifnir af honum tótrar sem *B.*
 8 ok] en nu váru honum *B.* beztu] betri *B.* 9 allu—skap.] at öllu
 betr skaptan *B.* ollum] mœnum *B.* 10 ok gæfu *f. B.* 12. 13 er Vrd-
 arkauttr—vel *f. B.* 13 ok veitir móðir hans *B.* hann vill] hon má *B.*
 14 venz—þær] temr hann sik við sund ok alla þá hluti *B.* 15 Sua—
 af] líðr nú svá fram stundir um hrið ok *B.* 17 ridr Asb.] þá er A.
 ridr *B.* 18 þat] svá *B.* nach nautum: á Eyri *B.* 20 með ollu] gerðr *B.*
 Einn morg.] þat var e. m. at *B.* 21 at—hefði] gridunginn hafa meiddar
 (*As.* meindar) þær, en *B.* ertu] er *B.* 22 ok er—ert] ok er eigi sem
 gagn sé at þær *B.* 23 i hveriu ordi] mjök *B.* 23. 24 ok hrekia *f. B.*
 at] sem þér farid verr fyrir honum ok *B.*

ydr. ok man ecki batna við þat. þoat þer illyrðit mik. þær hlaupa at honum ok mæltu. far þu. enn godi Vrdarkauttr. ok hialp oss við. lofa þær hann þa i hueriu ordi. hann mælti þa. miklu er þetta likara ok athæfiligra at bidia mik vel til. ok skal nu fara at visu. Stendr vpp ok gengr þangat sem nautiu voru. þegar gradungrinn sa hann. rézt hann i mot honum. var hann hyrndr miog ok ætladi at kasta honum af hornum sér. hann þrifr hornin sinni hendi huartt. ok eigaz við lengi sua hart. at iordin gengr vpp firir þeim. Sua gengr Vrdarkauttr at fast. at hann snarar af honum hofudit. kastar vm hrygg. ok var þa i sundr halsbeinit. gengr sidan a brott. huskarlar gerðu til gradunginn. Asbiorn kom heim. ok var honum sagt fra þessu.

101 b, 2. hann lagði fátt til. ollum þotti þetta it mesta þrekvirkir ordit af ·XII· vetra gomlum manni. Nu frettir þetta madr fra manni nérr ok fiarri. hann var fólátr huersdagliga. gaf hann at fám lutum gaum. vtan fór með leik sínum bedi netr ok daga. Geriz [230] Asbiorn við hann fleiri ok fleiri sua sem hann sér. at hann er afbragð annarra manna. lida nu þessi missari. ok sitia nu i kyrdum.

(8.) Capitulum.

20

A einhueriu hausti gerdiz þat vandi Vrdarkattar. at hann geck vt huert kuelld er yfir kom. en eigi inn fyrr en langt er af nott. víta menn nu eigi. huat hann gerir. Einn aptan kom hann inn. þa var Asbiorn kominn i sæng ok allt folk hans.

1 r in þær über der zeile. 5 t in Stendr über der zeile. 22 yfir] ypr *hs.* (es scheint zuerst yppr geschrieben und dann das zweite p ausaradiert zu sein.)

1 ek okki B. þat f. B. 3 við] Urdarkotttr B. 4 likara ok f. B. 5 skal ek B. at visu f. B. þang.] út ok þangat at B. 7 ser f. B. 8 hinter hornin fúgt B hinzu: bæði sín. 8. 9 sua hart f. B. 9 ok gengr upp fyrir þeim jörd ok steinar B. 10 af—hofud.] svá hofud hans at honum B. 11—19 der text in B ist hier lückenhaft, da am rande mehrere wörter weggeschnitten sind. 17 fleiri ok fleiri] betr ok betr B. 18—21 missari—einhueriu] misseri ok er at lídr B. 21 vandi Vrdarkattar] til tíðinda at Urdarkotttr B. 22 er yfir kom f. B. en eigi] ok kemur eigi B. 23 víta—eigi] veit ok engi madr B. Einn aptan] ok eitthvert kveld B.

Vrdarkauttr geek at sænginni ok spurdi. huart sefr fader miun
 eða eigi. hanu kuez vaka. eða huat villtu. hann segir. ek hefi
 gingit ýt .VII. kuelld i samt ok séét ena somu syn huern
 aptan. en þat veit ek eigi. huat þat er. Nu villða ek. at þu
 5 gengir ýt ok hygðer at. þuiat þu ert skygn madr. Asbiorn stof
 vpp ok geek ýt með houum. Vrdarkauttr mælti. ek se lysu
 noekura til hafsins sua sem ek se lengst. þikiumz ek vita. at
 þat er noekurs konar elldr. huers getr þu til. segir Asbiorn.
 at vera muni. Eigi veit ek. segir Vrdarkauttr. þuiat ek em
 10 ýngr. ok kann ek a fá skyn. En heyrð hefi ek sagt af þeim
 monnum er illa ero stadder a sio. at þeir brenni vita. ok siai
 þar lángt til. Ek þottumz i fyrsta kuelld giorst sia. en sua
 hefir minkat sem a leid. Asbiorn segir. þetta er líkliga getid.
 eða huersu villtu nu með fara. hann segir. þat villða ek. at þu
 15 leðir mer skutu þina ok menu með. vil ek forvitnaz til. huat
 þetta er. Asbiorn quad sua vera skyllðu. Vrdarkauttr bioz þegar
 i stad ok bar ýt a feruuna þat er houum þotti naudsynligazt
 þurfa at hafa. fara huskarlar .III. ok hann enn fiordi. þeir roa
 vt a Skialfanda. en Vrdarkauttr styrði. þa er þeir hafa roit vm
 20 stund. þa mælti Vrdarkauttr. Nu skulu þer styra. en ek skal
 roa ok vita. huart naekuat vill fram ganga. þeir gerðu sua. for
 einn til stiornar. en Vrdarkauttr réri einn. þat sia þeir. at
 honum gengr miklu meira en hinum .III. hann réer lengi ok [232]
 geek mikit. þa mælti Vrdarkauttr. nu skulu þer roa. en ek
 25 mun styra. þeir gerðu sua. þeir taka at roa. en hann styrði.

21 gan | ganga *hs.* (*das erste gan radiert.*)

1 hvárt vakir þú faðir eða sefr *B.* 3 .III. *B.* séét *f. B.* 3. 4 huern
 aptann] jafnan *B.* 4 þat] þó *B.* 5 þuiat — madr *f. B.* 5. 6 stof vpp
 ok *f. B.* 7 noekura] undarlíga *B.* se lengst] get lengst auga rekit *B.*
 8 eða hvers *B.* 9 at] hvat *B.* 10. 11 af þeim monnum] at þeir menn *B.*
 12 giorst] gerla *B.* 12. 13 sua — minkat] se minkadi *B.* 13 líkliga]
 skynsamliga *B.* 14 með *f. B.* 15. 16 huat — er *f. B.* 16 sua — skyllðu]
 þat gjarna vilja *B.* 16. 17 þegar i stad] nú til ferðarinnar *B.* 17. 18 bar
 — hafa] heit bera á skutuna þat [er] honum naudeynjar *B.* 18 fara —
 .III.] váru þeir .III. saman á skutunni. .III. húskarlar Asbjarnar *B.*
 18. 19 þeir — styrði] stýrir hann en þeir róa þeir *B.* 21 huart — ganga]
 ef hvárt nokkut gengr *B.* 21. 22 for — stiornar *f. B.* 22. 23 réri —
 hinum] tekr til ok réer svá mikit, at þeir sjá, at hann réer miklu meira
 en þeir *B.* 23. 24 hann — mikit *f. B.* 25 at] til ok *B.*

Ok er þeir hófðu roit ym stund. þá hliop vpp einn þeira ok mælti. þar er bæði er ver þolum hart til er ver roum i alla nott. Enda myn nu mikit eptir taka. þuiat ek hygg at ver 102 a. 1. siaim hual nysprunginn. Vrdarkauttr quez setla at þat væri eigi hualr. en þo munum ver eigi vpp gefa rodrinn. ok er þeir 5 nalgaz. kenna þeir at þat er kaupskip ok er þa harla miog sigit. þeir stinga at stafni ok bera festar vpp i skipit. Sidan ganga þeir vpp i skipit. sia þeir at vitinn hefir brendr verit. ok var þa brumit miog treit. þeir pikiaz sia. at þar mun haurd atquama. tekr Vrdarkauttr i haufud manni einum ok finnr at 10 sa er daudr. aller menn a skipinu ero dauðir. hann gengr framm eptir skipinu ok a þilunum ser hann huar stendr silkitalld. ok vel buit hudfat er i tialldinu. Vrdarkauttr gengr at ok tekr a manningum er þar la i hudfatinu. hann kennir at sia maðr mun lifa. hann frettir þa. huart lifir þu góðr maðr. hann quad þat 15 satt vera. Vrdarkauttr segir. huert er heiti þitt eða huadan eru þer. en þat þiekiumz ek sia. at þer munut af hafi komnir vera. þótt eigi hafi greitt til tekiz. hann segir. Ek heiti Finnbogi. en Bardr fader minn. ok er hann vikueskr maðr. eða huerr er sia maðr er oss er kominn at finna. hann segir. ek heiti Vrdar- 20 [234] kauttr. Finnbogi mælti. þat er vndarligt nafn. þa fretti Vrdarkauttr. huat mun fleira lifa manna ydvarra a skipinu en þu. hann quad þa nú a lifi er hann for at sofa. Vrdarkauttr frette. huat hefir yðr mest angrat. hann segir at fyst hefði þeim angrat storuidri. en sidan bedi dryckleysi ok matleysi. hefir ok mart 25

13 talldinu *hs.* 16 huadan *hs.* 19 fader *hs.* vikueskr *hs.* maðr *hs.* 23 quad *hs.*

1. 2 þa—mælti] þá mælti einn þeira *B.* 2 hart—roum] ærit at róa *B.* 3 myn nú] munum vér *B.* þuiat—hygg] ok ætla ek *B.* 4 nyf. *B.* 5 nach rodrinn: at heldr *B.* 7—19 die stelle ist in *B* lückenhaft. 9. 10 þeir—atquama *f. B.* 19 vikueskr maðr] sinnverskr at kyni *B.* 19. 20 eða—kominn] Finnbogi spardi, bverr sá maðr væri eða hann hétu er þá hafði komit *B.* 21 þat er—nafn] auðvitat mun vera hvat þér mun verst gefit *B.* 21. 22 þa—Vrd.] U. mælti *B.* 22 mun—lifa] lifir fleira eptir *B.* yðv. *f. B.* 23 þa *f. B.* a lif] lifðu *B.* hann] ek *B.* Vrd. frette *f. B.* 24 yðr *f. B.* nach angrat: segir *U. B.* 24. 25 at—storuidri] stóruidri fyrst *B.* 25 bedi *f. B.*

at bílad reíða várum. brutum styrit. en skipit fullt af austri. Vrdarkauttr let nu bera menn þa er lifðu vt í skutuna. sva margir voru þeir sem Finnbogi hafði sagt. scorti þar elgi miolk ok aðra hluti þa er þeim voru skiotaztir til lifs. þott hann hefði 5 vitad firir. huers við þurfti. þa mælti Vrdarkauttr. Nu skaltu Finnbogi fa mer lucla þa sem at ganga kistum ydrum. ok skal taka gripi þa alla er beztir eru. þeir gerðu sua. Vrdarkauttr var mikiluirkr sua at hann hliop aprt ok framm eptir skipinu ok valldi þat af ollu sem honum þotti bezt ok bar vt í skutuna 10 sua sem hon matti við taka. Síðan þeir voru búnir. reru þeir brott ok hallda sama logni þar til er þeir koma heim a Eyri. Gengr Asbiorn mot þeim ok fagnar þeim vel. þotti þetta hafa vordit hin mesta gæfuferd. ok lætr þeim veita hialpir ok skipar þeim a bæi. Finnbogi for a Eyri ok .II. menn adrer. sat Vrdar- 15 kauttr dag ok nótt at næra þa. er þat sagt. at aller menn deya þeir er a skipinu voru nema Finnbogi. hann hrestiz ok ^{102 a, 2.} er enn vénsti madr. bædi mikill ok sterkr. hann atti agæt vapn. suerð ok skiolld. hialm ok bryniu. var hann stýrimadr ok átti at taka fe allt eptir haseta. er hann þar vm vetrinn vel 20 halldinn. Vrdarkauttr er honum fylgiusamr. þeir selia varnadinn vm Flateyiardal ok norðr vm Kinn. líðr af vetrinum ok verdr [256] ecki fleira til nylundu a þeim missarum.

5 vitad *hs.* 13 t in vordit *über der zeile.* þeim veita in *kleinerer schrift am rande.* 18 brynu *hs.* 21 dal in *kleinerer schrift am rande.*

1 bílad] gengit at *B.* styrit] skipit *B.* hinter austri *fügt B hinzu:* ok svá vel bretnadi stýrit som annat. 2 bera *f. B.* vt i] á *B.* 2. 3 sva —þeir] ok lifðu svá margir *B.* 4 þa er—lifs] er þeir máttu sem skjótast nærast við *B.* 5 við þurfti] með hefði þurft *B.* 6 alla lukla *B.* skal ek *B.* 8 sua—hann] at ek *B.* 9 bezt vera *B.* i] á *B.* 10 Síðan] ok þegar er *B.* 11 sama logni] heim sömu leid *B.* 12 þetta *f. B.* 13 þeim—hialpir] leita monnum at hjúkun *B.* skipar] skiptir *B.* 14 Finabegi for] en hann lætr Finnboga heima vera *B.* adrer] með honum *B.* 15 dag—þa] yfir þeim bædi nætr ok daga *B.* menn *f. B.* 16 þeir—veru *f. B.* nema Finnb.] utan *F.* einn *B.* 16. 17 hann—vónsti] var hann hinn vælligasti *B.* 17 agæt] hin beztu *B.* 19 fe allt] allan arf *B.* háseta sína *B.* 20 varnadinn] varuinginn um vetrinn *B.* 21 Flateyiardal] Hnjóskadal *B.* af *f. B.* 21. 22 verdr—missarum] várar vel *B.*

(9.) Capitulum.

Rafn het mádr. hann var vngv mádr ok frændi Asbiarnar ok heimamadr. hann var frárr miog. hann kom alldri a hest. huert sem hann fór. þat er sagt. at þeir Finnbogi ok Vrdarkauttr radaz heiman vm varit ok ætludu at heimta saman skulldir 5 þeira norðr vm Dali ok ridu þeir .II. en Rafn litli liop firir. ríða þeir til Liosauaz vm kuelldit. tekr Þorgeirr við þeim badum hondum ok byðr þeim þar at vera sua lengi sem þeir villdu. þeir toludu mart ok voru glader ok vel kater. Sá Þorgeirr at Finnbogi var inn agæzti mádr at ollu ok vel skapadr. 10 ok vm daginn eptir verda þeir síðbunir ok ríðr Þorgeirr a leid með þeim ofan með Diupá. ok ríða þeir Finnbogi i Fell vm kuelldit. þar bio þa Draumafinni son Þorgeirs. var hann spakr mádr ok vitr. hann var eigi sammæddr við adra sonu Þorgeirs. hann var finnzkr at modurkyni. ok het Leikny moder hans. 15 hann tok hardla vel við þeim. marga luti tala þeir spakliga. vm morgininn bad Finnbogi þa ríða suemma. skulu ver þa duellíazt her hía yðr er ver foru aptr. þuist mer virdiz Finn vitr mádr. litill kostr er nu við yðr at taka. en þo mun minni er þer farit aptr. Síðan ríðu þeir vð fra Felli. ok er þeir 20 hafa skamt ridit. mælti Finnbogi. Nesta gerir mer kynligt. Vrdarkauttr sa til hans ok mælti. stígun af baki. þuist ek se. at þu ert faulr miog. ok ma vera þa. at af þer hefi. þeir gerdu sua. letu hestana taka níðr. ok er stuud leidd. bað Finnbogi þa ríða ok quad af ser hefia. Ríða vt a fellit ok koma vnder 25 [238] einn stein mikinn. þa mælti Finnbogi. her munu ver við nema.

3 alldri ann vande von spúterer hand. 7 til über der zeile. 14 sammæddr so ha. adra ha.

1 kein abschnitt in B. 3 heimamadr] hinn frálígsti B. hann — miog f. B. hest] hestak B. 3. 4 huert—fór] þó hann fór nokkut; svá var hann frárr B. 5 radaz] færi B. 6 þeira] sínar B. 7 ríða—Liosauaz] þar til er þeir koma til vatns B. 9 vel f. B. 12 ríða] koma B. i] á B. 17. 18 þa duellíazt her] hér helzt dveljast B. 18 hía yðr f. B. 19 stórvitr B. hnter mádr fúgt B hntzu: Finn svarar. kost] kostnadr B. 21 Nesta] svá B. 22 sa] leit B. mælti] sá at hann setti bleikan fram. Vrdarkotr mælti B. 22. 23 þuist — miog f. B. 23 ma — hefi] vitum ef heffa vill af þér B. 24 taka níðr] bíta B. 25 quad—fellit] kvezt hætta mundu til ríða þar út á (af ha.) fjallit B. 26 mikinn] stóran B. við nema] nema staðar B.

- ok ma vera. at her geriz nockut til tíðenda i varri ferð. Stiga af baki ok skiota tialldi af steininum framm. sezt Vrdarkauttr vnder hofut honum. þa mælti Finnbogi. þat er líkæzt. at til eins dragi vm oss félaga. at engi varr komiz með lífi til Noregs. ^{102 b. 1.}
- 5 en þer Vrdarkauttr hefir vel farit til min ok allra var. Mundu þat sumir menn mæla i minu landi. at þig hefði happ hent i þessum fundi. með því at ek vinnumz eigi til þer at launa. þa skal eigi af draga þat er til er. her ero vapn þau er fader minn gaf mer. venti ek. þottu komir til Noregs eda a aunnur
- 10 lond nálæg. ferðu eigi betri. nu vil ek þau gefa þer ok þar með fe þat er þu hafðer af skipinu. þat er ek átta ok þat er ek tok af hasetun at logum. þa vil ek gefa þer nafn mitt. ok er ek ecki spanadr. en þo get ek. at þitt nafn se vppi. meðan verolldin er bygd. ma mer þat mest sæmd ok minum frændum.
- 15 at sua agætr maðr taki nafn eptir mik. sem ek skal ætla at þu verdir. með því at mer verðr lítið ætlat. hann þackaði honum vel þessa gíof. eigi sat hann lengi ífir honum adr hann do. Finnbogi sendi Rafu til Fellz. kemr Finnur þar ok grofu hann niðr vnder steininum. ok er hann síðan kalladr Finnboga-
- 20 steinn. Síðan foru þeir heim i Fell. það Finnur farit hafa eptir getu sinni. Sa ek þat. þo at maðr væri vénn ok vel mentr. at þo var hann nu feigr. er Finnbogi þar nu með Finni frænda sinum nokkurar nætr. Síðan ríða þeir vpp til Líosavaz ok sogðu Þorgeiri frænda sinum tíðendin. ok hueria sæmd
- 25 hann hafði fengit. varð Þorgeirr þessu hardla feginn. hann kuez

19 kalladr *hs.*

2 steininum] hómrunum *B.* 3 undir herðar honum ok hófuð *B.* 4 vm] við *B.* komiz með lífi] komi aptr *B.* 5 nach var: félaga *B.* 5, 6 Mundu—mæla i] mun þat talat á *B.* 6 hefði] hafi heldr *B.* 7 eigi lengr *B.* launa] ómbuna *B.* 9 til N.] í Noreg *B.* 9, 10 a — nálæg] til hinna næstu landa *B.* 10 ferðu eigi] at engi munu finnast önnur *B.* 11 allt fé *B.* hafðer—skipinu] sóttir á kaupskipit bæði *B.* 12 af has.] eptir háseta mína *B.* at logum hinter átta *B.* þa] hér með *B.* 13 þo get] þat get ek til *B.* 14 er bygd] stendr *B.* þat—sæmd] þar helzt sæmd af aukast *B.* 15 sua agætr] slíkr *B.* taki—mik] beri nafn mitt *B.* skal *f. B.* 16 verðir] munir vera *B.* lítit líf *B.* 17 honum (1) *f. B.* sat hann] sitja þeir *B.* 18 til F.] aptr í Föll *B.* 21 gotu] ætlan *B.* 21, 22 vel mentr] vitr *B.* 24 ok sogðu] at segja *B.* frænda sinum *f. B.* 25 hann (1)] frændi hans *B.*

firir laungu þat hafa honum spað. at hann mundi abbragð annarra manna verða. sitia þeir frændr nu hardla glæder ok vel kátir. let Þorgeirr nu heimta saman fe þat er hann atti. sidan ridu þeir a Eyri aller samt. kann þa maðr manni at segia. huerr afburðarmaðr hann er annarra manna. þikir þeim Asbirni 5
[240] ok Þorgerði nu gott til at fretta. þuiat honum vill nu flest til virðingar ok sæmdar. ridr Þorgeirr heima. en Finnbogi sitr heima með fedr sinum a Eyri ok vel halldinn.

(10.) Capitulum.

Þat sama sumar kom skip af hafi. þui skipi styrði sa maðr er 10 Bardr het. vikveskr at kyni. þetta skip kom a Knarrareyri. Bardr styrimaðr fór til Liosauaz ok þa vist með Þorgeiri goða. þenna tíma reð Hakou iarl firir Noregi. var þa virðing hans sem mest ok ríki. þenna vetr var Bardr a vist með Þorgeiri.
102 b, 2. Finnbogi var þar iafnan. þuiat frændsemi þeira var hin bezta. 15 Vm varit sagði Finnbogi Þorgeiri frænda sinum. at hann villdi vtan fara vm sumarit með Bardi styrimanni. Þorgeirr mælti. þo at oss þiki goð hervist þín. frændi. þa man ecki tia at telia þig. þuiat þat mun firir liggia. en þat hygg ek þig hafa af frændum þínum. at þeir hafa miog orðit firir aleitni af monnum 20 ok aufund. en þo muntu þikia enn frægsti maðr huar sem þu kemr. Sidan ridu þeir a Eyri ok bera þetta vpp firir Asbirni. hann quez giarna villdu. at hann væri heima helldr hia honum. Nu af þui at hann mun ráða vilia ferðum sínum. þa vil ek eigi gera þetta moti honum helldr en annat. þeir reðu honum 25

1 spað *hs.* 18 i in telia über der zeile.

1 firir — spað] sér snemma hafa þar hug um sagt *B.* nokkut afbragð *B.* 2 nu hardla] þar bæði *B.* 3 vel *f. B.* þat er — atti] hans allt *B.* 4 þeir heim *B.* 5 huerr afburðarmaðr] hvert afbragð *B.* 6. 7 flest — sæmdar] hvatvetna til sæmdar *B.* 8 með fedr sinum *f. B.* ok — halldinn *f. B.* 10 þui — styrði] ok átti *B.* 11 at kyni] maðr *B.* 13 þenna] i þann *B.* reð] hefr ráðit *B.* 15 þuiat — bezta *f. B.* 16 sagði — villdi] quezt Finnbogi vilja *B.* 18 goð — þín] gott at þú sér hjá oss *B.* telia] letja *B.* 19 þuiat — mun] Finnbogi kvæð þat munda *B.* hygg — þig] muntú *B.* 20 þeir — orðit] verða mjök *B.* aleitni af] ásekni af bestum *B.* 21 frægsti] fremsti *B.* 23 helldr] fyrr *B.* 24 mun — vilia] vill ráða *B.* ferðum sínum *f. B.* vil] mun *B.* 25 reðu] taka *B.*

fari með Bardi stýrimanni. giordiz hann stýrimaðr at halfu skipinu. þa er þeir voru búnir. fluttu þeir Asbiörn ok Þorgeirr til skips þat er Finnþogi atti. hann hefir ecki mikit fe. skilið þeir nu með kerleikum miklum. kippa þeir nu vpp ackerum
 5 ok sigla i haf. en þa er þeir höfðu siglt nockur dægr. tekr af [242] byri. ok gerir a firir þeim hafuillur. ok vita þeir eigi hvar þeir fara. þar kemr er haustar ok stærir sioinn. Ok einn tíma berr þa or hafi ok at landi. var þat síð dags. þeir sa ecki nema biorg ok þoda stora. sua at brast i biorgunum. Nv með þui
 10 at veðr stoð at landi hardla mikit. keyrir þar at skipit ok brytr i spon. tynaz menn aller vtan Finnþogi kemr einn a land með vapnum sinum ok hufðati. þar var forlendi litid. ok ser hann ecki nema biorg ok hamra. hann gengr nu með biorgum þeim nockura hrid ok þar at sem kluafaz biorgin. ok þar fell
 15 ofan lekr i sio. ok þar leitar hann vpp a biorgin ok við færleik hans kemz hann vpp. ok var þa myrkt af nött. huarki skorti frost ne vind. frauð at honum klæðin oll. þar var hardla snia-mikit. kastadi hann nu hufðatinu a bak ser ok gengr a land vpp. ok er hann hefir gengit vm hrid. kennir hann ellz daun.
 20 ok litlu sidarr kemr hann at bæ einum. þat var mikill bæ ok vegligr. hann setti nidr hufðatid ok gengr heim at dyrum. ok heyrir hann þat. at mart er manna inni. þeið sitia við elda. hann lystr a dyrrin. maðr tok til orða ok bað. at einnhuerr sueina

3 das zweite s in skips über der zeile, 12 var über der zeile. lilitið hs. 18 kastadi fast ganz erloschen.

1 með því B. Bardi stýrimanni f. B. at] yfir B. 2 búnir til hafs B. 2. 3 fluttu—skips] fylgja þeir honum til skips A. ok þ. ok allir frændr hans B. 3 þat—atti f. B. 4 með sér B. 4 kerleikum miklum] hinu mestu blíðu B. kippa—ack.] draga þeir akkeri B. 5 nockur dægr] nokkura stund B. 6 gerir] rekr B. eigi] aldri B. 7 fara] sigla B. stærir] votrar ok stýrnir B. einn tíma] þat varð þó eitthvort sinn, at B. 8 dags] um kvöld B. 9 björg stór ok hamra ok þoda B. i biorgunum] i hvorjum hamri B. 10 þar at] at skeri B. 11 spon] sundr B. komr—land] einn. leggst hann til sunds B. 13 ekki frá sér B. 14 þeim—hrid f. B. biorgin] hamrarnir B. þar fell] sér at þar fellr B. 15 lekr] á ein B. 15. 16 ok við—ok f. B. 16. 17 huarki—vind] en bæði var vindr ok frost mikit B. 19 hrid] stund B. ellz] reyklar B. 20 einum f. B. 21 vegligr] merkiligr B. heim f. B. 23 a] mikit högg á B. einnhuerr sueina] nokkurr B.

gengi til dyra. þeir kuaduz eigi hirta. þott sua berði allar nætr. Finnbogi laust apnat hogg. ok var þat synu meira. þessi bað þa luka vpp dyrum. þeir kuaduz eigi þat mundu gera. þoat troll beri allar nætr. hann slo hoggit þridia ok sua hart.

- 103 a. 1. at ollum bra uid. Buandi hliop vpp við ok quad þa eigi medal- 5
vuni vera. er þeir villdu eigi til hurðar ganga. þo at menn quæddi. mun sa einn vti vera er betra mun inni þikia i sliku sem nu er. Sidan toc hann exi i hond ser ok geck til dyra.
- [244] hann heilsar gestinum ok fretti hann at nafni. hann quaz Finnbogi heita ok vera Asbiarnar son ok islenzkr maðr. bondi segir. 10
hue nærr komtu her til landz. Finnbogi segir. ek kom her i quellð. þu munt haft hafa harða landtoku. sagði bondi. Finnbogi quad brotið skipit. en tynduz menn aller ok fe. en ek kom einn a land. eða hvar hefir oss at landi borit. bondi segir. yðr hefir borit at Noregi helldr norðarla við Halogaland. En sa 15
þerr er þu ert at kominn. heitir a Grønmo. þa frettir Finnbogi. huat heitir bondi sia. hann segir. ek heiti Barðr. ertu her formaðr a Halogalandi. hann quad sua vera. þa spurði bondi. huersu gamall maðr ertu Finnbogi. Ek em nu ·XV· vetra. bondi mælti þa. engan hefi ek sóét slikan ·XVI· vetra gamlan. 20
ok vera mun þer fleira vel gefit en voxtr ok vænleikr. eða er hann islenzkr faðer þinn. nei. segir Finnbogi. hann er hédan af Halogalandi ættaðr. bondi mælti. ertu son Asbiarnar Gunn-

5 quad *As.* 18 quad *As.*

1 hirta] fara mundu *B.* 1. 2 þott—nætr *f. B.* 2 ok var þat *f. B.* 3 þat—gera] hirta upp at luka *B.* 4 hoggit] hitt *B.* hart] mikit *B.* 5 ollum] þat *B.* uid (1)] við mjök *B.* við (2) *f. B.* 5. 6 quad—ganga] mælti: þat mun úmanaligt þykkja at ganga eigi til dyra *B.* 7 quæddi] berði *B.* 7. 8 vera—nu er] er betra mundi inni þykkja þeim sem þá var úti *B.* 8 til dyra] út *B.* 9 gestinum] Finnboga *B.* fretti—nafni] spurði hvern hann væri *B.* 11 hue *f. B.* her (1)] hingat *B.* 12 þu munt] þér munuð *B.* haft] átt *B.* 13 brotið] brotnat hafa *B.* ok fe *f. B.* 13. 14 en ek—land] utan ek einn *B.* 15 helldr *f. B.* við] ok ertú kominn á *B.* 16 er þu—kominn *f. B.* þa—Finnb.] *F.* mælti *B.* 17 bondi sia] þú *B.* 18 vera] heita skyldu *B.* 19 vetra gamall *B.* 20 gamlan *f. B.* 21 nokkut fleira *B.* 21. 22 er hann] ertú *B.* 22 faðer þinn *f. B.* 22. 23 nei—ættaðr] *F.* mælti: hédan er ek ættaðr af Noregi *B.* 23 son Asbiarnar *f. B.*

biarnar sonar Dettiáss. þat er satt. það hann. bondi segir. þaðan er mer vils van er ek eyrun seg. er þat þó rað at ganga inn ok vera her i nött. Finnþogi gerði sua. var tekit við vapnum hans ok klæðum ok voru honum fengin þurr klæði. var allt 5 folk við hann vel kátt. vm morgininn var Barðr snemma a fótum ok vakti Finnþoga vpp. er þat synna. at fe se vpp rekit noekut. Finnþogi stóð vpp ok gengu til siofar ok var sem Barðr gat. at mestr þori var a land rekinn fiarins. let Barðr allt heim færa ok sua at duga. sem hann ætti sialfr. ok var þat stormikit 10 fe. Barðr bauð Finnþoga þar at vera sua lengi sem hann vill. var hann þar vm vetrinn. sat i godu halldi at eigi vantadi. Barðr veitti honum hardla vel. þar var mannmart ok hin mesta gledi. Finnþogi var goðr af fenu. enda skorti þa eigi til. með þui at hann var styrimadr ok tok fe allt eptir skipara sina. 15 sem þa voru laug til þann tima.

(11.) Finnþogi brant hrygg i birninum.

Sv nylunda varð þann vetr a Halugalandi. sem opt kann verða. [246] at biorn einn geck þar ok drap niðr fe manna. ok eigi gerði hann amars stadar meira at en a Gręumo. ok sua kemr. at 20 Barðr stefnir þing ok gerir biorninn sekian ok leggr fe til 103 a, 2. hofuds honum. ok eptir þat gera menn til hans iafuan. ok verðr hann eigi vinninn. ok geriz hann illr vidreignar. drepr hann beði menn ok fe. þat er sagt. at Barðr bondi átti sétr. ok var

2 seg, so hs. t in at über der zeile. 3 tikit hs. 5 kátr hs. 11 a in sat über der zeile. godu hs. 12 hardla hs. 16 hryg hs. 17 verða hs. 22 vinninn hs.

1 sonar] son Qgmundar sonar B. þat—hann] hann kvað svá vera B. 2 vor þaðan: þat er satt sem mált er, at B. mer f. B. er ek—seg] er allinn er B. 4 voru honum f. B. 6 vpp] ok bauð hann upp standa B. synna] líkast B. fé þitt B. 7 noekut f. B. Finnþogi—siofar] þeir gera svá B. 8 gat til B. þori] hlutr B. a land] upp B. allt féit B. 9 færa] flytja B. 10 sua—vill] um vetrinn ef hann vildi B. 11 sat —vantadi f. B. 12 hardla f. B. 13 goðr] qrr B. enda] því at hann B. eigi] ekki B. 14 tok] eignadiat B. 14. 15 eptir—tima] er skipverjar hans hóflu átt at lögum B. 16 kein abschnitt in B. 17 Sv—votr] þat bar til tíðinda B. 18 þar] úr hídri B. niðr—mannu] beði menn ok fé B. eigi] svá B. 19 meira—u] ok en (eigi)? meira en þar at B. 21 gera] gerðust B. 23 þat—sagt] svá bar til B.

langt milli bójar ok setrs. let hann þar geyma vm vetrum fjar síns. vart honum þui skadasamt. at biorninn la þar iafnan. ok þorðu menn alldri at ganga til fjarins. vtan fioldi manz fieri. eitthuert kueld taladi Barðr við sina menn. at þeir skyldu buaz mot birninum huerr eptir sinu megni með vapnum. þuiat 5 a morgin skulu ver fara at birninum. Sumir skeptu exar. en sumir spiot. ok bua allt þat er þeim mætti at gagni verda. vm morgininn voru menn snemma a fotum. ok huerr pilltrinn með sinu vapui. Nu er at segia fra Finnboga. adr vm kuellit. þa er menn voru i suefni. stendr hann vpp ok tekr vapn sín. 10 gengr hann vt a spor þau er liggia til sætranna. þat var bragð hans. at hann geck aufugr ok hendi sporin allt þar til er hann kemr til sætranna. hann ser. huar biorninn ligr ok hefir drepit saud vnder sik ok sygr ór blódit. þa mælti Finnbogi. stattu vpp bessi ok rað moti mer. er þat helldr til nockurs. en liggia 15 a saudarslitri þessu. biorninn settiz vpp ok leit til hans ok kastar ser niðr. Finnbogi mælti. ef þer þikir ek ofniog vapnaðr [248] moti þer. þa skal ek at þui gera. tekr af ser hialminn. en setr niðr skiolldinn ok mælti. stattu nu vpp. ef þu þorir. biorninn settiz vpp ok skók hofudit. lagðiz niðr aptr sidan. Finnbogi²⁰ mælti. þat skil ek. at þu villt. at við sém iambunir. kastar sverðinu fra ser ok mælti. sua skal vera sem þu vill. ok statt nu vpp. ef þu hefir þat hiarta sem líkligt væri helldr en þess

4 i in eitthuert über der zeile. 11 der untere teil des p in spor in der hs. erloschen. 16. 19 biorn.] b. hs.

1 bójar — setrs] ok bjarnarins (!) B. 1. 2 let — síns] ok var þar gætt fjár at vetr B. 3 ganga] fara B. 4. 5 eitthuert — mot] ok um kveldit mælti Barðr ok bað menn búast um morguninn at fara at B. 5 huerr] hvern B. sinu megni] sínum fongum B. með vapnum — birninum f. B. 6 skeptu] bjuggu B. exar] orvar B. 7 sumir skeptu B. spjót eða sverð eða svidur B. bua f. B. þeim — verða] geigrvænligar mátti vera B. 8 voru menn] eru þeir B. 9 abecknutt in B. adr] at þogar B. 10 i suefni] sefnadir B. 13 biorninn] dýrit B. 14 saud] tvá saudi B. 16 saudarslitri] slátri B. 17 niðr aptr B. 18 at þui gera] nokkut af leggja B. 20 sidan f. B. 20—23 Finnbogi — helldr en] F. fór þá ok kastadi af sér brynjunni ok sverðinu. „ek skil nú, at þú vilt, at vit sém báðir jafnt búnir til. skal ok svá vera. enda stattu nú upp ef þú þorir. elligar hefir þú ekki öruggt hjarta, heldr ek B.

kvikendiss er ragazt er. biorninn stoð vpp ok bysti sik ok gerdiz
 miog vfrýnligr. hliop at Finnþoga ok færir vpp hramminn ok
 ætlar at liosta hann með. ok i þui er hann hefr sik vpp til.
 hleypr Finnþogi vndir hann framman. þeir gangaz at lengi. ok
 5 gengr vpp firir þeim flest þat er firir þeira fotagangi varð.
 tradkit varð mikit ok varð su endalykt. at hann gengr biorninn
 a bac aprt ok braut i sundr hrygginn i honum ok byr vm hann
 sem adr. sidan tok hann vapn sinu ok gekk heim eptir þat ok
 er miog stírd. legz niðr i sæng sina ok letr. sem hann hafi
 10 sofit. litlu síðarr tok Barðr a fotum honum ok var þa ferdar-
 buinn. sem fyrr var fra sagt. hann fretti. ef Finnþogi villdi fara ^{103 b, 1.}
 með honum. hann quez þat giarna vilia. Sidan foru þeir ok
 komu til sætranna. síá þeir. at biorninn liggir þar ok hefir saud
 vnder. þa bauð Barðr faurumautum sinum at vinna til fiar ok
 15 ganga at birninum. þat villdi engi þeira ok eigi nerr koma.
 þuiat þeir hopuðu skiott. Barðr mælti. þat veit ek eigi. með
 huerium hætti er vm biorninn. þuiat ek se hann ecki hræraz.
 með þui at ek gerða hann sekian. þa er þat makligt. at ek
 ganga fystr at honum. Sidan snarar hann fram diarfiga. sidan
 20 ser hann. at biorninn er daudr. þa þyrpaz þeir at. ok skorti
 þa eigi atgang. Barðr sa huergi sardan biorninn. leitar nu at
 ok finnr brotinu hrygginn i honum. Barðr mælti. þetta er faheyrt
 bragð eða verk. ok hefir engi haleyskr maðr þetta gert. ok
 muntu Finnþogi hafa þetta vnnit. Finnþogi segir ok biðr hann

6 tradkit *hs.*

1 bysti sik] byrstist við *B.* 1. 2 gerdiz—vfrýnligr] grimmist mjök *B.*
 3 liosta—með] ská hann undir sik *B.* ok i] með *B.* sik *f. B.* 4. 5 þeir
 —fotagangi varð] ok vegr hann upp ok gengust at lengi ok gekk upp
 þat er mátti *B.* 6 tradkit—mikit *f. B.* ok—endalykt] en svá lýkr
 atgangi þeira *B.* hann—biorninn] björninn fell *B.* 7 braut] brýtr
 hann *B.* vm hann] svá um *B.* 8 áðr var *B.* eptir þat *f. B.* 8. 9 ok
 er] var hann *B.* 9 stírd. ordinn *B.* 12 giarna] gera *B.* 12. 13 ok
 komu *f. B.* 14 undir sér *B.* þa—at] þá mælti *B.* til félaga sinna ok
 bauð þá *B.* 15 at birninum ok vinna hann *B.* 15. 16 þat—skiotti] þeir
 hopa þá ok vildu eigi nær ganga *B.* 17 er—þuiat] þetta er at *B.*
 18 þat makligt] eigi tjarri *B.* 19 fystr *f. B.* Sidan—diarfiga] hann
 gerir svá *B.* 21 atgang] atgöngu *B.* huergi—biorninn] at dýrit [var]
 hvergi sært *B.* 21. 22 leitar—mælti *f. B.* 23 bragð eða *f. B.* verk
 er hér hefir unnit verit *B.* 24 þetta vnnit] dreptit björninn *B.*

hafa þat firir satt er hann vill. Ek þikiumz þat vist vita. [250] segir Bardr. eða huersu fortu at. Finnbogi segir. þat skiptir ongu. eigi muntu sua vinna ne þinn souur. Bardr það eigi auðfengna menn til slíks verks. Nu skal ek heimta þetta fe saman sem ek eiga sialfr til handa þer. Síðan flogu þeir 5 biorninn ok fóru heim eptir þat. líðr nu vetrinn. ok verðr engi nylunda onnur. Bardr veitti Finnboga huern dag auðrum betr. ok þa er varaði. gerduz siglíngr miklar firir Halogalandi bedi norðr ok suðr. Finnbogi tok þat i vanda sinn. huern dag er hann var mettr. geck ofan a biorgin ok sat þar huern dag ok 10 horfði a siglíngr manna. þotti þat gaman at sia faugr skip a margan hátt.

(12.) Finnbogi fann Alf.

Þat var einn dag. at Finnbogi geck framm a biorgin. hann sa at einn maðr reri sunnan með landi a skutu mikilli. hann var 15 mikill maðr ok greppligr. hann var i rauðum skarlazkyrtli ok digrt silfrbellti hafði hann vm sik. með slegnu hári. var þat bedi mikit ok fagrt ok la níðri a herðum honum. Sua reri hann handstinnan. at honum þotti fluga framm skutan. ok hann kallar a hann. þa reri hann nærr þegar. Finnbogi spurði hvar 20 hann het. hann gaf vpp roðrinn ok sagði honum. at hann het Alf ok kallaðr aþrkemba. huadan ertu. segir Finnbogi. Alf

3 þi *hs.* 19 þotti *über der zeile.* 20 spurði *f. hs.*

1 Ek—vita] ek veit fyrir víst, at hann hefir unnt dýrit *B.* 2 skiptir þik *B.* 3 annan vinna *B.* ne] ok eigi *B.* 3. 4 eigi—menn] ætla, at eigi mundi auðfenginn maðr *B.* 5 saman—sialfr *f. B.* þér til handa svá sem sjálfum mér *B.* 5. 6 Síðan—ok *f. B.* 6 fóru] ganga þeir *B.* 6. 7 ok verðr—onnur *f. B.* 8 tók at gerast mikil sigling *B.* firir Hal.] með Halogalandi *B.* bedi *f. B.* 9 Finnbogi—sinn] gerdist þat vandi Finnboga *B.* 10 geck] at hann gekk jafnan *B.* 10—12 huern dag—hátt *f. B.* 13 *kein abschnitt in B.* 15 með landi] at *B.* 15. 16 a skutu—greppligr] ok þotti honum mikit gaman at horfa á siglíngr manna eða sjá fgr skip með landi sigla. Nú sá hann skútu eina ok á mikinn mann ok hinn garpligasta *B.* 17 hafði hann *f. B.* 17. 18 með—bedi] hár hafði hann *B.* 19 handstinnan] hardmannliga *B.* 19. 20 ok—Finnbogi] *F.* það hann róa nær ok *B.* 20. 21 hvar—heti] hvern hann væri *B.* 21 sagði—heti] kvezt heita *B.*

- sagði honum. at hann reði fyrir þeirri ey er Sandoy hetí. ok em ek mægðr við iarlinn. a ek Ingibjörgu systurdottur hans. Nu skal eigi fleirum orðum a glæ kasta. sua at ek hafa ecki i mot. huerr er sa maðr er sua or spurull. Finnbogi sagði til ^{103 b, 2.}
- 5 sín ok faður síns. Alfr segir. hefir þu drepit skogarbiörninn þeira Haleygianna. hann það þat satt. Alfr fretti. huersu fortu at þui. Finnbogi segir. engu skiptir þig þat. þuiat eigi muntu sua drepa. Alfr mælti. huerr Asbjörn er fader þinn. Finnbogi segir. hann er Gunnbjarnar son. norrænn maðr at kyni. Alfr
- 10 spurði. huart hann væri Dettiass kalladr. Finnbogi það þat satt ^[252] vera. þa er eigi kynligt þottu latir digrbarkliga. eða huersu gamall maðr ertu. Finnbogi segir. ek om ·XVII· vetra. Alfr mælti. vertu eigi annarra ·XVII· vetra iammikill ok sterkr som þu ert. Finnbogi segir. þat er sem verðr til þo. enda muntu
- 15 daðr áðr. eða huert skal fara. hann sagði at hann skyldi norðr a Mork ok heimta skatt. Finnbogi fretti. hui hann ferí einn samt. ecki þarf ek fleiri manna til þessa. Finnbogi fretti. nærr skalltu nordan. Alfr segir. þat skal a halfs manaðar fresti eða þui nærr. villtu flytia mik. segir Finnbogi. nordan heðan
- 20 þa or þu ferr aptr. Alfr segir. Sua liz mor a þig sem þu megir vel roa sua vnder þer sialfr. ok mun ek við þer taka þa er ek fer nordan. eða huat villtu suðr i land. Finnbogi segir. ek vil finna Hakon iarl. for ek þui af Islandi. Alfr mælti. þu munt fara semdarfar. muntu vera iþrottamaðr mikill sem

4 huer *As*. 10 spurði] *f. As*. 22 þa] *das a ist zum teil zerstört*.

1 honum—reði] ek ræð *B*. fyrir eyjum þeim er Sameyjar heita *B*. 2 mægðr—iarlinn] mágur Hákonar jarls *B*. 3 skal ek *B*. 4 huerr—spurull] hvat heitir þú, segir hann *B*. 5 sín—faður] nafn *B*. skogar-] hía- *B*. 6 Haleygianna] á Hálogalandi *B*. satt vera *B*. 8 drepa annan *B*. 9 norræn—kyni *f. B*. 10 huart—væri] er hann *B*. þat satt] svá *B*. 11 digrbarkliga] drenbiliga *B*. 12 vetra gamall *B*. 13 iam-] svá *B*. 14 er—þu] ferr sem verða ræðr *B*. 15 áðr] um þat *B*. at—skyldi] ek skal fara *B*. 16 Mork] Finnmark *B*. heimta saman *B*. hann ferí] ferr þú *B*. 17 til þessa] við *B*. 18 muntú nordan fara *B*. 18, 19 Alfr—nærr] ek mun vera norðr hálfan mánuð *B*. 19 nordan heðan] suðr með þér *B*. 20 aptr um *B*. 21 megir] munir *B*. vel við þér *B*. 22 þa er—nordan *f. B*. villtu] skaltú *B*. 23 Islandi] landi *B*.

þu átt kyn til. munu við skilia nu at sinni. það hann Finnþoga vel fara ok hvarr annan. for Alfr norðr með landi. en Finnþogi geck heim ok sagði Bardi viðræðu þeira. sua þat er hann ætladi suðr með honum. Barðr það hann þui eigi mundu radet hafa. ef hann hefði vitað. Vggi ek at illa takiz til. þuiat Alfr 5 er enn vesti maðr ok suikraða fullr. dugir honum þat er hann er mægðr við iarlinn ok er hirdmaðr hans. verða menn af þui at þola honum margan viafnat. Finnþogi það vel duga mundu. skalltu Barðr annaz fe mitt ok sia firir slíkt sem þu villt. líðr þar til er Alfs var norðan van. 10

(13.) Fall Alfs aptrkembu.

A þeim degi sem Alfr hafði sagt. at hann mundi norðan koma. bio Finnþogi sik af Grénmo. hann hafði með sér hufðat [254] sitt ok þa gripi sem honum þotti nauðsynligast þurfa. þeir hófðu skamma stund beðit. aðr Alfr reri norðan. var skutan miog sett. 15 Alfr endir vel orð sín ok stingr þar stafni at. þeir kuodduz vel. síðan geck Finnþogi vt a skutuna. ok þotti Alfi niðr ganga við skutan ok mælti. þat se ek a hufðati þínu. at eigi mun þer 104 a, 1. silfrfatt verða til laukunnar þa er þu kemr til Hakonar iarls. Eptir þat skilia þeir Finnþogi ok Barðr með blíðu. en þeir 20 Alfr halda suðr með landi sua sem gengr. ok er Alfr hafði

18 hufðati *As.* 19 laukunnar] *so hs., d. i.* lukkunnar.

1 nu] fyrst *B.* 1. 2 hann—annan] Álfur hann vel lifa, en *F.* það hann vel fara *B.* 2 for] rær *B.* landi sem af tekr *B.* 3 geck] fór *B.* 5 hefði til *B.* at eigi takist vel til *B.* 5. 6 þviat—er] er hann *B.* 6 suikraða fullr] hinn útréasti *B.* 6. 7 dugir—iarlinn] er hann mjök við skap llákonar jarls *B.* 7 af *f. B.* 8 margan *f. B.* vel *f. B.* 9. 10 skalltu—van] ok það hann sjá, um fé sitt ok gera af slíkt er hann vildi. leidd nú at þeirri stundu er Alfr lofadi sik norðan *B.* 11 *kein abschnitt in B.* 12 A—degi] ok þann dag *B.* 12. 13 sem—koma *f. B.* 13 í brott af *B.* 14 ok þar með gripi sína ok þa hluti *B.* nauða. þurfa] nauðsyn til bera ok beztir eru *B.* ok er þeir *B.* 15 aðr] sjá þeir, at *B.* reri] rær *B.* mjög sett] hlaðin lítt *B.* 16 Alfr—at] *F.* kvað Alfr vel hafa baliðit orð sín *B.* 17 síðan—skutuna] stigr *F.* á skip með hufðat sitt *B.* ganga við] fara um nagla (?) *B.* 19 til laukunnar *f. B.* til] á fund *B.* 20. 21 Eptir þat—gengr *f. B.*

- roitt ym hrið. það hann Finnþoga róa. hann gerði sua. Alfr sat ok styrði. Finþugi reri sua at Alfi þótti kyrr standa skutan þa er hann reri. þeir toluðuz mart við. fretti Finnþugi. huart þeim mundi heim ganga i Sandey ym kuelldit. Alfr segir. her 5 er ey i milli. ok em ek vanr at vera þar ym nott þa er ek fer norðan. en þa kem ek heim annan morgin til daguerðar- drykkiu árla. Finnþugi segir. huersu skíott skal suðr með skatt- ium. Alfr segir. ek mun duellaz heima ym hrið. Síðan komu þeir i eyna. ok var þar hellir mikill firir ofan malarkambium.
- 10 Alfr mælti. Nu skulu við gera okkr firir sem minzt. ok bera ecki af skutunni. skalltu ganga at framstafni. en ek at skut. ok berum sua vpp i hellium skutana. Sua gerðu þeir ok biuggu vel ym. Eptir þat skiptu þeir verkum með ser. Finnþugi slo vpp elld. en Alfr tok vatn. Finnþoga gekk seint at gera elldium.
- 15 ok loga illa skíðin. berr hann a elldium mikit ok bles at fast. þa heyrir hann hvin vpp ifir sik. þa slaungdi hann ser af vt andrúmegin hia elldium. var Alfr þar kominn ok ætlaðe skíott ym at raða við Finnþoga. hann hliop vpp ok vnder Alf. var hann afrendr at afli. gangaz þeir at lengi. tekr þa elldrimum
- 20 at brenna ok ser ym allan hellinum. Finnþugi ser hvar einn steinn var i innauverðum hellinum. hann var huass ofan sem egg. þar villði Alfr færa hann at. Finnþugi fordaz þat ecki. ok

17 vor hia ein wort ausradiert. 20 t in at über der zeile. ser (1)] ser hann hs. (hann durekstrichen.) v in hvar über der zeile.

1. 2 það — reri] sezt A. til ok stýrist. F. tekr til ok rær B. 2. 3 kyrr — reri] lítills verðr sinn róðr hjá hans B. 3. 4 við — ganga] ok það F. hann róa svá at vér komum B. 4 ym] i B. 4. 5 segir — ey] kvad þar ey eina B. 5 ok — vanr] kvad þat vanda sinn B. 5. 6 þa — fer] er hann færi B. 6 þa — ek] koma B. morgin til] dag i B. 7 árla] ok munu vit eun svá gera B. 7. 8 skal — skattinn] færir þú skattinn Hákonar jarli B. 9 i eyna] at eyjunni B. þegar fyrir B. malark.] molina B. 10 skulum bera B. 11 framstafni] framan B. skut] aptan B. 12 berum] setjum B. skutuna f. B. 12. 13 biuggu — ym] gengr þeim þetta vel B. 13 sló] skal slá B. 14 tok] skal sækja B. gera] taka B. 15 elldinn f. B. bles — fast] sparir ekki skíðit B. 16 þa (1)] en er hann bless at eldium B. slaungdi] kastar B. 17 hia] frá B. 18 ym f. B. við Finnþ.] hann af lífi B. 19 afrendr] reyndr B. 20 hvar] at þar B. 21 var (1)] mikill stendr B. i innanu.] inni i B. hann var f. B. 22 þar] þangat B.

[256] er þeir koma at steininum. hleypr Finubogi ífir upp ok kippir at ser við með afli ok brytr bringubein hans a steininum. ok lætr Alfr þar lifinu meðr vsæmd. sem hann var verðr.

(14.) Finubogi faun iarl.

Síðan bioz Finnbogi þar vm ok suaf af nöttina við goðar 5
næder. vm morgininn gerir hann þat ráð at hrinda fram skut-
unni. tekr vapn sin. Síðan helldr hann skutunni suðr með
landi slikt sem ganga matti. eigi letti hann fyrr en hann kom
i Sandey snimma morgins. Ok er hann kemr til Sandeyiar.
ganga menn i mót honum. þuiat þeir kendu skipit ok ætludu. 10
at Alfr mundi a vera. Finnbogi geck vpp i moti þeim. þeir
heilsuðu honum vel ok spurðu hann tíðenda. hann quez engi
kunna at segia. Finnbogi spyrr. hvar Ingibjorg væri. þeir sögðu.
at hon væri i skemmu. hann bað þa fylgia ser þaugat. ok er
hann kom pagat. heilsaði hon honum ok spurdi. huerr hann 15
væri. hann nefndi sik ok fofur sinn. hon spurdi huart hann
hefði a Halogalandi drepit björnina. hann quað sua vera. hon
104 a. 2. segir. huersu fortu at at bana honum. Finnbogi segir. engu
skipter þig þat. þuiat eigi mun þinn son sua drepa. Ingibjorg
mælti. var Asbjörn Dettiass fader þinn. hann quað sua vera. 20
hon mælti sua. eigi er kynligt. at þu ser agætr maðr. eða með
huerium fortu nordan. hann segir. ek for með Alfi nordan bonda

4 iarll *hs.* 5 goðar *hs.*

1 upp yfir steinina *B.* kippir Álf *B.* 2 við *f. B.* ok brytr—hans] svá at brotna bringspalirnar *B.* 3 lifinu] líf sitt *B.* meðr—verðr *f. B.* 4 *kein abachmitt in B.* 5. 6 suaf—næder] tekr á sik náðir ok sefr af um nöttina *B.* 6. 7 þat—skutunni] ráð sín ok verðr honum þat fyrir, at hann tekr skútuna ok hrindr fram *B.* 7 Síðan—skutunni] ok stígr a skútuna ok roer *B.* 9 i Sandey] til Sandeyjar *B.* Sandeyiar] eyjarinnar *B.* 10 honum vel *B.* 10—12 þuiat—vel *f. B.* 14 skemmu sinni *B.* 15 hverr] hann tíðinda ok hvaða manna *B.* 16 nefndi—sinn] kvezt *F.* heita *B.* 16. 17 spurdi—björninn] mælti: draptú björninn á *H. B.* 17 sua] þat sagt *B.* 18 fortu—bana] banaðir þú *B.* engu] ekki *B.* 19 þat neinu *B.* þuiat—drepa] en engi þinna frænda mun svá dýrit vinna *B.* 20 quað—vera] segir at svá væri *B.* 21 mælti—er] kvað þat eigi *B.* at—ser] þótt hann væri *B.* 22 nordan hingat *B.* hann segir *f. B.* nordan *f. B.*

þinum. hvar skilduz þið. her norðr. segir hann. i ey þeiri at
 hann er vanr at vera þa er hann ferr her a milli. nenti hann
 eigi at roa hegat ok ætlar hann þegar a fund Hakonar iarl's.
 hann sendi mik eptir Ragnhildi dottur sinni. ok þat með til
 5 iartegna. at hon hafði þessa opt beðit ok aldri fyrr fengit. en
 nu það hann hana fara skyldu. hon segir. veit ek. at þetta
 er satt. en þo þiki mer þat vndarligt. at hann hefir sendt okunnan
 mann slíks erendiss. Nu skaltu eta ok drecka. síðan skaltu [258]
 vita þitt erendi. hann gerir sua. Ingibjörg for til tals við dottur
 10 sína ok fretti. ef hon villdi fara með þessum manni. hon bað
 hana ráða. Síðan bio hon hana sem hon kunni best ok bar a
 hana gull ok silfr ok alla ena beztu gripi þa er hon átti til.
 ok er þau voru búin. fylgir Ingibjörg þeim til skips. tok Finn-
 bogi Ragnhildi i fang ser ok bar hana vát a skutuna. þa mælti
 15 Ingibjörg. þottu hafir Finnbogi farit með flærd ok hegoma. þa
 vara þig. at þu ger ecki meyiunni til miska. en þottu gerir
 annat illa eða hafir gert. þa er þer þetta skiotaz til dauða.
 hann reri a brott. þa mælti Ragnhildr. með huerium hætti er
 Finnbogi vm saugu þína. huersu skildu þið faðer minn. hann
 20 segir. Sua skildum við. at hann er dauðr. hon mælti þa. Nu
 þarf eigi at spyria fleira. flyt mik aptr til eyiar minnar. ok
 mun sa grenstr. Finnbogi segir. þu tok ek þig a brott. at þu
 skalt með mer fara. þa tok mærin at gráta. Finnbogi mælti.

2 *das erste n in nenti un deutlich.* 3 *r in ætlur über der zeile.* 8 *mann am rande von späterer hand.* 12 *gripi am rande in kleinerer schrift.* 16 *ger] g¹ hs.*

1 *nach þið: sagði hon B.* her *f. B.* 2 *vera] ligga B.* her *a milli]* norðan *B.* 2, 3 *nenti—roa]* þótti honum laugt at fara *B.* 3 *ok—hann]* til eyjarinnar því at hann átladi *B.* 4 *nach mik: hingat til eyjarinnar B.* 4, 5 *ok—iartegna]* sagði hann þat til líkinda *B.* 5 *þessa opt]* jafnan *B.* beðit hann at finna Hákon jarl *B.* 8 *ganga at eta B.* skaltu] muntú *B.* 9 *for—tals]* mælti *B.* 10 *ok fretti f. B.* ef—villdi] viltú *B.* 11 *eptir því sem B.* 13 *þau voru]* hon var *B.* 14 *skutuna]* skipit. en hann sezt til ára *B.* 15 *þottu,—hegoma]* þó at svá sé, at þú farir með slögð *F.* ok hafir drepit Alf bónda minn *B.* 16 *at—ger]* ok ger *B.* miska] meins *B.* 18 *a brott þat skjótast sem hann má af taka B.* Ragnh. við Finnboga *B.* 18, 19 *með—þína]* hvernin er farit um ferðir þínar. eða *B.* 21 *eyiar minn.] eyjarinnar B.* 22 *sa grenstr]* mun þinn sá bezt *B.*

vertu kat. þuiat ecki skal ek nidaz a þer. verðr sem ma ym
mina framferð adra. Síðan koma þau til eyiarinnar. ok bar
hann út a skip fe þat er þar var eptir orðit. Nu tekr mærin
at glediaz. síðan hann var buinn. reri hann svðr með landi. ok
þegar hann kemr til hafnar. skortir hann eigi menn til þess 5
er hann vill. gefr hann fe til beggia handa. eigi lettir hann
fyrir sinni ferð en hann kemr a Hlaðer þar sem iarl red firir.
Geck Finnbogi þegar vpp i beinn með Raguhildi til herbergis
þeira systrdætra iarls Vífhildar ok Ingibiargar. þar var tekit
við henni báðum höndum. þær spurðu. huerr sa var er sua 10
104 b, 1. mikit afbragð er annarra manna. Finnbogi sagði til sin. mikinn
[260] trunat hefir Alfr lagt vnder þig er hann hefir fengit dottur sína
þer i hendr. enda muntu agætr maðr vera. Finnbogi mælti.
Gerit sua til meyarinnar. sem hann hafi mer allvel truat. Síðan
bað hann þær vel lifa. þær mæltu. at hann skyldi sua fara. 15
Finnbogi leigði sér skemmu ok bar þar inn í þat er hann atti.
hann heilt mart manna með sér.

(15.) Af Finnboga.

Finnhuern dag geck Finnbogi firir iarl ok kuaddi hann vel.
hann tok kuædiu hans ok spurði. huerr sa maðr væri enn mikli 20
ok enn venligi. hann segir. Finnbogi heiti ek. segir hann. ok
em ek son Asbiarnar Dettiass er margir menn kannaz her við

17 mart mart *hs.* (*das zweite durchstrichen.*) 20 kuædiu *hs.*

1 þuiat *f. B.* verðr—ma] hvat sem verðr *B.* 2 framferð] ferð *B.*
aðra *f. B.* Síðan—þau] eptir þetta glezt hon ok kemr *B.* ok] fram
fyrir hellinn *B.* 2—4 bar—glediaz] þerr *F.* allt á skútuna þat sem
þeir höfðu haft þangat *B.* 5. 6 skortir—vill] fær hann þegar hús fyrir
sitt góz ok þat er hann þarf at hafa *B.* 6 til—handa] á tver hendr *B.*
8 Geck] ferr *B.* 9 þeira—Ingib.] þess er þær áttu systurdoctr jarls *U.*
ok *I. B.* þar—tekit] ok er þau kómu þar, tóku þær *B.* 10. 11 sa—
mikit] er sá maðr er at öllu *B.* 11 nach sin: þær mæltu *B.* 12 lagt
—þig] sett þér *B.* 14 allvel *f. B.* 14. 15 Síðan—hann] gekk hann
þaðan ok bað *B.* 15 mæltu—sua] báðu hann vel *B.* 16 leigði sér]
fekk sér eina *B.* bar—í] lét þangat herra *B.* þat—atti] féit allt *B.*
19 Finnhuerna] þat var eina *B.* geck *F.*] at *F. g. B.* 20 kuædiu hans]
honum glæðliga *B.* 21 Finnbogi—hann *f. B.* 21. 22 ok em ek] ek er *B.*
22 margir *f. B.* kannaz] mega kennast *B.*

i Noregi. en modurkyn mitt er vt a Islandi. en Þorgeirr Lios-
 uetunga godi er modurbroðer minn. Iarl mælti. fulluel ertu
 ættaðr. ero mer kunnir frændr þinir ok ero eigi huers mannz
 makar við at eiga. eða vartu a Halogalandi i vetr. hann kuad
 5 sua vera. deyddir þu biorninn. hann kuad þat satt vera. huersu
 fortu at þu vapnlaust. segir iarl. eigi varðar ydr þat. en eigi
 munu þer bana sua auðrum birni. Iarl fretti. með huerium fortu
 nordan. Finnbogi segir. ek for nordan með Alfi aptrkembu magi
 yðrum. Iarl mælti. huar skilduz þit. Finnbogi segir. hann var
 10 eptir i eyiu einni. hui var hann þar eptir. segir iarl. ek va
 hann. segir Finnbogi. Iarl setti rauðan sem bloð ok mælti. hui
 vartu sua odaudahræddr eptir slik storuirki. at þu fort a minn
 fund. eða vissir þu eigi þat. at engi maðr var mer kerri i land-
 inu en Alfr mágr minn ok hirdmaðr. þu drap ek hann. segir
 15 Finnbogi. at mer pottu nogar sakir. þuiat hann villdi deyða
 mik. en ek vissa þat. at eigi lagði verri maðr lunda at ser i
 Noregi en Alfr var. Nu fór ek a ydvarn fund af þui. at ek
 villða bioða mik til fylgðar ok framgaungu i stað Alfs. vtan
 niðingsverk þæ er hann spardi ekki at gera. vil ek engi
 20 vinna. en framgaungu ok drengiliga vauru ætla ek iambioða
 yðrum monnum flestum. Hakon iarl mælti. þat munu flestir
 menn mæla. at mer se mislagðar hendr. ef þu kemz með lifi i [262]
 brott fra mer eða klaklaust. en þo latum ver marga fa hard-
 yndi. þo at litid vinni til eða nærr ekki. en þo at Alfr væri
 25 oiafnadarmaðr ok illmenni kalladr af sumum monnum. þa

2 godi *hs.* 5 kuad *hs.* 16 eigi *am vande.* 23 þo] þa *hs.*

1 vt *f. B.* 3 kunnir] kunnigir *B.* 4. 5 kuad—vera] segir at svá
 væri *B.* 5 deyddir—biorn.] draptú hlðbjörninn segir iarl *B.* hann—
 vera] þat gerða ek. segir *F. B.* 6 vapnlauss maðr *B.* þat] um þat
 neinu segir *F. B.* 6. 7 en—bana] þviat eigi bani þér *B.* 7 birni *f. B.*
 8 nordan at *B.* norðan (2) *f. B.* 9 huar] hversu *B.* 10 eyiu einni]
 eyinu *B.* 11 rauðan fram *B.* 12 odaudahr.] djarfr *B.* 13. 14 i land-
 inu *f. B.* 14—16 þui—þat *f. B.* 16 at—lagði] *F.* mælti: eigi var *B.*
 lunda—ser *f. B.* 18 bioða mik] bjóðast at ganga *B.* til—framgaungu
f. B. 19 spardi—gera] hefir gert *B.* 20 vinna] gera *B.* en i *B.* iam-]
 sam- *B.* 21 flestum hér *B.* flestir *f. B.* 22 með lifi *f. B.* 23 fra—
 —eða] úr mínum höndum *B.* þo—marga] vér látum marga þá *B.*
 24 þo at] er *B.* vinni] gera *B.* nærr *f. B.* 25 ok illmenni *f. B.*

skalltu þat vita. at engi maðr i landinu var meirr við mitt skap en hann. ok mer likari vm alla hluti en hann var. Finnbogi mælti. eck skal eigi leyna yðr þui at ek hafi til tekit.
 104 b, 2. Ek tok brott ór Sandey Ragnhildi Alfs dottur frændkonu yðra. ok er hon her komin a yðuart valld. Iarl mælti. eigi hafi ek 5 séet eða heyrð iafndiarfan mann þer. er þar annathuart at þu ert fol. eða þu þikiz eiga meira vnder þer en oss varir. Nu þiki mer þat ofgott at deyia sua skiott. skulu ver hafa gaman ok skemtan at reyna þig i smaleikum. Síðan geck Finnbogi vt til herbergiss sins. let taka ser dryck ok hellt sik glaðan 10 vel ok sina menn.

(16.) Drap blamannzins.

Þat var einn tíma. at iarl bles til húsþings. ok let hann bera vt stol sinn a midian voll. síðan let hann kalla Finnboga til sín. ok er hann kom þar. þa mælti iarl. her er. Finnbogi. þilltr 15 einn er þu skaltt glíma við. þarftu ekki at hlífaz við. þuiat ecki skal hann hlífa þer. Finnbogi sa hia stólinum huar stóð einn blamaðr. ok þottiz hann eigi hafa séet leíðilígra mann.
 [264] Síðan biugguz þeir til glímu ok varð sa atgangr bæði harðr ok langr. þottiz Finnbogi þat sia. at þessi var magnaðr ecki 20 lítt. Steinn stóð a vellinum harðla mikill. ok þar villdi hann færa Finnboga at. hann let þa beraz at steininum. ok er þeir komu at. þa snaraz Finnbogi fra ok gengr hann a bac aprt blamanninn ok setr hrygg hans a steininn ok brytr i sundr.

3 eigi am vande.

1 skalltu — var] var þó engi minna manna B. 2 mer likari] merki-
 lígri B. en — var f. B. 3 hafi fleira B. 5 her f. B. eigi] engan B.
 6 þer f. B. 7 meira f. B. en oss] þat er eigi B. 8 þat] þér B.
 sua skiott] þegar B. 9 skemtan af þér B. i smal.] at morgum smá-
 hlutum, ok verð þú á burtu ok lát mik eigi sjá þik fyrr en ek sendi optir
 þér B. 10 vt] í burt ok B. 10. 11 hellt — meun] sat þar gláðr ok kátr B.
 13 tíma] dag B. bles] lét blása B. 14 midian] víðan B. 16 við (2)]
 við hann B. 17 hlífa þer] við þik hlífast B. hia — huar] at fyrir stóli-
 num B. 18 leíðilígra] illilígra B. 19 glímu] fangs B. sa] þeira B.
 20 var magn.] mundi magnaðr B. 23 þa] honum B. fra] við ok frá
 steininum B. 24 a stein.] at steininum B.

þa mælti iarl. þat muntu ætla. Finnbogi. at verða skadasamr minum monnum. Finnbogi segir. þat ætla ek. herra. at fleiri kalli þetta troll enn mann. Iarl bað hann brottu verða. ok kom eigi a minn fund fyrr en ek sendi orð eptir þer. Finnbogi fór 5 brott ok hellt sig vel ok stormannliga. hafðe aldri færi menn með sér en .XII. var ok engi sa madr i hird iarls. at eigi þægi goða gíof af honum. varð hann af þessu viðfrægr ok vinsæll. hafði hann af hondum greitt fe þat er Alfr hafði með færit ok nordan flutt. var iarl sagt at þat væri vel af hondum 10 greitt. ok meira en vandi var á. Iarl fann Ragnhildi frendkonu sína ok fagnadi henni vel. hon sagði átt Finnbogi hefði þat vel gort við hana sem mestu vardade. þadar frændkonur iarls ok Ragnhildr badu Finnboga gríða ok fríðar. þær sagðu þat hofðingligt bragð. þótt hann hefði illa gort. Iarl var enn reid- 15 átti ok var eigi hægt at fýsa hann vel at gera þa er hann var ráðinn i illa at gera. lida nu nockurar uikur þadan fra er þau hofðu við talaz.

(17.) Daupi biarnarins.

Einn tíma let iarl kalla Finnboga til sín. ok er hann kom 20 firir iarl. þa mælti iarl. eigi skalltu fleirum monnum eyða 103 a, 1.

6 madr *hs.* 15 at at fýsa *hs.*

1 þa — iarl] gengr síðan fyrir jarlinn. jarl mælti *B.* 1. 2 verða — monnum] drepa fyrir mér alla mína menn *B.* 2. 3 þat — kalli *f. B.* 3 þetta] þetta var heldr *B.* mann] madr *B.* 3. 4 kom — fund] eigi á sinn fund koma *B.* 4 ek] hann *B.* orð *f. B.* þer] honum *B.* 4. 5 Finnb. — brott] hann gerði svá *B.* 5 vel — stormannl.] sæmlliga *B.* 6 með sér til þjónustu *B.* 7 þægi — honum] hefði hann gefit nokkurar gjafir *B.* þessu ok af mörgum drengskap öðrum *B.* 8 hondum *f. B.* þat allt *B.* 8. 9 með — ok *f. B.* 9 iarl] þat ok *B.* hondum *f. B.* 10 meira] miklu meira fé *B.* vandi] ván *B.* 11 vel (1)] með blíðu ok spurði hana, hvárt F. hefði gert vel til hennar *B.* 12 við hana] til hennar *B.* 12. 13 þadar — badu] gengu þá menn til jarls ok beiddu þeir *B.* 13 — 15 þær — hægt] ok sagðu þat hit drengmannligasta verk at gefa honum líf, þó hann hafi þér mikið til gert, ok láta hann fá gríð ok sætt. verðr jarl nú reidr við þeira meðalgöngu ok þurfti eigi *B.* 15 vel] illt (!) *B.* 16 i] til *B.* í frá *B.* 16. 17 er — talaz *f. B.* 19 Einn] Annan *B.* til sín] fyrir sik *B.* 20 fleirum monnum] fleiri menn mína *B.* eyða] myrða *B.*

[266] firir mer. Nu skaltu reyna sund við alidyr mitt. þarf nu eigi at loyna þig þú at ok ætla. at dýr þetta skili deyða þig. en ef sua olícligt verdr. at þu vinnir yfir dyrit. þa mun þer meira ætlat en flestum monnum öðrum. þetta þotti monnum enn mesti mannskadi ok hormudu þat bedi konur ok karlar. hiorninn 5 var hedi mikill ok sterkr. hann kunni mannz mali. Iarl fór ofan til siofar með allri hird sinni. Finnbogi byz nu til sundz. ok er hann legz fra landi. hað iarl at dyrit legðiz eptir honum. biorninn lagðiz niðr firir fêtr honum ok villdi eigi fara. Iarl eggjaði dyrit ok hað hann ekki hlifazt við. Sidan lagðiz hann 10 eptir Finnboga. þar matti sia langan leik ok hardan ok stor kauf. þat fann Finnbogi. sem líkligt var. at hann þoldi ecki niðri som hiorninn. Ser hann at honum mun eigi duga. ef hann verdr radlauss firir. hann hafði einn tygilkniif a halsi ser er moder hans hafði gefit honum. hon quað ser þat miniagrip 15 ok hað hann sua til geyma. sem hamingia muni fylgia. Ok einn tima er þeir voru niðri baðer. þa tekr hann annarri hendi knifinn. en annarri tekr hann saman skinnit vnder heginum. stíngir nu knifinum firir framan slíkt er hann ma taka. lætr sidan hlaupa aptr skinnit ifir benina. blæðer þa inn. ok mæder 20 dyrit skíott. ok sua verdr með öllu vmfangi þeira. at Finnbogi deyðir biorninn. leikr hann þa a sua marga vega. sem maðr ma framazt ok a flesta vega a sundi leika. vrðu aller menn þessu storliga fegnir. Finnbogi ferr þa til landz ok gengr firir Hakon iarl. hann mælti þa. hefir þu deyðdan biorninn. Finn- 25

8 dyrit *hs.* 19 *der accent in stíngir sehr undeutlich.* 22 lekr *hs.*

1 firir mer *f. B.* við] er hér *B.* mitt] eitt er þá skalt reyna við *B.* þarf] er *B.* 2 skili — þig] drepit þik á sundi *B.* 3 vinnir yfir] fáir drepit *B.* 4 en vel *B.* monnum] (2) öllum *B.* 5 mannsk.] skadi *B.* þat] Finnboga *B.* 7 ofan] þá *B.* 7. 8 Finnbogi — eptir honum *f. B.* 10 dýrit fast *B.* við hann *B.* lagðiz hann] stendr björninn upp ok hleypr *B.* 11 þar — langan] skortir þar eigi mjúkan *B.* ok hardan *f. B.* 12 eptir því sem *B.* 13 svá lengi niðri *B.* mun] má *B.* 14 hister halsi ser: sem þá var marga manna síðr *B.* 15 þat] vera *B.* 16 hann — fylgia] svá [sjá] fyrir sem hamingjan mælti fyrir *B.* 16. 17 einn tima *f. B.* 18 vnder heginum *f. B.* 19 knifinum *f. B.* er hann] sem knifinn *B.* 20 aptr fyrir *B.* ifir benina *f. B.* 21 dyrit] björninn *B.* verdr — vmfangi] lýkr við fangi *B.* 22 sna marga] sundi alla *B.* 23 ma] mátti *B.* framazt — sundi *f. B.* aller *f. B.* 24 ferr] leggst *B.* 25 deyðdan] drepit *B.*

bogi það þat satt. Iarl mælti. mikill ertu firir þer ok olikr
 ollum monnum þeim er komit hafa a minum dogum af Islandi.
 Skal nu þat kunnigt gera firir ollum monnum. at allar þær
 sakir er þu hefir gort við mik eða aðra menn i Noregi skulu
 5 þer vpp gefaz. ok þat með at engi skal slíka sendarferð farit [268]
 hafa til min sa er iammikit hefir afgort. komu nu i stað Alfs
 ok ver mer hollr ok trurr sem þu hefir adr bodit. Finnbogi
 þackar iarli vel þessi orð. ok aller menn vrðu þessu storliga
 miog fognir. þeir sogðu þat sem var. at fáam ·XVII· vetra mundi
 10 slíkt mannaup sem honum. Finnbogi gengr nu til hallarinnar
 með hirdinni. Hakoni iarli virðiz hann vol. ok at iolum gordiz
 hann hirdmaðr. ok er engi sa með iarli at meira framgang
 hafi en Finnbogi. er hann þar i godu halldi vm vetrinn með
 Hakoni iarli.

15

(18.) Af Finnboga.

Um varit eptir bar saman orðræðu þeira iarls ok Finnboga. 105 a, 2.
 Iarl spurdi huat hann villdi at hafaz vm sumarit. nu muntu
 vilia fara til Islandz. ferr ydr sua flestum. þegar þer komiz
 i gilldi við höfðingia eða i kærleika. þa vili þer þegar a brott.
 20 Finnbogi sagði at honum væri ekki þat i skapi at skilia sua
 skíott við Hakon iarli. Modr þui at þu ætlar með oss at vera.
 þa hefi ek þer sendifor ætlat. Maðr het Bersi ok ættadr her i
 Noregi. hann var hirdmaðr minn ok kaupmaðr mikill. Sua bar

3 t in kunnigt über der zeile.

1 þat satt] svá vera B. 3 nu—at] ek nú gefa þér upp B. 5 ok
 upp B. ok þat með] sva fullkomliga B. engi maðr B. slíka] meiri B.
 6 afgert sem þá B. kom] gakk B. 7 ok ver—trurr] með hollri þjónustu
 ok trúri [eptir] því B. lofat ok höðit B. 8 þessi] sín B. aller f. B.
 8. 9 storl. miog] vel B. 9 fáam] engum B. mundi vera B. 10 sem i B.
 11 hird.] iarli B. 11. 12 Hakoni—hirdm.] skipar j. honum hardla vel
 ok gerir til hans vel i ollum hlutum B. 12 með i. f. B. meira og
 virðr eða B. 13 hafi við j. B. i—halldi] vel haldinna B. 13. 14 með—
 iarli f. B. 16 bar—Finnb.] er þeir váru á tali j. ok f. B. 17 Iarl
 sp.] ok sp. j. B. 18 ferr—sua] verðr sá B. þegar þer] þá er þeir
 þykkjast hafa B. 19 gilldi] kærleika B. eða—kærl. f. B. þa vili þer]
 at þá eru þeir B. 20 sagði—væri] kvad sér B. skapi] hug B. 21 við
 hann B. nach iarli: mælti B. ætlar] vilt B. at f. B. 22 ætlat]
 hugat B. 23 Sua] ok er svá B.

til at hann varð fyrir fiarskodum ok tyndi öllu sínu gozi. síðan bað hann mik líta sér þe nokkut, ok ek leða honum ·XII· merkr brendar, eptir þat fór Bersi enn huiti a brott, ok allðri hefir hann aptr komit síðan a ·VII· vetrum, nu er mer sagt at hann se kominn vt i Grikland, en þar ræðr fyrir konungr 5 sá er Ion heitir ok agetr höfðingi. Nu hefir Bersi giorst hirdmaðr Ions konungs ok vel virðr, nu vil ek senda þig eptir [270] fénu, vil ek nu hafa halfu meira eða hófut hans ella. Nu þó at ek se ríkr ok víðfrægr, þa em ek þó ecki vinsæll af höfðingjum i öðrum löndum, þíkir ek vera nokkut harðráðr ok 10 haullzti suikall, ma ek eigi víta, huersu hann tekr þínu máli fyrir minar sakir. Veldu af mínum monnum þat er þer þíkir líkast, ok þu at öllu þína ferð sem best. Sua gerði Finnbogi, hann bio skip sitt vel ok valdi af líði íarls þat er honum þótti best til fallit. Ok er hann var albuinn, þa gekk hann fyrir 15 íarl ok mælti, einn er hlutr er ek vil bíðia yðr, huat er þat, segir íarl, þess vilda ek bíðia yðr, herra, at þer letið Ragnhildi frændkonu yðra her hia yðr vora vel hallðna ok sendit hana eigi heim til Sandeyiar, ok eigi gípti þer hana meðan þer frettit mik a lífi. Íarl quezt þui honum heita mundu. Ma 20 vera at þu hafir þat hugsat þa er þu tokt hana brott or Sandey. Íarl gaf honum gullhring þann er stoð mork ok skíckiu, enn besta grip, ok væri þat tignum manni sémilíg gíof at þiggia.

13 e in best über der zeile. 16 bíðia h̄s.

1 fjársk. miklum B. 3 brendar] brendra aura B. enn huiti f. B. 4 síðan f. B. 5 i] á B. 8 fénu] penningunum B. meira fé B. 9 víðfrægr] nafnfrægr B. 10 vera f. B. 11 haullzti svikall] heldr sakharðr víð menn B. ma—eigi] ok þvi vil ek B. 12. 13 Veldu—ferð] ok þigg þat er hann býðr. vanda ok þetta B. 14. 15 vel—fallit] ór landi ok hefir líð ok kost sem honum líkar B. 15 Ok—þa f. B. *hier beginnt in B ein neuer abschnitt.* gekk hann] Finnbogi gengr B. 16 ok mælti] ok ætlar at kveðia hann. F. mælti B. einn er hlutr] ein er sú þœn B. huat—þat] hvor er sú B. 17 þess—herra] þat er sú þœn at á meðan ek em í þessari ferð B. 18 hia] með B. vel hallðna] á Illqðum B. sendit] látið fara B. 20 frettit] spyrit B. a líð] lífs B. mundu] vilja B. 21 þat] slíkt B. brott f. B. 22 honum] F. at skilnaði B. 23. 24 ok væri—þiggia] eptir þat skilja þeir B.

(19.) Enn af Finnboga.

Síðan let Finnbogi i haf, ok greiðiz vel þeira ferð, ok komu
 við Griklánd, ferr Finnbogi hlíodliga ok tekr sér herbergi skamt
 frá konungs atsetu. Þeir hafa kaupstefnu við landsmenn. Gri-
 5 land var þá vel kristið. Finnbogi fretti at Bersi var með konungi
 vol halldinn, ok þat var einn dag, at Finnbogi bioz a konungs
 fund, tekr vafu sín ok byzt vel hardla, þeir ganga ·XII· saman
 firir konung, Finnbogi quaddi konung, hann tok vel quodiu hans
 ok spurdi, huorr hann væri, Finnbogi sagði til sín, hann quez
 10 ættadr i Noregi ok a Íslandi, konungr mælti, þu ert stormannligr 105 b 1.
 madr ok munt vera mikils hattar madr a þínu landi, eða a [272]
 huern truir þu, Finnbogi segir, ek trúi a sialfan mik, konungr
 segir, huersu gamall madr ertu, Finnbogi segir, ek em nu ·XVIII·
 vetra gamall, konungr mælti, Sva liz mér, sem margr treysti a
 15 minna þeira er a þann hátt trua sem þu, eða huort er erondi
 þitt hingat, Finnbogi segir, mik sendi iarl sa er Hakon heitir
 ok rædr firir Noregi, er ok hirdmadr hans, en hann a fe at
 þeim manni er Bersi heitir ok er hirdmadr yðvarr, segir hann
 konungi allan vtueg þannu sem a var, konungr mælti, heyrð hefi
 20 ek getið Hakonar iarls ok iafnan at illu, en alldregi at goðu,
 hugði hann vndarliga at hann mundi fa þess manz hofuð
 er ek villði hallda, Ok sua sem þat er, Finnbogi, at þu
 hefir oss heim sótt vm langan veg, en ert afbragð annarra
 manna þeira sem her hafa komit norðan or londum a minum
 25 dogum, þa er nærr at ek gera firir þín orð nockurn vtueg

1 *kein abschnitt in B.* 2 Síðan let] ok siglir *B.* þeira] honum *B.*
 3—5 ferr—Griklánd *f. B.* 5 þa] þat *B.* fretti] spurði at Bersa, var
 honum sagt *B.* 6 bioz] gekk *B.* 8 vel *f. B.* 9 hann quez] ok hværrar
 attar er hann væri. *F.* kvæzt vera *B.* 10 ættadr] föðdr *B.* stormannl.
 tiguligr *B.* 13 Finnb. segir *f. B.* 14 mér á þik *B.* margr treysti]
 treystast munu margir *B.* 15 þeira er] or eigi (!) *B.* 17 en—fe]
 sendi hann mik at loita *B.* 18 ok—yðvarr *f. B.* 19 allan—var] allt
 sem var ok svá þann vöxt sem j. hafði á gert um penninga *B.* 20 iafnan]
 optar *B.* alldregi *f. B.* 21 hugði—hofuð er] ætlaði hann sér ofuð,
 ef hann hugðist fá hédan mann ef *B.* 22 hallda hann *B.* þat] háttat *B.*
 at] nú með því at *B.* 23 en—afbragð] ok sé þó at þú ert ágæti *B.*
 24, 25 a—dogum *f. B.* 25 er—at] mun *B.* 25 nockurn vtueg]
 nokkut *B.*

þann er þer mætti vel líka. Nu skulu þer her í vetr vera ok eigið frialsliga kaup við vara menn. Finnbogi þakkar konungi þessi orð ok fór heim til síns herbergiss. ok ero þar vinn vetrinn vel halldur.

(20.) Afraun Finnboga.

5

Vinn varit geck Finnbogi fyrir konung. þez þá villdu vita sitt erendi. Ionn konungr quod sua vera skyldu. Síðan stefndi konungr þing. ok kom þar Bersi enn hufi ok mart annarra manna. þá mælti konungr. Attu Bersi fe at giallda Hakoni iarli. hann þezt eiga at giallda honum ·XII· merkr brendar. ok ætla 10 ek allðri at giallda honum. konungr segir. Nu skal giallda honum þegar í stað. hlytr Bersi nu at greiða fœt. en konungr leggir til halfu meira. ok fær Finnbogi þat eigi síðr. þá mælti konungr. þat skaltu vita. Finnbogi. ok þeir menn sem her ero. [274] at ek geri þetta fyrir þinn orð. en þess vil ek þik biðia. at þú 15 veitir oss þat. at ver síam nokkura afraun þína. með þui at ek veit at þú ert vinnfram aðra menn at afi buinn. ok takir síðan við trv. Finnbogi mælti. þat vil ek heita þer. ef þessi boskapr kemr norðr í land. þá skulu fair taka þann síð fyrr en ek. ok alla til eggja þá er a min orð nillia hlyða. konungr 20 sat a stoli ok ·XII· menn hia honum. ·VI· til huarrar handar. Finnbogi stoð fyrir konungi. hann var agetliga buinn. ok vndruðu allir menn hans fegrð ok kurteisi. Finnbogi geck at stolinum

7 quod *hs.* 12 *der accent in fœt sehr undeutlich.* 22 buin *hs.*

1 þann — líka] um þetta mál *B.* Nu — vera] skaltú vera hér vel kominn fyrst í vetr *B.* 2 eigið] eiga *B.* 3 þessi] sín *B.* ok — herb.] gengr *F.* þar til hirðar konungs ok menn hans *B.* 5 *kein abschnitt in B.* 6 vita] hafa *B.* 7 sva — skyldu] at svá skyldi vera *B.* 8 enn hufi *f. B.* 9 fe] sílfr nokkut *B.* 10 haun — eiga] *B.* segir svá vera. ek á *B.* brendra *B.* 11 skaltú *B.* 12 honum þegar *f. B.* 13 fær — síðr] af hendi Finnboga *B.* 14 eru við staddir *B.* 15 þinn orð] þína bönn en eigi jarls *B.* 15. 16 en — síam] ok hér fyrir vil ek at þú gerir fyrir mína bönn at þú takir við trú, ok þat annat at þú sýnir mér *B.* 16 þína *f. B.* 17 at afi] af því *B.* 17. 18 ok — trv *f. B.* 19 í land] þangut *B.* skulu — taka] skal engi fylla *B.* 20 alla — orð] allir þeir sem mínum ráðum *B.* 21 ·VI· *f. B.* 23 fegrð] vinnleik *B.*

ok hefr vpp a auxl ser ok gengr v̄t or manubringinum ok setr
 þar niðr stolinn. aller vudra þessa manz afl. konungr gaf Finn-
 boga gullhring er stod ·X· ára. suerd ok skiofld. ena beztu ^{105 b, 2.}
 gripi. her með. segir konungr. vil ek lengia nafa þitt ok kalla
 5 þig Finnboga enn ramma. er þat min ætlan. at þitt nafn se
 vppi meðan heimriun er bygdr. skalltu vera fullkominn varr
 vin. huart sem ver finnumz nockuru sinni eda alldri hédan frá.
 Eptir þat bioz Finnbogi enn rammi a brott með sinu forneyti.
 skilia þeir konungr enir beztu vinir. lettir Finnbogi eigi fyrr
 10 sinni ferd. en hann kemr heim i Noreg. tok iarl við honum
 forkunnliga vel. ok þotti hans ferd ordit hafa hin bezta. fengit
 fe mikit ok send af Griklandz konungi. bydr nu iarl Finnboga
 með ser at vera ok setr hann it næsta ser ok virði engan
 mann firir hann framm. ok er nu kalladr Finnbogi enn rammi.
 15 hann er nu með iarli vm sumarit aframm i goðu ifirlæti.

(21.) Kuanfång Finnboga.

Þat er einn tíma. at Finnbogi kom at mali við iarl ok bað
 hann fara til Sandeyiar at setta þau Ingibiorgu. ok vil ek þat
 til skilia með atgaungu ydvarri. at ek fai Ragnhildar dottur
 20 hennar. en vnna henni sendar firir drap Alfs bonda hennar. [276]
 Iarl iadi þessu blidliga ok sendi menn i Sandey til Ingibiargar.
 bað hana gera veizlu moti ser. en hon bað at Finnbogi kæmi

2 stolin *hs.* 5 min in *der hs.* aus mitt verbessert.

1 upp allan saman *B.* 2 stólinn á vóllinn *B.* allir menn *B.* þessa
 manz] hans *B.* 4. 5 her—ramma] k. mælti: „hér munu menn muna nafn
 þitt framur en annarra manna. *B.* 5. 6. se vppi] man uppi vera *B.*
 7 huart—ver] hvar er vit *B.* nockuru—alldri] eda eigi finnumst *B.*
 8 enn rammi *f. B.* forneyti] lídi *B.* 9 enir—vinir] með hinum mesta
 kerleika *B.* 10 Noreg á Hladir *B.* 10. 11 tok—vel] líkaði H. j.
 hurðla vel ferðin *B.* 11 hans ferð] hann *B.* ordit] farit *B.* hin bezta]
 hina mestu frægðarfor. 11. 12 fengit—send] ok hann hafði fengit hina
 mestu senddarfor ok hann hafði fengit góðar gjafir *B.* 12—14 bydr—
 framur *f. B.* 14 ok er nu] muntu hédan af vera *B.* 15 i—ifirlæti
f. B. 16 kein abschnitt in *B.* 17 þat—kom] ok eitthvert sinn kemr
F. B. 18 þau] sík við *B.* 19 með—ydv.] við hana *B.* fai] vil fá *B.*
 21 iadi—blidi.] tók þessum beðum vel ok gladdiga *B.* menn] þegar *B.*
 i—Ingibj.] til Sandeyjar *B.* 22 sér ok *F. B.* en—bað] en hon gerði
 þau ráð þessu í móti *B.*

eigi til þeirar samkundu. þuiat ek ma eigi sia þann mann er mer hefir slíka skapraun gert sem hann. Iarl quez a þat mundu hætta. Síðan buaz þeir iarl ok Finnbogi ok fara til eyiarinnar með marga menn. en er þeir komu til eyiarinnar. þa var þar firir mannfíldi mikill ok buin hin bezta veizla. þegar iarl fann 5 Ingibiorgu frændkonu sína. varð hann einn at rada þeira i milli. huart er henni þotti vel eða illa. Finnbogi sendi eptir Bardi bonda a Grenmo. kemr hann þar með mikit fe er Finnbogi átti. gerir iarl mikla fesekt eptir víg Alfs aptrkembu. Ok her eptir festir hann Finnboga Ragnhildi frændkonu sína. skal 10 þetta fe heiman fylgia Ragnhildi. ok ketr Ingibiorg ser nu þotta vel líka. með þui at maðr er hinn agetazti. en hon ser fullan villia iarlis vm þetta. taka nu veizlu oll saman. ok er Ragnhildi a beck sett með fíolda kuenna. ok ero monn nu gláðr ok kátir. Eptir veizluna gaf Finnbogi iarlþi goðar gíafir. ok Bardi 15 af Grenmo gaf hann þinar beztu gíafir. ok ollum ríkissmonnum þeim sem þar voru gaf hann nokkura goða gíof ok semiliga. Sitr Finnbogi nu eptir i Sandey. en iarl fór heim með líði 106 a, 1. sínu. þau vnnaz mikit Finnbogi ok Ragnhildi. firir íol vm vetrinn fóru þau til iarlis ok pagu með honum veizlu vm íolin. 20 en eptir íol bioz Finnbogi til heimferðar. ok er þau voru buin. geck iarl til strandar með þeim. þa mælti Finnbogi. Nu er sua með vexti. herra. at ek ætla v́t til Islandz i sumar. ok vitia frenda mínna ok fódur míns ok annarra vina mínna. hefir

11 fylgia heiman *hs.*, doch ist die richtige wortfolge durch lesezeichen angedeutet. 22 Geck *hs.*

1. 2 þeirar—hann] Sandeyjar: þar er hann drap bónda mínn, ok or þetta í móti skyldu fyrir þá skapraun er hann hafði gert henni *B.* 3 þeir heiman *B.* ok fara *f. B.* 4 með—menn *f. B.* til ey.] víð eya *B.* 5 firir] kominn *B.* þegar] ok er *B.* 9 eptir] fyrir *B.* 10 festir] fastnar *B.* 11 fe *f. B.* heiman—Ragnh.] vera heinnar heimanfylgja *B.* 12 at] at hon sér at *B.* en—ser] enda sér hon *B.* fullan] fullkominn *B.* 13 vm þetta] til þessa *B.* veizlu—saman] at auka veizluna *B.* 13—15 ok er—veizluna *f. B.* 15 goðar] ágætar *B.* ok svá *B.* 16 gaf—gíafir *f. B.* 17 váru komnir *B.* nokkura—semil.] nokkurar gíafir *B.* 19 stórliga mikit *B.* firir íol] en *B.* 20 vetrinn á líðinn *B.* til] á fund *B.* semiliga veizlu *B.* vm íelin *f. B.* 21 íol] þat *B.* til heimf.] heim *B.* 23 með vexti] komit *B.* 23. 24 ok vitia—mínna] at finna fódur mínn ok aðra frændr mína ok vini *B.*

ydr vel farit til mín. herra. ok semiliga. Mun ek ydr kalla hinn mesta hofdingia hvar sem ek kem. Iarl segir. Saa skalltu fara sem þu vill i mina orlofi. hefir her eigi slíkr maðr komit at afli ok annarri atgerui ok kurteisi sem þu. Iarl gaf Finn- [278]
 5 boga skip med ra ok reida ok hardla fagrt. hann quad hann eigi skyldu farþega annarra manna vm Islandz haf. slíkt erendi som þu hefir hingat haft a min fund. Finnbogi þackadi honum med fogrum orðum alla þa semd sem hann veitti honum. Skildu þeir med hinni mestu vinattu ok þotti ollum mikils hattar.
 10 huersu iarl gerdi við þenna mann vmfram alla adra þa er med honum hófðu verit eða til hans komit eða honum þionat. ferr hann nu til Sandeyiar ok sitr þar vm vetrinn i godu ifirlæti.

(22.) Kapitulum.

15 Um varit for Finnbogi vt til Islandz ok skorti eigi fjarhlut godan ok gripi agéta. Skiliaz þau Ingibjorg hinir beztu vinir. helldu i haf ok vrðu vol reidfara ok komu skipi a Arnareyri. þat frettiz brátt. at Finnbogi var vt kominn med hinni mestu semd. ok fengit hina agetuztu konu af Noregi. Ridr þa Asbjorn
 20 fador hans til skips ok Þorgeirr Liosuetninga godi. þar verdr hinn mesti fagnafundr. Veitir Finnbogi frændum sinum ok vinum med kappi. Sidan reid hann heim a Eyri. ok þagat lætr hann flytia varning sinn. huert þaru vard honum storliga fogit. sidan sitr hann heima a Eyri med semd ok virðing i godu ifirlæti.

23 r in varning über der zeile.

1 horra — semil.] ok herra mannliga B. 2 Saa] þau veg B. 3 minu orlofi] váru lofi B. komit á mínum dögum hvárki B. 4 ok (1)] né at B. atgerui ok f. B. þú ort B. 5 kaupskip B. ok hardla fagrt f. B. 6 vera farþega B. 6. 7 slíkt — fund f. B. 8 mörgum fogrum B. veitti] gerði B. 9 hattar] um vort B. 10 við f. B. vmfram — þa er] fraheran öðrum mönnum þeim sem B. 11. 12 eða (1) — ok f. B. 12. 13 sitr — ifírl.] optir þetta sitr F. i Sandey til sumars B. 14 kein abschnitt in B. 15 on um B. for] hýst B. vt f. B. ok] hann B. 16 hinir — vinir] med hinni mestu blíðu B. 17 helldu] lætr F. B. vrðu — reidf.] gefr honum vel byri B. komu] kemr B. Arnareyri] Knarrareyri B. 18 brátt] skjótt B. 20 Liosu. godi] Ljósuetningr B. 22 med kappi] hitt kappsamasta B. Sidan — ok f. B. þagat] optir þat B. 23 flytja heim B. varning] fjarhlut B. sinn á Eyri B. 23. 24 sidan — ifírl. f. B.

(23.) Heimboð við þaa fedga.

Vm haustid bioz Þorgeirr við veizlu virduligri. þagat band hann Asbirni ok Finnþoga ok fiolda manz. þar var aget veizla. Ok eptir veizluna gaf Þorgeirr stormannligar gíafir. hann gaf Finnþoga frenda sinum stóðhross .V. saman fíuibleik at lit. þat 5
 [280] var ord a. at sa væri hestr beztur i Nordlendinga fiordungi. Ragnhildi gaf hann gullhring er stóð mork. belti ok skickiu goda. hina beztu gripi. Síðan foru menn heim fra veizlunni.
 196 a, 2. Finnþogi let reka hrossin a Flateyriardalsheidi. Maðr het Vxi. hann bio þar er heitir at Heidarhusum. hann var it mesta 10 kofarn i skapi. hann var litill ok vesalligr. hann átti dottur Brettings bonda. þau attu mart barna en litid fe. var hann ouinsell of ollum monnum. Finnþogi sitr nu heima a Eyri. ok sua er sagt. at menn verða nackuat sua til aleitni við hann. ok ero mest at þui synir Brettings ok frendr þeira ok vinir. 15 þikir þeim Finnþogi miklaz mikit af vtanferð sinni. þotti þeim engis mannz getid nema Finnþoga síðan hann kom vt. þat er sagt. at Finnþogi setti þat fátt i eign sinni. at honum þætti meira vm vertt en stóðhrossin. geck hann íafnan ok strauk hrossunum. Vxi kratt íafnan vm ok þotti hrossin ganga ser 20 miog at meinf. var hann íafnan odmalugr ok íllmalugr. en Finnþogi gaf at þui engan gaum. Asbiorn atti hey mikil a heidina ok lét aka heim a vetrinn.

4 das zweite r in stormannligar über der zeile. 10 bio unter der zeile nachgetragen. 14 aleitni] aleitis *hs.*

2 haustid] sumarit *B.* bioz] býr *B.* við *f. B.* virdul.] mikla *B.* 3 aget] hin beztu *B.* 4 Ok — veizluna *f. B.* 5 .X. saman i flokki *B.* 5. 6 þat — hestr] var sa hestr kallaðr *B.* 8 goda *f. B.* beztu] ágætustu *B.* fra] af *B.* 9 reka] færa heim *B.* stóðhrossin a Flateyriardal *B.* 10 at] á *B.* 11 kofarn] kofirjarn (?) *B.* litill ok vesall.] veslingr ok litill vexti *B.* dottur] systurdóttur *B.* 13 monnum *f. B.* heima] enn *B.* 14 verða — hann] qfunduðu frægd *F. B.* 16 miklaz mikit] hafa vaxit *B.* 17 nema — vt] vera þegar er hann var til kominn *B.* 18 fátt] ekki *B.* eign] eigu *B.* 19 meira] svá mikils *B.* stóðhross sín *B.* íafnan] jafnliga til *B.* 20 hrossunum] þau *B.* kratt] vandaði *B.* hrossin *f. B.* 21 miog *f. B.* óðmalugr *B.* 23 heidinni *B.*

(24.) Vxa drapit.

Þat var einn tíma er þeir fedgar oku a heidina. ok for mart manna með þeim. ok er þeir komu a heidina. þá gerdu þeir hlaussin. skiott kemr Vxi þar ok er storordr miog við Finnboga. 5 segir at hann mun at gera nockut. ef hann geymir eigi betr stodhrossanna. Síðan fara þeir heimleidiss. ok ganga firir eykiruir sua huerr sem buinn var. Finnbogi var eptir ok Hrafn enn litli hía honum. gerdu þeir hlæssit. Hrafn enn litli bað Finnboga gyrdra hlæssit sem fastaz. Finnbogi bað hann þá vnder [282] 10 drepa. hann quez eigi þá dul ser ætla. Síðan Rafn var buinn. let hann ganga eptir forunautum sínum. Finnbogi duelst eptir ok strykr rossum sínum ok skerr maun a hostinum. ok eptir þat geingr hann heimleidiss. ok er hann kemr vt fra Heidarhusum. ser hann huar Vxi hleypr með tueggja handa exi eptir 15 honum ok hauggr þegar til hans er hann kemr i hauggfæri. Finnbogi snyzt at mot. en Vxi hauggr i klakann ok missir hans ok fellr aframm. sua at hann liggr flatr. hann sprettr vpp skiott ok hauggr þegar til hans i annat sinn ok id þridia. Finnboga leidiz nu akefd hans ok tekr af ser kapuna ok snarar saman 20 ok slær vm fætr Vxa. en hann fellr snaugt. ok kemr hofudit a stein ok fær hann þegar bana. Finnbogi finnr konu hans ok segir henni tíðendin. þotti henni þat skadi mikill. Finnbogi gaf henni gullhring þann er stod .VI. aura. bað hana þat hafa

4. þar] þar skiott *hs.* 12 nozzum *hs.* 21 finn *hs.* (*viell. kein schreibfehler, vgl. Wimmer, altn. gr. § 108 a, ann.*)

1 *kein abseknitt in B.* 2 einn tíma] eitt sinn *B.* fedgar *f. B.* óku heyi af heidinni *B.* ok for] fóru fedgar bádir ok *B.* 3 annarra manna *B.* 3. 4 a — skiott] þar gagnvart er Vxi bjó *B.* 4 Vxi] hann *B.* storordr miog] allstórr i orði *B.* 5 nockut] eitthvát *B.* 5. 6 goymir — stóðr.] vill eigi annast hrossin *B.* 6 þeir] menn Asbjarnar *B.* 6. 7 ok — buinn] þeir einir sem ætlat *B.* 8. 9 Hrafn — gyrdra] ok F. var at at gera *B.* 9. 10 Finnbogi — ætla *f. B.* 10 Síðan Rafn] ok or hann *B.* 12 skerr maun] stóð man (?) *B.* hestinum] hrossunum *B.* 12. 13 eptir þat] er hann hefir slíkt gert eptir vana *B.* 14 huar] at *B.* 15 til hans *f. B.* haugg- *f. B.* 16 snyzt — mot] snarast við *B.* höggv oxinni níðr *B.* 17 skiott] síðan *B.* 18 þegar *f. B.* 19 akefd] ákafinn *B.* hans ok] hann *B.* 21 bana af *B.* 22 þat] sér þetta hafa orðið *B.* 23 .VII. *B.*

fyrst ok vería þui til biargar ser. sidan for Finnbogi heim ok
 106 b, 1. fann faundur sinn. hann fretti huat Finnboga hefdi dualit. hann
 sagdi honum sem farit hafði. Asbiorn kuad þa illa tekiz hafa.
 þoat madr væri litils verdr. þa ero þeir þo til eptirmals. at ek
 get ser þikia misbodit í drapi Vxa. get ek at margir lati nu 5
 til sín taka vm þetta mal þeir er honum villdu adr ecki gagn
 gera. Finnbogi kuez ecki mundu þat ottaz við þa sem til
 motz ero.

(25.) Mala-tilbunadr.

Vm morgininn þegar dagr var fór hon ok sagdi frændum sinum 10
 þetta vig bonda sins. þeir Brettings synir vrðu við þetta storliga
 reidrir. bua þegar mal til ok fara a Eyri ok lysa vigi a hendr
 Finnboga ok bidia hann bétu fe firir. en Finnbogi quez þeim
 engu villdu til snara. þuiat hann hefir ádr mælt ser til óhelgi.
 Sidan stefndu þeir Finnboga vm vig Vxa. Eptir þat ridu þeir 15
 [284] hofdingi í Eyjafirði. hann var ok skyldr þeim bræðrum. ok
 badu þeir hann lidveizlu mot Finnboga ok þeim freudum. hann
 het þeim sinu fulltingi. rida nu heim ok þikiaz nu hafa fullnat
 or malum. geraz nu aurorder ok ilmalgir til Finnboga. hann 20
 lætr sem hann viti þat eigi huat þeir mæla. Sidan funduz
 þeir frændr Finnbogi ok Þorgeirr. þa segir Finnbogi honum
 þat sem i hafði giorst. Þorgeirr kallade betr vera at hann
 hefdi bætt nockuru. quad eigi gott at leggja sæmd sína firir
 slik mál er þo ero engiss verdr. fara nu til þings ok fiolmenna 25
 huarirtueggju.

17 ll in skyldr am rande.

1 þui—ser] sér til birgða B. for] gengr B., 2 fann—sinn] or
 þeir flannast frændr B. hann—Finnb.] spurði Asbj. hvat hann B.
 4 þó margir B. 4. 5 at—misb.] er sér munu misbóðit þykkja B.
 6 gagns B. 7. 8 við—ero f. B. 9 kein abachnitt in B. 10 þegar—
 sagði] eptir gerir hon kunnigt B. 13 bétu] gjalda B. þeim f. B.
 14 þuiat—ádr] ok kvad hann hafa B. 16 a fund] ok fundu B. Eyjolfs—
 sonar] Eyjólf Valgards (!) son B. þotti] var B. 17 bræðrum] nokkut B.
 18 mot—freudum f. B. 19 sinu fullt.] sinni lidveizlu B. fullnat] fullt B.
 20 aurorder ok illm.] bæði ávarorder ok illorder B. 21 þat—mæla]
 ekki B. 23 naek giorst: með þeim í ordum B. kallade] segir B. vera]
 verit hafa B. 24 firir] við B. 25 mál] málaefni B. fara nu] eptir þat liðr B.

(26.) Þorgeirr eyddi malit firir þeim.

Síðan hófðu þeir fram malit a hendr Finnboga. en með því
 at menn vissu. með huerium hætti hann hafði drepit hann. þa
 eyddi Þorgeirr malit firir þeim. ok vna þeir storum illa við
 5 sinn lut ok skilia við sua buit. Ríðr nu huerr heim til sinna
 heimkynna af þinginu. Ragnhíldr hafði fædt barn vm haustid.
 var þat sueinbarn bedi mikit ok frídt. þetta barn het Álfir eptir
 fodur hennar. Sua er sagt. at eptir þingit fara þau Finnbogi
 til Liosauaz. þuiat Þorgeirr villdi eigi at þau væri vt þar. þóttiz
 10 hann vita at þeir mundu samkrækia. ef þeir sætiz sua nærr.
 Rafn enn litli fór með þeim Finnboga. ok vm haustit fæddi
 Ragnhíldr annan suein. ok het sa Gunnbiorn ok var hinn
 frídasti synum. veitti Þorgeirr þeim sem hann kunni bez.

(27.) Finnbogi drap ·XII· menn.

15 Sva er sagt. at a aunduerðum vetri bioz Finnbogi heiman ok 106 b, 2.
 Rafn enn litli með honum ok ætludu ýt a Eyri. Þorgeirr quad
 vuarligt at fara þanneg einsliga við slíkan þyckiudratt sem
 þeira i milli var. Finnbogi quaz vhræddr firir þat fara. Síðan
 foru þeir ·II· samt. geck Finnbogi með vápnum. hafði hialm [286]
 20 a hófði. skiöld a hlið ok gyrdr suerdi. spíot i hendi. ok er
 þeir komu a vtanuerða heidina. mælti Rafn. Ser þu nockut til

1 Þorgeir *hs.* 12 Hunbiorn *hs.*, *doch s. cap. 29.* 17 síkan *hs.*

1 *kein abschnitt in B.* 2 Síðan hófðu] ok hafa *B.* frammi *B.* með
f. B. 3 menn] þeir *B.* *nach* hann (2): en hófðu lýst hoima *B.* 4 eyddi]
 únytir *B.* *nach* þeim: ok gengr eigi fram *B.* 5 sinn lut] þat *B.*
 5. 6 til—heimkynna *f. B.* 7 þetta barn] ok *B.* 8 fodur hennar] móður-
 fôður sínum *B.* 9 vt *f. B.* 10 þeir—samkrækja] þeim mundi saman
 lenda *B.* 10 nærr þeim *B.* 11 fór ok þangat *B.* ok—haustit] líðr nú
 áfram um stund, þá *B.* 13 synum *f. B.* 15 heim *B.* 16. 17 Þorgeirr—
 einsl.] Þorgeiri þótti úráðligt at hann færi svá fámennar *B.* 17 þyckiu-
 dratti] úþokka *B.* 18 þeira i milli] með þeim *B.* firir] um *B.* fara]
 vera *B.* 19 samt] saman *B.* vápnum sínum *B.* 20 a hlið—suerði]
 ok sverð, en *B.* 21 vtan—] framan— *B.* til *f. B.*

tidenda. Finnbogi. hann quaz eigi þat sia at honum þætti tíðend-
um gegna. eða hvat ser þu til tíðenda. ek se. segir hann. framm
vnder breckuna at vpp taka spíotzoddar -XV- ok er þat ætlan
mín. at firir þer muni setid vera. ok er þat mitt ráð. at vid
snuim annan veg. mun engi a þig leita meðan þu veizt eigi 5
hvat firir er. Finnbogi segir. eigi munu vid þat af rada. ma
þat vera. at þat se glenz þeira sueína at vilia hræða ockr.
villtu þa. segir Rafn. at ek hlaupa a Eyri ok segia ek faður
þinum. þat vil ek eigi. segir Finnbogi. meðan þu veizt eigi
hvat þu skalt segia. Síðan hliop Finnbogi framm a kamb 10
einn. hann var storliga hárr ok matti einum megin at sekia.
Finnbogi hefir nu leyst vpp steina nockura. þa komu þeir synir
Brettings ok synir Inga. voru þeir aller sterkir at affi ok
fullhugar. ok með þeim -X- menn adrer frændr þeira ok vípir
ok aller enir hraustustu menn. Finnbogi heilsar þeim¹ ollum 15
gladliga ok spyrr huert þeir ætluðu. Þorsteinn kuez ætla at
þa skyldi verða fundr þeira sa at hann þyrfti eigi at spyria.
skal nu vita huart þu ert þui hraustari sem þu þikiz firir
audrum monnum. Finnbogi bað þa at ganga -V- bræðr ok
reyna með sér. þeir neitudu þui. Finnbogi bað þa gera þat er 20
þeir villdu. Þorsteinn hliop þa framm ok lagdi til Finnboga
með spíoti. Rafn enn litli hliop framm ok laust i sundr
spíotskaptid. Þorsteinn bra suerdi ok hio til Finnboga. hann klauf
skíoldinn audrum megin mundriða ok hliop suerdit a rist

1 tíðendum *hs.* 8 hlaufa *hs.* 18 s in hraustari *über der zeile.*
23 k in klauf in der *hs.* aus h verbessert.

1. 2 eigi—gegna] ekki sjá þat tíðindum gegndi *B.* 2 hvat—tíð.]
sér þú nokkut *B.* segir hann *f. B.* 3 vnder] fyrir *B.* at] hvar er *B.*
spíotzoddar] spjót eigi fari en *B.* 4 mitt *f. B.* 5 annan veg] aðra
leið *B.* engi] þú ekki neinn *B.* leita um þat *B.* 6 firir er] at ferr *B.*
af rada] ráð taka *B.* 6. 7 ma—glenz] ok mun þetta vera gletni *B.*
7 at (2)] ok munu þeir *B.* 8 ok—ek] at segja *B.* 11 einum—sekia]
ekki sjá neðan á kambinn *B.* 12 naek þeir: þar ok váru þar *B.*
13 Brettings -III- *B.* Inga. -II- *B.* 14 adrer *f. B.* 15 menn *f. B.*
ollum *f. B.* 17 þa] sá *B.* sa *f. B.* þyrfti] skyldi þurfa *B.* at at spyrja *B.*
18. 19 huart—monnum] hversu hraustr at þú ert, þvíat þú þykkest vera
hverjum manni meiri *B.* 19 ganga -V-] sækja -II- *B.* 20 reyna] reyndu
þeir *B.* þat] til slíkt *B.* 22 enn litli *f. B.* framm] til *B.* 24 allan
skíoldinn *B.*

- Finnboga. hann slo Þorstein með steini ok fell hann þegar i vuit. Finnbogi hio þa a halsinn ok af hofudit. ok i þui lagði Sigurðr Brettings son til Finnboga þar sem hann var hlifarlauss fyrir ok kemr þat i lærit ok skerr ṽt i gegnum. þat verðr mikit
- 5 sár. Finnbogi leggjr þa i skioldinn ok i gegnum hann. ok nistir hann niðr við klakan. Grímr hliop þa framm með exi [288] hardla mikla ok ætlaði at færa i hofut Finnboga. hann bra við^{107 a, 1.} skialldarbotinu ok drepr vnder hauggit. en slær suerðinu a auxl Grími ok klyfr hann i herðar niðr. Síðan gengu þeir
- 10 framm synir Inga Þorir ok Grímr. þeir báðu menn at sekia dreingiliga. þa mælti Finnbogi til Rafns. far þu nu a Eyri til Asbiarnar. þuiat nu veiztu huar þu skallt segia. hann bra við skiott ok fór slíkt sem fetr mega af taka. þeir sækia at Finnboga. en hann verst vel ok dreingiliga. er þat sagt. at þeir
- 15 falla báðr synir Inga. þeir sækia hann nu .X. en hann verst einkar vel ok dreingiliga. þat er nu at segia fra Rafni. hann kom a Eyri ok sagði Asbirni þau tíðendi sem vordit höfðu. hann bra við skiott ok fór með .VI. ta mann þar til er þeir börðuz. var sua komit. at Finnbogi sat a kambinum ok vardiz
- 20 sua með suerðinu. þeir sottu þa at honum .III. ok aller sarir miog. þegar þeir sa Asbiorn. forðuðu þeir sér ok leituðu vndan. Finnbogi var miog yfirkominn þēdi af sarum ok mædi. hafði hann drepit þa .XII. en .III. komuz vndan ok miog sarir. heitir þessi kambr síðan Finnboga kambr. Eptir þat færði

hann (1) *über der zeile.* 10, 13 r in Grímr, fetr *über der zeile.* 23 en .III. en *hs.* [d. *zweite* en *durchstr.*] 24 Finnb.] .f. *hs. undeutl.*

1 Finnb.] ok var þat sár mikit B. 2 i vuit f. B. ok af] svá at af tók B. 3 Br. son] bróðir hans B. 4 fímr f. B. skerr] rístr þar B. þat — mikit] ok var þat stórmikit B. 5 i skiold. ok] spjóti til Sigurðar B. hann] skjöldinn ok svá á hann miðjan B. 6 klakan] klakanum B. 6, 7 exi - mikla] tveggja handa exi B. 8 drepr] bregzt B. hauggit] högginu B. 11 dreingiliga] sköruliga B. mælti] talar B. til R.] við lírafn B. 11, 12 far — skallt] ok bað hann fara á Eyri ok sogja A'sbirni, ok kvað hann þá vita, hvar hann skyldi B. 13 fór] hleyptr B. fetr — taka] hann getr B. 14 vor en: i ákafa B. er þat] ok svá er B. 15 hann nu] þá at B. 16 einkar — dreingil.] einn B. þat — hann] Nú er frá því sagt, at lír. B. 17 sem — höfðu f. B. 18 með — maun] við VII menn B. 19 kamb.] bakkanum B. 20 honum f. B. 21 þegar] ok er B. 24 þessi kambr] þar B. kambr] skáli er þeir börðust B. Eptir — Finnb.] fór F. heim með fōður sínum B.

Asbiorn Finnboga a Eyri ok græddi hann. frettiz þessi atburdr ok potte monnum vndarlig vorn sia. ok lofuðu miog hans vorn ok hans fræknleik. þessa menn kolluðu þeir fallit hafa vhelga. en Finnbogi verit saklauss ok varit hendr sinar. Síðan for Finnbogi heim til Liosauaz ok satu þar vm vetrinn i goðum 5 naðum. var nu allt kyrt ok tíðendalaust.

(28.) Af Finnboga.

Vm sumarit varð vmræða mikil a þingi vm þessi mál. fylgdi Eyiolfur Maudruellingur þessum malum þeira Brettings ok Inga [290] ok margir menn með honum. en Þorgeirr goði mot honum. ok 10 þeir aller frændr Finnboga. Nu með þui at þeir frændr höfðu styrk mikinn. en menn vissu at Finnbogi hafði mikinn frammgang af Hakoni iarli magi sinum. þa kom Eyiolfur engu framm vm þessi mal. ok sættuz þeir eigi þa. þótti monnum þat líkligt. at eigi mundi Finnbogi sparr af þeim frændum. ef 15 hann sat þeim sua nær. at hann mundi drepa huern er hann nædi. varð þat at sétt vm síðir. at Finnbogi væri eeki i Nordlendinga fiordungi. vtan hann færi at heimboðum til frænda sinna. Íatudu þeir þessu hellr en þeir væri vsattir. ok þegar af þingi ridr hann til Viðíðals ok kaupar landit at 20

17 nær über der zeile, sehr undeutlich.

1 græddi hann] dvelst F. þar um hríð B. frettiz — atb.] spyrjast þessi tíðindi B. 2 monnum — sia] þessi fundr djafnligir ordinn B. 2. 3 lof. — fræknal.] gerdu allir at ágæti vörn þá er F. hafði haft B. 3 þessa — þeir] kalladi Þorgeirr alla B. 4 en] fyrir B. Finnb. — sinar] F. kallar hann verit löfa saklausan við þá B. 5. 6 i goðum — tíðendal. f. B. 8 varð — þingi] áliðit var talat B. 9 ok Inga] sona B. 10 menn f. B. nach honum (1): ok aðrir ríkismenn B. mot honum] veitti málum Finnboga B. 11 þeir aller f. B. Finnb.] hans B. 11. 12 höfðu — mik.] váru með miklum styrk B. 12. 13 hafði — sinum] var mægrdr við H. j. ok honum hian kaerasti B. 13. 14 kom — mal] fékk E. ekki at gert málinu B. 14 ok — þa f. B. 14 — 16 þótti — hann (2)] en með því at þeir sátu svá nær hverr öðrum, þa þótti þat eigi vora mega, at þeir skyldi ásattir, ok þótti þeim sem F. mundi ekki sparr af at fara at þeim frændum ok B. 16 drepa niðr B. 16. 17 er — nædi] at öðrum B. 17 vor varð: gengu þar hváirtveggju í millum ok B. at] af B. vm síðir] þeira B. væri] skal vera lengstum B. 19 væri] skildu B.

Borg. Var þat goðr bustaðr með gaugnum ok gæðum a iordu 107 a. 2.
ok i iordu. þegar þeir komu heim sogðu þeir Ragnhildi tíð-
endin. ok potti henni allillt at fara a brott. ok eptir þat færðu
þeir buit frændrnir. ok skorti ecki vetta. menn toku vel við
5 Finnboga. ok potti hann vera enn ágæti maðr ok buðaz
honum margir til þionostu ok sitt fe honum til þarfinda. ok
potti honum þar hardla gott. Ingimundr bio at Hofi i Vazdal
ok var hinn mesti hofðingi. var þa vppgangr sona hans sem
mestr. ok voru þeir hauaðamenn miklir. het einn Þorir.
10 annarr Þorsteinn. þriddi Iokull. ok voru hinir mestu garpar.
þeir vrðu mest til aleitni við Finnboga. þuiat þeir þoldu þat
eigi. at Finnbogi var framarr latinn eða formentr þeim ollum
odrum er þar voru vestr.

(29.) Drap möðskeggs.

15 Þorvalldr het maðr. hann var kalladr möðskegg. hann bio [292]
sua nærr Borg. at nærr var ecki a milli. ok var þat kallat i
Gardzhorní. hann var gamall ok ovinsæll miog. hann potti
vera illmenni mikit ok kalladr eigi einhamr. Finnboga var
litid vm hann ok ætlaði þa ok þa at reka hann a brott. ok
20 forst þat firir. var hann torsottr við at eiga ok leidendr miog.
ollum var litid vm bygd hans. lida nu stundir þar til er Finn-
bogi hefir buit at Borg sua lengi at son hans var annarr V.
vetra. en annarr þreutr. voru þeir bader efniligir. var Alfr
hauaðamikill. en Gunnbiorn kyrrlatr miog. þat hófðu þeir til

24 hauaði mikill *hs.*

1 goðr] hinn beztí B. með öllum B. 2 þegar] ok er B. 3 allillt]
þetta hit versta ráð B. 4 búit vestr þangat B. vetta þat er hafa þurfi-
ti B. stórliga vel B. 6 margir til] allir B. honum (2) f. B. 7 hardla]
stórliga B. 8. 9 var þa — miklir] synir hans váru þá sem hávaða-
mestir B. 10 garpar] kappar B. 11 mest] helst B. þuiat þeir f. B.
þat f. B. 12 framarr — formentr] kalladr mestr maðr ok fremstr fyrir B.
ok öllum B. 13 er — vestr] vestr þar B. 15 hann — möðsk. f. B.
16 nærr (2) — milli] alllitit var í millum B. 17 hann var þá svá mjök
gamall B. ok] var hann B. miog f. B. 18 illm. mik.] hit mesta illmenni B.
19 vm hann] til hans B. ætlaði] var búinn B. ok (3)] en þó B. 21. 22
þar — buit] fram ok býr F. 22 sua lengi] þar til B. V.] II. B.
23 þreutr] III. vetra B. efniligir menn B. 24 hávaðamaðr mikill B.
kyrrl. miog] hljóðari miklu B.

gamans iafnan, at þeir foru i Garzhorn ok glettuz við Þorualld ok gerdu honum marga belluisi. hann var skapillr moti ok quez skylldu beria þa. þeim þotti þui meira gaman. sem hann var verri vídfangs. Ragnhilldr bannaðe þeim þetta opt. ok gerði henni þat eeki. þat var einn dag er þeir komu i Garzhorn. 5 ok var hurð aptr. en Þorualldr var inni ok gerði hornabræklu mikla. Alfr kallaðe hátt. er modskegg inni. luktu vpp hurðu. hann segir. þit skolvtt alldri her inn koma. Alfr mælti. Nu muntu gera nockut illt. ok ertu hinn vesti. madr sem sagt er ok eigi einhamr. ok ertu troll þo at þu syniz madr. þat þolir 10 hann eigi ok hliop vt ok tok sinni hendi huarn sueininn. slær [294] níðr við steininum sua at rykr heilinn vm. þetta ser Finnbogi 107 b, 1. ok hleypr at þangat. Þorualldr ræz i mot honum. ok verðr þar atgangr bæði langr ok harðr. þotti Finnboga hann beði illr ok harðr vndir hondum. sua at honum þotti tuisynt. huersu 15 fara mundi. þat varð þo vm síðir. at modskegg fell. sua var Finnbogi þa moðr ordinn. at hann naði eigi suerdinu. ok var þo hardla skamt fra honum. Síðan varð honum þat firir. at hann lagðiz níðr at honum ok beit i sundr barkann i honum. ok sua hefir hann sagt síðan. at hann hafi eigi við meira 20 fianda átt. en honum þotti modskegg vera. þa er hann hefir firir honum séét. for hann heim ok sagði Ragnhilldi þessi tíðendi. hon quað þa farit hafa eptir hugboði sínu. þa er hon fór fra Liosavatni. Síðan tok hon sótt ok la i reekiu allan

7 modskegg *hs.*

1 iafnan] hvern dag *B.* 2 belluisi] brokvísi *B.* skapillr mjök *B.* 3 þá i móti *B.* þeim] en *A*lf *B.* gaman at *B.* 4 verri vídfangs] skapverri *B.* 4 R. móðir þeira *B.* þotta opt] opt at hlaupa þangat *B.* 5 henni *f. B.* 6 var hurð] váru áyr *B.* 6. 7 horn. mikla] hornabrækju (?) *B.* 7 hátt — hurðu] á hann ok bað modskegg upp lúka *B.* 8 segir — skolvtt] kvað þá skyldu *B.* her *f. B.* 8. 9 mælti — muntu] kvað hann mundu *B.* 9 ertu] muntu vera *B.* sem sagt er *f. B.* 11 tok] grípr *B.* 12 brústeinunum *B.* um steinana *B.* 13 at þangat] til Þorvalds *B.* honum þegar *B.* 14 bæði *f. B.* 14. 15 beði — ok *f. B.* 15 sua — þotti] ok þótti honum *B.* 16 at fara *B.* þat] svá *B.* þo — síðir *f. B.* sua *f. B.* 17 ordinn] mjök *B.* 17. 18. at — honum (1) on sverð lá skamt frá honum, en þó fekk hann ekki nátt því *B.* 18 Síðan *f. B.* 19 lagðiz — ok *f. B.* 20. 21 hafi — átt] þóttist eigi fongit hafa við slíkan mannfjanda *B.* 21 en — vora] sem m. var *B.* 22 for] gengr *B.* 24 tok hon] leggst hon i *B.* i reekiu *f. B.*

- votrinn. ok þetta allt saman þraungdi hana þar til er hon deyr af. Eptir þetta vnr Finnbogi litt. Síðan fór hann norðr til Liosauaz ok segir Þorgeiri frænda sínum þessi tíðendi. þat sumar kom skip af hafi ok þau tíðendi af Noregi. at Olafr 5 konungr var kominn i land ok boðaðe sanna tru. on Hakon af lífi tekinn. þa er þetta spurdez. fýstiz Finnbogi vtan ok hugdiz sua mundu hellz af hyggia þeim harmi er hann hafðe bedit. Þorgeirr latti hann vtanfordar. bað hann hellr kuangaz ok stadfesta rað sitt. vil ek at þu bidir dottur Eyjolfs a Modru- 10 vollum er Hallfridr heitir. man þa yðuar i milli verða goð vinátta. Finnbogi bað hann raða. Síðan safnaz þeir saman frændr ok ridu a Maudruvöllu. þeir bidia dottur Eyjolfs til handa Finnboga. hann svarar þeim malum vel. þuiat hann vissi. luort afbragd hann var annarra manna ok hueria sæmdarfaur 15 hann hafði farit til Hakonar iarlz. ok fengit hina agæztu hans frændkonu. Tekr hann þessu gládliga ok heitr konunni. Síðan biugguz þeir við veizlu. ero auxn felld ok mungat heitt. miodr blandinn ok monnum bedit. for su veizla vel fram ok stormann- liga. ok gafu þeir frændum sínum ok uinum goðar gíafir. ok 20 at líðinni veizlunni ridr Finnbogi vostr til Borgar i Víðidal moð konu sinni. Takaz nu aster með þeim hionum. var hon kvenna venst ok skaurungr mikill. þa er þau hófu verit a 107 b, 2. samt oim missari. attu þau son þann or Gunnbiorn het. hann var harðla venn suemmindis at aliti. Finnbogi hafði alldri feri [206] 25 menn með sor en .XII. þa er vol voru viger.

15 t in farit über der zeile. 18 veizla veizla hs. (das zweite mal durchstrichen.)

1 þar til] til þess B. 2 litt] stórilla við sinn hag B. Síðan fór] en um várit ridr B. 4 nach hafi: Noregsfar B. af Noregi f. B. 6. 7 hugdiz sua] þóttist þann veg B. hellz f. B. 7 bedit] fengit B. 8 vtanf.] útán at fara B. 9 stadfestast B. nach Eyjolfs: til handa F. (!) B. 9 — 13 a Modr. — vel f. B. 13 þuiat hann] en með því at Eyjólfir B. 15. 16 hans frændk.] konu B. 16 heitir honum B. 17 biugguz þeir] býst hann B. 18 ok storm. f. B. 19 frændum] monnum B. uinum] frændum B. goðar] stormannligar B. 20 líðinni] lekinni B. 21 nu] upp allgóðar B. hionum f. B. 22 venst] fríðust B. skaur. mikill] hinn mesti sk. B. 23 ein] eitt B. 23. 24 hann — aliti] ok var hinn vrensti sveinn B. 24. 25 feri menn] færa manna B. vel f. B.

(30.) Capitulum.

[Þorgrímr het maðr er bio i Bolstaðarhlíð. Sigríðr het kona hans. en Þora dottir. hon var ven kona ok vinnugóð. var fader hennar auðigr at fe. þat var sagt. at Iokull Ingimundar son ríði opt i Bolstaðarhlíð til tals við Þoru. var þat talað. at hann mundi bíðia hennar eða taka hana frillutaki. Maðr het Sigrúðr. hann bio at Gnupi i Vazdal. Vefríðr het kona hans. hon var skyld miog konu Finnþoga. Þorkell het son þeira. hann þótti seinligr noekut. fríðr var hann synum ok íafnan var hann at Borg. ok þótti hann þa bratt alþýðligr firir sakir 10 síðferðiss. þeir bræðr Ingimundar synir kolluðu hann fífl eða afglapa. Finnþoga var vel til haus ok hellt honum miog a lopt firir sakir konu sinnar. Eitt sinn kom Þorkell at mali við Finnþoga ok sagði honum at fader haus villði at hann quangaðiz. ok þat með. at hann villði at þu værir i vmeit- 15 an. hvar til skyldi sníða. Finnþogi sagði at sua skyldi vera. Vm sumarit let Finnþogi Þorkel ríða til þings með ser. kom þar mannfíoldi mikill. funduz þeir frændr þar Finnþogi ok Þorgeirr. toku tali með ser ok sagði honum skil a þessum manni. ok sua huat þeir ætludu at hafaz at. Þorgeirr spurði 20 hvar þeir etláði til at ráða. Finnþogi quez ætla at bídía Þoru Þorgríms dottur i Bolstaðarhlíð. Þorgeirr segir. þat hygg ek.

4 Ingmundar *hs.* 7 der untere teil des p in Gnupi vollständig erloschen. 16 sníða skyldi *hs.*, doch ist die richtige wortfolge durch leseszeichen angedeutet.

3 vinnugóð] vinnu góð *B.* 5 i Bolst.] til Bolst. *B.* tals] máls *B.* talad] kvítr *B.* 6 taka — frillut.] ætla sér ella til frillu *B.* 8 nach miog: Hallfríði *B.* 9 seinl. noekut] heldr seinligr maðr vera *B.* 10 at] á *B.* híntr Borg: með *F. B.* bratt alþýðl.] miklu allþinligr (?) *B.* 10. 11 firir — síðf. *f. B.* 13 konu] Hallfríðar *B.* eitthvert sinn *B.* at] á *B.* 14 sagði honum] er sagt *B.* 15. 16 ok þat — sníða] ok vildum vit hafa þar til þitt fulltangi ok vér réðumst um, hvar til skal leita *B.* 18 mannf. mik.] saman fjölmenni mikit *B.* 19. 20 honum — manni] *F.* frá þeim manni er nær honum var ok Þorkell hét *B.* 20 ætludu] vildu *B.* at (2) *f. B.* 21 þeir — ráða] hann hugdist at leita þessa máls *B.* vor bídía: hann mundi *B.* Þoru] Þordísar (!) *B.* 22 Þorgr. dott. *f. B.* segir — ek] spurði Finnþoga, hvárt *B.*

at Iokull ætli ser þann kost. Finnbogi það þat kurr annarra.
 en eigi sannindi. Þorgeirr mælti. slíkt er eðki at gora nema
 þu frændi ser ráðinn til at halda frændr þína ok vini moti [298]
 senum Ingimundar. Finnbogi það þa hafa gort aloitni við
 5 sik. ok vardar eigi. þo at við reynim við þa. Eptir þingit ríða
 þeir norðr Finnbogi ek Þorgeirr a fund Þergrims ok hafa possi
 orð frammi. Þergrimr tek þessu máli seinliga. þetti maðr eðki
 skauruligr. þo at penningar væri negir. Nu með þvi at Þor-
 kell var skyldr mick Modruellingum. en þetti hofudbonda
 10 ramlig þar sem Finnbogi var ok frændr hans. verðr þessu
 keypt með ráði Þergeirs ok samþykkt þeira mæðgna. skyldi
 brullaup vera at tuímanadi sumars at Berg. Eptir þetta ríða
 þeir norðr. en Finnbogi heim til Bergar. ek það Þerkel þar
 vera þar til er þat færi framn sem ætlat er vñ brullaupit aðr 108 a, 1.
 15 ok aquedit var. Pilltar veru tucir a bui fatekir. hot annarr
 Þersteinn. en annarr Biern. ok þegar vñ morgininn verða
 þeir a brottu ok letta oigi fyrr. en þeir komu til Hofs ok
 segðu þeim bræðrum þessi tíðendi. Iokull mælti. huat illt mun
 Þergrimr þess vita at ser eða dottur sinni. at hann vill gefa
 20 hana slíku fífi ok glop sem Þerkell er. Spyriaz þessi tíðendi
 nu. ok yndraz aller at Þerkell skal þenna kest fengit hafa.
 Einn tíma reid Iokull norðr i Bólstaðarhlíð at finna Þoru

4 Ingmundar *hs.* aloitni *hs.* 15 vor pilltar stótt in der *hs.* (aber durchstrichen) die abkürzung für hans.

1 þat — annarra] slíkt vera kvítt annarra manna *B.* 2 gora] tala *B.*
 nema] útan *B.* 3 til] i *B.* nach hallda: þik til jafns með *B.* 4 hafa
 gort] heldr hafa forzt i *B.* 5 vardar — þa] kvað eigi fjarri at þeir
 reyndi með sér *B.* 5. 6 ríða þeir] ríðr *B.* 6 norðr — þerg.] *F.* þegar
 norðr með þergeiri *B.* 6. 7 hafa — frammi] hafði frammi málaleitun *B.*
 7 máli] heldr *B.* 7. 8 þetti — skaurul.] því at maðrinn var ekki skjót-
 ligr *B.* 8 negir] i nóg *B.* nach at: hann vissi at *B.* 9 mick] þeim *B.*
 11 ráði] fulltingi *B.* ok — mæðgna *f. B.* 12 brullaup] boðit *B.* at
 — sumars] um haustit *B.* 12. 13 ríða þeir] ríðr Þergeirr 4 brott ok *B.*
 14 vera með sér *B.* þat — frammi] lyktast eptir því *B.* 14. 15 er vñ
 brull. — aquedit *f. B.* 15 Pilltar — bui] svá er sagt at þar váru
 bárpiltar *B.* 16 Biern] Sveinn *B.* verða] hlaupa *B.* 19 þess — ser]
 vita á sik *B.* sinni] sína *B.* 20 slíku] svá miklu *B.* 21 undra allir
 menn *B.* skal — fengit hafa] hafði fengit þennan kest *B.* 22 vor einn:
 ok þykkir *F.* fast fyllt hafa *B.* einnhvern tíma *B.*

vinkonu sína. er þar vol við honum tekit. Spýrr Iokull optir vm gipting hennar. en hon segir sem ætlat var. Iokull mælti þa. villtu nú fara heim með mér til Hofa. skal ek þú heita þer þann tíma er við skilium. at þú skalt eigi hafa minna fé en nú er þer ætlat til motz við Þorkel. hon segir. þess þarf 5 nú eigi at leita er þa var engi van er þessu «var okoypt. Iokull segir. þú vil ek heita þer sua gott sem þú hyggst til at eiga fíflit. at þú skalt skamma hrið niota. ef ek ma ráða.

[300] Einn tíma buaz þeir Finnbogi ok Þorkell at ríða til Gnups ok hafa þaðan þat er þeir þurfa til bóðsins. Ríða þeir -III- samt. 10 en Ráfn enn litli rann firir hestum þeira. fara sem leidd liggja þar til er þeir komu til Gnups. var þeim þar vol fagnat. Snemma morgins fór smalamadr frá Hofi ok sa ferð þeira. hann sagði þeim bræðrum at Finnbogi onn rammi lét ecki ouant yfir sér er hann reiddi þar hia gærði ok Þorkell brúðgumi 15 draglokan með honum. Þorir mælti. hells ma honum þat þeira manna sem nú eru hér til. þenna dag hvarf Iokull a brott með annan mann.

(31.) Capitulum.

Nú or þar til at taka or þeir Finnbogi buaz brott vm daginn. 20 þeir höfðu þat með sér sem þeir þurftu. rak Ráfn firir sér

7 þú *undeutlich*. 8 niota *am rande nachgetragen*.

2. 3 en — þa *f. B.* villtu] ok hvárt hon vill *B.* 3 nú *f. B.* mér] honum *B.* 4 við skilium] ek læt þik lausa *B.* 5 er þer — við] fær þú með *B.* 5. 6 hon — okoypt] þórá kvæð þar enga ván til *B.* 8 at (2)] en *B.* hrið] stund *B.* *nach* ráða: eptir þat ríðr J. á brott ok var í þungu skapi. líða nú stundir fram *B.* 9 Einn tíma] ok eitthvert sinn *B.* 10 þat — þurfa] þá hluti er hafa þurfti *B.* 11 hestum þeira *f. B.* fara] ríða þeir svá *B.* 13 Snemma — fór] var þat snemma um morguninn at *B.* ok — ferð] hafði sétt til ferða *B.* 14 enn — lét] ríði þar hjá ok léti *B.* 15 ouant — sér] úvölduliga *B.* 16 dragl. — honum (1) *f. B.* 16. 17 Þorir — til] Þorsteinn kvæð *F.* þat helzt mega af þeim mönnum or þar váru þar at lata völduliga *B.* 17 þenna dag] ok eptir um d. *B.* 18 með] við *B.* 19 *kein abschnitt in B.* 20 vor buaz: váru at Gnúpi ok *B.* 21 þeir höfðu — þurftu] ok hafði þaðan þá hluti er hann þóttist þurfa *B.*

- hestana suma klyfiada. en þeir ridu síðarr. ok þa er þeir ridu ofan at Hofi. stack Rafn vid fotum. Finnbogi spurði hui hann færi eigi. Rafn segir. Ek se her framm vnder breckuna. hvar spiotzoddar koma vpp eigi færi en ·X· er þat ætlan min. at 5 menn fylgi. Finnbogi mælti. þat er þer miog opt. at þu vndraz þat þo at þu siaer menn. þikir oss vol hvar sem sueinar loika ser. ok er þeir ríða framm hía. hleypr Iokull firir þa með ^{108 a, 2.} ·X· mann. Finnbogi heilsadi honum vel ok fretti huat hann villdi. Iokull segir. kalla ma at ek eiga ecki erondi vid þig. 10 som þo ma vera er firir þat gangi. þiki mer Þorkell oeki litt hafa dregiz til upyekiu vid mik. þedit þeirar konu er ek villdi vmsia veita. er honum þat ofdul at ganga i mot oss frændum. Finnbogi segir. þo at þer þiki Þorkell magr minn eeki skiotligr miog. þa er hann þo ecki uppburdaminni vm þat or til 15 kuennanna heyrir en þer garparnir. Iokull leggir spíoti til Þorkels ok stefnir a hann midian. I þui bra Finnbogi suorði [302] ok hio i sundr spiotskaptid milli handa honum. Finnbogi hliop af baki ok mælti. mer skalltu nu fyrr mæta. Iokull. þuiat yðr mun foruitni a Vazdælum at vita huat ek ma. Iokull þrifr eitt 20 spiot ok leggir til Finnboga i skiolld haus. ok geck i sundr spiotskaptid. I þessi suipan þa hlaupa framm ·II· menn. ok voru þeir bræðr þar komnir Þorir ok Þorsteinn ok gingu þegar i milli ok skildu þa. þottuz þeir vita. þegar Iokull buarf. huat hann mundi firir ætlaz. hafði hann tekitt ser menn a 25 næstum bæium. Síðan þeir voru skildir. ríðr Finnbogi heim

14 til *am vande nachgetragen*. 21 spiotskaptid *hs*. 22 Þorir] Þorarinn *hs*.

1 hest. — klyf.] nokkura klyfjabesta *B*. síðarr] eptir *B*. 2 stack] drepp *B*. 2 — 5 Finnbogi — fylgi *f. B*. 5 þer miog *f. B*. 6 vor þikir: Hrafn segir: ek sé hér fram undir breckurnar, hvar spjót taka upp eigi færi en ·XII· er þat ætlan mín, at menn muni sitja fyrir oss *B*. sem *f. B*. 8 ·XII· *B*. fretti] spurdi *B*. 10 vera — gangi] verða at því verði *B*. 11 hefir þedit *B*. 12 ofdul] ofbeldi *B*. svá fast í mót *B*. frændum] bróðrum *B*. 13 *nach* segir: þann veg er *B*. 14 miog *f. B*. 14. 15 til kuenn.] konunum *B*. 15 heyrir til *B*. en — garp. *f. B*. 17 i millum *B*. 18 lok.] en þorkatli *B*. 18. 19 yðr — Vazd.] ek veit, at þér mun þar meiri hugr á. *B*. 19 eitt] þá upp *B*. 21 spjótitt *B*. 23 i millum þeira *B*. hvarf heiman *B*. 24. 25 a næstum] af qðrum *B*. 25 Síðan — skildir] eptir þetta *B*. ríðr] ríða þeir *B*.

til Borgar. ok buaz þeir við bode vel ok virðuliga. oimhuern
dag reið Finnbogi til Hofa ok hyðr þeim Þóri ok Þorsteini
til bods með sér. þeir þockuðu honum vel ok quaduz giarna
villa eiga gott við hann. en sogðu lokul stírdan i lyndi ok
omiukan. munu við annathuart fara allor eða engi varr. Rídr 5
Finnbogi heim eftir þat. ok einnhuern dag firir bodit ríða
þeir til Borgar Þorer ok Þorsteinn at finna Finnboga ok saugðu
at þeir mundu heima sitia vm bodit. Finnbogi mælti. vel fari
þið með ykra mali. hann gaf Þorsteini suerd hardla vel buit
ok hinn beztá grip. en Þóri fingrull er va eyri. ok quad 10
Hakon iarl hafa gofit sér mag sinn. þeir þacka honum hardla
uel ok ríða heim. hafði lokull allt i spotti við þá bræðr sína.
Sua er sagt at þeir sitia at veizlunni at Borg. ok verðr eeki
til tíðenda. ferr veizlan vel framm. ok at lokinni segir Finn-
bogi at þau Þorkell skulu þar sitia vm vetrinn hía honum. 15
Þorgrímr quez ætla at Þora mundi hoim vilja með honum. Þora
108 b, 1 segir. þetta kys ek at vora hor hía Finnboga. man oss þat
bezt gegna at hafa hans rað som mest. on ek skal koma. fæder
mínn. þig at finna eun þa er stundir líða. Eftir þat ríða brott
bods menn huar ratueggju vel sændr með goðum gíofum. 20

(32.) Capitulum.

- [304] Þat er oitthuert sinn. at Þorkell mælti til Þora. nærr ætla
þu at finna fodor þinn sem þu hezt honum. honni quaz hardla
gott þikia hann at finna. en quad þat hugboð sitt. at hon
sæi oigi síðr firir hans kosti. þo at þau sæti oigi síðr heima 25
þar en rækiz annarsstadar. Þorkell segir. veit ek at þu

26 annarstar *hs.*

1 bode] bæði *B.* virðul.] sæmiliga *B.* 2 þeim bróðrum *B.* 3 til
beds] heim til Borgar *B.* vel fyrir bodit *B.* 4, 5 i — emiuk.] við at
eiga *B.* 7 sogðu honum *B.* 9 hardla *f. B.* 10 hinn — grip] hardla
vient. var þat hinn vænsti gripr *B.* Þóri gaf hann *B.* 12 heim síðan *B.*
allt i spotti] heldr fátt *B.* sína *f. B.* 13 þeir] menn *B.* 15 sitia]
vera *B.* hía] með *B.* 16 vilja fara *B.* 17 segir — hor] kvæzt þar vildu
vera *B.* 18 sem mest *f. B.* koma] fara *B.* 19. 20 Eftir — gíofum]
fram, ok svá líðr af vetrinn *B.* 23 honni — hardla] hon kvæð *B.*
24 þikia *f. B.* 25 nach kosti: en sínum *B.* þau] hann *B.* eigi síðr *f. B.*
26 on — annarstar. *f. B.*

- mæler þetta sakir vinar þíns lokuls. en ek ottaz hann allitíð. ok skal ecki fara at síðr. ok einn morgin suemna var Þorkell a fotum. ok spurdi Finnbogi huat hann skyldi. hann quoz skyldu ríða með Þoru norðr i Bolstaðarhlíð. Finnbogi kuad
- 5 þat rað at ríða huergi. veit ek at Þora vinkona míu mun mik raða lata. hon kuad þat satt. Þorkell quaz raðinu til at fara. ef Finnbogi bannaðe eigi. hann quaz eigi banna vilia. En spurt hefi ek at lokull reid norðr til Skagafíardar firir fám nóttum. þiki mor oigi vita mega huersu forðor yðrar berr
- 10 saman. Eptir þetta ríða þau vöstan tuv saman. ok einn hlaupandi suoinu með þeim. Ríða þar til or þau koma i Hlíð. var við þeim tekit harðla vel. Maðr or nofnðr Þorarin. hann bio a Viðimyri i Skagafírdi. hann var mikilmenn ok goðorzmadr ok atti son or Vilmundr hot. Þorarin var skyllðr þeim
- 15 Hofssucinum. ok var hin mesta vinatta með þeim lokli. en ollum oðrum potti Þorarin it mesta illmenni ok obmotuadmadr mikill. lokull var þa kominn a Viðimyri. ok er hann hafði þar eigi longi vorit. spyr þann af hlaupandi monnum at Þorkell ok Þora kona hans voru komin i Bolstaðarhlíð. ok
- 20 litlu síðarr byz hann heim at ríða. Þorarin vndradez er hann villði sua skíott ríða. kuad hann slikt gora vndarlíga ok vfrændsamlíga við sig. lokull quaz þa fara vilia. Þorarin roid þa a leid með þeim vostr i skarðit til bæiar þess er i Vahlíð heitir. ok optir þat huerfr hann aptr. en þoir ríða .III. saman [306]
- 25 þar til er þeir koma i Bolstaðarhlíð. var þa alíðinn dagr nockut. ein kona var vti ok heilsaði vel lokli. þuiat hon hafði 108 b, 2.

26 vel heilsaði h., doch ist d. richtige wortf. durch leszeichen angedeutet.

1 mæler þetta] munt þetta vilja gera fyrir B. 2 skal — síðr] mun ek ekki síðr fara en áðr B. 3 huat — skyldi] hvert hann ætlaði B. 4 — 6 skyldu — kuaz f. B. 6 til — fara] i at ríða B. 7 bannaði honum B. hann — En] F. segir B. 9 ferðir — berr] forðum manna má bera B. 12 harðla f. B. mit Maðr begint in B ein neuer abschnitt. er nofnðr] hét B. 13 nach bio: á þeim bæ er hét B. 14 ok atti — hot f. B. 16 þor.] hann vera B. 17 mik.] hign mesti B. kominn] enn B. 18 eigi lengi] skamma stund B. monnum] sveinum B. 19 kona hans f. B. 20 litlu — hann (1) bjóst J. þegar i brott ok ætlar B. 21 ríða] á brott B. slikt f. B. vndarlíga ok f. B. 22 nach sig: or hann ferr svá snart B. nach vilia: sem áðr B. 23 þeim] honum B. 24 .III. saman f. B. 26 nokkut svá B. þeim Jökli B.

opt séet [hann]. hann spurdi huart Þorkell væri þar. hon quað sua vera. þa skalltu. segir Iokull. bidia hann vt ganga. seg at ek vil finna hann. hon gerdi sua. satu þeir magar i stofu. var fátt manna heima. Suartr het nautamaðr Þorgrims bonda bæði mikill ok sterkr. Þorgrimr bað Þorkel fara varliga. þeir toku 5 vapn sín báðer ok gingu ýt. Þorgrimr var þa gamlaðr miog. Þorkell heilsaði Iokli. hann segir. þess skalltu nu viss verða. huersu heilan ek vil þig. ok lagði til hans spíoti ok stefndi a hann midian. ok i þui hliop ýt Suartr nautamaðr ok hafði stallhufa a höfði mikla ok akafliga forna ok skíolld fyrir sér. 10 en ekki hafði hann hogguapn annat. en hann reiddi mykireku sína vm auxl. ok er Suartr sér athofn Iokuls. slær hann þegar til hans með rekunni. ok i súndr spíotskaptit milli handa Iokli. Iokull bað hann fara þræla armaztan. Suartr mælti. ef þu ríðr eigi skíott a brott. skal ek slá annan við eyra þer. 15 Þorkell lagði þa spíoti til Iokuls ok i skíaldarspordinn sua at hann klofnadi. ok hliop spíotid i rist Iokli. ok varð þat allmikil sár. fylgdarmenn Iokuls sottu at Þorgrimi. Iokull hliop þa att baki Þorgrimi ok hio með suerði i höfuð honum. hann hafði hialm a höfði ok beit eigi suerðit heilðr en með 20 skíði væri slegit. Iokul vndraði þetta miog. þuiat þat sverð hafði hann reynt áðr alluel bita. Þorkell lagði þa til fylgdarmanz Iokuls ok þegar ígegnum hann. þa mælti Þorgrimr. þat er ráð. Iokull. at ríða heim. mun þer þetta verða engi sámdarfaur at sinni. Iokull sa at þetta mundi sua fara með þui 25 at hann mæddi miog blóðras. ok þat at Suartr stoð með reidda

1 hann (1) *f. hs.* 9 hliof *hs.* 22. 23 fylgdarmanz *hs.*

1 sét hann *B.* hann] Jökull *B.* þar kominn *B.* 2 segir lok. *f. B.* sog svá *B.* 6 báðer *f. B.* gamlaðr] gamall *B.* 7 þess — verða] þú skalt nú vita *B.* 9 ýt] at *B.* 10 á höfði sér *B.* 10. 11 ok skíolld — on (1) *f. B.* 11 hogguvápa *B.* hann reiddi *f. B.* 12 vm auxl] reidda um qxl sér *B.* 13 til hans *f. B.* ok *f. B.* 14 fara] slá *B.* þræl *B.* 15 skal] þá mun *B.* annat *B.* 16 klofnadi i tvá hluti *B.* 18 vor Iokull: hann hafði hjálm á höfði sér *B.* 19 þa att] af *B.* Þorgr. *f. B.* hio — suerði] brá suerði ok hjó *B.* 20 hann — höfði *f. B.* eigi suerð.] ekki á *B.* 21 væri á *B.* 22 áðr *f. B.* 23 þegar] lagði *B.* 24 or ráð] ráð kenni ek þér *B.* mun] má *B.* 25. 26 með — at (1)] þvíat þá *B.* 26 at] með at *B.*

rekuna ok var búinn at sla hann með. ok þotti honum þat mest suiuirðing. ok við þetta allt saman stigr Iokull a bak [308] ok riðr brott við annan mann ok vnr storilla við sína ferð. kemr heim ok er lengi ádr en hann verðr græddr. spyriaz nu 5 þessi tíðendi ok þikir Iokull hafa illt af bedit.

(33.) Vtkuama Bergs racka.

Þessu næst kemr skip af hafi vestr i Hrvtafiord a Borðeyri. ok het Bergr styrimaðrinn ok kallaðr Bergr racki. hann var hinn gerviligsti maðr ok fríðr synum. hann var kuangaðr. ok 10 het Dalla kona hans ok var kvenna venst ok kynstor. ok kuenna hoguzt a alla hluti. þessi Bergr var systurson Finnboga hins ramma. ok het Þorny móðir hans su íu sama at Skíði flutti a brott at vulla Asbiarnar foður hennar. þegar Finnbogi 109 a, 1. frettir þat. riðr hann til skips ok fagnar vel Bergi frænda 15 sinum. býðr þeim til sín ok þat þiggja þau ok fara heim til Borgar. Hallfríði fanz helldr fátt vm við þau. en Finnbogi var hardla gláðr ok veitti þeim storliga vel. líðr af vetrinn ok talaz þeir við frændr. ok bað Finnbogi Berg þar vera lengi hia ser. en senda vtau skip sitt. ok þat raða þeir af 20 fa mann firir skipit. var þat frændi Daullu súðreyskr maðr at átt. sem þau voru bedi.

(34.) Kuanfáng Grims.

Grimr het maðr er bio a Torfastoðum. hann var vngr maðr ok vkuangaðr. var faðer hans daudr. hann var vel ættaðr ok

6 s in Bergs über der zeile.

1 var f. B. með f. B. 2 suiuirð.[skomm B. við] með B. 4 bak hesti sinum B. 3 stor - f. B. 4 kemr heim f. B. 5 bedit] fengit B. 7 Hrvtafiordi B. 8 Bergr (1)] Bárðr (!) B. kallaðr f. B. 9 fríðr] hinn fríðasti B. 10 ok var f. B. ok kynstor] karteisust B. 11 kuenna f. B. 12 hins ramma f. B. [Þorny] Þóranna B. at] er fyrr B. Skíði] Híði B. 13 þegar er B. 14 frettir] spyrr B. Berg] Bárði B. 15 þeim] honum heim B. 16 fanz — þau] var um þetta heldr lítit B. 17 var — ok f. B. 18 eitthvert sinu] talast B. Berg] Bárð B. 19 lengi f. B. skip sitt] skipit B. 20 súðreyskr] súðreyskr B. 21 nach bedi: síðan sigla þeir í haf B. 24 daudr] látinn B. vel] manna best B.

var gerviligr maðr. þau voru skyld miog ok Vefriðr kona
 [310] Sigurðar at Gnupi. Grímr bað systurdottur þeira bræðra at
 Hofi. ok þau rað skyldu takaz vm vetrinn. er þar boðit
 monnum til. Grímr. var ok miog skyldr Maudruellingum. ok
 firir þui bað hann þeim Finnboga ok ollum þeim sem þau 5
 villdi með sér fara lata. þeir bræðr Þorer ok Þorsteinn buðu
 ok Finnboga. hann kuað maga sína hafa boðit sér aðr. en
 quaz kunna þeim þauk firir. liða nu stundir ok vetrar. gerir
 veðr horð sua at rekr a hriðir. Ok þann sama dag er til
 boðsins skyldi koma buaz þeir frændr Finnbogi ok Bergr. en 10
 eeki var areitingr at fleira mætti fara. Síðan radaz þeir til
 ferðar. geek Finnbogi firir þar til er þeir koma at Vazdalsa.
 var hon alloliklig til ifirferðar. var krapafaur a mikil en laugð
 fra londum. þeir binda saman vapn sín ok hofðu loðkapur
 fotsidar. Bergr hafði engi orð vm. en þotti vlikligt at þeir 15
 mundi ifir komaz. ok eptir þat leggiáz þeir til sundz baðer.
 bað Finnbogi Berg halda vnder belti sér. leggz hann sua at
 hryðr vm krapit. ok með færleik hans komaz þeir ifir ana ok
 ganga þar til er þeir koma til Hofis. voru boðsmenn aller
 komnir. ganga þeir inn. elldar voru storer i eldskalanum. ok 20
 satu þar nockurir menn a langknoekum. voru þeir þar aller
 bræðr. Kolr het maðr. hann var raðamaðr at Hofi. mikill
 maðr ok sterkr ok hinn vðelsti. þeir ganga nu innar lia
 elldinum. geek Finnbogi firir. ok er þeir koma gegnt þar
 sem Iokull. þa stingr hann hondum við Bergi ok hrindr honum 25
 ok stakar hann at elldinum. ok berr hann at honum Kolr er

1 maðr *hs.*

1 gervil. m.] hinn vörpulgasti B. 3 ok var sagt at þau ráð skyldi B.
 6 þeim f. B. 6 villdi - lata] vildu at þangut færi B. þeir bræðr f. B.
 7 ok f. B. 8 fyrir sem áðr B. 9 þann - dag] á þeim degi B.
 10 koma] fara B. Bergr] Bárðr B. 11 var - fara] manna fleira B.
 13 var] ok váru á henni B. a f. B. 15 fot - f. B. Bergr] Bárðr B.
 17 Berg] Bárð B. at halda B. belti á sér B. suá hart B. 18 hryðr
 - krap.] rýkr um framan B. færleik] frækleika B. 21 þar noek. f. B.
 22 Kolr] Koll B. 23 maðr f. B. úðelasti við at eiga B. þeir
 bræðr gengu B. 25 sem Iok.] er J. sat B. ok hrindr honum f. B.
 26 hann (1)], honum B. berr hann yfir B. Koll B.

- hann annaz vm elldinn eða elldana. hann hrindr Bergi þegar ok bað hann eigi hlavpa a sik. Finnbogi ser þat ok þrifr annarri hendi loðkapvna milli herða Bergi ok rettir hann vpp ^{109 a, 2.} annarri hendi með ollum vapnum. en annarri hendi stydr hann 5 a herðar Iokli ok stæðiar vpp yfir hann með ollum sinum bunadi ok kom standandi niðr. ok vndru[ðuz] aller þenna færleik. þeir hliopu þa vpp bræðr ok toku við vapnum þeira ok vasklæðum. en fengu þeim þurr klæði. ok eptir þat gengu þeir til bekkjar Grims brúðguma. Sat Finnbogi a aðra hond [312]
- 10 honum. for veizlan framm it bezta. ok at lokinn[i] voru gjafir gefnar. Þorir gaf Finnboga stóðhross þau er eigi voru i Vazdal onnur betri. en Þorsteinn gaf honum hialm ok spjot goða gripi. Finnbogi packaði þeim vel. ok er menn voru búnir. geck Bergr enn racki at Kol ok skær exarhamars hogg i hofuðit. ok fell
- 15 hann þegar i vuit. hlaupa þa huarirtueggju til vapna. en með þui at margir vrðu meðalgaungumenn. þa skilia þeir at sinni. ok vm sumarit eptir kemr skip af hafi þat it sama sem Bergr átti. ok þetta sama sumar skorar Iokull Finnboga a holm. en Þorsteinn Bergi hínun racka. ok þessu iata þeir ok aqueda
- 20 dag nær þeir skulu finnaz. ok er at þeiri stundu kemr. segir Dalla þeim frændum at henni gaz ecki at þessi ætlan. skal ek gera þat veðr at huarki yðr ne oðrum monnum se vti várt. Finnbogi bað hana eigi þat gera. kuad þa skaumm mundu alla æfi vppi vera. ef þeir gengi a heit sín ok mundi

6 komu *hs.* [ðuz] *f. hs.* 10 [i] *f. hs.* 11 stóðhross *hs.* 19 queda von späterer hand über der zeile nachgetragen. 23 kua *hs.*

1 elldinn eða *f. B.* þegar frá sér *B.* 3 í loðk. *B.* í millum herða-anna á *B.* rettir hann] lyptir honum *B.* 4 upp með *B.* 5 stæðiar] stókk *B.* 5, 6 með — bunadi *f. B.* 7 færleik] frækleika *B.* 8 vas - *f. B.* fengu] færðu *B.* nach klæði: í stæðinn *B.* 9 til bekkjar] á bekk *B.* 10 vel fram ok *B.* 11, 12 þau — betri] hina bezta gripi *B.* 12 goða gripi] ok váru þat allgóðir gripir *B.* 13 nach þeim: gjufrnar *B.* 14 Koll *B.* nach skær: hann þegar *B.* exar - *f. B.* i hof.] við eyrat *B.* 16 vrðu — sinni] váru í millum at standa, gengu menn þá at skilja þá um siun *B.* 18 Finnbogi Jökli *B.* 19 hínun racka *f. B.* játuðu þeir allir *B.* 19, 20 aqueda — skulu] ok kváðu stund ok stað með sér nær er þeir skyldu *B.* 22 huarki — se] ykkir, at eigi skal ykkir né neinum *B.* 23 bað] kuad *B.* skyldu gera *B.* 24 vppi *f. B.* mundi *f. B.*

þeim virt til hugleysiss. Dalla quaz a þat hættu mundu helldr en hon misti bonda sins, ok eigi varð at hegoma. Sua mikil hrið kom a. at þat var með miklum olikendum huerr stormr var eða sniafall. var ok sua sagt. at Finnþoga þotti allillt. en þat ætladi hann. at engi þeira mundi koma. þa sitia þeir 5 heima. vedrit hellzt .III. nætr. ok er vþplétti þottuz menn engan stað sia sniofarins. þat spurdiz ok. at þeir Hofsuemar hofðu komit a motit ok þat með. at Þokull hafði reist Finnþoga nið allhæðiligt þar sem þeir skildu fundiz hafa. Spyriaz nu þessi tíðendi. ok þikir monnum allmiog þetta hafa a vordit 10 firir Finnþoga ok aþtrdrepa mikil hans virðingar. sialfum honum þótti þetta sua illt. at engan hlut hafði honum þann til handa borit. at hann yndi verr við. ok lagði hina mestu fæd a Daullu. liðr nu af vetrinn. þau Finnþogi attu .III. syni. het einn Gunnþiorn. annarr Þorir. þriði Eyiulfr. ok voru aller 15 hinir venligstu menn.

(35.)

109 b, 1. Vm sumarit byr Bergr skip sitt ok ætluðu þau at sigla. lætr Finnþogi flytia varnat þeira til skips. Þorkell ok Þora voru þa [314] með Finnþoga. ok er Bergr er buinn. ríða þeir Finnþogi ok 20 Þorkell með honum. Rafn hinn litli fór ok með nokkura klyfiahesta. ríða þeir þar til er þeir koma miog sua vestr af halsinum Hrutafiardarhalsi. Rafn hafði farit firir. ok er þeir ríða ofan

2 *das zweite s in sins über der zeile.* 14 *vetrin* *hs.* 18 *Vm*] *hs.*
Vm (das W von jüngerer hand.) Am runde von jüngerer hand; cap. 25.
æluðu *hs.*

2 *sins*] *sinn B.* *Sua*] *at svá B.* 3 4. *at þat — sniaf.*] *svá at undr þótti* *f vera B.* 4 *allillt*] *illt snark (?) hennar B.* 4. 5 *en þat — hann*] *ok svá þat at hann ætladi B.* 5 *þeira f. B.* 6 *nach* *heima:* *kyrrir þvint B.* 6. 7 *ok er — sniof.*] *svá aldri létti upp.* *þóttist engi staði sjá sniofauna* *þá er upp létti B.* 7 *spurdiz ok*] *var sagt B.* 9 *allhæð. f. B.* *þar — fundiz hafa f. B.* 11 *aþtrdr. mikil*] *aþtrdr. B.* *virðingu B.* 14 *af*] *á B.* *Hallfríðr ok F. B.* 16 *venl. menn*] *vanstu mannsfni B.* 18 *sumarit optir B.* 19 *nach* *skips:* *fór Dalla ok þegar til skips B.* 21 *með honum f. B.* *fór ok*] *reid (?) fyrir B.* 22 *miog sua f. B.* *halsinum f. B.* 24 *Rafn — farit firir f. B.*

firir halginn. biðr Rafn þeira. Finnabogi spurdi hui hann færi
eigi. eða ser þu noekut til tíðenda. hann það helldr þat. ek
sa her vnder breckuna ofan firir oss at hestar ·II· komu framm
medr sodlum. þa hliopu framm ·II· menn með vapuum ok toku
5 hestana ok leiddu vpp vnder breckuna. er þat ætlan min. at
firir yðr muni setið. ok mun vera fleira manna en ek hefir
séét. er þat rað mitt at snua aðra leið ok eiga ecki við þa.
Finnabogi segir. þeir einir munu vera at eigi munu fusari mik
at finna en ek þa. verðr fundr varr sem ma. eigi skulu ver
10 bera niðingsorð þetta sinni sua at ver flyim fyrr en ver þurf-
um eða þolim vheyriligar skammir. Eptir þat ríða þeir a einn
gríðthol. sia þa hvarir aðra. var þar kominn Iokull Ingimundar
son ok Þorarrinn frændi hans. Vilmundr son hans ok Kolr
raðamaðr. voru þeir ·XII· saman ok allir hinir vigligstu. þeir
15 Finnabogi leystu vpp steina noekura þar til er þeir koma at.
Iokull mælti þa. þat er nu rað at minnaz exarhamars hauggs-
ins. Kolr. þa hliop Kolr framm ok lagði spíoti til Bergs. ok
kom i skiolldinn. Bergr bar af ser skiolldinn við. ok i þui
lagði Iokull til Bergs ok i halsstefnið frammi firir hostinn. þetta
20 sa Finnabogi ok bra suerði ok hio i sundr spíotskaptið. Þorar-
inn sotti at Þorkatli ok ·II· menn með honum. Þorkell varðiz
vel ok dreingiliga ok fell við goðau orðstír. Bergr lagði til
Kols i gegnum skiolldinn ok firir bríost Kol. ok fell hann a
bak apr. ok i þui slo Finnabogi hann með steini i hofuðit. [316]
25 sua at í smáu mola landiz haussinn. ok feek hann braðau bana.
Finnabogi lagði þa til Iokuls i gegnum skiolldinn ok sua lærit.

2 t in noekut über der zeile. 13 l in Vilmundr über der zeile nach-
getragen.

2 helldr þat] þat satt vera B. 3 brekkunni B. ofan — oss f. B.
at] hvar B. 4. 5 toku hest.] til hestanna B. 6 mun — manna] munu
fleiri menninir B. 7 aðra leið] annan veg B. 8 einir] menn B. munu (2)]
sé B. 9 sem ma] at því kaupi sem auðnar B. 10 -orð] -nað B.
þetta sinni] í þetta sinn B. frá fyrr B. 11 þolim] þola aðrar B. 13 Kolli B.
14 ·XV· B. 15 er þeir] at hinir B. at] til B. 17 Kolr B. spíoti f. B.
18 skiolld. við] með skildinum B. 19 frammi] ok framan B. hostinn]
óstina B. 20 nach spíotsk.: millum handa honum B. 22 við] með B.
23 Kolls B. 25 i — mola f. B. haussinn f. B. braðan f. B. 26 þa]
spjóti B. í lærit B.

ok varð þat allmikil sár. Vilmundr sótti þa at Bergi akaft
 miog ok .II. menn með honum. Bergr lagði til annars ok i
 gegnum hann. i þui var annarr kominn vpp at baki honum.
 Bergr snaradiz þa við ok slæmdi til hans suerdinn annarri hendi
 ok tok sundr i miðiu. Vilmundr lagði þa til Bergs. ok þat 5
 ser Finnbogi. at hann var hlifarlauss. ok snyr þar til. ok i þui
 109 b, 2. leggr Vilmundr i gegnum Berg ok kippir at ser suerdinnu. Bergr
 leit til ok brosti at ok mælti. minni vordr nu lidveizla mín við
 þig. Finnbogi frændi. en ek villða. ok vel hefir þu alið mig
 i vetr. hann vefr at ser klæðin ok sez níðr. Finnbogi hleypr 10
 þa at Vilmundi ok klyfr hann i herdar níðr. Iokull leggr þa
 til Finnboga. en annarri hendi slær hann með suerdinu ok af
 Bergi hofadit. Finnbogi hio til Iokuls sua at i beini nam stað.
 Rafn litli var sárr miog ok hafði drepit einn af fylgdarmonnum
 Þorarins goda. þeir sottu þa .V. at Finnboga. hann hio þa til 15
 beggia handa ok geck í móti þeim hið drengiligsta. Þorarinn
 geck fast at moti. var hann fullhugi ok ramr at afli. Finnbogi
 slo hann með stefni ok kom vtan á vångann. ok steypitz hann
 þegar. Finnbogi hio eptir honum ok tok hann sundr i miðiu.
 varð hann þa mannskaedr. Ok er þeir hofðu bariz vm hrið. 20
 þa sa þeir .X. manna reid. ok ridu akafliga mikit. Voru þeir
 þar komnir bræðr Iokuls ok gingu þegar i milli þeira. Iokull
 var þa vuigr ok harðla miog sárr. stodu þeir .V. vpp ok
 aller miog sarir. Finnbogi var móðr miog en ecki sárr. Þorir
 mælti. her ero vordin tiðendi mikil ok vþaurf. Finnbogi suar- 25
 adi. vordin ero þau at ek mun aldri bætr bida. ok þat hafða
 ek ættlat nu. at við Iokull mundim eigi optarr finnaz þurfa.

4 slæmdi] sæmdi *hs.* 14 fylgdarmonnum *hs.*

1 2 akaft miog *f. B.* 2 ok (2)] ok þegar *B.* 4 með annarri *B.* 5 tok]
 þegar i *B.* 6 snyr þar] skundar *B.* 7 suerd.] spjótinu *B.* 8 til] við
 honum *B.* at *f. B.* verðr] mun verða *B.* mín *f. B.* 9 alið mig] við
 mik gert *B.* 10 vefr—klæðin] varpar frá sér suerdinu *B.* 12 slær—
 með] slæmdi hann *B.* ok tók af *B.* 13 til Iok.] Iokul *B.* nam stað]
 stóð *B.* 15 þorar.] þorgrims *B.* .X. *B.* 16 gekk fram *B.* dreng.]
 beztu *B.* 17 fast at] at i *B.* fullhugi mikill *B.* 18 kinnvangann *B.*
 19 tok hann] þegar i *B.* 23. 24 stodu—sárr *f. B.* 24 þorir] þorarinn *B.*
 25 mikil] stór *B.* 26 at] hér er *B.* 27 mundim] skyldum *B.* þurfa *f. B.*

- en nu mun þat a yðru valde. Þorir það þa hætta skyldu. duga þeir þa at þeim monnum er lífs var vān. Finnþogi flytr heim Berg frænda sinn ok heygir hann skamt fra Borg. stendr þar enn haugr hans. Spyrjaz nu þessi tíðendi. ok þikir fundr [318]
- 5 enn hardazti vordinn. ok Finnþogi hafa enn synt þat. at hann er afburðarmadr annarra manna i sinni framgöngu. Daullu þótti mikill skadi vā bonda sinn. hon þad Finnþoga fá ser Gunnþiorn son sinn til fostrs. þotti ser þat ynde at hafa með ser nockurn Bergi skyldan. En með þui at Finnþogi vissi at
- 10 hon var rík miog ok störaudig. ok þat annat. at hon hafði sárt af beðið ok mikit af blotit þeira fundi. þa lætr hann þetta eptir hennar bæ. fær henni i hendr Gunnþiorn son sinn. var hann þa .VI. veta eda .VII. hann feck henni ok i hendr .XV. C. morend ok .XV. vararfeldi ok sendi Bardi a Grænmo. eptir þat for hon vtan ok atti hinn bezta garð. skar hon þegar Gunnþiorni skruðklæði ok skarlat. hon for norðr a Grænmo ok færði Bardi bonda gíafirnar. leiz Bardi alluel a sveininn. Ok þat var einn dag. at Barðr spurði huart Gunnþiorn villði 110 a, 1.
- glíma við annan þillt. hann þad Daullu rada. sidan glíma þeir
- 20 .III. lotur. ok þótti Bardi miog íafni. ok þad þa hætta. Gunnþiorn quaz eigi hætta vilia ok hleypr vnder ok rekr niðr sua at þegar gingu i sundr .III. rifin i þilltinum. hann quaz þa hætta vilia. Barðr það eigi logit til fōdurins. ok gaf honum gullhring er stōð .VI. aura. ok það gott i vanum sidarr. at
- 25 hann mundi afbragðsmadr verða. það þenna verit hafa .XV.

5 enn (1)] en *hs.* 16 þegar Gunnþiorni þegar *hs.* 22 þilltuum *hs.*

2 lífa var] þeim þótti lífa *B.* 4 *nach* hans: hinn fegrestí *B.* 4. 5 fundr —vord.] þetta hafa orðit hinn hardasti fundr *B.* 5. 6 ok Finnþ.—framg.] F. hafði reynt sik í framgöngu fyrir aðra menn *B.* 7 mikill] hinn mesti *B.* vā—sinn] at bōnda sínum *B.* 8 þotti] kvad *B.* helst yndi *B.* með] hjá *B.* 9 nokkura skylda *B.* 10 rík miog] hin ríkasta kona *B.* eor ok þat: at fé *B.* 11 af beðið] haldit *B.* þeira fundi] af fundinum *B.* 12 hennar bæ] henni *B.* 13 .V. veta eda .VI. *B.* henni ok] honum *B.* 14 .XII. vararfeldi *B.* 16 skruðkl.] í skruð *B.* 17 all-*f. B.* 18 huart] ef *B.* 19 Daullu] Bárð *B.* 20 .VII. *B.* 21—23 ok hleypr —vilia *f. B.* 23 fōdur.] ættarnis haus *B.* 24 gott—sidarr] vera gōða vān *B.* 25 mundi-verða] yrði afbragð annarra manna *B.* þenna *f. B.* .XII. *B.*

vetra ok þó enn knasta. en Gunnbiörn var þá .VIII. vetra. Eptir þat fara þau a brott með hinum bestum gíofum. Vex Gunnbiörn vpp með Daullu þar til at hann er .XII. vetra. var hann þá sua mikill ok sterkr ok mikit afbragð annarra manna. [320] Raudr het vikingr er bedit hafði Daullu. ok hafði Gunnbiörn 5 firir sezt skarplica. ok hafde Raudr brott farit i illu skapi. Nu er sua komit. at Dalla fær Gunnbirni skip. ok legz hann i hernað ok er huerium fræknari i frangaungu. heriar hann a vikinga huar sem hann kemr framm. Ok at alidnu sumri finn- az þeir Ráðr vikingr vnder ey einni. slær þegar i bardaga 10 með þeim. hafði Ráðr dreka agetan. var hann bæði harðr ok illr viðreignar. fellr líð af huarumtueggjum. þá mælti Gunn- biörn. villtu glima við mik. Raudr. huersu gamall ertu. segir Raudr. Ek em nu .XII. vetra. segir hann. þá piki mer til litlis vera eða engiss at glima við þig. en þó skalltu rada. Eptir 15 þat taka þeir at glima lengi. ok er Gunnbiörn aflla minni ok forðar sér meirr. Raudr sækir með akefd ok þar til at hann mæðiz. Gunnbiörn sækir þá eptir megni þar til er Raudr fellr. Gunnbiörn hafði einn tygilknif a halsi er fostra hans hafði gefit honum. ok með því at hann hafde ecki vörn til. þá 20 tekr hann þenna litla knif ok skerr af Raudi haufudit með. Eptir þat tekr Gunnbiörn dreka þann enn goda ok allt þat goz er Raudr hafði átt. en lætr fara menn i frídi með sitt gods. ok kalla þeir hann hinn bezta dreing. ferr hann vm haustíð til fostru sinnar. sitia þar vm vetrinn glader. skortir eigi fe ok 25 gott ifirlæti.

24 haustíð *hs.*

1 ok—knasta] er við hann hafði glímt *B.* en—vetra *f. B.* 3 .VII. vetra gamall *B.* 4 sua] bæði *B.* sterkr] stórr *B.* mikit *f. B.* 5 mit Raudr *beginnt ein neuer abschnitt in B.* 5, 6 ok—skarpl.] en hon hafði synjat snarpliga *B.* 6 Raudr] hann reidr *B.* illu skapi] illum hug *B.* 7 svá var *B.* at—furr] þá fekk *D. B.* 8 frækn. i] framr i allri atgervi ok *B.* 9 framm] at *B.* 10 vnder] hjá *B.* i hinn harðasta bard. *B.* 11. 12 bæði—viðr.] hinn harðfengasti *B.* 14 þá þiki] þat mun *B.* 15 vera *f. B.* at—þig *f. B.* 16 lengi *f. B.* 17 meirr] füllum *B.* með akefð] i ákufa *B.* 18 eptir megni] af megni glímuna *B.* 19 á halsi sér *B.* 20 vörn til reidu *B.* 21 skerr] sníðr *B.* með *f. B.* 22 drekan *B.* þann—goda *f. B.* 22. 23 þat goz] annat þat *B.* 24 kalla] kváðu *B.* hann vera *B.* bezta] vænsta *B.* fór hann heim *B.* 25 sitia] ok sat *B.* glader] gláðr ok kátr *B.* skorti hann *B.* ok] né *B.*

(36.) Finnbogi tók kristni.

- Sva er sagt. þa er kristni var þótt a Íslandi, sa fagnadr er
ollum hefir mestr vordit, at engi varð fyrr til ne skiotari en
Finnbogi enn rammi at iata þui með Þorgeiri modurbroður
5 sinum, var hann ok iafnan sidan formælandi þat at styrkia ok
stydia sem hinir agætustu menn þóttu, varð ok sialfr vel ^{110 a, 2.}
kristinn, þat er sagt eptir fall Borgs hins racka, at Hallfridr
feddi barn, let Finnbogi þegar kalla eptir Bergi frænda sinum,
vnni hann honum einna mest sona sinna, Bersi het maðr,
10 hann bio i Huammi i Vazdal, hann var skyldr þeim Hof-
monnum, hófu þeir kuéntan hann ok lagit til fe með honum, [322]
hafði hann adr verit hloypipilltr þeira brædra, en var nu vord-
inn gilldr maðr ok lagamaðr mikill, þessi maðr eggjaði þa
bræðr iafnan til mótgangs við Finnboga, Iokull lá lengi i
15 sarum ok varð þo heill, Þess er getið eitt hvert sinn, at Finn-
bogi hafði ridit til Gnups at finna Sigurd, ok adr hann ridi a
brott, kemr hann i Huamm at finna Bersa ok mælti, Sua er
mer sagt, Bersi, at þu ser miog spillandi vm lyndi frænda þinna
ok miog æsandi þa þa hendr mer, en þar sem þu ert litils verðr
20 hia þeim, þa skal ek sua finna þig oitt huert sinn, at þu skalt
alldri þrifaz, Bersi segir, ek hefir litid at gort hor til, en þat
[skal] vita ok til eiga at segia, at engi skal þer grimmi en
ek, Finnbogi sat a baki ok reid at honum ok slo hann kinn-
hest, sua at þegar fell hann i vuit, ok quad Finnbogi eeki vapn
25 a hann berandi, bað hann sua annars verra bida, ridr hann
hoim ok lætr kyrt vm, þat var einn tima, at þau Finnbogi ok
Hallfridr rida norðr til Ljosauaz, Tok Þorgeirr við þeim baðum

22 [skal] *f. hs.*

2 var — Isl.] kom til Íslands *B.* 3 *nach* vordit: ok bezt *B.* varð
— til] var fyrri *B.* 4 onn rammi *f. B.* þui] trúni *B.* 5 var hann—
form.] formælti enda hann (*hana hs.*) ok *B.* 8 sveinbarn *B.* 9 einna
f. B. allra sona *B.* 10 *nach* bio: þar sem hét *B.* 11 kuént.] kvángat *B.*
13 maðr (1)] bóndi *B.* 16. 17 a brott] heim *B.* 17 at finna] ok finnr *B.*
18 lyndi] lund *B.* 21 at gort] við þat haft *B.* 21. 22 þat—eiga] nú
skaltú þat eiga til *B.* 22 *nach* segia: héðan af *B.* 23. 24 kinnhest]
kinndrep *B.* 26 lætr] sozt *B.*

hondum ok varð þeira kuamu storliga feginn. litlu síðarr kom þar sendimadr vtan or Vík ok sagði Asbiorn krankan miog ok bað Þorgeir koma vt þangat. en þau vissu eigi at Finnbogi væri þar kominn. Eptir þetta ríða þau vt oll saman. verðr allt folk þeim storliga fegit. ok var Asbiorn miog siukr. skipar hann 5 til vm þa hluti sem hann villdi sín vmráð standa lata. sagði at Finnbogi atti fe at taka allt eptir hans dag ok quaz honum vnna storvel at niota. bað þau hion gera þat tillæti við sik at lata heita eptir honum. kuaz þess venta at nockur hamingia mundi fylgia. eptir þat fa þeir honum prest at veita honum þa 10 hluti er hann þurpti nauðsynliga. ok síðan þraungir hann sottin sua at þar af deyr hann. þinguz síðan brott með lik hans. ok 110 b, 1. for fioldi með vtan þaðan. ok er þeir ríða vtan vm Flateyjar-dalsheidi ok vm kambinn Almanna-kamb. en annarr heitir Finnbogakambr. þa bað Þorgeirr þa stíga af hestum sínum. 15 var vedrit gott ok heitt. ok mædduz hestarnir vnder baurunum. [324] þeir gerdu sua. þa mælti Þorgeirr til Finnboga. með þui. frændi. at þat er likara. at frestiz kuamur þinar norðr hingat. þa vilium ver bídía þig at þu synir her nockura afraun. er bæði ero hia frændr þinir ok vinir. Finnbogi spurði huat hann villdi helst 20 huat hann gerdi. eða vili þer at ver glímim. Þorgeirr quad þat ecki gaman mundu vera. Finnbogi leggr þa af ser kapuna. var mædrinn bæði mikill ok vegligr. midmiorr ok herðibreidr. limadr manna bezt ok hærðr vel. huerium manni frídari ok

6 standa *hs.* 11 þurpti] *so hs.* 14 he in heidi über der zeile nach-
getragen. 21 huat] *wohl schreibfehler st. at.*

1 þeira kuamu] þeim *B.* 2 or Vík] af Eyri *B.* 3 vt þangat] til
sín *B.* þau—eigi] hann segir *B.* 4 væri] var *B.* 5 siukr] sóttðreginn *B.*
6 villdi—vmráð] mætti *B.* 7 atti] ætti *B.* at taka *f. B.* hans dag]
hann *B.* 8 vnna storvel] stórliga unna vel *B.* þat—sik] sér þat eptir-
læti *B.* 9 honum] sér *B.* nockur ham.] nokkut hamingjuæfni *B.* 10 nach
mundi: hans nafni *B.* at veita] ok veitir *B.* 10. 11 þa alla hluti *B.* 11 þurpti
at hafa nyttsamligasta *B.* hann] at honum *B.* 12 þar af *f. B.* 13 for—
með] fara með síðla manna *B.* 14. 15 -kamb—Finnboga kamb *f. B.*
15 hestum sínum] baki *B.* 16 gott ok *f. B.* 18 likara] líkast *B.*
19 her] oss *B.* 21 huat] at *B.* 23 vegligr] vænlig *B.* 24 manna bezt]
hverjum manni betr *B.* hærðr vel *f. B.* huerium—frídari] manna
fríðastr *B.*

- hinn kurteisazti ok allra manna hermannligaztr vnder vapnum.
 ok þat vilium ver segia. at faer eða aungver muni sterkari verit
 hafa a Íslandi þeira er einhamir hafa verit. Finnbogi gengr
 þar at sem einn steinn mikill stóð iardfastr. hann hnyckir vpp
 5 steininum. ok syndiz flestum monnum vlikligr til hafs firir vaxtar
 saker. hann tekr ·II· stefna ok loggr a enn mikla steinninn.
 tekr vpp alla saman a bringu sér ok gengr með eigi allskamt
 ok skytr niðr síðan. sua at steinninn geck eigi skemra niðr en
 tueggia alna niðr i iordina. ok heyrum ver þat sagt. at litil
 10 merki siai nu þess ens mikla steínsins. on hina siai ·II· er
 hann lagði a ofan. Þorgeirr bad hann hafa þæck firir. er þat
 likaz. at þessi afraun. þo at þu kaller eigi mikla. se vppi
 meðan Ísland er bygt ok þitt nafn kunnigt huerium manni.
 Eptir þat bua þeir ferd sína ok letta eigi fyrr en þeir koma
 15 til Liosauaz. var Asbiorn iardadr ok potti verit hafa it mosta
 mikilmenní. en þat varð rad þeira at vilia Þorgerðar. at hon
 skyldi bua a Eyri með vmsia Þorgeirs broður sins. Ok eptir
 þat byz Finnbogi heim med sitt foruneyti. þiggia þau þar ágét-
 ar giafir ok skilia með mikilli vinattu. ok ridu þa til Eyia-
 20 fiardar. fann Hallfríðr þar frændr sína ok víni ok pagu goðar
 giafir. Síðan ríða þau vestr til Vidídals ok koma heim til [326]
 Borgar. varð allt folk þeim storliga fegit. Þann sama vetr fæddi
 Hallfríðr sueinbarn ok skyldi heita Asbiorn ok var hinn ven-
 ligsti. ok þegar hann var nockurra vetra. sendir Finnbogi hann
 25 norðr a Eyri til Flateyriardals Þorgerði móður sinni. fæddiz 110 b, 2.
 hann þar vpp ok kuangadiz ok var it mesta hraustmenní. er
 þar komin mikil átt fra honum ok stormenni. þau Finnbogi

3 das zweite n in nafn über der zeile.

2 fáir einir meun B. 4 einn—mik.] stórr steinn B. hnyekir] rykk-
 ir B. 5 monnum f. B. 6 leggr] lætr B. steinninn f. B. 8 síðan f. B.
 steinninn f. B. niðr (2) f. B. 10 ummerki B. siai (2)] aðra má
 sjá B. 12 þo—mikla f. B. 13 Ísland] landit B. 17 sins] hennar B.
 18. 19 ágétar] hinar ágætustu. 19 skil.—vinattu] skiljast þaðan með
 þinni mestu blíðu B. þa] þau þaðan, B. 20 Hallfr.] hann B. 22 allt
 f. B. 23 sueinb.—Asb.] son er Asbjörn hét B. 23. 24 vœnligasti
 sveinn B. 24 nokkura vetra gamall B. 25 norðr á Eyri f. B. 26 hraustm.]
 roskmenni B. 27 þar af B. mik. átt] mikill ættþingr B. ok mart
 stórm. B.

attu ok son er Þorgeirr het ok kallaðr eptir Þorgeiri goda. ok þat vilja menn segja. at þau ætti .VII. syni ok alla hina efnligstu menn ok hina hraustustu.

(37.) Af Gunnbirni.

A einu sumri kom skip i Hrutafjörð ok atti sa maðr halft er 5
Lodinn het. en halft atti Gunnbiörn Finnþoga son. ferr hann
þegar heim til Borgar. ok verða þau hion honum storliga fegin.
Lodinn ferr til Hofs með annan mann ok þa vist með Iokli.
Gunnbiörn var huerium manni meiri ok venligri ok líkr miog
feðr sinum. var hann þa .XV. vetra gamall. Sva er sagt. at 10
leikar voru i Huammi at Bersa er fyrr var getið. sua var ok
iafnan leikit at Hofi. Gunnbiörn reid iafnan til leika i Huamm.
ok þotti Finnþoga þat huergi betr er hann for iafnan einsliga.
bað hann gera annathvart at fara eigi eða margmennari ella.
Bersi var iafnan i illu skapi er hann kom ok let sem dolg- 15
ligaz. þat var einn dag er Gunnbiörn reid vestan til Huamms til
leiks ok .III. huskarlar með honum. komu þeir i Huamm ok
var kominn fioldi leikmanna. þar var kominn Iokull fra Hofi
ok hans menn. ok var talað mart vm glímur. spurdi Iokull ef
Gunnbiörn villði glíma. mantu vera sterkr maðr sem faðer þinn. 20
hann quað litinn knaleik sinn. quaz ok eigi vera gamall miog.
þa mælti Bersi. þat þikir oss ráð. at þeir Gunnbiörn glími ok
Iokull. man hann vera vel knarr þar sem hann er son hans
[328] Viddælagoda at engir skulu nu þora til iafrs at leika við. finnu

4 Gunbirni *hs.* 16 Huamms] *die hs.* fehlerhaft Hofs.

1 kall.] hét hann B. [þorg. goda] móðurbróður hans B. 3 menn—
hraust. f. B. 7 hion f. B. 8 nach ferr: til vistar B. Hofs] Hófs-
manna B. með Iokli] af þeim bræðrum B. 9 venligri—miog] sterkari
ok hinn vænligasti ok hinn líkasti B. 11 voru] hefði verið B. at]
hjá B. 11. 12 sua—leikit] sagt var at leikar væru iafnan B. 13 þat
huergi] ekki B. einsliga] einslida B. 14 bað—ella] ok segir hann
fara skyldi fjölmennari B. 16 til Hofs f. B. 19 glímur manna B. ef]
huárt B. 20 glíma við hann B. mantú] því at þú munt B. 21 hann
—sinn] G. kvazt báinn vera at glíma B. 22 oss] mér B. þeir] þit B.
glímið B. 23 man—þar] mun þar vera vel á komit B. 24 skulu—
þora] mega nær þora við hann at iafrast eða B. við] ok B.

- ver þat Vazdælar. at Ingimundr er allr. en synir hans þola
 bædi sínar skomdir ok annarra frænda sinna. Eptir þetta taka
 menn til leiks. var Gunnbirni skipat i mot Iokli. genguz þeir
 at fast ok gerðu langa lotu. ok fell Iokull a kne. þa var vm
 5 rædt at þeir myndi hætta. ok kalla iafni. Iokull vill þat eigi
 ok gerðu þeir lotu aðra. ok fell þa Gunnbiorn a kne. þa gingu
 menn at ok báðu þa hætta. Iokull quad ecki reynt vera. Eptir
 þat taka þeir til it þridia sinn. Gunnbiorn leysir þa til ok
 hleypr vnder Iokul ok þrifr hann vpp a bringu ser ok setr niðr
 10 innar vid þallinn mikit fall. þeir Iokull ok Bersi hliopu til
 vapna ok voru halldnir. Eptir þat skilia þeir leikinn. ríða ^{111 s. 1.}
 þeir Hofsmenn þegar i brott. ok sua Bersi. Gunnbiorn byz ok
 hoim. Ingibjorg hét heimakona þar i Huammi vén ok vinnu-
 goð ok af goðum ættum. hon hafði iafnan vel tokit við Gunn-
 15 birni ok pionat honum iafnan er hann kom. gerði hann ok
 iafnan margtalat vid hana. hon geck at Gunnbirni ok bað hann
 eigi ríða hina somu leið aptr sem hann hafði þangat ridit. er
 þat ætlan mín. at þeir siti firir þer. hann kuez þat eigi hirda.
 man ek ríða som leið liggr bædi vm Vazdal ok Vididal. huart
 20 sem ek em lengr eða skemr a Islandi. ríða þeir brott ok þar
 til er gatnamot er. ok liggr þa onnur vestr til Vididals. þar
 hlaupa menn vpp firir þeim. var þar Iokull með þinn ·IX· mann.
 hann bað Gunnbiorn af baki stiga. skal nu vita huart þu ert
 betr vapnfmr eða glínuferr. Gunnbiorn quad huartueggia með
 25 litlu moti. hleypr hann af baki ok hans menn. Iokull lagði
 þegar til hans i skioldinn. en skioldr hans var auruggr sua
 at ecki geck á. Gunnbiorn bra suerði ok hío til Iokuls ok

1 Vazdælar] so hs. 15 i in gerði úber der zeile. 18 þat eigi þat hs.
 24 huartueggia hs.

1 allr] slæri B. en — hans] ok synir ok B. 2 skemdir] skammir B.
 3 i mot I.] við Jökul B. 4 fell] fór B. 5 myndi] skyldu B. ok kalla
 iafni f. B. 7 reynt vera] út gert með þeim B. 9 a bringu ser f. B.
 setr] rekr hann B. 10 innar f. B. þallinn B. 12 vor Hofsmenn:
 heim B. Bersi með þeim B. 13. 14 vinnugóð] vana góð B. 14 goðum]
 hinum beztum B. við f. B. 15 iafnan f. B. 17 hafði — ridit] reid
 þangat B. 20 síðan ríða B. 21 gatnamótin váru B. 22 með þinn] við B.
 mann] menn B. 23 hvárt at B. 24 vapnfmr] vápnferr B. vor með:
 vera munda B. 25 síðan hleypr B. 27 geck] beit B.

klauf allan skioldinn auðrum megin mundrða. Iokull varð
 ecki sarr. Þar er til at taka sem Finnbogi er heima at Borg.
 Hallfridr spurdi vm daginn hvar Gunnbiorn væri. Finnbogi
 quað hann farit hafa til leiks. hon quað slikt vndarligt at lata
 son sinn fara suá einsliga i hendr vnum sínum við slika 5
 [330] vjafnadmenn sem at eiga er. Finnbogi quað þetta satt vera.
 Það Rafn litla taka hest sinn. Þat gerði hann. riðr Finnbogi.
 en Rafn hliop firir. riðr hann vestan sem leid ligr þar til er
 hann ser bardagann. ok i þui er hann kom at. leggr Gunn-
 biorn til Bersa i gegnum skioldinn ok sua i lærit. ok varð þat 10
 mikit sár. þa lagði Iokull til Gunnbiarnar i skioldinn. en hann
 var sua harðr. at ecki bitr á. ok stauk af vpp spíotíð ok i
 viðbeinað. ok i þui kom Finnbogi at ok leggr til Iokuls sua
 at þegar stoð i beini. þa mælti Finnbogi. þat er nu ráð. Bersi.
 at ganga vel framm ok giallda kinnhestinn. hann hío þa til 15
 Bersa ok af hofuðit sua snokt. at þat kom milli herða huskarli
 hans sua at hann fell þegar i vuit. eptir þat er Finnbogi sua
 akafr at hann hauggr a tuær hendr. ok eigi letta þeir fyrr en
 fallnir ero .V. fylgdarmenn Iokuls. en hann með ollu vuigr. þa
 mælti Gunnbiorn til Finnboga. latum nu vera firir þui at þeir 20
 ero nu ífrkomner ok með ollu sigrader. er þer gott við þat
 at vna. at Iokull hefir iafnan með fiolmenni at þer farit ok
 111 a, 2. latid menn sina. en borit sig alldri heilan af ykrum fundi. mundi
 þat ok mal manna i Noregi eða annars stadar þar sem þu ert
 mest agettr af hreystiuverkum. at þer væri litilræði i at skipta 25
 hoggum við Vazðela. þo at þu dræper huern at oðrum. Finn-

6 vjafnadmenn *hs.* 7 taka] ta *hs.* 10 skioldin *hs.* 19 fylgdar-
 menn *hs.*

4 til leiks i Vatnsdal *B.* vndarligt] úvarligt vera *B.* 6 þetta satt]
 svá *B.* nach vera: ok kvað eigi hafa hugsat þetta svá sem varligt
 væri *B.* 7 síðan það *F. B.* 7. 8 þat — en *f. B.* 8 riðr hann] en *F.*
 reið *B.* 9 bard.] fundi þeira *B.* at *f. B.* 10 i] i gegnum *B.* 11 all-
 mikit *B.* 12 vpp spíot.] út lagit *B.* 14 at þegar *f. B.* 15 vel framm]
 at vel *B.* giallda kinnh.] hefna kinnpústrsins *B.* 16 af honum *B.*
 snokt] snart *B.* 17 þegar *f. B.* 20 Finnboga] fýður síns *B.* nu] þá *B.*
 nach vera: svá nú um sinn *B.* 21 með *f. B.* 22 iafnan *f. B.* 24 ert]
 hefir [verit] *B.* 25 hreystiverkum þínum *B.* 26 dræpir niðr *B.*

bogi gerir þetta eptir bæn Gunnbiarnar. at þeir skilia. eru þeir
 lokull eptir .IIII. lífs ok aller miog sarer. en þeir fedgar ríða
 heim með sína menn. spyrjaz nu þessi tíðendi. ok er lokull
 heim fluttur sárr miog með sína menn.

5 (38.) Finnbogi gerr brott or Víðidal.

- Sva er sagt. at austinenu verða þessu storliga reidir er lokull
 hafði setið fyrir Gunnbirni ok foru þegar brott frá Hofi ok
 voru at Gnupi þat sem eptir var vetrarins. ok vm sumarit
 eptir a alþingi er talat vm mal þeira ok þotti monnum ecki
 10 þannuog mega fram fara. at þeir dræpiz einart níðr. ætluðu at
 Finnbogi mundi eigi fyrr letta. en hann eyddi ollum þeim. at [332]
 nockurr þroski væri yfir. en ætluðu ok við ofkapp lokuls. at
 hann mundi aldri af letta. huern mannskada sem hann fengi.
 þar til er vmskipti yrði með þeim. var þa leitað vm sættir
 15 með þeim. en lokull vill engri sætt fata. Finnbogi vill ok enga
 bióða. var þa vhaegt með þeim saman at koma. en með þui
 at þeir Hofsmenn voru frændmargir. en Þorgeirr dauðr modur-
 broðer Finnboga. þa var þat ráð hofdingia. at Finnbogi var
 giorr i brott or Víðidal af þui at menn ætluðu at þeira vand-
 20 ræði mundu aldri fyrr losaz en adrær huarir leitaði vndan.
 fysti Gunnbiorn fódur sinn at fara vtan. það hann þar mundu
 vel virðan huar sem hann kæmi. Finnbogi quaz ecki vtan
 vilja. man ek fylgia sonum minum. menna þa ok hreysta eptir

5 ger *hs.* 16 þui *über der zeile nachgetragen.* 19 l in Víðidal *aus
 r corrigiert.*

2 lokull *f. B.* miog *f. B.* fedgar] frændr *B.* 4 fluttur] færðr *B.*
 sárr — menn] ok menn *hans.* 5 *kein abschnitt in B.* 6 at — þessu] um
 þá austmenn hina, at þeir urðu *B.* 7 brott *f. B.* 8. 9 vm — eptir] hit
 næsta sumar *B.* 10 einart *f. B.* ætluðu menn *B.* 11 eyddi — at] dræpi
 níðr alla þá er *B.* 12 væri yfir] var at *B.* ok] menn *B.* at *f. B.*
 13 fengi] biði *B.* 14 yrði *f. B.* leitað] talat *B.* sættir] sætt *B.*
 15 engri] aldri *B.* 16 þa] því *B.* með þeim *f. B.* 18 Finnb.] hans *B.*
 19 Víðidal] Vatnsdal (!) *B.* af þui — menn] ok *B.* 20 aldri — losaz]
 heldr létta *B.* en] ef *B.* 21 fara] hann ferir *B.* mundu *f. B.*
 22 huar — kæmi *f. B.* 22. 23 vtan vilja] vilja útán fara *B.* menna
 þa *f. B.*

megni. Sua er sagt eptir þetta, at Finnbogi selr Borgarland ok ferr vestr i Trekyllisvík ok byz þar vm ok reiser þar þę fridan. En þat sama sumar ferr Gunnbiorn vtan med mikit fe er fadir hans gaf honum, var þa Dalla ondut ok tok hann þar vid fe ollu eptir hana. hann kuangadiz ok atti þa konu 5 er Asa hét af hinum beztum ættum. varð hann ágætr madr ok vmfram flesta menn vm alla atgerui. ok er mikil saga fra honum. Þau Finnbogi ok Hallfridr attu .VII. syni, var Gunnbiorn ellztr. annarr Eyulfr. .III. Þorir. .III. Asbiorn. .V. Bergr. .VI. Þorgeirr. .VII. Þorgrimr. ok voru allir hinir ven- 10 ligstu menn. Finnbogi gerdiz formadr vestr þar ok villdu sua aller sitia ok standa sem hann villdi. ok potti þeim þar hardla gott. Þorir son Finnboga var iafnan med Maudruellingum 111 b, 1. frendum sínum. ok þat hofum ver heyrt. at hann væri med Eyulfi halta i Melrackahols-bardaga. ok var mikill madr ok 15 sterkr. ollum sonum sínum feck Finnbogi hina beztu kosti þuiat hann var huerium manni audgari ok atti betri gripi en adrer [334] menn. var hann ok hinn mesti skarzmadr i buningi. Rafn enn litli var med Finnboga medan hann lifdi ok var bæde frarr ok skygn ok glauggþeckinn. Finnbogi var bumadr mikill 20 ok let miog sækia vtrodra. var ok skamt at sækia þuiat miog sua matti kasta a land. Finnbogi gerdiz þa hniginn nockut ok var þo hinn gilldazti. giordiz þa miog fiolbyggt i vikinni. var þa halfr fiordi taugr bæia. bædi miklir ok goder. var þar storliga fiolment. gerdiz Finnbogi þar hofdingi ok stiornarmadr ifir þui 25 folki ok voru honum þar aller vel viliader. hann kalladi þann þę a Finnbogastodum er hann bio a. ok var bedi mikill ok

2. 3 þę frid.] hinn bezta bæ B. 4 er fadir — honum f. B. ondut] dauð B. 5 þar vid f. B. ollu f. B. 6 ágætr] hinn ágætasti B. 7 ok vmfram — atgerui f. B. 10 .VII. þorgr. f. B. voru f. B. 14 væri] hafi verit B. 14. 15 med — halta f. B. 15 -hols- f. B. 16 — 18 ollum — buningi f. B. 19 var iafnan med f. B. 19. 20 bæde — glauggþ.] hinn framasti ok hinn kurteisasti i öllu B. 21 sækia (2)] fara B. þuiat] þat var (?) B. 22 hniginn at aldri B. 23 þo] ordinn þa B. miog f. B. 24 bædi f. B. 24. 25 var þar — fiolment f. B. 25 þar — ok f. B. 26 hétadi ok folki B. naek folki: þuiat hann gerdist bardla ríkr B. honum þar] monnum B. viliader] vingadir B. 26. 27 þann þę] bæ sinn B. 27 er — a f. B. bedi] bæ B.

skauruligr. Finnbogi let gera kirkju mikla a þe sinum ok feck prest til ok heilt hann vel ok semiliga at ollu þui er honum til heyrði.

(39.) Fall Þorgrims.

- 5 Fra þui er sagt eitthuert var. at maðr kemr a Finnbogastadi til gistingar. var hann mikill maðr ok knaligr. hann geck firir Finnboga ok kuaddi hann vel. Finnbogi tok kuEDIU hans ok spurdi huerr hann væri. hann quaz Þorgrimr heita ok vera vazdælskr maðr ok vordinn sekr a þingi. Finnbogi spurði
- 10 huerr hann hefði sektan. Þorgrimr quad þa Hofsuena þat gert hafa. Finnbogi spurdi huat hann ætladiz þa firir. hann quez eigi vita sua giorla. quaz hafa leitad til margra höfðingia. ok villdu honum engir asia veita. Nu spurða ek at þu værir agætari en flestir menn adrer ok syndiz mer rað at koma a
- 15 yðvarn fund. Nu vil ek biðia yðr viðtoku ok nockurrar asia. Finnbogi segir. eeki man þat raðligt at taka við sekjum manni. hefi ek ok iafnan haft mikinn motgang af Vazdælum. þo at ek hafi minna til gort en halldit skogarmanni firir þeim. Er þat [336]
- nu bezt. at skili með oss. þo at huarertueggju hafi mikit latid
- 20 firir oðrum. eða ertu at nockuru iþrottamaðr. hann quaz engi iþrottamaðr vera. en ef skal allitid til finna. þa þikiz ek gard leggja eigi verr en annarr maðr. hefi ek ok þat miog gortt. ok hefir enn engi fallit. helldr setna þeir i iord niðr. Finn-

9 vazdælskr *As.*

1 skaurul.] torsóttligr *B.* fagra ok mikla *B.* 2 semiliga] sœlliga *B.* 2. 3 at ollu — heyrði] sem honum sómði *B.* 4 *kein abschnitt in B.* 5 eitthu. var *f. B.* 7 tók vel *B.* 8 huerr] hvat *B.* 9 vazd.] nordlenzkr *B.* 10 sektan] sekjan gert *B.* 11 ætl. — firir] ætladi fyrir sér *B.* 12 sua *f. B.* til *f. B.* 13 villdu — engir] vildi mér engi *B.* 13. 14 þu — adrer] þér varid mjök ágætr ok mikilverðr *B.* 14 rað *f. B.* 16 raðl.] rað *B.* 17 haft mikinn *f. B.* 18 halda *B.* skogarm.] sekjan skógarmann *B.* 18 — 20 Er þat — oðrum *f. B.* 20 engi] at engu *B.* 21 finna] tína *B.* 22 eigi verr] betr *B.* annarr maðr] adrir menn *B.* miog] jafnan *B.* 23 enn *f. B.* fallit] at fundit *B.* helldr — þeir] þv at þeir hafa stadið þar til at þeir hafa sjatnat *B.*

bogi segir. þat þyrfti her miog at gera þuiat vm tunit er engi
 111 b, 2. garðr. en miog agengt. Þorgrímr bað hann til hætta hve honum
 gætiz at. ok sua varð. at hann dualdiz þar ok tok til garðlags.
 ok geck þat bæði skiott ok vel. ok sa Finnbogi þat er at
 þessu var hann vel hagr. líðr a sumarit þar til er hann hefir 5
 gert vm tunit. var þat tuggia manaða verk ok þótti ollum
 þeim sem sá it mesta mannuirki i þessum garði. Þorgrímr var
 goðr vidreignar ok faskiptinn. hann spurði þa Finnboga huat
 hann skyldi þa at hafaz ok quaz giarna þar dueliáz uilia.
 Finnbogi quaz eiga gerði eitt. bað hann þangat fara ok leggja 10
 þar garð vm. Þorgrímr gerði sua. líðr nu aframm. ok einu
 dag gengr Finnbogi a gerðit. Þorgrímr fagnar honum vel. var
 þa ok miog sua gert vm gerðit. hann vndraði miog skiotleik
 þessa manz ok hagleik. hiti var mikill vm daginn ok mælti
 Finnbogi. sua gerir mer þungt ok hofugt. at ek ma vist eigi 15
 annat en sofa. Þorgrímr bað hann þa heim fara ok sofa heima.
 Finnbogi quaz eigi mega við bindaz ok kastar ser níðr ok
 vefr felldi vm hofuð ser. sofnar hann þegar fast ok hraut
 mikinn. Þorgrímr gerði þa hark nockut ok vaknadi Finnbogi
 ecki við. Þorgrímr hleypr þa at horninu i einum stað ok 20
 kippir or torfu ok þrifr vpp sverð ok hleypr at Finnboga þar
 sem hann la ok hauggr til hans sem hægligaz. Finnbogi suaf
 eigi iamfast sem hann lét eða Þorgrímr hugði ok spratt vpp
 i móti ok bra felldinum at suerðinu ok snarade at honum þegar.
 Þorgrímr hliop þa vnder Finnboga ok þo at hann væri sterkr 25
 vel. þa atti hann þo eigi við sinn maka her vm. ok hafði

2 hve über der seile von ganz junger hand. 7 manuirki h. 18 hraut]
 brat h.

1 þyrfti — at] þarfum vér ok láta B. 2 en þó B. agengt] gengt
 gerðin B. bað hann] kvazt B. hætta munda B. hve honum] huersu
 er hinn B. 3 duald. — ok f. B. tok] rétt þar B. 4 ok sa] sagði B.
 4. 5 þat er — hagr] at hann væri hinn hagasti maðr B. 7 i — garði
 f. B. 13 um allt gerðit B. 14 þessa manz] hans B. 15 gerir —
 hofugt] gerist mér kynligt B. vist f. B. 18 vm hof.] at hofði B.
 19 mikinn] mjök B. nockut] mikit B. 20 hleypr — horn.] gekk at
 garðinum B. 21 torfu ok] einni torfu en B. 23 let — Þorgr. f. B.
 23. 24 vpp i móti] hann þegar upp í mótt honum B. 24. 25 ok bra
 — Finnb. ok f. B. 26 maka] líka B. her vm f. B.

Finnbogi hann skiott vnder ok spurði þa huart eigi væri allt
 it truazta. ok spurdi huers rað þetta væri. Þorgrímr quað nu
 eigi leyna mega. ok var þetta rað Iokuls. þikiz hann þungt
 hafa af beðit ydrum skiptum. Nu vil ek biðia þig gríða ok [338]
 5 miskunnar vm mitt mal. Finnbogi segir. ekki ottaz ek at mer
 verði skaða auðit af þer. en þar sem þu ert sendimadr Iokuls
 sliks erendiss. þa nenni ek eigi auðru en vmskipti verði móð
 ockr. tekr síðan suerðit ok hanggr af honum hófuð. hafði
 Þorgrímr vnnit mikit ok þarft firir Finnboga. enda var honum
 10 miklu launat. líða nu stunder ok spyrr Iokull þetta ok vnrir
 nu verr við en áðr. en Finnbogi sitr i bui sínu ok skortir
 eigi auð fíar ok goða virðing.

(40.) Fall Þorbiarnar.

A næsta ari eptir drap Þorgríms kom maðr til gistingar a
 15 Finnbogastaði. hann var beði mikill ok sterkligr. suatr ok
 helldr illmannligr. hann geck firir Finnboga ok kuaði hann.
 Finnbogi tok knediu hans ok spurdi huerr hann væri. hann quaz 112 a, 1.
 heita Þorbiorn ok vera allra sueita madr. kannaz þa marger
 við ef heyra víðræfni mitt. em ek kallaðr slegfall. Finnbogi
 20 spurdi huert hann skyldi fara. hann quaz eigi vita gerla. quað
 helldr harka firir sér. em ek vordinn sekr ok fer ek nu sua
 sem loitandi þess hófðingia er mik villdi hallda. Finnbogi spurdi
 huerr hann hafði sektan. hann quað þa hafa þat gort Vazdæla

5 at mer at mer *hs.* 10 miklu] miku *hs.* 21 vordinn sekr (r *über*
der zeile) vordinn *hs.*

2 truazta] traustasta *B.* huers] hver *B.* 3 leyna mega] því leyna
 munau *B.* þikiz] kvazt *B.* 4 gríða ok] nokkurrar *B.* 5 vm — mal]
 at mínu máli *B.* 6 skaði auðinn *B.* 7 eigi auðru] ekki annat *B.*
 8 síðan] hann þá *B.* 9 firir *f. B.* 10 miklu] vel *B.* stundir fram *B.*
 11 nu verr — áðr] illa við sinn hag *B.* 14 A — ari] hit næsta sumar *B.*
 til gíst. *f. B.* 15 beði *f. B.* 19 við ef] við mik er *B.* em ek] ok
 kvazt vera *B.* sleggjufall *B.* 20 skyldi] ætlaði at *B.* 21 firir sér]
 um ferdírnar *B.* em ek] kuazt vera *B.* sekr maðr *B.* 21. 22 sua
 sem *f. B.* 22 hallda] handla *B.* 23 hafði sektan] gerði sekjan *B.*
 Vazdæla *f. B.*

syni Ingimundar. quaz hafa barnat frændko þeira. er ek þú
her kominn. at mer er mikit sagt af stormenzku þinni. vil ek
bidia þig vidtoku ok asia. Finnbogi segir. þu ert grunbrusligr
maðr ok veit ek eigi huart þu lygr eða segir satt. verða oss
vandsén ráð þeira Vazdæla ok er mer ecki um at taka við þer. 5
Þorbiorn segir. þat er sua sem þer segit. em ek ok ecki dælligr
maðr kalladr ok helldr gilldr i flestum hlutum ok vvæginna. hafa
ok margir þat fundit. at mik hefir eigi aræði bilat. en giorla
veit ek huerr maðr þu ert. Finnbogi. er þat ecki mitt færi
[340] at stríða við þig. er ok ecki þat i ætlan. helldr hitt at þiggia 10
at ydr nockut heilræði ok asia vñ mitt mal. Finnbogi mælti.
huat er þer hellzt lagit til iþrotta. Þorbiorn sogir. iþrottalauss
em ek vñ þat er ek þikiz miklu gilldari i verki en adrer
menn. Finnbogi mælti. huat er þer bezt hent at vinna. Þorbiorn
segir. sla þikiz ek eigi minna en .III. adrer þeir er þo ero 15
gilldir i verki. þiki mer ok þat bezt at vinna. Finnbogi segir.
huat mun varða þo at þu dueliz her vñ hrið ok takir til slattar.
er her tauduerk mikit. ok gengr huskorum storliga litt. Þor-
biorn quaz þat giarna villa. bað hann bua ser lia ok orf sterk-
liga en oðrum huskorum. Finnbogi gerði sua ok tok Þorbiorn 20
til slattar. ok þotti monnum þat með miklum vlikendum huat
hann gat slegit. sa Finnbogi þat. at hann hafði ecki i holi
gillt i frasaugn vñ slattinu. slo hann bæði mikit [ok] vel. var
tadan sua loðin at eigi varð minna af at bera. slo Þorbiorn
iafnan at tueim megin. ok þotti líkari atgangr hans trollum en 25
monnum. ok er hann hafði lokit heimatodunni. spurdi hann huat

17 varða] verða *hs.* 23 [ok] *f. hs.*

3 nokkurrar ásjá *B.* 5 vandsén — Vazd.] vandsénir þeir Vatnsdólar *B.*
6 þer segit] sagt er þér *B.* em — ok] at ek em *B.* dælligr] deildr *B.*
7 kall.] af flestum monnum *B.* 9 maðr *f. B.* 10 stríða] stóra mik *B.*
i] mín *B.* hitt *f. B.* 11 nockut heilr.] heilráð *B.* 14 bezt] helst *B.*
15 .III. *B.* 16 gildastir *B.* 18 er hor] því at hér er *B.* storl. *f. B.*
19 bað hann] ok *B.* 19, 20 sterk.] miklu sterkara *B.* 20 husk.]
monnum *B.* 23 gillt — hann] haft hvat hann gat slegit, því at hann
slo *B.* 24 minna af] minni úr *B.* nach bera: en liggja mátti *B.* 25 at —
megin] eptir setningi hveru dag *B.* líkari] monnum líkr *B.* 26 mennsk-
um monnum *B.* hann hafði] þeir höfðu *B.*

- hann skyldi þá at hafaz. Finnbogi bað hann fara þá a gerðit. það haun þat flestum mest við taka. for hann a gerðit ok let þar ganga sem hoima. ollum þotti hellðr vðæltt við hann. 112 a, 2.
 en við Finnboga var hann enn miukazti. ok alldri fann hann
 5 þat at Þorbiörn mundi vm svikræði sitia. ok þess er getið einnhuærn dag. at Finnbogi geck a gerðit. ok fagnadi Þorbiörn honum vel. var þá slegin miog tadan. ok tauluduz þeir við vm stund. þá mælti Finnbogi. nu er om sem fyrr. Sua syfiar mik her. at ok ma vist eigi vpp standa. ok vist sækir at uockut.
 10 ok skal sofa. Þorbiörn mælti. Gangit heim bondi ok sofit þar. Finnbogi kastar ser niðr a legardiun ok kastar a sig felldinum ok sofnar þegar ok brytr fast. Þorbiörn sleggia berst vm fast a gerðinu. hanu gengr at bryna lia sinn. ok er hann hefir slegit vm stund. reunnir hann til augum þar sem [342]
 15 Finnbogi lá ok pikiz vita at haun mun fast sofnadr vera. gorir hark nockut ok vaknar hann eigi. eptir þat tekr [hann] at sla med akefð. I annat sinn huetr hann lia sinn ok gerir enn hark nockut. ok sefr Finnbogi. hann forr síðan ok slær. it þriðia sinn huetr sleggia lia sinn ok miklu mest. var léinn bæði
 20 mikill ok sterkr sem hinir beztu knifar. Þorbiörn pikiz nu eigi þurfa betra færi. hefir ecki annat vapu en liainn. sprettr nu vpp ok at Finnboga þar sem hann lá. ok ætlado skiott vm at raða. ok i þui hefir hann vpp sitt verkfæri ok ætladi at reka a honum midium. þá hleypr Finnbogi vpp ok þrifr vm

1 gerðit] gerðit dit *hs.* 16 [hann] *f. hs.* 19 mest] *so hs., doch nicht ganz deutlich.* var] *ua hs.*

1 þa at hafaz] gera *B.* 1. 2 bað — taka] mælti: „gerði eitt er hér lóðit, þat skaltú slá. hefir þar flestum um numit“ *B.* 4 við *f. B.* enn miuk.] auðmjúkari en öðrum *B.* 5 mundi] vildi *B.* svikr. sitia] svik búa *B.* getit um *B.* 7 tadan] gerðin *B.* 8 Sua] at svá *B.* 9 vist (1) *f. B.* 10 skal sofa] verð ok at sofa um stund *B.* 11 legard.] völlinn *B.* 11. 12 kastar — felld.] vefr feldinn at höfði *B.* 13 berst] brýzt *B.* hann — bryna] síðan gengr hann ok brýnir *B.* 14 slegit] hvatt *B.* augum] auga *B.* 15 mun] or *B.* vera *f. B.* 16 vaknar — eigi] *F.* sefr sem áðr *B.* 16. 17 eptir — akefð] hann ferr síðan ok slær i ákafa *B.* 17 i *f. B.* huetr] síðan brýnir *B.* nach sinn: i öðru sinni *B.* 18 ok sefr Finnb.] ok vaknar *F.* okki *B.* hann — slær *f. B.* 19 mest] lengst *B.* 20 nach sterkr: beit ok *B.* 22 nu vpp] upp síðan *B.* 22. 23 vm at raða] at skipta skyldi með þeim *B.* 23 hefir hann] er hann hefir *B.* sitt verkf.] ljáinn *B.* 24 honum mid.] hinn miðja *B.* hleypr] sprettr *B.*

orfit ok ætlaði at snara af honum. en þat geck eigi fyrr en þeir skipta þui með sér. kasta þa brotum ok rennaz a. verða þar hardar suiptingar. skilr Finnbogi þat. at hann man hliota at kosta afls i moti þessum. er þeira atgangr bedi langr ok harðr. en sua lyktaz at Þorbiörn fellr. Finnbogi spurði 5 þa huart eigi væri allt it truazta vm hans þarkuamu. Þorbiörn quaz ætlat hafa at eigi skyldi sua hafa vm skipt með þeim. Finnbogi mælti. skil ek at þetta munu annarra rað firir aunduerðu. Þorbiörn quaz sua vera ok quaz lokul hafa sendan sik ok heitid sér frændkonu sinni með miklu fe. ef ek kæmi 10 framf ferdinni. Nu vil ek ok bidia lifsgríða firir þat sem ek hefir illa gort. mun ek ok eigi leita optarr yðr at suikia. Finnbogi segir. þo at þu sér mikill ok sterkr. þa ottumz ek þo ecki at þu verðer mer at skadamanni ok man annat firir liggia. En þar sem þeir vilia enn eigi aflata suikræðum við 15 112 b, 1. mik. þa er þat líkaz. at vmskipti verði með okr optir tilgordum yðrum allra saman. Þorbiörn segir. ecki skal ok bidia lengr. ma enn alldri vita huerir firir gríðum eiga at rada. hann tekr þa ok veitir vmbrot sua mikil. at Finnbogi bugði þat. at hann mundi vpp komaz vndor honum. en ecki var vápn til reiðu. 20 Finnboga var ecki vm at lata bann vpp. bregðr felldarblaði [344] sínu at barka honum ok bitr i sundr. snarar síðan hofud hans ok brytr a bak aptr. ok linaz hann helldr við slikar byxingar. Síðan leitar Finnbogi at tygilkniði er hann hafði a balsi sér ok getr veitt honum þar með baua. ok var bedi at hann hafði 25

7 hafa (2)] die zwei mittelsten buchstaben sind durch ein loch im pergament zum teil zerstört. 8. 9 aunduerðu] aunduerðu *hs.* 25 veit *hs.*

2 a)] at síðan *B.* 3 hardar] stórar *B.* 4 hliota] vörða *B.* afls] kapps *B.* þessum kumpáni *B.* 5 lyktaz] lýkr með þeim *B.* 7 hafa vm skipt] ann skipta *B.* 8 munu] man verit hafa *B.* annarra manna *B.* 11 lifsgr.] þik mér lifs ok gríða *B.* 12 við leita *B.* yðr] þik *B.* 14 skadamanni] skaða eða meini *B.* 15 þeir vilia] þér vilid *B.* 16 verði *f. B.* 16. 17 tilg. yðrum] verknadi yðrum (yðvars *hs.*) *B.* 17 ok þess *B.* 18 firir *f. B.* tekr] rekr *B.* 20 komaz] standa *B.* nach reiðu: nær honum *B.* 21 upp standa *B.* 21. 22 bregðr — at] verðr honum þat fyrir, at hann bregðr fyrirkyrtuani á *B.* 22 nach sundr: í honum barkann *B.* 23 brytr bann *B.* helldr] þá *B.* byx.] beyingar (?) *B.* 24 tyg. sínum *B.* 25 banasár *B.*

vnnit mikít. enda hafði hann slattukaup mikít. vattaði Finn-
 bogi þat síðan. at honum þotti tvisynt verit hafa. huersu fara
 mundi með þeim. ok þotti hann verit hafa it mesta traullmenn
 við at eiga. Er þat gerði síðan kallat Sleggiufall. frettiz þetta
 5 skiott víða þar sem Þorbiörn var kunnigr. þotti monnum Finn-
 boga þetta hafa auðnusamliga tekiz við slíkan heliarmann sem
 at eiga var. vnr Iokull illa við ok þikir monnum hann þui
 verra af fa sem þeir Finnbogi eigaz fleira við. líða nu stunder
 ok er allt kyrt ok tíðendalaust. Sitr Finnbogi nu i þui sínu
 10 með goðri virðingu. gerduz nu synir hansagetir. var Þorir
 íafnan með Maudrællingum frændum sínum.

(41.) Af Vermundi kapítulum.

Nu skal þar til taka. at maðr kom a Finnbogastade til gist-
 ingar sem opt kunni til at bera. Finnbogi spurði þenna mann
 15 at nafni. en hann quaz Vermundr heita. austfirzkr maðr at
 sétt. það fofur sinn þar bua. þessi maðr var ecki mikill
 vexti. kuikligr ok skíotligr. hann bað Finnboga víðtoku. quaz
 vera sekr maðr ok það Brand hinn aurua Vermundar son
 hafa sektan sik. firir þat er hann veitti manni auerka honum
 20 skyldum. en ek a nu huergi traust eða halldz ván. en Finn-
 bogi quaz lítid geraz vm hlaupandi menn ok þottiz illa a
 brendr lygðum þeira. en þo heyrða ek getid þessa a sumri.
 at maðrinn hafði sekr vordit. er Brandr agetr maðr ok vin-
 sell ok man þikia ser misboðit i. ef þu ert halldinn. þessi

6 tekiz hafa *hs.* 21 quaz] *in folge des loches im pergament ist nur z erhalten.* 22 brendr] *re zum teil zerstört.*

2 síðan] jafnan *B.* tuis. — hafa] nú tvisýni á *B.* 3 traull -]
 ill - *B.* 5 skiott víða] nú víða allstaðar *B.* monnum *f. B.* 6 auð-
 nus.] giptusamliga *B.* 7 naek við: sinn hag *B.* monnum hann]
 honum *B.* 8 Finnb. *f. B.* stundir fram *B.* 10 með] ok *B.* agetr]
 røskvir menn *B.* Þorir] Þorgeirr *B.* 13 Nu — taka] þar tókum vér
 nú til *B.* 14 kunni — bera] kann at verða *B.* 15 nafni] heiti *B.*
 15. 16 at sétt *f. B.* 17 kuikli. *f. B.* 18. 19 ok það — sik] gerr
 Brandr hins orva *V.* sonar *B.* 19 manni] frænda hans *B.* 19. 20 hon.
 skyld. *f. B.* 20 ek a] kvað *B.* traust] eiga traust undir *B.* ván. en
f. B. 21 quaz — geraz] svarar ok kvað sér lítit *B.* þottiz]
 verða *B.* 22 lygð.] lygum *B.* a sumri *f. B.* 23. 24 vinsell] mikils
 virðr *B.* 24 i *f. B.*

maðr sotti miog eptir ok það ser liknar ok asia ok quad
 [346] marga ser þangat hafa visat. en quaz lítt að tekinn ef engi
 hialpadi honum. Finnboga þotti lítilmannligt at synia honum.
 112 b, 2. en leiz maðr eeki geigusenligr. þo at hann lygi. ok það hann
 duellaz þar nockura stund ef hann villdi. quaz ætla at Brandr 5
 mundi taka fe firir manninn. ok mundi eigi með kappi sækia
 er maðr var eeki mikils hattar. varð hann þessu feginn ok
 var hægr ok fylgíusamr Finnboga. líðr sumarit ok miog a vetr-
 inn ok gerði færðer goðar. frettir Brandr þetta. at Finnbogi
 hefir tekit við manninum ok sendir þegar menn a fund hans. 10
 ok það hann lausan lata manninn ok hallda eigi með kappi
 firir ser. quaz vilia goðu við hann skipta ok vpp gefa sakar-
 staðinn þann sem til heyrir ef Finnbogi gerði þetta eptir
 hans þén. Finnbogi quaz eigi nenna at lata hann lausan a
 vetrardeg. quaz vilia bida fe firir manninn. sua at Brandr 15
 þættiz vel samdr af. ok það þa vel semía mundu þa er þeir
 fyndiz. fara nu sendimenn apr med þessum erendum. ok verðr
 Brandr storliga reiðr ok let þau orð vm fara. at Finnboga
 skyldi eigi duga at hallda þann mann er hann villdi sækia.
 var hann hinn braðazti ok kapsmaðr mikill þegar honum þotti 20
 móti, ser gort. kuad þa sua finnaz skildu. at Finnboga þætti
 þessu verr radit. Finnbogi let sem hann vissi eigi. þoat
 hann heyrði slíkt talat. ok gerði enga breytni a hattum
 sínum. líðr af vetrinn ok miog sua sumarit. ok sitr Finnbogi
 vm kyrt. hann hafði iafnau mannmart með ser ok let flesta 25

21 kuad] kua *As.*

1 miog] fast *B.* 2 lít — tekinn] lífit láta *B.* 5 duellaz þar]
 vera *B.* 6 mundi (2) *f. B.* 7 allfeginn *B.* 8 á sumarit *B.* miog a]
 kemr *B.* 9 frettir] spyrr *B.* 11 kappi] valdi *B.* 12 goðu] gott *B.*
 skipta] eiga *B.* 12. 13 sakarst. — heyrir] sakirnar þar er gerðar
 váru *B.* 13 eptir] fyrir *B.* 14 nenna at] mega *B.* 15 at Brandr]
 mikit sem hann *B.* 16 samdr af] af bældinn *B.* mundu þat *B.* 17 apr]
 heim *B.* erend.] tíðindum *B.* 18 storl.] ákafa *B.* ord vm] ordin *B.*
 19 þann mann *f. B.* 20 kapsm. mik.] kappfullr *B.* 21. 22 þætti —
 radit] skyldi tvísýni í þykkja *B.* 22 vissi] heyrði *B.* 23 hann
 heyrði *f. B.* 23 talat] væri mælt *B.* hattum] hógum *B.* 24 líðr] ok
 berr *B.* 24 miog] sva] kemr *B.* 25 vm kyrt — bafði] í báí sínu
 ok *B.* 25 með ser] um sik *B.*

noekud stunda. lét miog sækia síoinn. var þat auðueillt þuiat
 skamt þurfti vðan at roa. þat var einn dag vñ haustíð. at menn
 voru aller i brottu af beinum. sumir a sío en sumir til annarra
 nauðsynia. Finnbogi var heima ok Vermundr hia honum ok
 5 ecki fleira karla. þa mælti Finnbogi. Sva er mer þungt i dag
 sem þa iafnan or at sækir noekut. ok skal nu sofa i dag.
 Vermundr mælti. Sua segir mer hugr vñ. sem Brandr muni
 eigi líuga stefnuna ok mun honum eigi ór minni munat hvar [348]
 ek en níðr kominn. ok er þat illt bondi. ef þer komit i
 10 noekura hættu firir minar sakir. Finnbogi quað ecki þat vera
 mundu. kastar hann ser níðr ok sefr þegar. þar var oeki
 langt miog meðal fíallz ok fíoru. voru þar hiallar þrir vpp
 gegut beinum ok matti þar einum megin at ríða. Vermundr
 geck vt ok saz vñ. hann sa vpp a enu efsta hiallann at
 15 amathuart var huirfíluindr ella ríðu menn miog margir saman.
 hann geck þa inn ok gerði noekut glamm. ok vaknadi Finn-
 bogi ok spurði huat hann vildi. hann sagði huat hann hafði
 seed. Finnbogi bað hann at hyggia ok quaz sofa verða enn. 113 a, 1.
 Vermundr geck vt ok inn ok sa þa manna reíðina. voru þeir
 20 þa komnir a miðhiallann. hann geck þa inn ok sagði Finn-
 boga manna reíðina. hann quað þat vel vera mega. or língat
 iafnan mikil ferd a haustum at skreíðarkaupum. ok er nu van
 þora sem mest. enda ma ek ecki annat en sofa sem mik
 lystir. Vermundr geck brott ok var vti vñ stund. kom inn ok
 25 sagði Finnboga at þeir voru þa komnir a enn neðsta hiallann.
 ok ek kenda Brand enn aurua Vormundar son með hialfan

8 t in munat über der zeile. 22 skreidarkaupum hs.

1 hafa noekut at stunda B. lét — síoinn] lengstum lét hann soekja
 róðra mjök B. 2 þurfti] var B. at (2) f. B. 3 vor a sío: rónir B.
 en sumir] eða B. 4 nauðs] hluta þeir sem nyttsamligr hlutir váru B.
 5 þungt ok hqfugt B. 8 líuga] rjúða B. munat] ganga B. 9 en f. B.
 kominn] kom B. ef] at B. 10 vera] óttast B. 12 miog f. B. meðal]
 á milli B. 13 ríða] ganga B. 14 vpp á f. B. 15 miog margir] eigi
 allfáir B. 16. 17 Finnb. víð B. 18 bað] kvað B. ok quaz] ek man B.
 enn] fyrst B. 19 ok inn f. B. 21 vera f. B. 22 at skreidark.] til
 skreidarkauða B. 23 sem f. B. enda] ok B. 24 brott] út B. 26 ok
 kenda — son] svá at hann kendi mennina gerla, ok væri þetta Brandr
 hinn qrvi B.

þrídía taug manna vel bunna at vapnum. hefir þu vel ok stór-
mannliga mer veitt sem guð þæki þer. nu er ek lítills verðr
hía yðru sundrþyeki. vil ek miklu heldr ganga a valld Brandz
er hann drengr goðr ok mun honum noekurn ueg vel fara. en
hann er enn mesti kapsmaðr þegar er þralynder menn ero í 5
moti. Finnbogi segir. eeki munu við huata at þui at gefaz
vpp firir Brandi. munum ver aðr hafaz orð uid ok mun Brandr
þiggia semilig boð. en ef hann vill eigi þat. þa er slikt sia-
anda. en ek er nu fullsuefta ok skal eigi liggia lenngr. sprettr
vpp ok tekr vapu sin ok þeir baðer ok ganga vt ok vpp at 10
breckunum. var þar gil mikit ok kambr at ofanuerðu ok matti
einum megin at sækia. gengu þeir Finnbogi þar a vpp. þeir
Brandr sa mennina er heiman gengu ok þottuz þegar vita at
Finnbogi mundi vera er beði var mikill ok sterkdigr. ok vikia
[350] þegar eptir þessum monnum. quaz Brandr ætla at auðveldlig 15
mundi verða þeira ferð. Hallfridr hafði heyrt víðtal þeira
Finnboga aðr þeir gengu heiman. ok sendi hon pillt a næstu
bæi at bídía menn þangat koma. sua ok matti heyra kall a
skipin. bað hon segia at Finnbogi mundi manna við þuria.
Sua er sagt aðr þeir koma. at Finnbogi hafði leyst vpp 20
steina noekura. ok er Brandr kom at. fagnaði Finnbogi honum
hardla vel. Brandr tok kuediu hans. Finnbogi spurði at
erendum. Brandr quað honum þau aðr kunnig vera. quaz
sækia mann þann er hann hafði sektan. en quað Finnboga
hafa hallðit með kappi moti ser. quaz nu ætla eptir at 25

1 buna *hs.* 4 ueg] ue *hs.* 8 þiggi *hs.* 13 mēninina *hs.* 20 Sua]
Su *hs.* at] at er *hs.*

1 þrídía taug] þrítogu *B.* vel ok *f. B.* 2, 3 nu er — sundrþ. *f. B.*
3 miklu] nú *B.* nach Brandz: en þú hljóttir skaða af mér *B.* 4 ok —
honum] man hann *B.* fara] gera *B.* 4. 5 en — er] (1) þá or hann *B.*
5 ero] eiga *B.* 7 hafaz orð] talast *B.* 9 lenngr] lengi *B.* 10 vt ok
f. B. 10. 11 at breck.] á brekkuna *B.* 11 kambar *B.* 12 einum
megin] einn veg *B.* 13 þegar *f. B.* 14 er *f. B.* var *f. B.* 15 þessum
f. B. auðu.] auðveld *B.* 16 hafði — víðtal] heyrði orð *B.* 17 aðr]
at *B.* 18 at bídja] ok bað *B.* þangat] þegar *B.* 19 nach skipin: er
úti váru fljótandi [fyrir] landi *B.* 20 aðr] at *B.* at neðan *B.* 20. 21
Finab. — kom at *f. B.* 21 honum] þeim *B.* 23 erendum hans *B.* þau
— vera] kunnigt vera munðu *B.* 24 sækia mann] ætla at sækja *B.*
hann — sektan] áðr hafi hann sekjan gert *B.* 24. 25 quað — hafa]
þú hefir Finnbogi *B.* 25 moti ser] fyrir mér *B.*

- leita þó at hann villdi halda. en með þui. Finnbogi. at þu ert ageitr maðr fyrir margra hluta sakir. þa vil ek bíða þer nu sem i fystu. at þu later manninn lausan ok nu i mitt valld. man ek þa ekki kera við þig vm biargir við hann.
- 5 helldr heita þer minni vínattu ok líði ef þu kært þurfa. 113 a, 2. Finnbogi segir. þetta er búið vel ok dreingiliga sem van er at þer. en þar sem ek lét hann eigi lausan i fystu er yður orð komu til. þa vil ek þessu skíott neitta. vil ek bíða nu sem þa. gjalda fe fyrir mann þenna ok þat vm framm. at þu
- 10 ráð sialfr feskulldinni. nenni ek eigi fyrir metnadi. með þui er hann hefir aðr verit með mér. at skília nu vdrengiliga við hann. man yðr ekki sua mikil slægja at drepa mann þenna þó at þer fýsiz þess. Brandr segir. quað maun ekki mikils hattar. en með þui at ver hófum ríðit heiman allt hegat til
- 15 þín þessa erendiss. en maðr miog kominn a vart valld. er þat venst. Finnbogi. er þu leggir mikit kapp a við þenna mann. er þer dragi þetta til dauða. man þa eigi þikja ekki vart erende er vor leggium þig við velli. Finnbogi quaz ekki þat ottaz. er þat ráð mitt. Brandr. at þu gangir eigi fýstr til atsoknar
- 20 i moti mér. lat helldr menn þína i frammi. meðan huskarlar mínir vinnaz til. huat huskorum er þat. segir Brandr. se ek ekki menn fleiri en ykr tua þar vpp standa. Finnbogi segir. ero her þó huskarlar mínir adrær .VI. ekki vknaligir ok ero sanmafnar miklir þuiat steinar heita aller. nu lattu í moti þeim [352]
- 25 íammarga þína huskarla ok vitum huarir þar lati vndan odrum. Brandr segir. quaz ekki mundu bleyðaz fyrir þui. þó at hann hotadi þeim grioti. er sua sagt. at til varð einn af

1 leita] sækja B. 3 ok — i] á B. 4 vm — hann f. B. 5 við þurfa B. 8 til mín B. skíott f. B. bída f. B. 9 þa] fyrr, at B. 10 metn.] metnaðr sakir hann lausan at láta B. 11 skília nu] skiljast svá B. 12 slægja] heipt slegin B. 13 þer] þú B. 14. 15 allt — þín] langan veg til B. 16 venst] líkast B. er] þar sem B. svá mikit B. við f. B. 17 þetta f. B. dauða] aldrslíta B. eigi f. B. ekki] nekk- ut B. 18 er] ef B. við] at B. óttast mundu B. 20 i moti mér] við oss B. i frammi] at sækja B. 21 vinnaz] endast B. huskorl.] húskarlar B. se ek] því at ek sé B. 22 menn f. B. þar f. B. 23 þó f. B. adrær f. B. .VII. B. 24 þuiat] þeir B. 25 þína husk.] af þínum mognum B. ok vitum] vita til B. 26 þui f. B. 26. 27 þó at — grioti] hót hans B.

fylgdarmönnum Brandz ok rann vpp at þeim nöfnum eda ei síðr at Finnþoga með fagran skíold ok spíot ok ætlaði at leggja til Finnþoga. hann tekr við einum steini. þessi maðr var sterkr ok ætlaði at bera frá sér skíoldinn. en huskarl Finnþoga var skíotleikinn ok fór at snarpt. getr hann eigi stadið atfarar 5 hans ok fellr a bak aptr ok tumber ofan i gílit ok fleck sa þegar bana. Finnþogi spurði Brand huersu farit hefði með þessum. Brandr það siun mann hafa ecki gott af fengit.

(42.) Enn frá Finnþoga ok Brandi.

Sva er sagt at Finnþogi lét þa fara huskarla sína .VI. ok 10 hafði huerr mann fyrir sig. Finnþogi spurði þa Brand huersu honum þætti at fara. Brandr það eigi miog lasta þurfa. Finnþogi quaz vilja bíða honum hin somu þóð sem fyrr. ok 113 b, 1. skildi þeir. Brandr það hann enn ecki ottaz þurfa. ok það hann koma i meiri raun mundu vm þat er þeir skildi. Finn- 15 þogi það eigi þat til þera at hann ottadiz. Brandr það menn sína fara kenliga ok ganga vpp fleiri íamfram ok sækia at skarpligarr. ok það þat skomm. at íammargir menn skíldi lengi þurfa at sækia tua eina menn. Finnþogi bra þa suerði ok vardiz vel ok drengiliga. vard hann nockut seeinusamari en 20 þeir hugðu til. ok er þeir hófðu bariz vm hrið. þa mælti Finnþogi. menn fara þar neðan frá síanum eigi allfair vapnader ok ganga snudigt. er þat ætlan mæn. at þessir menn muni ætla til líðveizlu við mik. en i moti yðr Brandr. ok er þa sem

1 fylgdarmönnum *hs.* 6 apt *hs.* 9 die überschrift sehr undeutlich; sämtliche wörter sind abgekürzt. 16 Brandr það] það *hs.*

1. 2 at þeim — síðr *f. B.* 3 við — steini] einn af þeim nöfnum ok lét fara i móti þessum manni *B.* sterkr mjök *B.* 4 frá sér] fyrir sik *B.* 5 snarpt] snart *B.* hann] maðr Brands *B.* stadið *B.* 5. 6 atf. haus *f. B.* 6 ok tumber — gílit *f. B.* 8 hafa *f. B.* 9 kein abschnitt in *B.* 10 .VI.] alla .VII. *B.* 11 huerr þeira *B.* þa Brand *f. B.* 12 — 16 eigi miog — ottadiz] þat ekki lasta. kváð þar koma mundu áðr þeir skildi, at lítt mundi hann hœlast þurfa. Finnþogi kvaz ekki óttast þat *B.* 17 fara — ok *f. B.* 18 at skarpl.] snarpliga *B.* ok það — at] er þat undr er *B.* skíldi] skulu *B.* 19 eina *f. B.* vor bra: svarar þa ok *B.* þa *f. B.* 20 nockut] þeim *B.* 22 naek allfair: saman *B.* 23 þessir — ætla] þeir ætli *B.* 24 líðv.] varnar *B.*

- berr at hvarir driugari verða. Brandr quaz alldri hirda vm fiskifylur hans huart væri fleiri eða færi. þa mælti Finnbogi. Menn ríða þar enn ok ei allfær saman innan með sianum ok helldr geyst. man þat enn vera af varum mounum. Nu 5 er þat bæn mín ok boð við þig Brandr. at þu þiggir þann [354] kost sem ek hefir boðit. vil ek selia þer sialfdæmi. ok ráð einn sétt þann veg sem þer best þikir. er þat ætlan mín vm þa suma er þar ero i ferð. at ærit fari geystir ef ver erum eigi áðr sattir. Brandr leit til ok sa at ollum megin dreif 10 lið at með geysingi. sumir hleyptu en sumir runnu slíkt huerr sem matti. þa mælti Brandr. alldri hirti ek vm fiorudyr yður huar þau fara. en eigi ætla ek þetta spara þurfa. at ver radim einir. man þat mælt at vart erendi verði þo gott of ver tokum sialfdæmi af þuillikum manni sem þu ert Finnbogi. 15 hann quaz þat giarna vilia ok bað hann þo hafa þauk fyrir. goek þegar i mot honum ok tokuz i hondr ok sættuz at þeira manna vitni er hia voru. var þat miog iafsciott at þeir hofðu fyrir skilit ok liðit dreif at. voru þar synir Finnboga ok margir aðrer vinir ok frændr. voru þeir þegar sua akafir. at þeir 20 villdu veita Brandi atgaungu ok drepa alla. Finnbogi geck þa i milli ok sagde at þeir voru sattir. bað þa eigi veita ser elid i sinni tilkuamu. vard sua með vmtali Finnboga. at þeir sefuðuz. Finnbogi bauð Brandi þa til sín ok þat þa hann. satu þeir þar nærr viku glader ok katir. veitti Finnbogi þeim 25 stormannliga ok eptir þat bioz Brandr i brott. Finnbogi spurði þa Vermund huart hann villdi helldr vera eptir oða fara með Brandi. Vermundr quaz heim fyszaz. er Brandr sua goðr drengr at ek man vel kominn i haus foruneyti hedan af. hefir yðr 113 b, 2.

17 iafskiott] so *hs.* 24 þeim þeim *hs.* 27 fyszaz] fyrzaz *hs.*

3 enu ok *f. B.* innan *f. B.* 4 geyst] geysimannliga *B.* enn *f. B.* 5 mín *f. B.* boð mitt *B.* 7 sétt] fyrir sekt *B.* þikir] líkar *B.* 8 suma — geystir] er fara frá sænum, at þeir standi eigi hjá várum leik *B.* 10 hleyptu] ríðu *B.* nach runnu: eða blaupa *B.* 10. 11 huerr sem] er *B.* 11 yður *f. B.* 12. 13 at ver — mælt *f. B.* 13 at] þvát *B.* verði þo] verðr *B.* 14 þuill.] slíkum *B.* 15 hann (1)] ok *B.* þo *f. B.* 16 at] við *B.* 18 vor synir: komnir *B.* 19 akaf. — þeir] óðir ok ákafir ok *B.* 20 alla] þá alla saman *B.* 21 þeir] allir *B.* 26 þar eptir *B.*

storliga vel til mín farit ok höfðingliga sem guð þacki yðr. byz hann þa til ferðar með Brandi. Finnbogi mælti þa til Brandz. nærr vili þer luka vpp gerð með oss. hann segir. þat vil ek gera a þingi i sumar. þiki mer þat metnaðarsamligaz at segia þar vpp sætt okra. Finnbogi bað hann fyrir raða. 5 skilia þeir með blíðu. Ríðr Brandr heim i austfiörðu ok fór Vermundr með honum. líðr af vetrinna. ok vm sumarit ríða menn til þings fiolmennt. komu þar Vazdælar Þorsteinn ok Iokull ok þeir aller bræðr Ingimundar synir. þar kom Brandr [356] enn aurui ok Finnbogi eum rammi ok Eyiulfr hallti magr hans 10 ok mart annat stormenni. þat var einn dag. at þeir Brandr ok Finnbogi funduz ok kuaudduz blidliga. spurði Brandr vm malaferli þeira Vazdæla. Finnbogi quað kyrt allt ok akerulaust. sagði Finnbogi honum allt sua sem farit hafði þeira i millum. Brandr bauð Finnboga at leita vm sættir með þeim ok quað 15 þa alla fullkomna sina vini. Finnbogi quaz þat þiggia vilia. ok einn dag ganga þeir Brandr ok Finnbogi ok Eyiulfr með mikla sueit manna til buðar þeira Vazdæla. fagnaðe Þorsteinn þeim harðla vel. ok toko tal sin a milli. hóf Brandr þegar þetta mal við Þorstein ok bað þa sættaz við Finnboga ok 20 quað Iokul ecki hóf at kunna vm aleitni við slíka menn. Brandr flutti beði vel ok skoruliga. quez þeim fylgia vilia er sættaz villði. en þeim motsnuinn er i mot mælti. ok bauð sik til vmdæmiss með þeim. Iokull var tregr til. en þo við vmtal

8 Vazdælar] *so* *hs.* 12 blidliga *hs.*

1 höfð.] höfðingsamliga *B.* 2. 3 þa—Brandz *f. B.* 3 luka — gerð] at löki *B.* 5 okra] vára *B.* fyrir *f. B.* 6 skiljast *B.* mikilli blíðu *B.* i austf. *f. B.* fór *f. B.* 7 honum] sína menn *B.* 8 menn] höfðingjar *B.* 9 *nach* synir: ok allir frendr þeira *B.* 10 hallti *f. B.* 13 akerul.] kærulaust *B.* 14 honum *f. B.* 15 *nach* þeim: Jökli ok bræðrum hans *B.* 16 þa alla *f. B.* 19 harðla *f. B.* sin a milli] saman *B.* þegar] upp *B.* 20 *nach* Finnboga: Jökull kvad mjök hafa á hann leita[t], en þá bræðr verit hafa meðalögungumenn jafnan. Þorsteinn kvad gjarna vilja sættast við hann *B.* 21 hóf *f. B.* 22 beði *f. B.* vilja] mundu *B.* 23 mot — mælti] i móti standa er eigi vildu sættast með góðra manna tillagi *B.* 24 *vor* með: sjálfr *B.* *nach* tregr til: ok þóttist hann illt hafa af fengit af þeira skiptum ok var Jökull ofbeldismáðr hinn mesti ok fullhugi *B.* en þo — vmtal] þá varð svá með umtölu *B.*

- Brandz ok þa rakla vinattu er með þeim var ok aeggian
bræðra sinna. en þo þottiz hann illt hafa af þedit i þeira
skiptum. en var obbelldissmadr mikill ok fullhugi. þa lyktaz
þo með þvi at þeir sættaz heilum sattum. skildi Brandr þar
5 einn skera ok skapa þeira i millum. gerði Brandr feskulld
nockura a heudr þeim bræðrum ok gulldu skiott ok rauskliga.
Er sua sagt. at sidan hafi þeir halldit vinattu sinni. ok skiptuz
þeir Iokull ok Finnbugi gíofum við. Finnbugi mælti þa til
Brandz. kuad hann þa eigi fresta þurfa lengr at luka vm gerð
10 þeira i millum. quaz þat eigi vilja vndan draga eða seinka
lengr. Brandr segir þa. þo at þu ser vitr madr. Finnbugi. þa
þikiz ek þar sia sumt er þu ser allt. eigi var ek sua heimskr.
at ek sæi eigi at ek var fanginn ok aller minir menn þa er
lið sótti at oss ollum megin með akefð þar sem oss geck aðr ^{114 a, 1.}
15 illa við þig einn. ok líkara at ver hefðim eigi sigraz. var þat [358]
meirr af akefð minni ok ofbelldi helldr en ek sæi eigi hvar
komit var eða huersu fara mundi. Nu ætla ek at eigi skal
sua mikill munr með ockr. at ek geri fe af þér fyrir þat er þu
gafst mer líf ok minum monnum. þottiz ek meira verðr ok þeir
20 aller en einn litils hattar maðr. þo at ek villdi fyrir metnadar
sakir hafa semd af malum við yðr. Nu man ek eigi minna
launa lífgíofna en heita þer fullkominni minni vinattu ok
malafylgd við huern sem þu átt eða þinir synir. ok skal okra
vinattu alldri skília meðan við erum báðer vppi. Finnbugi
25 þackadi honum sina fylgd ok oll sin vmmæli með fogrunum
ordum. hann gaf Brandi gripi þa sem honum hafði gefit Ion
Griklandz konungr. var þat þringr skiolldr ok suerd. þackadi

14 akefð *hs.* 16 r *in* hvar *über der zeile.* 23 malafylgd *hs.*

1 með — var] þeir hóflu *B.* 2 sinna] hans *B.* 2, 3 en þe —
fullh. *f. B.* 3 lyktaz þo] lýkr *B.* 5—7 gerði — sinni *f. B.* 8 gíof.
við] gíofum i millum *B.* 8—10 Finnbugi. mælti — i millum *f. B.*
10 vilja] vildu *B.* 11 lengr *f. B.* 15 þat líkara *B.* eigi sigraz] úsigr
haft *B.* 16 ofb.] ofdul *B.* helldr *f. B.* 17 nach Nu: með þvi *B.*
at eigi] eigi at *B.* skal] skuli vera *B.* 18 fyrir — er] en *B.* 19 þottiz]
þykkjumst *B.* meira] eigi minna *B.* þeir] vér *B.* 21 við yðr] yðrum *B.*
23 malaf.] malafylgi *B.* átt um *B.* 23, 24 okra vinattu] okkur
vinátta *B.* 24 skília] slíta *B.* 25 nach honum: vel síðan *B.* ell —
vmmæli] vinattu *B.* 26 hafði gefit] gaf *B.* 27 Grik.] Grikkja *B.*

Brandr honum storliga vel ok skiliaz þeir þa aller með hinum mesta kærleik ok blidu.

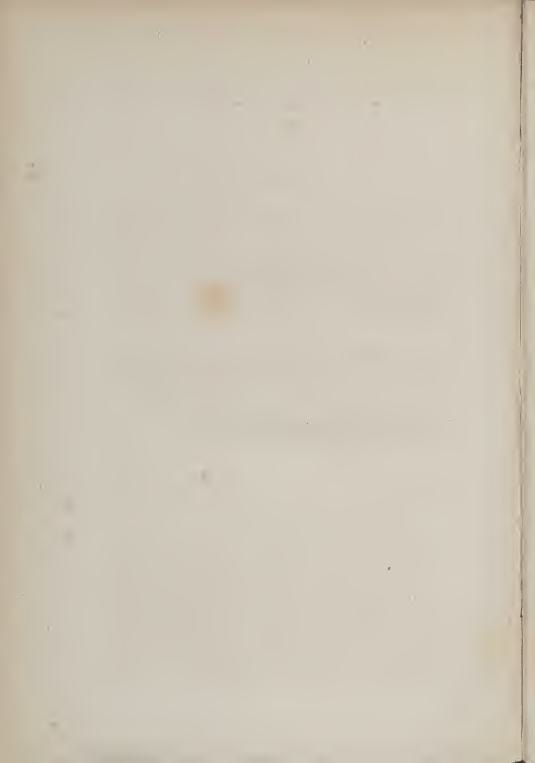
(43.) Capitulum.

Þeir Ingimundar synir báðu Finnboga at fara vestan or Vikinni ok kaupa aptr landit at Borg i Vididal. en hann villði þat 5 eigi. quaz honum þar þikia hardla gott. reið hann heim með flokk sinn a Finnbogastadi ok sat vm kyrt. ok potti enn hafa vagxit miog af þessum malum ollum saman. Finnbogi varð gamall maðr ok þikr verit hafa enn mesti agetissmaðr bæði a afl ok voxt ok alla kurteisi. kemr hann ok við margar 10 sogur ok þikir verit hafa hinn frægasti ok hinn agetasti. hefir ok morg storuirki ok prekuirki vnnit. þo at her se fátt fra sagt. er sua sagt at hann bio þar til elli ok varð sottedauðr ok ligger at þeiri somu kirkiu er hann let [gera] ok sua Hallfríðr kona hans. en synir þeira vrðu aller [agætir] menn ok siglðu 15 [360] milli landa. ok ero margar sogur fra huerium þeira. voru þeir vel tekner með rikum monnum haar sem þeir komu. ok þottu vera af gilldum ættum. Gunnbiorn Finnboga son kom allðri síðan til Islandz. gerdiz hann rikr maðr i Noregi. ok er þar mikil ætt fra honum komin. Finnbogi vnni Bergi mest sona 20 sinna. var þat af ast þeiri er hann hafði við Berg hinn racka frænda sinn. bio hann eptir foður sinn a Finnbogastodum ok þotti hann padra i sueitum gilldaztr bondi ok formadr annarra manna. en bræðr hans adrer voro miog i forum þar til er þeir stadfestu ráð sitt ok þottu aller mikillæfir menn. ok lyk ek 25 þar Finnboga saga.

5 Vididal] Vidal *hs.* 13 t in sagt (1) über der zeile. 14 [gera] *f. hs.* 15 [agætir] *f. hs.* 23 formadr *hs.* 24 adrer *hs.* 26 sogu] so *hs.*

1 storl. *f. B.* nach vel: gjaðruar *B.* þeir — aller *f. B.* 3 kein abschnitt in *B.* 4 þeir bræðr *B.* báðu] báðu *B.* 5 aptr *f. B.* i Vidid. *f. B.* 5. 6 en hann — eigi] F. kvaz þat eigi vilja *B.* 6 honum] sér *B.* heima *f. B.* 7 a Finnb.] i Trékyllisvík *B.* sat — kyrt] settist hann i bú sitt *B.* 8 miog *f. B.* 9 þikir] þótti *B.* 10 ok við margar] víða ok annars stadar við *B.* 11 fræg. — hinn *f. B.* nach aget: maðr *B.* 12 mjok mjorg *B.* 13 ok — sotted.] drap sótt hann *B.* 14 at — somu] i þeiri *B.* 16 huerium þeira] þeim *B.* 18 gilld.] hinum dýratum *B.* 19 síðan *f. B.* 20 ætt] saga *B.* komin *f. B.* allra sona *B.* 22—25 ok þotti — menn *f. B.* 25 ok] enda *B.* 26 nú þar *B.* Finnb. sogu] þessi frásögu *B.*

GLOSSAR
UND
NAMENREGISTER.

Glossar.

- Af**, *praep. c. dat.* langt er af nótt, ein grosser teil der nacht ist vorüber, es ist spät in der nacht 14²². af steininum fram, in der fortsetzung des steines (sodass der stein den giebel bildet) 19².
af, *adv.* allt af nedan, unterhalb (der hosen) alles fort, frei, d. h. er war barfuss 8²⁰.
afbragðs-madr, *m.* ein ausgezeichnete'r menseh 67²⁵.
afburðar-madr, *m.* dass. 20⁵ 67⁶.
af-gera (ð), ein unrecht, verbrechen begehen 37⁶.
af-raun, *n.* kraftprobe 40⁵. 16 70¹⁰ 71¹².
á-fram, *hindurch*: um sumarit áfram, den sommer hindurch 41¹⁵.
vorwärts: líðr nú áfram, die zeit geht nun vorwärts 78¹¹.
á-gengt, *n. adj.* der zertretung ausgesetzt. 78³.
ákæru-lauss, *unangefochten* 90¹⁰.
ali-dýr, *n.* haustier (von einem zahmen bären) 36¹.
all-úhofðingligr, ganz und gar nicht nach art eines hauptlings 11².
all-úlíkligr, ganz ungeeignet 62¹⁵.
al-pýðligr, offen, treuherzig, umgänglich 54¹⁰.
á-mátligr, ekelhaft, hässlich 8⁴.
aptr-dropa, *f.* unfall, schädigung 64¹¹.
á-reitingr, *m.* veranlassung 62¹¹.
at-ganga, *f.* hülfe, unterstützung 41¹⁹.
at-gangr, *m.* arbeit. 80²⁵.
at-hæfiligr, geschicklich 14⁴.
at-kvama, *f.* ankunft.
auðnu-samliga, glücklich 83⁶.
auð-veldr, leicht 85¹.
austr, *m.* das ins schiff eingedrungene wasser (zu ausa, also eigentl. das auszuschöpfende) 17¹.

Barna (að), schwängern 80¹.

bell-vísi, *f.* schabernack 52².

bera (bar), tragen. bera vápn á e-n, waffen gegen jmd führen: Finnboði kvæð ekki vápn á hann berandi, F. sprach, es dürften keine waff'n gegen ihn gebraucht werden (er sei nicht wert, dass man waffen gegen ihn brauche) 69²⁵. bera af e-m, jmd übertreffen 13². bera af sér, parieren: Bergr bar af sér skjöldinn við, B. parierte mit dem schilde 65¹⁸, vgl. 88⁴. bera upp hinauftragen: þeir bera festar upp í skipit, sie tragen die taue auf das schiff (um sie dort zu befestigen) 16¹. bera e-tupp fyrir e-m, vor jmd etwas vortragen, jmd etwas mitteilen 20²².

unpersönl.: aldri ber hann (acc.) svá fyrir augu Ásbjarnar, at hann láti sem hann sjái hann, A. tat immer, als sehe er ihn nicht, wenn er ihm vor die augen kam 8¹.

berja, (barda), schlagen; berja á e-m, jmd schlagen, prügeln 7⁹⁰.
berjast um, sich mit etwas herumschlagen, tüchtig arbeiten 81¹².
[Möbius.]

biðja (bað), bitten; biðja e-m ills, jmd etwas böses anwünschen 7²¹.

bila (að), fehlen, mangeln 17¹ 80¹⁸.

binda (batt) binden. bindast við, sich zurückhalten von 78¹⁷.

björg, f. lebensunterhalt 46¹.

bleydast (dð) den mut verlieren 87²⁶.

blóð-rás, f. laufen des blutes 60²⁰.

boð, n. anerbieten, bedingung 86⁸ 88¹² 89⁵.

börur, f. pl. bahre 70¹⁶.

brenna (ð), brennen; á brendr, gebrannt, geschädigt 83²².

bresta (brast), krachen, laut tönen: svá at brast í björgunum 21⁹.

bringu-bein, n. brustbein 30².

brún-gras, n. braungras (isländisches moos)? 5¹⁸.

búa (bjó), in stand bringen. búa um, für etwas sorgen 29¹². búast

um, sich einrichten 30⁵. búinn at afli, mit stärke ausgerüstet,
mit kraft begabt 40¹⁷.

bú-madr, m. haushalter; mikill b., ein vortrefflicher geschäfts-
mann, wirt 76²⁰.

byrsta (t) sik, die borsten schütteln 25¹.

byxing, f. das boxen; rauhe behandlung 82²⁰.

Dagverðar-drykkja, f. trunk beim morgenmal, frühschoppen 29⁶.

digr-barkliga, hochmütig 27¹¹.

dólgliga, feindlich: hann lét sem dólgligast, er zeigte eine sehr
feindliche haltung 72¹⁵.

draga (dró), ziehen. draga af, abziehen: þá skal eigi af draga þat
er til er, da sol von dem vorhandenen auch nichts abgezogen
werden [Möbius.] 19⁸. draga undan, verschieben, aufschie-
ben 91¹⁰.

unpersönl.: þat er líkast, at til eins dragi um oss félaga, sehr
wahrscheinlich ist es, dass es uns genossen allen in gleicher weise
ergeht 19⁴. er þat vinnst, er þér dragi þetta til dauða, dass
dies deinen tod zur folge hat. 87¹⁷.

drag-loka, f. faullenzler 56¹⁰.

drepa (drap) schlagen, stossen. drepa undir, zusammenpressen: Finn-
bogi bað hann þá undir drepa, er bat ihn zusammenzupressen
(nämlich die dem pferde aufgепackte heulabung), 45¹⁰.

dubba (að), kleiden, waffnen: upp dubbaðr, vollständig (neu) beklei-
det 13⁷.

dul, f. eigendünkel, hochmut: hann kvezt eigi þá dul sér ætla, dass
er nicht so eingebildet sei (um die von Finnbogi ihm auftragene
arbeit zu wagen) 45¹⁰.

Eiga (átta), haben, besitzen: þat veit ok eigi, hværr hann á, ich
weiss nicht, wer ihn hat, d. h. wer sein vater ist 12²⁰. þú þykk-
ist eiga meira undir þér en oss varir, du scheinst mehr fähig-
keiten zu besitzen, als wir ahnen, 34⁷. nú skal ek heimta þetta
fé saman sem ek eiga sjálfr til handa þér, nun wil ich das
geld eintreiben, als wenn ich selber der besitzer sein sollte, 26⁵,
vgl. 23⁹. — eiga við e-n, mit jmd zu tun haben, mit jmd
streiten, sich mit jmd messen: eru eigi hvers manns makar
við at eiga, nicht ein jeder ist im stande sich mit ihnen zu

messen 33⁴, vgl. 91²⁰. eiga gett við e-n, mit jmd in gutem einvernehmen stehen 58⁴.
 einn samt, allein 27¹¹.
 eins-liga, einzeln, allein 47¹⁷ 72¹³ 74⁵.
 eld-skáli, m. feuerhaus, halle 62²⁰.
 enda (d), beendigen; erfüllen, halten (ein versprechen) 28¹⁶.
 onda-lykt, f. ende, beschluss, ausgang 25⁶.
 en-demi, n. etwas ausserordentliches, eine ausserordentliche (unrecht-mäss.) handlungsweise: 3⁹.
 eyða (dd), zerstören: eyða málit fyrir e-m, machen, dass jmd den process verliert 47¹⁻⁴. vernichten, töten (e-m) 75¹¹.

Fá-lyndr, kalt, zurückhaltend 4⁶.

far, n. (nicht fari), fahrgelegenheit zu schiffe: þeir réðu henum fari með Bardi, sie verschafften ihm fahrgelegenheit bei B. 21¹.
 fara (för), fahren, gehen; ruckbar, bekannt werden: þetta fór víða um sveitir 9¹⁴. fara vel með e-u, richtig verfahren in bezug auf etwas: vel fari þið með ykkru máli, ihr sprecht ganz vernünftig [Möbius.] 58². þér hefir vel farit til mín ek allra vár, du hast dich gegen mich und uns alle gut benommen, 19⁵ 43¹.
 Vgl. 90¹.

fá-skriptunn, der sich wenig in fremde dinge mischt, ruhig 78⁶.

fast-lyndr, hartherzig: 4⁴.

feldar-bláð, n. rockzipfel 82²¹.

fell, n. hügel 18²⁰.

ferðar-búinn, zum aufbruch gerüstet, bereit 25¹⁰.

fer-elníng, m. ein vier ellen langer fisch 8¹⁶.

fé-skuld, f. erforderliche summe 87¹⁰. geldbusse 91⁵.

fífil-bleikr, lichtgelb (gelb wie löwenzahn) 44⁵.

finna (fann), finden. finna e-t til, etwas (als grund) anführen, erwähnen 77²¹.

finnsk, finnisch, aus dem volke der Finnen (Lappen) 18¹⁶.

fiski-fýla, f. schmutziger fischer 89².

fjör-ú-dýr, n. „strandtier“, verächtliche bezeichnung eines fischers 89¹¹.

födurliga, väterlich 12²⁴.

förða (að) sér, sich schützen, schonen 68¹⁷.

for-lendi, n. vorland (land zwischen den felsen und dem meere), strand 21¹².

fer-menutr, sehr erfahren, sehr geschickt 51¹².

fóta-gangr, m. gestampfe, getrampel: gengr upp fyrir þeim flest þat er fyrir þeira fotagangl varð, das meiste ward losgerissen, was in den bereich ihrer fusstritte kam 25⁶.

fót-síðr, bis auf die füsse reichend: lodkápur fótsíðar 62¹⁵.

framadr, vorgerückt, der entbindung nahe: ek veit at þú ert með barni ek mjök framat: 4¹⁰.

framan, von vorn 25⁴. fyrirframan, voran, vorwärts: stíngir knífnum fyrir framan slíkt er hann má taka, er stóss das messer so tief hinein als es zu reichen vermochte 36¹⁰.

fram-gangr, m. erfolg, unterstützung 50¹².

fremi, weit: svá fremi er upp kemt, soweit ist es gekommen 12¹¹.

fríðr, in natura bezahlt: XII. C. fríð, zwölfhundert stück viel 13⁴.

frjáls-liga, frei, ungehindert 40².

frændka, f. (eintr. aus frændkona), verwante 80¹.

frænd-margr, reich an verwanten 75¹⁷.

fullnaðr, *m. erfüllung*: hafa fullnað ór málum, *eine forderung durchsetzen* 46¹⁰.

full-svefna, *ausgeschlafen* 86⁹.

fyrir-fram, *mehr als*: hann virði engan mann fyrir hann fram 41¹⁴.
fyrir þat, *trotzdem* 57¹⁰.

fyrir meir, *in früherer zeit, einst* 5⁹.

færd, *f. die beschaffenheit der landstrasse*: gerði færðir góðar, *die wege wurden gut, leicht passierbar* 84⁹.

færleikr, *m. tüchtigkeit, stärke* 62¹⁴.

færi, *n. was in jmdes macht steht*: er þat ekki mitt færi, *ich bin nicht im stande* 80⁹.

Gamladr, (*part. von gamla*) *bejahrt* 60⁹.

ganga (gekk), *gehen*. þótti hón orit nær ganga þorgerði, *es schien ihm, als ob sie (Syrpa) die þorg. zu sehr belästigte, als ob sie der þ. zu viel mühe machte* 5¹². (vgl. nærgangull, Vigf. 461⁹.)

ganga víð, *anerkennen* (vgl. víð-ganga, f. Vigf. 703⁹): viltu mægr víð ganga þessum unga manni, *at hann sé þinn son?* 12²⁰.

ganga upp, *sich losmachen, losgerissen werden* 25⁵. frétti Finnþogi, hvárt þeim mundi heim ganga í Sandey um kveldit, *ob es ihnen möglich sein würde, um abend Sandey zu erreichen* 29⁴.

ganga láta (*seil. bestimn*), *das pferd gehn lassen, es antreiben* 45¹¹ (vgl. mhd. strichen läzen Parz. 679, 25. Er. 766; gån læzen Iw. 5311. Gr. IV, 640 fy.)

ganga á heit sín, *seine gelübde, zusagen brechen* 63²⁴.

trans. ganga e-n á bak aprt *supinum aliquem agere, jmd. rückwärts beugen* (vgl. Flataýjarbók I, 530; Fjölsson in scripta hist. Islandorum III, 219.) [Möbins.] 25⁹ 34²⁰.

gard-lag, *n. die anlage eines walles* 78².

gera (ð), *machen*. gera til e-s, *seine unternehmungen gegen jmd richten* [Möbins.] 23²¹. gera sér lítit fyrir, *sich wenig mühe machen*: nú skulu víð gera okkr fyrir sem minst, *nun wollen wir uns so wenig mühe machen wie möglich* 29¹⁰.

gera víð e-n um fram ádra, *aus einem mehr machen als aus andern, ihm grössere ehre erweisen* 43¹⁰.

gera í brott, *ausweisen* 75⁵⁻¹⁰.

unpers. gerir á fyrir þeim hafvillar, *es betrifft sie herumirren auf dem meere, sie verlieren den curs*, 21⁹.

gerir, *es hilft*: gerði henni þat ekki 52⁴. gerir mér þungt ok hfúgt, *ich werde schwerfällig und schläfrig* 78¹⁶.

gerast víð e-n, *sich gegen jmd benchmen*: gerist Ásbjörn víð hann fleiri ok fleiri 14¹⁶. gerast um e-t, *sich aus etwas etwas machen* 83²¹.

gerði, *n. eingehegtes feld* 78¹⁰⁻¹²⁻¹⁵.

geta (gat), *erlangen, erreichen*. hvers getr þú til, *was vermutest du darüber, was ist deine ansicht darüber* 15⁹. slikt sem hann getr farit, *was er nur laufen kan* 5²³.

geyma (d), *für jmd (e-s) sorgen, ihn versorgen*; vom vieh: füttern 24¹. hüten, *in ordnung halten* 45⁵. geyma til, *etwas in acht nehmen, hüten* 86¹⁶.

gildi, *n. ansehn* 37¹⁰.

gildir, *wichtig; trotzig* 80⁷. hafa gilt í frásögn, *gewaltiges aussagen* 80²³.

gipting, *f. heirat* 56².

glamm, *n. geräusch* 85¹⁶.

glímu-færr, *tüchtig im ringkampf* 73²⁴.
 glópr, m. schwachkopf, idiot 55²⁰.
 glær, m. meer; erdum á glæ kasta, *worte ins meer werfen, unnötiger weise worte verlieren* 27².
 gódr, gut; svá gott sem, *wie gut auch . .* 56⁷.
 gógn, n. pl. vortreffliche, herliche dinge 51¹.
 greidr, leicht, glücklich: þétt eigi hafi greitt til tekist, *obwol es nicht gut abgelaufen ist*, 16¹⁰.
 grjót-hóll, m. steinhügel 65¹².
 grun-brusligr, *verdächtig aussehend* 80².
 grænn, grün; hoffnungsvoll, gut: sá (seil. kestr) mun nú grænstr at segja satt, *es wird nun das beste sein, die wahrheit zu sagen* 12¹¹, vgl. 31²².
 gæfu-ferð, f. glücksfahrt 17¹².
 gæði, n. pl. vorteile, accidentien 51¹.

Haf, n. das heben 71⁵.

hafa (fá), haben. hafa frammi, *vorbringen*: þeir hafa þessi orð frammi, *sie bringen dies anliegen vor* 55⁹. hafast at, *tun, beginnen* 54¹⁰. hafast orð við e-n, *sich mit jmd besprechen* 86⁷.
 hald, n. unterhalt, pflege 23²¹.
 halda (held), halten. halda við e-n. jmd ein versprechen halten 9⁷. halda e-m á lopt, *jmd rühmen, hochschätzen* 54¹². halda e-n móti e-m, *jmd einem andern gegenüberstellen* 55².
 háleyskr, aus Húlogaland 25²³.
 háls-bein, n. halsbein, halsknochen, wirbelsäule 14¹¹.
 háls-stefni, n. kehle 65¹⁹.
 hand-stiunn, mit starker hand: réa handstinnan, *gewaltig rudern* 26¹⁹.
 hardendi, n. pl., strenge behandlung 12¹⁰ 33²².
 hard-erdr, harte worte gebrauchend 7²¹.
 harka (að), harken, sammeln. harkar fyrir mér, *es geht mir schlecht* 79²¹. harkast, *lärm machen* 11¹⁷.
 harla (=hardla), sehr, in hohem grade 16⁹.
 hávaða-mikill, unbändigen sinnes 51²⁴.
 hefja (hóf), heben; unpersönl.: má vera þá, at af þér hefji, *es kan sein, dass es (das unwohlsein) dann vorübergeht* 18²².
 Fiunbogi . . kvad af sér hefja, *er sagte, es gehe vorüber, ihm werde besser* 18²².
 heima-kena, f. hausmädchen 73¹⁰.
 heima-taða, f. das heu in binnenschlage 80²⁰.
 heita (hót), heißen, nennen: það þau hjón gera þat tillæti við sik at láta (seil. þörn) heita optir honum (besser optir sér B), *er bat die cheleute, ihm die rücksicht zu erweisen und nach ihm zu benennen (d. h. einem ihrer kinder seinen namen zu geben, vgl. Fa. 7²⁰ 12¹²)* 70⁹.
 heljar-madr, m. „hollenkerl“, bösewicht 83⁶.
 herði-breidr, mit breiten schultern 70²².
 herja (að), krieg führen, kämpfen mit jmd (á e-n) 68².
 hestr, m. pferð; pferðeræce, schlag 44⁹. Vgl. 45¹².
 hetta, f. überwurf mit kapuze (Weink. 169) 7¹² 8²¹.
 hey, n. (auch im pl.) heu 44²².
 heyra (rd), hören. heyra til e-s, *jmd angehen, betreffen* 57¹⁵.
 hlaupa (hljóp), laufen, springen. hlaupandi menn, *landstreicher* 59¹².
 hleypi-píltr, m. laufbursche 69¹².

hlutr, *m. loos, teil*: una við sinn hlut mit seinem loose zufrieden sein 47⁵.
 höfðingligr, *eines hauptlings würdig* 35¹⁴. *adv. höfðingliga* 90¹.
 höfuð-benda, *f. hilfe*: þótti höfuðbenda ramlig þar sem Finn-
 bogi var ok frændr hans, *die partei, welcher F. und seine ver-
 wanten angehörten, schien bürgschaft für kräftige unterstützung
 zu bieten* 55⁹.

hofugr, *schwerfällig, schläfrig* 78¹⁵.

hól, *n. prahlerci* 80²².

horn-a-brækla, *f. ein gerberinstrument?* 52⁹. (*Besser ist wol die
 lesart von B: hornabrækja; brækja ist nach Björn Haldors-
 son (119¹¹) = pinguedo raneida, harsk, ildelugtende fedt; horna-
 brækja also aus horn oder knochen gezogenes fett.*) [Möbius.]

hóstr, *m. gurgel* 65¹⁰.

hóta (að), *drohen* 87²¹.

hreysta (t), *kräftig machen* 75²⁰.

hreysti-verk, *n. tapfere tat* 74²⁵.

hríð, *f. unwetter*: rokr á hriðir, *es wird unwetter* 62⁹.

hrjóða (hrauð), *geräuschvoll emporspringen* 62¹⁰.

húð-fat, *n. ledersack, hängematte* 16¹³⁻¹⁴⁻²¹ 18¹⁸ u. ö.

hús-þing, *n. „hausding“, vom fürsten zusammenberufene ver-
 samlung*: jarl blés til húsþings 34¹².

hugar-boð, *n. (= hugboð), ahnung, meinung* 12¹.

hug-leysi, *n. mutlosigkeit, feigheit* 64¹.

hvergi, *unter keiner bedingung* 59⁵.

hvílu-klæði, *n. pl. bettzeug* 6¹³.

hvirfil-vindr, *m. wirbelwind* 85¹⁵.

hyggja (hugða), *denken*; hyggja af e-u, *etwas vergessen* 53¹.

hægliga, *leicht*; sem hægligast, *wie es am leichtesten, bequemensten
 war* 78²².

Ill-málugr, *grobe reden führend* 44²¹ 46²⁰.

ill-yrða (t), *unfreundliche worte gegen jmd gebrauchen, ihn schelten*: 14¹.

íþrótta-lauss, *wer keine kunst oder fähigkeit besitzt* 80¹².

Já (á), *ja sagen, zustimmen* 8¹⁰ 11²² 41²¹.

jafn, *gleich*. til jafns, *als ebenbürtiger* 72²⁴.

jafn-bjóða e-m e-tt, *jmd in etwas gewachsen sein* 33²⁰.

jafn-fram, *zugleich vorwärts* 88¹⁷.

jafni, *m. gleichheit, ausgleich (weder auf der einen seite sieg, noch
 auf der andern niederlage.)* [Möbius.] 67²⁰ 73⁵.

jafn-skjótt, *ebenso schnell* 89¹⁷.

jarð-fastr, *fest in der erde* 71⁴.

Kaf, *n. tauchen* 36¹².

kambr, *m. die kuppe eines berges oder hügels* 48¹⁰ 49¹⁰⁻²⁴ 70¹⁴ 86¹¹.

kanna (að), *prüfen, untersuchen*. kannast við e-n, *sich jmds
 erinnern* 52²².

kapps-maðr, *m. streitbarer, energischer mann* 81²⁰ 86⁵.

kasta (að), *werfen*: (gruðungrinn) ætlaði at kasta honum af horn-
 um sér, *der stier beabsichtigte ihn auf die hörner zu nehmen
 und herabzuschleudern* 14¹. kastar um hrygg, *er wirft (das
 herumgedrehte haupt) nach dem rücken zu, drückt es hinunter*
 14¹⁰. var ok skamt at sökja því at mjök svá mátti kasta á

- land, man brauchte sich beim fischfang so wenig vom lande zu entfernen, dass man den fang beinahe aufs land werfen konnte. [Möbius.] 76⁴².
- kaupa (að), handeln, zu werke gehn: Þérgeirr jáði því at kaupa vol við þau 11²³.
- klaki, m. hartgefrorene erde, eis 45¹⁰ 49⁸.
- klak-laust, adv. unverletzt 33²³.
- kljúfa (klauf), spalten: kljúfa e-n í herdar niðr, einem den kopf spalten bis zu den schultern (vgl. Þórðar saga hroðu s. 6.)
- knú-leikr, m. kraft, stärke 72²¹.
- kofarn, n. sehosshund; bissiger mensch 44¹¹.
- koma (kom), kommen. koma á, sich einstellen 64². koma út, heim kommen (nach Island) 43¹⁸ 44¹⁷.
- kostir, m. im pl. kostir, verhältnisse, bes. vermögensverhältnisse, 4¹.
- krap, n. tauendes eis, tauender schnee 62¹⁸.
- krapa-for, f. schwimmende massen tauenden eises 62¹⁸.
- krotta (kratt), murren 44²⁰.
- krækill, m. krummer stock 7¹² 10¹⁵.
- krækja (t), einhaken; hann krækti fötr undan þeim með staf sínum, er zog ihnen mit seinem stocke die beine fort (um sie zu fall zu bringen) 7²⁰.
- kván-riki, n. weiberhersehaft, pantoffelregiment: Gestr hafði hit mesta kvánriki, G. stand gewaltig unter dem pantoffel 5¹⁰.
- kvöðjast (kvaddast), sich begrüssen 28¹⁶.
- kvikligr, lebhaft 83¹⁷.
- kynligr, seltsam, schlimm: næsta gerir mér kynligt, es wird mir sehr schlimm zu mute, ich befinde mich sehr unwohl 18²¹.
- kyn-stórr, von vornehmem geschlecht, hochgeboren 61¹⁰.
- kyrd, f. ruhe (auch im plur.) 14¹⁰.
- kyrr-látr, ruhig, freundlich 51²⁴.
- kæra (rd) við e-n, wider jmd beschwerde führen 87⁴.
- kænliga, vorsichtig 88¹⁷.

Lá, f. pl. lár, das seichte wasser längs des ufers 9¹.

lang-knakk, m. bank 62²¹.

láta (lét), lassen; schätzen, würdigen: þeir pöldu þat eigi, at Finnbogi var framarr látinn 51¹². láta undan e-m, jmd platz machen 87²⁵.

lé-garðr, m. schwad 81¹¹.

leggja (lagði), legen: hann leggr fó til höfuðs honum, er setz einen preis auf seinen kopf, 23²⁰. leggja fyrir (gewöhnlicher við), aufs spiel setzen bei etwas: leggja sömd fyrir slík mál 46²⁴. leggja gard, einen wall anlegen 77²⁸. leggjast eptir e-m, hinter jmd her schwimmen 36¹⁰. lagðr, zugefroren 62¹⁸.

leidiligr, ekelhaft, abseheulich, hässlich 5¹¹.

leidindr, ekelhaft, verhasst 51²⁰.

leika (lék), spielen. leika e-t, etwas zu stande bringen 8¹⁸.

leik-madr, m. spielmann, teilnehmer am spiel 72¹⁸.

leita (að), sich anschicken zu gehen: þar leitar hann upp á björgin, dort begint er die berge hinaufzusteigen 21¹⁵. leita á e-n, jmd tadeln, verdächtigen: man engi á þik leita, medan þú veizt eigi hvat fyrir er, niemand wird dich (des ausweichens) verdächtigen, so lange du nicht weizt (d. h. ihnen nicht zu wissen scheinst), was bevor steht 48⁶. [Möbius.]

leyna (nd) e-n e-u, jmd etwas verbergen 34³.

- leysa (t), lösen; leysa upp, los machen 48¹² 65¹⁵ 86²⁰.
unpersönl.: (rða) Gunnbjörn leysir þá til, G. wird da zu (neuem angriff) frei. [Möbius.] 73^a.
 lífs-gríð, n. pl. schonung des lebens 82¹¹.
 liggja (lá) liegen. liggja fyrir, (vom schicksale) bestimmt sein 20¹⁰ 82¹⁵.
 líkn, f. gnade, mitleid 84¹.
 ljúga (laug, ló), lügen: Barðr quæð eigi logit til fædurins, B. sprach, es sei nicht gelogen in bezug auf den vater, d. h. er sei seines vaters echter sohn, er sei nicht aus der art geschlagen 67²⁰.
 lodinn, diek. var tadan svá lodin, at eigi varð minna af at bera, die wiese war so dicht bewachsen, dass die arbeit (das abgemähte gras) wegzutragen nicht geringer war (als die, das gras vorher zu mähen.) [Möbius.] 80²⁴.
 losa (að), lösen; losast, sich lösen, ein ende nehmen 75²⁰.
 lota, f. gang 67²⁰ 73⁴⁻⁶.
 lukka, f. glück 28¹⁰.

- Mál, n. process: búa mál til, einen process vorbereiten 46¹². hafa mál fram, mit einem process vorwärts gchen, ihn betreiben 47².
 mála-fylgd, f. beistand 91²³.
 malar-kambr, m. der von den wellen aufgehäufte kieselrücken längs des strandes 29⁰.
 mann-kaup, n. gewinn, gute acquisition: segðu, at fám XVII vetra mundi slíkt mannkaup sem honum, dass man mit wenigen leuten von 17 jahren eine so gute acquisition mache als mit ihm 37¹⁰.
 mann-virki, n. tüchtiges werk 78⁷.
 mann-æli, n. unbrauchbarer mensch 5¹⁶.
 marg-mennr, mit vielen leuten 72¹⁴.
 marg-talaðr, part. viele worte machend: gora margtalat við e-n, mit jmd lange gespräche führen 73¹⁰.
 mat-leysi, n. mangel an spise 16²⁵.
 meðal-ganga, f. vermittlung, in: meðalgongumadr, vermittler 63¹⁰.
 meðal-úvnr, ein mittelmässiger feind (vgl. meðal-fjándi, Fms. II, 74): búandi .. kyð þá eigi meðalúvni vera, der bauer sagte, sie seien nicht wenig unfreundlich 22⁵.
 mega (mátta), können; helzt má honum þat, von ihm kan man das vorzugsweise erwarten 56¹⁶. [Möbius.]
 megn, n. kraft: eptir megni, nach kräften 68¹⁸.
 menna (t), zum manne machen 75²⁵.
 metnaðar-samligr, ehrenvoll 90⁴.
 metnaðr, m. ehre: fyrir metnaði, der ehre halber 87¹⁰.
 mið-hjalli, m. die mittelste bergterrasse 85²⁰.
 mikil-virkr, einer der viel leistet 17⁸.
 miklast (að), gross werden, wachsen 44¹⁶.
 miski, m. schädigung, becidigung; gora e-m til miski; jmd leid antun 31¹⁰.
 mis-lagðr, übel beschaffen, misgestaltet 33²².
 móti (dat. von mót) für: það hana gera veizlu móti sér 41²³.
 at mót, entgegen 45¹⁰. til móts við, gegenüber, in vergleich zu 56⁵. með litlu móti, in geringem grade 73²⁵.
 muna (að), entfernen: mun honum eigi ör minni munat, es wird ihm nicht aus dem gedächtnis gekommen sein 85⁸.
 myki-reka, f. mistschaufel, mistgabel 60¹¹.

Naud-synligr, notwendig 15¹⁷ 28¹⁴.
 nauta-maðr, m. kuhhirt 60⁴ 9.
 nídings-ord, n. namen einer nemme 65¹⁰.
 nídings-verk, n. schimpfliche tat. verbrechen 33¹⁰.
 nista (t), heften 49⁶.
 ný-fæddr, neugeboren 6².
 ný-sprunginn, soeben gestorben 16⁴.
 nærr, schicklicher 39²⁶.
 næsta, adv., sehr 18²¹.
 næra (ð), pflegen, durch pflege widerherstellen 17¹⁶.

Óð-málugr, heftig sprechend, erregt 44²¹.
 ofbeldis-maðr, m. ein gewalttätiger, übermütiger mensch 91².
 of-dul, f. kühner gedanke, kühner einfall 57¹².
 of-góðr, zu gut, zu günstig 34⁸.
 of-kapp, n. halsstarrigkeit 75¹².
 of-metnadr, m. übermüt, hoffahrt, in: ofmetnadar-maðr, übermütiger mensch 59¹⁶.
 of-mjök, allzusehr 24¹⁷.
 ord, n. wort, gespräch: var mikít ord á syni þeira, es wurde viel von ihrem sohne gesprochen 9¹⁶. fyrir þín ord, deinetwegen 39²⁶ 40¹⁶. þat var ord á, davon gieng die rede 44⁶.
 orð-ræða, f. gespräch 37¹⁶.
 orf, n. sensenstange 80¹⁹ 82¹.

Ráða (réd), raten. ráða nm við e-n, jmd abtun: hann ætlaði skjótt um at ráða við Finnboga, er daechte mit F. schnell fertig zu werden 29¹⁰, vgl. 81²⁰. ráða e-t af, einen entschluss fassen 48⁶ 61¹⁰. ráða fyrir, über etwas macht haben, über etwas zu entscheiden haben 82¹⁸. ráðast í mót e-m, auf jmd losgehn, losstürzen 14⁶ 52¹⁰. ráðiun, entschlossen (i) 35¹⁶.
 rakkr, mutig, in dem beinamen Bergr rakki 61⁶ 8 u. ö.
 reka, f. schaufel 60¹⁵ 61¹.
 roka (rak), treiben. reka e-t á e-m, jmd mit einer waffe durchstossen, durchbohren 81²⁴. rekast, wandern, reisen 58²⁰.
 rétta (tt) upp, aufrichten 63².
 rýskliga, schnell 91⁶.

Sakar-staðr, m. beleidigung, fehler, vergehen: kvæzt vilja upp gefa sakarstaðinn þann sem til heyrir, er wolle den damit verbundenen (den dabei begangenen) fehler verzeihen 84¹².
 sam-krækja (t), an einander haken, in streit geraten 47¹⁰.
 sam-kunda, f. gastmal, banket 42¹.
 sam-mæli, n. verabredung, vertrag 9¹⁰.
 sam-nafni, m. namensvetter, 87²⁴.
 saundar-slittr, n. fetzen schaffleiseh 24¹⁶.
 sekr, für schuldig erklärt: gera e-n sekjan, jmd in die acht erklären 23²⁰.
 setja (tt), setzen. setjast, sich setzen: sett Urdarkottr undir höfud honum, U. setzte sich unter seinen kopf, d. h. er setzte sich so, dass Finnbogis kopf in seinem schosse ruhte 19². setjast fyrir e-t, sich einer sache widersetzen 68⁶. p. p. setttr, tief im wasser, schwer beladen 28¹⁶.
 setna (ad), sich senken 77²⁰.

- síð-ferdi, *n.* aufführung, lebenswandel 54¹¹.
 silfr-belti, *n.* silberner gürtel 26¹².
 silfr-fátt, *n.* adj. mangelt an silber 28¹⁰.
 silki-tjald, *n.* seidenes zelt 16¹³.
 sitja (sat), sitzen; sitja fyrir e-m, jmdm auflauern, ihm einen hinterhalt legen 48⁴ 65⁶ 73¹⁸ 75¹. sitja um e-t, auf etwas stimmen, etwas im schilde führen 81⁵.
 sjá (sá), sehen; sjá fyrir e-m, jmd besorgen, ihn abtun (töten) 52²². þá er slikt sjánda, da muss man sehen, was unter solchen umständen zu tun ist, 86².
 skaða-samr, schädlich, verderblich: varð honum því skadasamt, at . . , dadurch erwuchs ihm schaden, dass . . 24² 35¹.
 skap, *n.* sinn: engi madri landinu var meir við mitt skap en hann, keiner im lande war mehr nach meinem sinne als er 34².
 skap-illr, übel gelaunt 52².
 skeinu-samr, wer leicht schaden zufügen kan, gefährlich 88²⁰.
 skera (skar), schneiden; skera út í gegnum, durch und durch gehen 49⁴.
 skil, *n.* pl. erklärung: segja skil á e-m, in betreff jmds eine erklärung abgeben 54¹⁰.
 skilja (ð), trennen. skilja fyrir, sich vergleichen 89¹⁰.
 skinn-feldr, *m.* pelzmantel, ledermantel 6⁵.
 skipa (að) ordnen, einrichten; skipa til um e-t, anordnungen treffen in bezug auf etwas 70⁵.
 skipta (t), teilen, zerbrechen: þat gekk eigi fyrr en þeir skipta því með sér, das gieng nicht eher, als bis sie sie (die sensenstange) zwischen sich zerbrochen hatten 82². skipta við e-n göðu, sich mit jmd gütlich auseinandersetzen 84¹².
 skjaldar-brot, *n.* überrest vom schilde, verstümmelter schild 49⁵.
 skjaldar-sporðr, *m.* der untere teil des schildes 60¹⁰.
 skjóta (skaut), schießen, stossen; skjóta tjaldi, ein zelt aufschlagen 19².
 skjót-leikinn, schnell 88⁵.
 skógar-björn, *m.* waldbär, wilder bär 27⁵.
 sköruligr, prächtig 77¹.
 skreidar-kaup, *n.* stockfischhandel 85²².
 slá (sló), schlagen, stossen; slá niðr, umstossen, verschütten: segðu at graðungurrinn hefði slegit niðr mjólkinni 13²¹. slá upp eld, feuer anmachen 29¹². part. p. sleginn, verwirrt, zerzaust 26¹⁷.
 sláttu-kaup, *n.* lohn für das mähen 83¹.
 slægja, *f.* gewinn 87¹².
 slengva (ð), werfen, schleudern: þá slengði hann sér af út qðrumegin hjá eldnum, er warf sich hinüber auf die andre seite des feuers 29¹⁰.
 smá-leikr, *m.* eine kleine, unbedeutende sache 34⁰.
 snara (að), drehen: snarar af honum hofudit, er dreht ihm (dem stiere) den kopf ab 14¹⁰, vgl. 82²². snara e-t af (at?) e-m, jmd etwas entwinden, entreissen 78²⁴ 82¹. snara fram, drauf los gehn 25¹⁰. snarast frí, sich umwenden 34²².
 sníða (sneid), schneiden; sníða til, „anschneiden“: hvár til skyldi sníða, wo der angriff zu unternehmen, der antrag zu machen wäre 54¹⁰.
 snóðra, *s.* snúðra.
 snúðra (að), schuppenn 5²¹.

- snæ-fall, *n.* schneefall 64¹.
 snæ-mikit, *n. adj.* eine grosse menge schnee 21¹².
 snægg, bald 13². schnell, alsbald 45²⁰.
 spá-maðr, *m.* ein mann, der die gabe der weissagung besitzt, weissager, prophet 19¹⁰.
 spara (d), unterlassen 89¹².
 sparr, sparsam; þótti monnum þat líkligt, at eigi mundi Finnþogi sparr af þeim frændum, dass er die verwanten nicht schonen werde 50¹⁵.
 spott, *n.* spott: hafa e-t í spotti, etwas zum gegenstande des spottes machen 58¹².
 staðr, *m.* stätte, stelle; í stað, auf der stelle, sofort 40¹².
 stakk-bláð, *n.* rockschoss, rockzipfel 5²².
 standa (stóð), stehen. veðr stóð at landi, der wind stand auf das land zu, wehte nach dem lande hin 21¹⁰. gütigkeit haben, in kraft bleiben: skipar hann til um þá hluti sem hann vildi sín umríd standa láta, er gab an, wie er seine bestimmungen ausgeführt haben wollte 70⁰. standast, aushalten (e-s) 88⁶.
 stédja (að), springen 63⁵.
 sterkliqr, kräftig von aussen 79¹² 86¹⁴. stark, fest 80¹⁰.
 steypast (pt), stürzen 66¹⁰.
 stinga (stakk), stossen; stinga at stafni, mit dem vorderteil des schiffes antossen, am ziele der fahrt ankommen 16⁷. landen 28¹⁰. stinga við fótum, plötzlich stehn bleiben 57².
 stórliga, sehr 61¹².
 stór-mannliqr, aussehend wie ein vornehmer mann 39¹⁰.
 stór-vidri, *n.* unwetter, heftiger sturm 16²⁵.
 stór-virki, *n.* gewaltige tat, verbrechen 33¹².
 streitast (t), sich abmählen 92¹².
 strjúka (strauk), streicheln (e-m): gekk hann jafnan ok strauk hrossunum 44¹⁰ 45¹².
 stunda (að), sich anstrengen, arbeiten 85¹.
 stœra (d), gross machen: stœrir sjóinn, es macht die see gross, die see geht hoch 21⁷.
 stökkva út, fortfliehen: hann hafði stökkit út hingat fyrir valds-mönnum 3⁰.
 svara (að), antworten; svara einum til, jmd befriedigen, bezahlen 46¹⁴. hann svarar þeim málum vel, er nimt den antrag freundlich auf 53¹².
 sveit, *f.* bezirk, landschaft: hann kvæzt.. vera allra sveita maðr, er sprach, er sei in allen landschaften zu hause (habe sich überall herumgetrieben) 79¹⁰.
 svikall, hinterlistig, falsch 38¹¹.
 svik-ráð, *n. pl.* verrat 28⁰.
 sýnn, sichtbar; sýnu, augenscheinlich, bedeutend: Finnþogi laust annat hogg ok var þat sýnu meira, F. tat einen zweiten schlag und der war bedeutend stärker 22².
 sætr, *n.* sennhütte, weideplatz im gebirge (Wcink. 59) 23²³.
 sækja (sóttu), suchen; heim s. e-n, jmd aufsuchen, besuchen 39²².
 sækja at, berorsten 81⁰ 85⁰. sækja optir e-u, etwas eifrig verlangen, eifrig um etwas bitten 84¹.
 sæmd, *f.* ehre; busze, genugthuung 41²⁰.
 sæmdar-ferð, *f.* ehrenvolle reise 37⁶.
 sæmdar-fqr, *f.* dass. 27²⁴ 60²⁴.

Taka (tók), nehmen. taka af, hergeben, leisten: hann fór slikt sem fötr mega af taka, er lief so schnell, als seine füsse vermöchten 49¹⁰. taka á móti e-m, jmd widerstand leisten 10⁷. taka tali með e-m, mit jmd ein gespräch anfangen 54¹⁰. taka til, ausführen 34². láta til sin taka um e-t, sich in etwas mischen 46². taka upp, sich erheben, emporragen 48². kvad hann þat flestum mest við taka, er sagte, das nehme ganz vorzugsweise die meisten in beschlag, dort finde jeder am meisten zu tun. [Möbius.] 81². takast illa, einen üblen ausgang nehmen 46², vgl. 83². lítt attekinn, ein wenig (d. h. ganz gehörig) in verlegenheit, bedrängt (vgl. Fms. VII, 244.) 84². [Möbius.]

telja (taldi), jmdm (e-n) abraten, ihn zurückhalten 20¹⁸. til-gærd, f. verdienst 82¹⁶. til-læti, n. rücksicht: gera tillæti við e-n, jmd eine rücksicht erweisen 70¹⁸.

töðu-verk, n. arbeit beim heu 80¹⁸.

tor-kenna (nd), unkenntlich machen 9¹⁸.

tötur, m. lumpen 6¹⁹.

tráðk, n. zertretung, aufwählung des bodens 25⁶.

tré, n. holz, schiffsmast (?) 16².

trúnaðr, m. treue; Vertrauen: mikinn trúnað hefir Álfur lagt undir þik, ein grosses vertrauen hat dir A. geschenkt 32¹².

trúr, zuverlässig: hann spardi, hvárt eigi væri alt hit trúasta, er fragte, ob hier treulosigkeit mit im spiele wäre 79² 82⁶.

tumba (að), taumeln 88⁶.

tvi-sýnn, zweifelhaft 52¹⁶ 83².

Ú-dauda-hræddr, den tod nicht fürchtend 33¹².

ú-frýnligr, mährisch 25².

ú-frændsamliga, nicht nach art eines verwanten 59²².

ú-hoyriligr, unerhört: hit úheyrilgsta bragd 4¹³ 7¹ 65¹¹.

ú-hræddr, furchtlos 47¹⁸.

ú-keyptr, abgemacht 56⁶.

ú-knáligr, schwach 87²³.

ú-líð, n. schaden, nachteil 89²².

ú-likindi, n. pl. unwahrscheinlichkeit 7³ 9¹¹. unglaulichkeit 64².

úlund, in: úlundar-madr, ein übelgelaunter, reizbarer mensch 4⁴.

um þat er, bis zu der zeit, wo . . . 88¹⁵.

um-brot, n. pl. das sträuben 82¹⁹.

um-fang, n. kampf 36²¹.

umfangs-mikill, unbändig 10⁷.

um-ráð, n. anordnung, bestimmung 70⁶.

uppburðar-litill, scheu, furchtsam 57¹⁴.

ú-sáttir, unvereinigt 50¹⁹.

útan-verdr, der äussere: á útanverða heidina, auf die entferntere seite der heide 47²¹.

út-veggr, m. stand der dinge 39¹⁹. ausweg: gera nokkurn útveg, einen ausweg finden 39²⁶.

ú-vandr, ohne hochmut, ohne anmassung: hann lét ekki úvant, er benahm sich ziemlich anmassend 56¹⁵.

ú-vinsall, unbeliebt: ú fyrir (gewöhnlicher af) gríðkonum, unbeliebt bei den dienstmägden 7¹⁹.

ú-þroskuligr, schwach, schwächlich 8¹⁶.

- Valds-madr**, ein mächtiger mann, ein grosser: 3⁶.
ván, *f. hoffnung*. kvað gott í vinnu síðarr, at hann mundi afbragðsmadr verða, er sagte, es sei gute hoffnung für die zukunft, dass . . 67²¹.
vand-ræði, *n. unruhe, verlegenheit* 75¹⁹.
vand-sénn, schwierig zu sehn, schwierig zu durchschauen 80⁵.
vanta (að), fehlen, mangeln 23¹¹.
varða (að) e-n, für jmd von Wichtigkeit sein, jmd angehen: eigi varðar þat yðr, das geht euch nichts an 33⁹.
vápn-laust, *adv. ohne waffen* 33⁹.
vás-klæði, *n. regenkleid* 63⁸.
vatnsdælskr, aus dem Vatnsdalr 77⁹.
vegr, *m. weg*. nokkurn veg, auf irgend eine weise; vielleicht 86⁴.
veita (t), geben, machen; hann veitir umbrot mikil, er sträubt sich gewaltig 82¹⁹.
vera (var), sein. er e-m ekki um, jmd liegt nichts daran, es gefällt jmd nicht 80⁵ 82²¹.
verða (vard), werden; varð hann einn at ráða þeira í milli. man musste sich gefallen lassen, dass er allein zwischen ihnen den schiedsrichter machte (Jónss. 688^b) 42⁶. verða menn nokkut svá til áleitni við hann, die leute beginnen ihn einwenig anzuseinden 44¹⁴, vgl. 51¹¹. svá er sagt, at til varð einn af fylgð-armannum, dass einer es unternahm . . 87²⁷. e-m verðr e-t fyrir, jmd handelt so und so 52¹⁸. e-t verðr á fyrir e-m, jmd begeht einen fehtritt, handelt unehrenhaft 64¹⁹.
verðr, würdig, wichtig: þér þykkir mikils um vert, þat . . du scheinst grosses gewicht darauf zu legen, dass . . 11⁵. wert-rol 44¹⁹.
verja (varða), wehren: verja hendr sínar, notwehr üben 50⁴.
vesal-ligr, von erbärmlichem aussehen 44²¹.
veslingr, *m. ein elender, armer kerk* 51⁶.
vetra (að), winter werden 62⁸.
við-beina, *n. schlüsselbein* 74¹³.
viðr-nefni, *n. beiname* 79¹⁹.
við-ræða, *f. unterredung, verabredung* 28³.
víg, *n. todschlag*: lýsa vígi á hendr einum, eine anklage wegen todschlag gegen jmd erheben 46¹².
víkja (veik) eptir e-m, sich gegen jmd wenden 86¹⁴.
vilja (vilda), wollen. henum vill nú flest til virðingar ek sæmdar, das meiste (alles) ist im günstig, was ehre und auszeichnung anbetrifft 20⁷ [Möbius].
vinna (vann), ausrichten, vollführen. vinna til, etwas verschuldet haben 33²⁴. vinna yfir e-n, jmd überwinden 36². vinnast, im stande sein, vermögen: ek vinnumst eigi til þér at launa 19⁷.
virðast (d), gefallen: Hákonir jarli virðist hann vel 37¹¹.
vita (vissa), wissen; vita sér um e-t, sich um etwas bemühen, etwas aufsuchen: sendi Syrpa bónda sinn at vita sér um brúngras, sie sandte ihn aus, brúngras zu suchen, 51¹⁸. (Vigs. 712^a.) vita at e-m, mit jmd etwas vorhaben: hvat illt mun þorgrinnur þess vita at sér eða dóttur sinni, weleh eine schändlichkeit weiss þ. von sich oder seiner tochter 55¹⁹.
viti, *m. signalfeuer* 15¹¹.
vænn, wahrscheinlich 87¹⁸.

Yfir-ferð, *f. das überschreiten (eines flusses)* 62¹².
 yfir-kominn, *erschöpft* 49²², *besiegt, überwunden* 74²¹.

Parfindi, *n. pl. gebrauch* 51⁶.
 pilja, *f. planke; pl. deck: a piljunum sér hann hvar stendr silki-tjald* 16¹⁴.
 pola (d), *aushalten* 36¹².
 pori, *m. der grössere teil, hauptteil* 23⁸.
 þótt, *als wenn: 17⁴. wenn* 31¹⁵.
 þrífligr, *volgeraten* 4²¹ 6⁷.
 þroski, *m. kraft* 75¹².
 þrængva (d), *drängen, angreifen, mitnehmen* 53¹ 70¹¹.
 þungr, *schwer, schwerfällig* 78¹⁵ 85⁶.
 þykkju-dráttir, *m. zwietracht* 47¹⁷.
 þyrpast (t), *sich drängen* 25²⁰.

Ætlast (að) fyrir, *sich etwas vornehmen, etwas zu tun beabsichtigen* 77¹¹.
 ættadr, *von geburt; fullvell ættadr, von guter, vornehmer geburt* 33². vel ættadr 61²⁴.

Ómta (t), *äussern: hann ómtir honum hvárki vel né illa, er äusserte sich über ihn weder in günstiger noch in ungünstiger weise* 8³.

Verzeichnis der personennamen.

1. Álftr aptrkemba 26—30. 32—35. 37. 41. 42.
2. Álftr Finnogason 47. 51. 52.
1. Ásbjörn dættiáss Gunnbjarnarson, 3—15. 17. 18. 20—23. 27. 30. 32. 43. 44. 46. 49. 50. 61. 70. 71.
2. Ásbjörn Finnogason 71. 76.
1. Bárðr bóndi 22—26. 28. 42. 67.
2. Bárðr vikverskr 16.
3. Bárðr vikverskr stýrimadr 20. 21.
1. Borgr Finnogason 71. 79. 98.
2. Bergr hinn rakki Skidason 61—67. 69. 92.
1. Bersi hinn hvíti, 37—40.
2. Bersi (í Hvammi) 69. 72—74.
- Björn 55.
- Brandr hinn orvi Vermundarson 83—92.
- Brettingr 3. 9. 44. 46. 48. 50.
- Dalla 61. 63. 64. 67. 68. 76.
- Draumaafinnur, *s. Finnur*.

1. Eyjólftr hinn balti Guðmundarson 76. 90.
2. Eyjólftr Finnogason 64. 76.
3. Eyjólftr Valgerðarson 46. 50. 53.

1. Finnbogi Bárðarson 16—19.
2. Finnbogi hinn rammi Ásbjarnarson (*zuerst* Urðarköttr *genant*) 7—59. 61—67. 69—72. 74—92.
- Finnr (*auch* Draumafinni *genant*) 18. 19.

Göstr 5—11. 13.

1. Grímr Brettingason 3. 49.
2. Grímr (á Torfustöðum) 61—63.
3. Grímr Ingason, 3. 49.
1. Gunnbjörn Ingjaldsson 3. 22. 27.
2. Gunnbjörn Finnbogason (hinn eldri) 47. 51.
3. Gunnbjörn Finnbogason (hinn yngri) 53. 64. 67. 68. 72—76. 92.

- Hákon jarl, (965—95) 20. 27. 28. 31—43. 50. 53. 58.
 Háleygir, *die bewohner von Hålogaland* 27.
 Hallfríðr Eyjólfsdóttir Valgerðarsonar 53. 61. 69. 71. 74. 76. 86. 92.
 Hrafn hinn litli 18. 19. 45. 47—49. 56. 57. 64—66. 74. 76.

Ingi 3. 48—50.

1. Ingibjörg (heimakona í Hvammi) 73.
2. Ingibjörg (móðir Ragnhildar) 27. 30. 31. 41—43.
3. Ingibjörg (systardóttir Hákonar jarls) 32.
- Ingimundr (hinn gamli Þorsteinsson) 51. 54. 55. 65. 73. 80. 90. 92.
- Ingjaldr 3.
- Jökull Ingimundarson 51. 54—66. 69. 72—75. 79. 82. 83. 90. 91.
- Jón, Grikklands konungr 38—41. 91.

Kölr 62. 63. 65.

Leikný 18.

- Ljósvetningar 3. 33. 43.
 Lóðinn 75.

Mæðrvellingar 50. 55. 62. 76. 83.

Norðlendingar 44. 50.

Ólafr konungr (*d. i.* Ólafr Tryggvason, 995—1000) 53.

Rafn, s. Hrafn.

- Ragnhildr Álfisdóttir aptrkembu 31. 32. 34. 35. 38. 41. 42. 44. 47.
 51. 52.
 Rauðr víkingr 68.

1. Sigríðr (kona Inga) 3.
2. Sigríðr, (kona Þorgríms) 54.
1. Sigurðr Brottingsson, 3. 49.
2. Sigurðr (at Gnúpi) 54. 62. 69.
- Skíði austmaðr, 3. 4. 61.
- Svartr nautamaðr 60.
- Syrpa 5—13.

Úlfhildr 32.

Urðarkottr s. Finnbogi hinn rammi.

Uxi 44—46.

Valgerðr 46.

Vatnsdællir 57. 73. 77. 79. 80. 90.

Véfríðr, 54. 62.

1. Vermundr austf. 83—90.

2. Vermundr (hinn mjóvi) 83. 85.

Viddællir, in: Viddælagoði, d. i. Finnbogi 72.

Vilmundr Þórarinnsson 59. 65. 66.

1. Þóra (kona Brottings) 3.

2. Þóra Þorgrímsdóttir 54—56. 58. 59. 64.

Þórarinn 59. 65. 66.

Þorbjörn slegfall (oder sleggja) 79—83.

1. Þorgeirr Finnbogason 72. 76.

2. Þorgeirr (Þorkelsson) Ljósveitningagoði 3. 9—13. 18—21. 33. 43.
44. 46. 47. 50. 53—55. 69—72. 75.

Þorgerðr (Þorkelsdóttir?) *chefrau des Ásbjörn Jettíass, schwester
des Þorgeirr Ljósveitningagoði*, 3—7. 12. 20. 71.

1. Þorgrímur Finnbogason 76.

2. Þorgrímur (í Bólstaðarhlíð) 54. 55. 58. 60.

3. Þorgrímur vatnsdælskr 77—79.

1. Þórir Finnbogason 64. 76. 83.

2. Þórir Ingason, 1. 50. 3. 49.

3. Þórir Ingimundarson (hafrsbjó) 51. 56—58. 62. 67.

Þorkell Sigurdarson 54—60. 64. 65.

Þórny Ásbjarnardóttir 3. 4. 61.

1. Þorsteinn Brottingsson 3. 48. 49.

2. Þorsteinn Ingimundarson 51. 57. 58. 62. 63. 90.

3. Þorsteinn hleypipiltir 55.

Þorvaldr modskegg 51. 52.

Verzeichnis der Ortsnamen.

Almannakambr 70.

Arnareyrr 43.

Bólstaðarhlíð, *wohnsitz des Þorgríms*, 54. 55. 59.

Borðeyrr 61.

Borg, *ort im Víðidalr, wohnsitz von Finnbogi hinn rammi*, 51.
53—55. 58. 61. 67. 72. 74. 76. 92.

Brottingsstaðir, *besitzung des Brottingr*, 3.

Dalir, *landschaft im norden Islands*, 18.

Djúpá, *fluss im isländ. nordviertel, der aus dem Ljósavatni kommt
u. in das Skjálfandafljót mündet* 18.

Eyjafjörðr, meerbusen und landschaft an der nordküste Islands 46. 71.

Eyrr: wohnort des Ásbjörn döttiáss, 3. 8. 10—13. 17. 20. 43. 44. 46—48. 50. 71.

Fell, wohnsitz des Draumafinni 18. 19.

Finnbogakambr 70.

Finnbogastadir, ort an der Trékyllisvík im isländ. westlande, letzter wohnsitz von Finnboði hinn ranni (S. Kålund, hist.-topogr. beskrivelse af Island, 1,624.) 76. 77. 79. 92.

Finnbogasteinn 19.

Flateyjardalr 3. 17. 71.

Flateyjardalshöfðr 44. 70.

Gardshorn, wohnort des Þorvaldr modskegg 51. 52.

Gnúpr, im Vatnsdalr, wohnsitz der Sigurðr 54. 56. 62. 69. 75.

Grikkland, Griechenland 38. 39. 41. 91.

Grœnmór, wohnsitz des bauern Bárðr 22. 23. 28. 42. 67.

Hálogaland 22. 26. 30. 33.

Heiðarhús, wohnsitz des bauern Uxi 44. 45.

Hladir, f. pl. residenz des Hákon jarl 32.

Hlíð, s. Bólstaðarhlíð.

Hof, im Vatnsdalr, wohnsitz des Ingimundr 51. 55—58. 62. 72. 75.

Hrútafjardarháls 64.

Hrútafjörðr, meerbusen an der nordküste Islands 61. 72.

Hvamur im Vatnsdalr, wohnsitz des Bersi 69. 72. 73.

Ísland 27. 33. 37. 39. 42. 43. 71. 73. 92.

Jökulsá 3.

Kinn (= Kaldakinn) gegen auf dem linken ufer des Skjálfandafljót 17.

Knarraröyrr 20.

Ljósavatn, landsee im isländ. nordviertel 18—20. 47. 50. 52. 69. 71.

Melrakkahóll (d. i. hügel des polarfuehses) in: Melrakkahóls-barðagi 76.

Móðruvellir, ort am Eyjafjörðr, wohnsitz des Eyjólfur 53.

Mörk, Finnmarken 27.

Noregr, Norwegen 20. 22. 33. 37. 39. 41. 43. 53. 74. 92.

Sandoy, insel an der küste von Hálogaland, besitzum des Alfr aptrkempa 27. 29. 30. 34. 38. 41—43.

Skagafjörðr, meerbusen und landschaft an der nordküste Islands 59.

Skjálfandi, meerbusen an der nordküste Islands 15.

Sleggjufall 83. (S. Kålund, hist.-topogr. beskrivelse af Island 1,624.)

Tóptir: die wohnung des Gestr befindet sich „á Tóptum“ 5. 10.
Torfu-staðir, wohnsitz des Grímr 61.

Trékyllisvík, meerbusen und gegend an der nordküste Islands (im westviertel) 76. (S. Kálund, hist.-topogr. beskrivelse af Island, I, 623.)

Vatnsdalr, tal im isländ. nordviertel 51. 54. 63. 69. 73.

Vatnsdalsá 62.

Vatnshlíð 59.

Víðidalr 50. 53. 71. 73. 75. 92.

Víðimýri, wohnsitz des Þórarinn, (südl. im Skagafjörðr.) 59.

Vík 70. 92.

NACHTRÄGE UND BERICHTIGUNGEN.

Zur vorrede:

- s. II. Die zeichnung auf fol. 61^b von cod. A stellt 2 kämpfende männer dar; darüber steht von junger Hand: her beriaz þeir Egill Skallagrímsson ok Liotr berserkr (s. Egilssaga c. 67.) Unter dem bilde scheint eine untersehrift von der hand, die den ganzen codex schrieb, gestanden zu haben, dieselbe ist jedoch nicht mehr zu entziffern. (Briefliche mittheilung von Gudmundr Þorláksson.)
- s. XXV note 1 lies Árnæssýsla st. Arnæssýsla.
- s. XXXVIII. Ueber Þórðr Magnússon vgl. F. Johannæus (Finn Jónsson) hist. eccl. Islandiæ III (Havniæ 1773) s. 226. — Andere gedichte von Þórðr finden sich in mehreren papierhandschriften der isländischen literaturgesellschaft in Kopenhagen, so eine visa auf Egill Skallagrímsson am ende der Egils saga, eine visa am ende der Fóstbroedra saga u. a. m. Die visa auf Finnbogi begeht manche verstösse gegen die metrik der alten skalden: hrúmr und gímí (statt $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$); falsche adalhending in blámann: ramman; auch hrumr für hrúmr (neben fimr, frómr, framr) ist eine grosse lieenz, vgl. Jón Þorkelsson, um r og ur (Reykjavík 1863) s. 18—19. — In sämtlichen reimen (skot- und adalhendingar) herrscht das m (mytæcismus, vgl. Snorra Edda ed. AM. II, 106.) Bei solchen lausavisur liebte man dergleichen metrische spielereien, vgl. z. b. die visa dunhend, welche Seb. Egilsson in seiner ausgabe der Snorra Edda (Reykjavík 1848) s. 248 abdruckt. (Briefliche mittheilung von Th. Möbius.)

Zum texte:

- 3¹⁴ *lies* ·II· statt tva.
 3¹⁰ „ brett statt brótt.
 4¹⁵ „ Aust[nauni] statt aust[manni].
 4²¹ „ fagrt statt fargrt.
 4²⁶ „ vt bera statt víbera.
 5¹⁶ „ hann statt hon.
 7² „ þá statt þav.
 8¹⁸ „ at komnir statt atkomnir.
 9¹³ „ dregr statt dregr.
 11¹¹ „ þykk statt þaukk.
 17¹⁷ „ bæði statt bædi.
 22¹⁰ „ ·XVI· statt ·XV·.
 25⁴ „ vnder statt vndir.
 29¹⁰ „ slaungdi statt slaungdi.
 33¹⁰ „ fylgðar statt fylgðar.
 49⁶ „ klakann statt klakan.
 51²⁴ havadi mikill behält *Fritzner* (ordb. 247^b) bei:
 havadi = havadamadr.
 52¹⁵ *lies* vnder statt vndir.
 54² „ dotter statt dottir.
 60²⁴ „ sænd-arfaur statt sænd-darfaur.
 68⁴ ist sua wol zu streichen.
 69²⁵ ist statt [skal] wol eher [skaltú] zu ergänzen.
 70²⁰ *lies* hellzt statt helzt.
 76⁴ „ faðor statt faðir.
 82²⁵ „ veitt statt veitt.

Zu den noten:

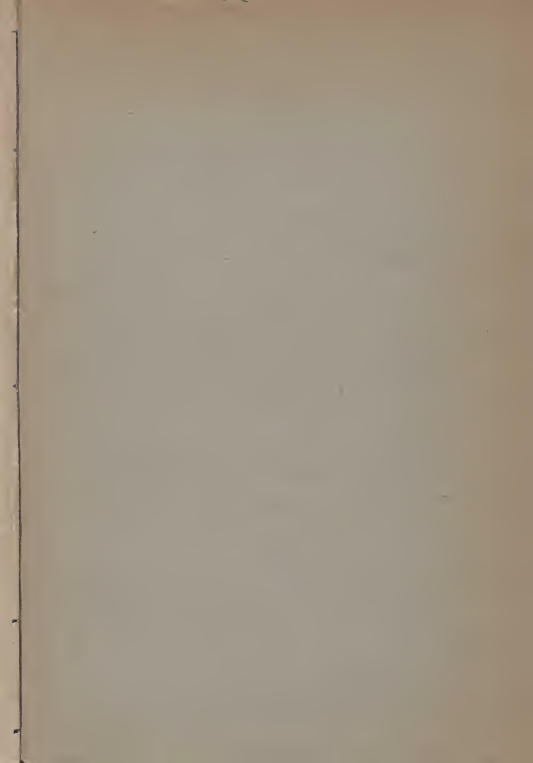
- 10₂ *lies* þinn statt þinn.
 15₃ „ skútuna statt skútuna.
 15₅ „ skútunni statt skútunni.
 29¹ füge hinzu: 16 slaungdi *hs.*
 33¹ füge hinzu: 18 fylgðar *hs.*
 49¹ vor hann füge hinzu: 1.
 49¹ füge hinzu: 6 klakan *hs.*
 49¹ *lies*: das letzte r in Grímr.
 50¹ *lies* 16 statt 17.
 67² „ fundr statt fundr.
 68₄ „ drekan statt drekan.

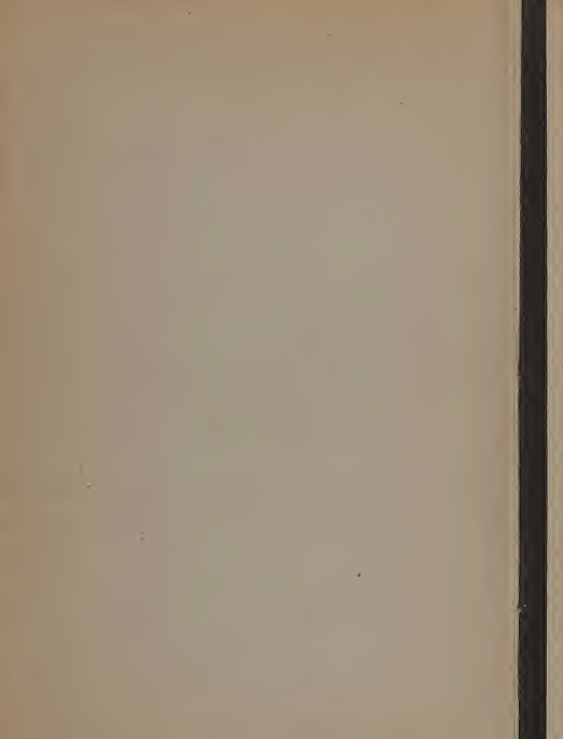
- 78₅ *lies* hqfdi *statt* hqfdi.
 80³ „ Vatnsdœlir *statt* Vatnsdœlir.
 84₃ „ kappsfullr *statt* kappfullr.
 87⁴ „ slægja *statt* slægja.
-

Zum' glossar:

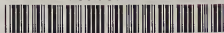
- 95₅ *lies* bera e-t upp *statt* bera e-tapp.
 96_{5, 4} „ „nun wil ich das geld für dich eintreiben.“
 98¹¹ „ „ich bin nicht im stande dazu.“
 98¹⁰ „ villtu *statt* villtu.
 101⁴ „ Þorgeirr *statt* Þorgeirr.
 102⁷ „ Bárðr kvað *statt* Bárðr quað.
 102²⁴ „ *lies acquisition statt acquisiton.*
 104₅ „ hvar *statt* hvár.
 104₉ „ hfudit *statt* hfudit.
 105¹⁸ „ (e-t) *statt* (o-s).
 108⁴ „ á *statt* a.
 108¹⁷ „ fullvel *statt* fullvell.
 109¹⁹ „ systurdóttir *statt* systardóttir.
 110²⁷ „ Þórny *statt* Þórny.
 111⁹ „ topogr. *statt* typogr.
-

Halle. Buchdruckerei des Waisenhauses.

Lbs - Hbs / Jón Steffensen

100733144-5

